جان بیور
د نیویارک ټایمز غوره پلورلونکی لیکوال

ځلانده زړه

د خدای لپاره د زړه جذبه راپارول

ګرانه ملګریه،

زموږ په وړاندې سترې ورځې پرتې دي. خدای د خپل ځان لپاره یو قوم ساتلی دی؛ هغوی د هغه د زړه غږ ته غوږ نیسي او د هغه په حضور کې په پاکوالی سره ژوند کوي. د هغه قوم هغه ایمانداران دي چې د هغه غږ په یقین او بې له شکه اوري او اطاعت یې کوي. هغوی به د هغه په حضور کې بې عیبه او د دې نړۍ له داغونو څخه پاک په داسې حال کې ودرېږي چې زړونه به یې د سپېڅلې مینې او جذبې په اور کې ځلانده وی.

لکه څنګه چې خدای د خپل قوم لپاره غیرت لري، هغوی به هم د هغه لپاره غیرت ولري. د همدې خلکو په وسیله به هغه خپله جلال هغې نړۍ ته ښکاره کړي چې ورکه شوې او د فنا په حال کې ده.

پاکي د دې عزم غوښتنه کوي چې تر پای کرښې پورې دا ځغاسته ترسره کړو. زما له زړه څخه دا هیله ده چې تاسو د خدای په ژمنه کې ثابت قدم پاتې شئ، د هغه له فضل څخه برخمن شئ، په استقامت سره مخکې لاړ شئ او په هغه کې بریا ترلاسه کړئ!

خدای زما په زړه کې دا مسؤلیت ایښی دی چې دا پیغام له تاسو او د نړۍ له مشرانو سره شریک کړم. مهرباني وکړئ دا زما د مینې او مخلصانه ملاتړ په توګه ومنئ.
اضافي سرچینې تاسو ته په وړیا توګه د **MessengerX.com** په ویبپاڼه او **MessengerX** اپلیکیشن کې شتون لري. زه باور لرم چې دا سرچینې به تاسو او هغه خلک چې تاسو ورته خدمت کوئ ستاسو الهي هدف، واک او وروستي برخلیک ته نږدې کړي.

ستاسو ورور په مسیح کې

جان بیور
JohnBevere@ymail.com

MessengerX

Messenger INTERNATIONAL

ځلانده زړه

د خدای لپاره د زړه جذبه راپارول

جان بیور

A Heart Ablaze by John Bever, Pashto
© 2026 Messenger International
MessengerInternational.org
Originally published in English as A Heart Ablaze
ISBN 978-0-7852-6990-8

Additional resources in Pashto by John and Lisa Bevere are available for free download and video streaming at: **MessengerX.com** and on the **MessengerX** app.

To contact the author: JohnBevere@ymail.com

This book is a gift from Messenger International and is
NOT FOR SALE

ځلانده زړه، د جان بیور لیکنه، په پښتو ژبه کې
© 2026 Messenger International
MessengerInternational.org
عنوان په انګلیسي ژبه: A Heart Ablaze
ISBN 978-0-7852-6990-8

د جان او لیزا بیور نورې سرچینې په پښتو ژبه کې د وړیا ډاونلوډ یا لیدلو لپاره آدرس **MessengerX.com** او په اپلیکشن کې **MessengerX** شتون لري.

د لیکوال سره د تماس لاره د بریښنالیک له لارې ده: JohnBevere@ymail.com

ښخه یې ډانلود کړی د App Store
کړی‌تیار ښخه یې د Google Play

App Store د شرکت سوداګریز نښان Apple Inc. دی چې په ایالات متحده او نورو هیوادونو کې ثبت شوی دی.
Google Play او د Google Play لوګو د Google LLC سوداګریز نښې دی.

فهرست

مقدمه...5

۱. نه هیریدونکې شپه..۹

۲. د نجات موخه..۲۳

۳. له خپل ځان څخه د مصر راویستل...۳۵

۴. د خدای جلال...۴۵

۵. د غره څوکې ته لاره...۶۱

۶. د کنټرول ور هویت...۷۱

۷. ارادې که هیلې؟..۸۵

۸. د فرهنګ ضد که د فرهنګ پاتی شونی؟...................................۹۹

۹. نجات بخښه فیض..۱۱۳

۱۰. سخت وختونه...۱۳۱

۱۱. زر، جامې او مرهم...۱۴۳

۱۲. هغوی سره مینه لرم...۱۶۵

۱۳. مقدسه اور زمونږ دننه..۱۷۷

۱۴. هغوی به د هغه مخ ووینې..۱۹۳

مقدمه

دا کتاب د حقیقت د موندلو په لاره کې یو سفر دی. ډېر خلک د حقیقت په لټه کې دي، خو کله چې ورسره مخ شي، نو یا خو ورته پام نه کوي، یا یې له پامه غورځوي او یا یې د خپلو ګټو سره سم تحریفوي. دغه ډول وضعیت زموږ د نسل لپاره جدي ستونزې رامنځته کړې دي او پایله یې یوه داسې ټولنه ده چې په دوکه او سراب کې ډوبه شوې ده. عیسی زموږ د زمانې خلکو ته په وار وار د همدې مسلې په اړه خبرداری ورکړی و.

په تېر ایستنه یا دوکې کې یوه لویه ستونزه دا ده: هغه کسان چې په دې لومو کې راګیرېږي، ګومان کوي چې پر حق روان دي. پولس رسول تیموتاوس ته د وروستیو ورځو په اړه داسې بیانوي: «ځکه چې داسې وخت به راشي چې خلک به سم تعلیمات ونه مني، بلکې د خپلو خواهشاتو په تعقیب به د ځان لپاره ډېر داسې ښوونکي راټول کړي چې هغه څه ورته ووايي چې دوی یې اورېدل خوښوي؛ او دوی به له حقیقت څخه مخ واړوي او افسانو ته به مخه کړي» (۲ تیموتاوس ۴: ۳-۴). په څلورم آیت کې د «افسانو» کلمې یوه معنا «باطل باور» دی. که یو باطل باور د اوږدې مودې لپاره د حقیقت په توګه وړاندې شي، نو ډېر خلک به یې دفاع وکړي، حتی که د دې کار بیه د هغوی د ژوند له لاسه ورکول هم وي.

کله چې د خدای د سپېڅلي کلام له لارې رښتینی حقیقت ښکاره شي، نو هغه د بدعت په توګه ګڼل کیږي او ردېږي. پولس خبرداری ورکوي چې خلک به سمې او رښتینې تعلیمات ونه زغمي. ما یو ځل د یوه واعظ څخه واورېدل چې ویل یې: "زموږ په کلیساګانو کې ناسم او غلط تعلیمات د ټلیفون له لارښود څخه نه دي اخیستل شوي،

بلکې دا هغه پیغامونه دي چې د خدای له کلام څخه سرچینه اخلي." په حقیقت کې، د هغه د خبرو موخه دا وه چې دا تعلیمات له بایبل څخه اخیستل شوي دي—او دقیقا له همدې امله، سره له دې چې ناسم دي، خو د خلکو ترمنځ مقبولیت ترلاسه کوي.

د امثال د کتاب لیکوال دا وضعیت له مخکې لیدلی و او لیکلي يې وو: «داسې خلک شته چې په خپلو سترګو کې پاک دي، خو له خپلو ناپاکیو څخه نه دي مینځل شوي» (امثال ۱۲: ۳۰). د دې کتاب په اوږدو کې به موږ پوه شو چې د هغه نسل په اړه چې خبره شوې، هغه خپله زموږ نسل دی.

که چېرې رښتیا او حقیقت د هر چا د خوښې وړ وای — او که پر هغوی باور کول او منل يې یوه اسانه چاره وای — نو د نړۍ ټولو خلکو به ورته مخه کړې او ورننوتلي به وو. عیسی په ډاګه کړې ده چې خبره داسې نه ده: «ځکه هر هغه څوک چې بد کاری کوي، له رڼا څخه کرکه لري او رڼا ته نه راځي، ترڅو د هغه عملونه ښکاره او هغه شرمنده نه شي. خو هغه څوک چې د حقیقت پیروي کوي، رڼا ته راځي ترڅو څرګنده شي چې د هغه کارونه د خدای په مرسته ترسره شوي دي» (یوحنا ۳: ۲۰-۲۱). یوازې هغه خلک له حقیقت سره مینه لري چې په زړونو کې يې د خدای ویره وي.

دا شیبه او دا ورځ له ځان سره ستونزمنې پوښتنې راوړي. ولې په کلیسا کې دومره ډېر خلک د څښتن لپاره له جوش او ریښتینې مینې څخه بې برخې دي؟ موږ د انجیل د خپرولو لپاره په رسنیو، ودانیو جوړولو، اعلاناتو او ګڼو نورو برخو کې ملیاردونه ډالر لګولي دي؛ خو بیا هم، ولې په کلیسا کې دننه دومره ډېر خلک لاهم د دې نړۍ له شهوتونو او خواهشاتو سره لاس او ګریوان دي؟ ولې اتیا سلنه نوي ایماندارن بېرته د تیارې نړۍ ته ورګرځي؟ دا څنګه ممکنه ده چې ګناهګاران ادعا وکړي چې دوی "نوی زیږون" تجربه کړی، خو بیا هم هغسې پاتې شي او هیڅ بدلون پکې را نه شي؟ زما په نظر، د دې ټولو پوښتنو ځواب په یوه جمله کې موندل کیدی شي: د څښتن لپاره د اور (روحاني جذبه) او زړه له کومي راوتلې مینې نشتوالی دی.

کله چې موږ له موږ څخه مخکې د تېرو شویو خلکو ژوند ته ګورو، نو توپیر يې څرګندیږي. څه شی د دې لامل شو چې موسی د خدای په لټه کې شي، سره له دې چې هغه باید خپله ټوله ژوندۍ دوره د سترو ننګونو په وړاندې په مبارزه کې تېره کړې وای؟ ولې ارمیا، اشعیا او نورو انبیا په داسې پیغام رسولو ټینګار کاوه چې پایله يې د دوی لپاره ځورونه او کړاوونه وو؟ ولې د لومړنۍ کلیسا ایمانداران وتوانېدل چې د انجیل په خاطر خپل مالونه، هوساینه او حتی خپل ژوند قرباني کړي؟ د لومړنۍ

کلیسا کوم ځواک د دې لامل شو چې هغوی د شکنجه او مرګ له ګواښ سره سره په زړورتیا سره خپلو تبلیغاتو ته دوام ورکړي — په داسې حال کې چې نن ورځ، د کلیسا د ډېرو غړو لپاره تر ټولو لویه ننګونه د خلکو په نظر کې د خراب شوي انځور (بدنامۍ) اصلاح کول دي؟ د دې پوښتنې ځواب، یو ځل بیا، د ښتن لپاره یوه نه مړه کېدونکې مینه ده.

موږ د خدای اور ته اړتیا لرو، او دا اور هر فرد ته — یعنې هغو ټولو ته چې د حقیقت تږي دي — شتون لري. دا اور حتماً د یوې داسې لیدنې او بدلون لامل ګرځي چې انسان بدلوي؛ خو ډېر خلک له چاپلوسۍ او مداهنې څخه ستړي شوي او د بدلون لپاره چمتو دي. له حقیقت سره په هغه دردناک مخامخ کېدو کې به د بدلون ویره له منځه ولاړه شي. هغه کسان چې په داسې حالت کې دي، د هغه د جلال په اړه د اورېدو لیواله شوي دي؛ دوی په رښتیا چمتو دي چې په خپلو ژوندونو کې د هغه جلال ښکاره ووینې.

تاسو له خدای سره په خپل روحاني سفر کې هرې مرحلې ته چې رسیدلي یاست، بیا هم کولای شئ د هغه مقدسه اور تر هغه ډېر په پراخه کچه تجربه کړئ چې اوس یې تجربه کوئ. که تاسو وېرېږئ چې دا اور له تاسو څخه نږدې په بشپړه توګه ورک شوی دی، نو زړه مه بایئ او هیله‌من اوسئ؛ ځکه چې هغه لا دمخه د دې وعده کړې ده:

"هغه به نۍ مات نه کړي
او نه به هغه لړه لمبه شوې فتیله مړه کړي،
ترڅو چې عدالت بریا ته ورسوي." (متی ۱۲: ۲۰)

زموږ پلار څومره ډېره مینه او رحم لري! زما دعا دا ده چې دا کتاب به ګام په ګام ستاسو د حالاتو په اړه د هغه رښتینې پاملرنه او اندېښنه ښکاره کړي. زموږ په اړه د هغه پاملرنه یوازې زموږ تر هوساینې او سلامتیا پورې محدوده نه ده؛ د هغه مینه داسې ده چې هغه موږ ته د اړینو معلوماتو له ورکولو ډډه نه کوي، بلکې هغه په سخاوت سره له موږ سره شریکوي.

زه هیڅکله د کوم بل پیغام په اړه دومره نه یم هیجان‌من شوی، ځکه چې د دې حقیقتونو زما په وجود ژور اغیز کړی دی. د دې پروژې خپله د کتاب د لیکوال په اړه زما پوهه خورا ژوره کړې ده. زه یوازې یوه وسیله یم چې خدای له لارې یې خپل پیغام رسوي؛ زه پام کوم چې د هر هغه څه ټول ویاړ او جلال هغه ته وسپارم چې هغه یې د

دې کتاب په وسیله ترسره کوي. هیله ده چې دا کتاب ستاسو په ژوند کې یوه سپېڅلې لمبه بیداره کړي او ستاسو ژوند د تل لپاره بدل کړي. راځئ چې د دې سفر په پیل کې یوځای دعا وکړو:

ای پلاره، د عیسی په نوم له تا څخه غوښتنه کوم چې کله زه دا کتاب مطالعه کوم، ته له ما سره خبرې وکړې. زه د روح القدس له لارې د حقیقت موندلو څخه نه وېرېږم، بلکې د هغه لېواله یم. کله چې زه هغه حقیقت په غېږ کې نیسم، نو خپل مقدس اور زما په دننه کې بل کړې. پرېږده چې دا اور زما په وجود کې بل پاتې شي او د دې لامل شي چې زه له هغه څه سره مینه وکړم چې ته ورسره مینه لرې، او له هغه څه څخه کرکه وکړم چې ته ترې کرکه لرې. کله چې زه دا کتاب لولم، نو هیله ده چې عیسی تر بل هر وخت ډېر په روښانه او څرګند ډول ووینم. زه اعتراف کوم چې هغه د خدای ښکاره شوی کلام او حقیقت دی. زه له مخکې څخه له تا مننه کوم چې د دې کتاب د پیغام له لارې زما ژوند بدلوې. آمین.

لومړی فصل

نه هیریدونکې شپه

خدای به خپل قوم داسې یوې جذباتي اور ته راوپاروي چې موږ یې تر دې
وړاندې هیڅکله تجربه نه ده کړې.

هغه ورځ د هغې لړۍ څلورمه او وروستۍ غونډه وه چې ما د شمالي کارولینا په فایټویل کې په یوه کلیسا کې د مینې له کورنۍ سره ترسره کوله. دا هلته زما لومړی ځل نه و؛ ما مخکې هم په دې کلیسا کې د خدمت کولو ډېر فرصتونه درلودل. د کلیسا د غړو د لیوالتیا او د څښتن پر وړاندې د هغوی د صادقانه مینې له امله، دغو غونډو تل خورا ښې او بې سارې پایلې درلودې.

وخت ناوخته شوی و؛ غونډه تر معمول ډېره اوږده شوې وه. خو بیا هم، ما د هغې په پای ته رسولو کې زړه نازړه توب کاوه. زه له خپل ځان سره په کشمکش کې وم. د وینا پیغام په روښانه او بشپړ ډول بیان شوی و او حاضرینو ورته تود غبرګون ښودلی و. سره له دې، ما احساس کاوه چې یو څه کم دي. معمولاً، د غونډو د لړۍ په پای کې به ما د بشپړې رضایتۍ احساس کاوه — په ځانګړې توګه کله چې تمرکز پر یوې اغېزناکې او هرکلي کوونکې کلیسا باندې و — خو هغه شپه، وضعیت بل ډول و.

کله چې فایټویل ته د الوتنې پر مهال مې هغه خبرې رایادې کړې چې روح القدس زما زړه ته ور اورولې وې، نو زما هغه داخلي کشمکش نور هم زیات شو: "دا غونډې به په دې کلیسا کې ستاسو د ټولو جوړو کړو غونډو په پرتله خورا پیاوړې وي!"

په تیرو څو کلونو کې، زه اووه یا اته ځله دې کلیسا ته تللی یم، او بې له شکه، زه کولای شم هغه ټولې ناستې زما د ژوند له خورا اغېزناکو تجربو څخه وګڼم. په یاد مې

دي چې په الوتکه کې مې له ځان سره فکر کاوه: "دا یوه زړوره ادعا ده."

زه د منبر تر شا ولاړ وم او د حیرانتیا احساس مې کاوه. په دې غونډو کې هغه پخوانی ځواک او اغېز نه و؛ ما نشو کولی هغه د هغو ځانګړو مراسمو او شاهدۍ ویلو (د ایمان د څرګندونو) سره پرتله کړم چې پخوا مې لیدلي وو. که څه هم پوره پوهېدم چې باید خپل ټول پام په روانو مراسمو متمرکز وساتم، خو په خپل دننه کې مې د شکایت او ګیلو کولو له غوښتنې سره مبارزه کوله. زه په کلکه د خدای د غږ اورېدو ته اړتیا لرم.

داسې بریښېده لکه د خدای حضور چې د هغې غونډې پر سر خپور وي. داسې ښکارېده چې هغه غواړي په لوی قدرت او جلال سره په دې غونډه کې نزول وکړي، خو یو څه هغه منع کاوه. خلک دلته او هلته په جلا جلا ډلو کې ویشل شوي وو، ژړل یې او په عاجزۍ سره یې دعا کوله، خو زه پوهیدم چې خدای تر دې ډېر څه غوښتل. که څه هم ما په تیرو شپو کې داسې فضا تجربه کړې وه، خو زه ډاډه وم چې په دې وروستۍ شپه کې به څښتن موږ ته د خپل روح تازه کوونکي حضور ویاړ راکړي— لکه څنګه چې یې پخوا کړي وو. نورې هیڅ غونډې نه وې پلان شوې؛ نو ولې هغه دې غونډې ته لاس نه ورکاوه—په داسې یوه شیبه کې چې زما په پوهه، بالاخره د دې کار وخت رارسیدلی و؟؟

لارښوده مکاشفه

بیا ما د روح‌القدس ارام غږ واورېد چې له ما سره یې خبرې کولې. هغه ماته وښودله چې په هغه ښار کې د کلیساګانو د پرمختګ پر وړاندې یو خنډ موجود و چې له هغه خنډ سره خورا ورته و کوم چې په هغه غونډه کې څرګند و — او دې خنډ به هغوی له یوې ټاکلي کچې څخه لوړې مرحلې ته له تګ څخه راګرځول. هرکله به چې هغوی دې مرحلې ته ورسېدل، نو یا به د ډله‌یزو اختلافاتو او وېش ښکار شول او یا به په یوه داسې مذهبي کلیسا بدل شول چې هېڅ اغېز یې نه درلود.

کله چې ما دا حقیقت له جماعت سره شریک کړ، نو شپون د منبر شاته راغی او هغه یې تایید کړ. هغه د ښار پر تاریخ او اوسني وضعیت مطالعه کړې وه او ومنله چې د احصایو له مخې، دا خبره رښتیا وه. د هغه د خبرو پر مهال، ما بیا د روح القدس

غږ واورېد؛ هغه تشریح کړه چې څنګه دا خندې له منځه یوسم.

کله چې شپون خپله وینا پای ته ورسوله، نو مایکروفون یې بېرته ماته راکړ. ما وویل: "ګرانو، خدای ماته څرګنده کړې ده چې د څلویښت ورځني روژې په واسطه به دا خندې له منځه لاړ شي!"

تقریبا مې اورېدلای شو چې خلک څه وایي: «څلویښت ورځې، له خوړو پرته؟!»

ما خپلو خبرو ته دوام ورکړ: "داسې کوم شرط نشته چې دا روژه دې یوازې له خوړو سره تړلې وي، او نه هم دا په دې معنا ده چې سړی دې بیخي له خوړلو لاس واخلي. موخه دا ده چې له هر هغه څه څخه ډډه وشي چې د خدای په لټه کې د انسان پر وړاندې خنډ ګرځي؛ په دې کې کېدای شي تلویزیون، فلمونه، کمپیوټري لوبې، ورځپاڼې، له اندازې زیات اخیستل، ټلیفوني خبرې او داسې نور شامل دی."

دا یو ربښتینی روژه نیول دي. ډېرځله موږ د خدای د غږ اورېدو لپاره له خوړو ډډه کوو، خو بیا هم خپلو بوختو او ګډوډو ژوندونو ته دوام ورکوو. دا روژه نیول نه دي؛ له همدې امله موږ ترې ډېره لږه ګټه ترلاسه کوو. ربښتینې روژه هغه ده چې په کې موږ له ځینو شیانو څخه ډډه کوو، ترڅو په ډېر تمرکز سره د خدای حضور ولټوو.

د بني اسراییلو خلکو له خوړو ډډه وکړه او له خدای څخه یې وپوښتل: "ولې ته مونږ پام نه کوی؟" یا "ولې ته زموږ هڅو ته هېڅ پام نه کوې؟"

خدای د اشعیا له لارې ځواب ورکوي: "ځکه چې د روژې په ورځو کې تاسو خپله خوښې لټوئ... په داسې ورځو کې تاسو نشئ کولی خپل غږ تر لوړو اسمانونو ورسوئ." (اشعیا ۵۸: ۳-۴)

ما مایکروفون بېرته شپون ته وسپاره؛ هغه سمدستي د روژې نیولو خپله پرېکړه اعلان کړه او له ټولې غونډې یې وغوښتل چې همداسې وکړي. هغوی په یوه زړه او یوه فکر سره هوډ وکړ چې د خدای لټون وکړي.

بله ورځ پوه شوم چې له څلویښتو ورځو وروسته—یعنې زما په مهالویش کې لومړنی یکشنبه—زما وخت خالي دی. ما دا خبره له شپون سره شریکه کړه او هغه په ځواب کې وویل: "زه به ډېر خوښ شم چې ته په هغه ورځ دلته وې!"

په راتلونکو اونیو کې، موږ له یو بل سره په اړیکه کې پاتې شو. په دې موده کې، ما د هغو کورنیو په اړه د پام وړ کیسې واورېدې چې روژه یې نیولې وه. هغه زده کوونکي چې پخوا یې په ښوونځي کې له ستونزو سره مخ وو، اوس یې لیدل چې

د دوی کمزورې نمرې په خورا ښو نمرو بدلیږي. راپورونو د ماشومانو او تنکیو ځوانانو ترمنځ د اطاعت او درناوي په زیاتوالي دلالت کاوه. داسې ښکارېدل چې د دنیاوي چارو او جاذبو کشش او اغېز کمزوری کېده. ښځو به په ډېرې لېوالتیا سره د خپلو مړونو په ژوند کې د راغلي بدلون په اړه خبرې کولې. پلرونو به له خپلو کورنیو سره د انجیل د مطالعې او دعا غونډې جوړولې. اړیکې بېرته رغېدې او ورسره سم، ځینو خلکو فزیکي شفا هم ترلاسه کوله. لکه څنګه چې خلک خدای ته نږدې کېدل، کورنیو کې ژور بدلونونه ښکاره کیدل.

ما له شپون څخه دا هم زده کړل چې څنګه د خدای پاچاهۍ ته د نویو خلکو په ورتګ سره، د کلیسا غونډې په زیاتېدونکي ځواک سره ترسره کېدلې. په عملي توګه، د خدای د کلام د اطاعت په پایله کې د کلیسا پر هر اړخ اغېزه شوې وه.

هفه ورځ چې هیڅکله به یې هیره نه کړم

زه د ۱۹۹۶ کال د نومبر په دریمه، د یکشنبې په ورځ، هلته د خدمت لپاره ورغلم. دا هغه ورځ ده چې هیڅکله به یې هیره نکړم. کله چې د سهارنی عبادت لپاره کلیسا ته ننوتلم، نو د یوې داسې فضا احساس مې وکړ چې د یو څه د تمې او هیجان څخه ډکه وه. هغه پیغام چې ما د خدای له کلام څخه وړاندې کړ، د ترږو زړونو او روحونو لخوا په بشپړه توګه ومنل شو.

د غونډې په پای کې، شپون له ګډونوالو وغوښتل چې په هغه ماښام لږ وختي راشي ترڅو د دعا له لارې د خپلو زړونو د چمتو کولو فرصت ولري. هغه همدارنګه سپارښتنه وکړه چې د کلیسا د غړو ماشومان دې هم په هغه شپه په اصلي مراسمو کې ګډون وکړي؛ هغه غوښتل چې د ټولو عمرونو خلک — پرته له هغو ماشومانو چې عمرونه یې شپږ کاله یا تر هغه کم وو — په ګډه په غونډه کې برخه واخلي. ما مخکې هیڅکله نه و لیدلي چې هغه داسې کوم کار ترسره کړي. هغه والدینو ته خبرداری ورکړ: «که تاسو یا ستاسو ماشومان په دې غونډه کې ګډون ونه کړئ، نو د خپل ټول عمر لپاره به پښیمانه شئ!» د هغه خبرو زه حیران او تر یوه حده خفه کړم، خو ما پرېکړه وکړه چې هیڅ ونه وایم؛ او نن خوشحاله یم چې همداسې مې وکړل.

په هغه شپه، نږدې ۱۳۰۰ کسان په کلیسا کې راټول شوي وو. زما د وینا موضوع

"د خدای ویره" وه او ما خپله وینا د شپې شاوخوا نهه بجې پای ته ورسوله. خلکو دغه لارښوونې په ډېرې لیوالتیا سره اورېدلې؛ د چوپتیا په شیبو کې حتی د ماشومانو د شتون سره سره — له هغوی څخه د لږ تر لږه غږ اورېدل هم ناممکن وو.

د پیغام په پای کې، ما او د عبادت مشر د عبادت کوونکو په ګډون دوه عبادتي سندرې وویلې. بیا مې د روح‌القدس سرګردنی ورو غږ‌واورېد چې ویل یې: "زه غواړم دې ټولنې ته خدمت وکړم؛ پرېږدئ چې زه دا کار وکړم!"

ما پوهه ترلاسه کړه چې که څه هم موږ د عبادت سندرې ویلې، خو د هغه پام دې ته نه و. ما په دې اړه حاضرینو ته وویل: "خدای همدا اوس زما له زړه سره خبرې وکړې. هغه غواړي چې موږ ته برکت راکړي او خدمت مو وکړي، نو راځئ چې چوپتیا غوره کړو او خپل پام هغه ته ورواړوو."

شاوخوا لس دقیقې وروسته، د خدای په حضور کې د بېلابېلو خلکو د ژړا غږونه اورېدل کېدل. په ظاهره، هر څه هماغسې روان وو لکه د شپږو اونیو پخوانۍ غونډه؛ خو زه پوهېدم چې یو څه توپیر رامنځته کېږي.

شاوخوا ۹:۱۵ بجې، هغه ارامه فضا چې هلته حاکمه وه، ناڅاپه بدله شوه. ما د کلیسا له شاته برخې څخه د لوړ غږ سره د ژړا اواز اورېده. په اسانۍ سره پوهېدلی شوای چې دا اواز د ماشومانو دی؛ شاوخوا ۱۵۰ ماشومان د خپلو ښوونکو په ملتیا د عبادت ځای په شاته ښي اړخ کې ناست وو. زه پوهېدم چې خدای د هغوی په ژوند کې کار کوي (او زړونه یې لمس کوي). ما هغوی مخکې راوبلل او ویې ویل: "زه له ماشومانو سره خبرې کوم، ځکه چې خدای د هغوی زړونه لمس کوي. زه له ټولو هغو ماشومانو څخه غوښتنه کوم چې خدای یې زړونه لمس کوي، چې د منبر مخې ته راشي!"

زه به هغه څه چې ما ولیدل، هیڅکله هیر نه کړم. ښایي ځینې یې فکر وکړي چې زه مبالغه کوم، خو که ما پخپله د شاوخوا ۱۲۰۰ نورو شاهدانو سره یوځای دا پېښه نه وای لیدلې، نو ښایي ستاسو له خبرې سره مې موافقه کړې وای. په رښتیا سره، زه نشم کولی په بشپړ ډول د خدای د هغه کار عظمت بیان کړم چې په هغه شپه ترسره شو؛ سره له دې، زه به خپله ټوله هڅه وکړم چې هغه تشریح کړم. باید یادونه وکړم چې د کلیسا غړي عموماً له یوه دودیز او محافظه کار پس منظر څخه راغلي وو او ډېر خلاص او ټولنیز خلک نه وو؛ ډېرو یې په کلیسا کې وده نه وه کړې، بلکې هلته یې

نجات موندلی و. شپون یو غوره ښوونکی و او په احساساتي او یا د هیجان پر بنسټ ولاړو عقایدو یې باور نه درلود.

ما ماشومان ولیدل – چې ډیری یې د اوو او نهو کلونو ترمنځ وو – زما په لور روان وو، په بې قابو ډول ژړل. ډیری یې لاسونه خپل مخونه پټ کړي وو. نور یې په بې ثباته توګه روان وو، د تګ په وخت کې ټکان وخوړ. منبر ته په رسیدو سره، ځینې یې زنګونونه ووهل ځکه چې دوی نور نشو کولی ودریږي، مګر ډیری یې – لکه څنګه چې د دوی زنګونونه په بشپړه توګه له مینځه تللي وي – سقوط وکړ. دوی د یو بل په وړاندې ولویدل. د کلیسا اشراف، د دوی سترګې له اوښکو ډکې وې، د دوی مرستې ته ورغلل. په څو دقیقو کې، ما شاوخوا سل ماشومان ولیدل چې ژاړې او اوښکې بهوي، ډیری یې په زوره لړزیږي؛ دوی د خدای له شتون څخه په بشپړ ډول ډک شوي وو.

د تمې خلاف، دا بهیر یوازې درې یا څلور دقیقې نه و، بلکې له یو ساعت څخه یې هم ډېر وخت ونیو! ښایي تاسو فکر وکړئ چې د دومره ډېرو ماشومانو د ژړا او چیغو اوریدل به د خپګان او کړاو لامل شوي وي، خو زه باید ووایم چې دا یوه خورا اغېزمنه او په زړه پورې پېښه وه. ډېرو خلکو به د هغو کارونو په لیدلو سره چې خدای د دغو ماشومانو په ژوند کې ترسره کول، د خوښۍ او احساساتو له امله اوښکې تویولې؛ په ورته وخت کې، هغوی پخپله هم د خدای د محسوسې حضور له امله ژور اغېزمن شوي وو.

داسې ښکارېدل لکه چې د خدای د حضور څپې په پرله پسې توګه را روانې وې. کله به چې داسې برېښېدل چې ماشومانو ژړا، چیغې او لړزېدل بند کړي دي، نو سمدستي به د خدای د حضور یوه نوې څپه راغله او فضا به یې نوره هم درنه او اغېزمنه کړه. په هغه حالت کې، د خدای د حضور تر درونداوالي لاندې، ما له دې پرته بله چاره نه درلوده چې خپل سر د منبر پر ځای ټیټ کړم.

ما یوه کوچنۍ نجلۍ ولیده چې عمر یې له اوو کلونو څخه زیات نه و؛ هغې خپل لاسونه دومره په شدت سره یو له بل سره مښل چې ګویا اور یې اخیستی وي. د ژړا له امله یې مخ له اوښکو ډک و. په دې ماشومانو باندې د خدای د حضور اغېزه دومره څرګنده او پیاوړې وه چې امنیتي کارکوونکو، له یو ځل مرستې وروسته، بیا هغوی ته لاس ورنړاوه؛ هغوی یوازې ولاړ وو، ننداره یې کوله او اوښکې یې تویولې.

یوه ډله لویان بې حرکته پر ځمکه راولوېدل. نور حیران او وارخطا ولاړ وو، سترګې

یې له اوښکو ډکې وې او هغه منظر ته یې کتل. څو ځله مې شاته وکتل او ولیدل چې شپون خپل مخ په لاسونو پټ کړی او ژاړي. د هغه ښځه هم د سندرغاړو په برخه کې ناسته وه او په ژړا کې ډوبه وه.

وروسته، ماته په یوه لیک کې، شپون د هغې شپې پېښې له خپل شخصي لیدلوري څخه بیان کړې. که څه هم د هغه روایت زما له بیان سره خورا ورته والی درلود، خو زه احساس کوم چې د هغه تشریح یو بل ډول لیدلوری وړاندې کوي.

یکشنبه، د ۱۹۹۶ کال د نومبر ۳مه، یوه داسې ورځ ده چې هیڅکله به یې هیره نه کړم. زه باور لرم هغه څه چې پېښ شول، د هغه څه یوه نښه وه چې خدای غواړي په دې ځمکه کې یې ترسره کړي. په هغه شپه، جان د خدای د ویرې (د خدای د درناوي او هیبت) په اړه وینا وکړه او بیا یې اعلان وکړ: "موږ باید عیسی ته اجازه ورکړو چې زموږ د ژوند پر هر اړخ واکمني وکړي، او همدا اوس باید خپل ځان په بشپړ ډول د خپل څښتن په توګه هغه ته وسپارو."

موږ د لږې مودې لپاره خدای عبادت وکړ، او بیا جان وویل: "زه احساس کوم چې همدا اوس په دې ځای کې روح القدس په حرکت کې دی." په هماغه شیبه کې، ما د ماشومانو، ځوانانو او لویانو د ژړا او زارۍ غږ واورېد. ښځې او سړي په ژړا سره د منبر په لور راغلل. بیا جان وویل: "خدای د ماشومانو زړونه لمس کوي؛ خدای به په یوه فوق العاده ډول د ماشومانو زړونه لمس کړي." هغه بیا هغه ماشومان وهڅول چې د خدای د حضور لمس یې احساساوه، چې مخکې راشي.

ما ولیدل چې ماشومان د منبر په لور د راتلو پر مهال په بې اختیاره توګه ژړل. زما خپل درې ماشومان—هلکان او نجونې—هم په هغوی کې وو. ماشومانو د منبر مخې ته ځای ډک کړ؛ که په سجده وو او که په زنګونونو ناست، ټولو عیسی ته چیغې وهلې او زارۍ یې کولې. ځینو به خپل لاسونه یو له بل سره منښل او کلک نیولي وو، ګویا د خدای اور پرې تېر شوی وي. شاوخوا سل تنه د منبر مخې ته راټول شوي وو او د روح القدس د حضور څپو ټول محراب پوښلی و. ما ولیدل چې ماشومان پر یو بل راغورځېدل، حال دا چې چا هغوی ته لاس هم نه و ور وړی. دا انځور د ډومینو لوبې رایادوي. موږ د یوې نیمې ساعته مودې لپاره یا په حقیقت کې د یو ساعت او پنځلسو دقیقو لپاره، که څه هم ما نه غوښتل د لیکوال په متن کې بدلون راولم د خدای په حضور کې ډوب وو؛ د غونډې په پای کې، ماشومانو او والدینو یو بل په غېږ کې

ونیول او وژړل، ځکه چې خدای د هغوی زړونه له یو بل سره په یوه نه ماتېدونکي پیوند تړلي وو.

یو لس کلن ماشوم کیسه وکړه چې کله پر ځمکه پروت و، نو یې د چت څخه پر هر کس باندې د سپینې رڼا ځلیدونکې وړانګې لیدلې وې. په کلیسا کې موجودو ډېرو لویانو او د سندرغاړو د ډلې غړو هم ورته خبره تایید کړه. تر ۱۱ بجو مخکې هیڅوک له کلیسا څخه نه وو وتلي. ماشومان په داسې حال کې له غونډې څخه بهر یووړل شول چې ژړل یې.

زه لا هم د هغو کورنیو څخه راپورونه ترلاسه کوم چې ژوند یې بدل شوی دی لکه هغه ماشومان چې په ایمان ګواهي ورکوي، اطاعت کوي او داسې نور. د یو شپون په توګه، زه په ریښتیا سره وایم چې زما خپله کورنی او ماشومان هم بدل شوي دي.

ډاکټر اېل. پرایس
مشر شپون، د " د مینی له کورنۍ " کلیسا
فایټویل، شمالي کارولینا

د هغه ماشوم کیسې زما پام ځانته راواړاوه چې د کلیسا له چت څخه یې د سپینې رڼا ځلیدونکې وړانګې لیدلې وې چې راخپرېدې. د حبقوق په کتاب کې موږ لولو...

«ای خدایه، ما ستا د شهرت په اړه اورېدلي دي؛ ای خدایه، زه ستا په کارونو حیران یم. د کلونو په لړ کې هغوی بیا تازه کړه؛ زموږ په ورځو کې هغوی ښکاره کړه؛ د غضب په وخت کې خپله مهرباني په یاد راوړه. خدای له تیمان څخه راغی، هغه مقدس ذات، د فاران له غره څخه. د هغه جلال اسمانونه پوښلي وو او د هغه ثنا او صفت ځمکه ډکه کړې وه. د هغه ځلا د رڼا په څېر وه؛ د هغه له لاس څخه وړانګې خپرېدلې او د هغه قدرت هلته پټ و.» (حبقوق ۳: ۲-۴)

زه یقین لرم چې هغه هلک هیڅ خبر نه و چې حبقوق په ډېر پخوا وخت کې د هغه د شهادت (یا تجربې) په څېر یو څه ثبت کړي وو. موږ په خپلو سترګو د یوئیل د نبوت پوره کېدل ولیدل: "...ستاسو زامن او لوڼې به نبوت کوي، ستاسو مشران به

خوبونه ویني او ستاسو ځوانان به رویاوې (لیدنې) ګوري" (یوئیل ۲:۲۸). یو لس کلن ماشوم، له مخکینی پوهې پرته، داسې یوه لیدنه بیانوي چې مخکې لا د خدای په کلام کې انځور شوې وه.

یوه بل ځوان هلک په زړورتیا سره وویل: "مورې، روژه لا نه ده پای ته رسېدلې!" که څه هم د هغه په خبرو کې یو نبوي پیغام نغښتی و، خو د نورو هیله یې هم پکې بیانوله. ماشومانو او تنکیو ځوانانو د ژوندي خدای حضور تجربه کړ او ژوند یې بدل شو؛ هغوی غوښتل چې روژه پای ته ونه رسوي، بلکې دوام ورکړي.

په هغه شپه، د شپون میرمنې له مور سره د خدای د کلام هغه برخه شریکه کړه چې د هغو پېښو په اړه یې د هغې په زړه کې خبره کړې وه:

> "خو اوس، څښتن فرمايي، راوګرځئ او په ټول زړه سره، په روژه، ژړا او ماتم سره ماته راشئ. [تر هغه چې هر څنډه لرې شي او زمور ترمنځ اړیکه بیرته راشي] او خپل زړه وشلوئ، نه خپل خوښه." (یوئیل ۲:۱۲-۱۳)

کله چې هغی دا آیتونه ولوستل، زما زړه په چټکی سره وټوپېد. د "ما ته راتلو ته دوام ورکړئ" عبارت د هغه کلیسا هوډ او ټینګ عزم بیانوه. خلک د څښتن د زړه د موندلو په لاره کې کلک هوډمن وو؛ هغوی نه غوښتل چې له دې پرېکړې څخه شاته شي.

خدای مور ته ښوونه کوي چې خپل زړونه وشکوو، نه خپلې جامې. ما داسې کلیساګانې او ایماندران لیدلي چې په ظاهري بڼه دا ټول اصول مراعاتوي، خو بیا هم نشي کولی د خدای زړه داسې راخوځوي لکه څنګه چې دې کلیسا وکړل. لامل یې څه دی؟ کیدای شي هغوی روژه ونیسي، د دعا غونډې جوړې کړي او په ظاهري توګه د خپلو ډیرو نفساني غوښتنو له پوره کولو څخه ډډه وکړي — او د خپلو جامو په ځیرلو سره یو قانع کوونکی ظاهري انځور وړاندې کړي — خو په باطن کې، هغوی لاهم یو سرکشه زړه لري. د دې پر ځای چې د نورو د خدمت په لټه کې وي، هغوی په خپلو شخصي پلانونو او موخو باندې د عمل کولو په لاره کې ټینګ پاتې کیږي. خدای د مسیحیت له ظاهري نښو نښانو څخه ډیر، په باطني تسلیمی او اطاعت باندې متاثره کیږي. د یوئیل نبی خبرې همداسې دوام مومي…

«په صهیون کې شپېلۍ ووهئ، د روژې وخت وټاکئ او یوه مقدسه غونډه راوبولئ. خلک راټول کړئ او ټولنه سپېڅلې کړئ؛ مشران، ماشومان او ان شيدې خواره ماشومان راغونډ کړئ. زوم دې له خپلې خونې او ناوې دې له خپلې کوټې راووځي.» (یوئیل ۲: ۱۵-۱۶)

کله چې د شپون میرمنې د هغو آیتونو لوستلو ته دوام ورکړ کومو چې بیانوله چې څنګه ځلوینښت ورځې وړاندې زما په زړه کې اور بل شوی و نو دا خبره روښانه شوه چې همدې آیتونو د دې کلیسا لاربښوونه کړې وه. کله چې په هغه شپه هغه نبوي کلام د شپیلۍ د غږ په څېر پورته شو، نو هرڅوک د خدای د لټون لپاره راوبلل شول؛ له مشرانو نیولې تر ماشومانو پورې، هیڅوک ترې مستثنی نه وو. هغې خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

او وروسته به داسې وشي چې زه به خپل روح په ټولو خلکو باندې نازل کړم؛ ستاسو زامن او لوڼې به نبوت وکړي، ستاسو مشران به خوبونه ووینې او ځوانان به یې رویاوې وګوري؛ او حتی په هغو ورځو کې به زه خپل روح په غلامانو او کنیزانو هم نازل کړم. (یوئیل ۲: ۲۸-۲۹)

ما دا آیت ډېر ځله اورېدلی دی. په حقیقت کې، له هغه ورځې چې زه د نجات خاوند شوم تر اوسه پورې، هم ایماندارو ملګرو او هم خادمانو په وار وار د (یوئیل ۲: ۲۸-۲۹) آیتونو ته اشاره کړې ده. دا آیتونه د هغو زامنو او لوڼو په اړه خبرې کوي چې نبوت کوي او رویاوې ویني، او دا هر څه د روح‌القدس د نښو او عجایبو سره مل وي؛ خو بیا هم، په وعظونو او بحثونو کې ډېرځله د "له هغې وروسته" عبارت له پامه غورځول کېږي. کله چې د هغه څه په اړه نبوت کېږي چې "له هغې وروسته" به پېښېږي، نو دا په دې مانا ده چې "تر هغې مخکې" باید یوه مهمه پېښه ترسره شي او هغه دا چې کلیسا د شپېلۍ د غږ په ځواب کې څښتن ته نږدې شي.
کله چې موږ خدای ته نږدې کیږو، هغه زموږ دې ګام ته په ځواکمنه توګه ځواب وايي. کله چې هغه موږ راغواړي، نو باید موږ هغه ته نږدې شو. یو بل مهم اصل د وخت په پام کې نیول دي—هغه اصل چې ډېری ایماندران یې اکثراً له پامه غورځوي. زه باور لرم چې د دې کتاب په لوستلو سره به تاسو پوه شئ، که څه هم د دعا او ملګرتیا له لارې خدای ته د نږدې کیدو لپاره د ایماندران په وړاندې د هغه تلپاتې بلنه

پر خپل ځای پاتې ده، خو ځانګړي وختونه هم شته چې هغه موږ پکې د ځانګړو او بې سارو موخو لپاره راغواړي. په داسې وختونو کې، د وخت د اهمیت درک کول د برخلیک ټاکلو په څېر مهم کېږي؛ ځکه که موږ په ټاکل شوې شیبه کې ځواب ورنکړو، نو د هغو برکتونو له لاسه ورکولو له خطر سره مخ کېږو چې هغه یې موږ ته د ورکولو اراده لري.

په داسې وختونو کې، هغه څه چې باید پرې ټینګار وشي او زموږ له خپلو ارادو او هیلو څخه لوړ دي هغه اطاعت دی. اطاعت هغه څه دي چې خدای تر قربانیو ډېر خوشحاله کوي. ما داسې کلیساګانې لیدلي چې په منظم ډول روژې نیسي او د دعا نه ختمېدونکې لړۍ پرمخ وړي؛ وفادار غړي یې د دعا د دې نه پرې کېدونکې لړۍ د ساتلو لپاره له خپل خوب څخه تېرېږي. خو بیا هم، دا عمل د خدای د حضور او قدرت د تجربې تضمین نه کوي. ما ډېر ځله لیدلي چې په دغو کلیساګانو کې هغه څه نشته چې هغه کلیسا یې په پراخه کچه لري چې زه یې په اړه خبرې کوم. هغوی په ظاهري بڼه سم چلند او کړنې ښکاره کوي، خو ستونزه د هغوی د زړونو په حالت کې ده.

دا خبره په اشخاصو هم د تطبیق وړ ده. ما ډېر داسې خلک لیدلي چې په منظم ډول عبادت او روژه نیسي، خو بیا هم د هغو کسانو په پرتله چې دومره قربانۍ یې نه دي ورکړي خو د روح‌القدس لارښوونې ته یې مثبت غبرګون ښودلی دی هغوی له آزادۍ، ځواک او له خدای سره له ژورې او نږدې پېژندنې څخه بې برخې دي.

دغې کلیسا د خدای غږ ته غوږ ونیو. په یو نیم کال کې د دوی شمېر دوه چنده شو. په حقیقت کې، هغه ودانۍ چې د هغې شپې غونډه پکې ترسره شوې وه، تازه بشپړه شوې وه؛ خو له دې سره سره، په راتلونکو شپږو میاشتو کې دوی اړ شول چې د یوې نوې کلیسا د ودانۍ جوړول پیل کړي.

په راتلونکو میاشتو کې، ما او شپون ډېر ځله خبرې کولې. هغه وویل: "جانه، زموږ د یکشنبې د ورځې دویمه عبادتي غونډه چې سهار لس بجې پیل کېږي، تل د ماسپښین د دوو او دریو بجو ترمنځ پای ته رسیږي." یوه ورځ یې راته ټلیفون وکړ او ویې ویل چې اړ شوی و خلکو ته ووایي: "مهرباني وکړئ کورونو ته لاړ شئ!" هغه څرګنده کړه چې هغوی یوازې هلته ولاړ وو او هغه ته یې کتل، او د غونډې د پرېښودو هیڅ اراده یې نه درلوده.

خدای خپله ژمنه پوره کړه. هغه غونډې تر ټولو پیاوړې او اغېزمنې وې چې

موږ کله هم تجربه کړې وې. د هغه له روح‌القدس سره زموږ د همکارۍ او د هغه لارښوونې ته زموږ د اطاعت له لارې، هغه خپله اراده پوره کړه. درې کاله تېر شوي، خو هغه شپون لاهم د هغې شپې د غونډې په اړه د خلکو شهادتونه او کیسې اوري. د هغې غونډې برکت او پایلې لاهم پاتې دي. له هغه وخت راهیسې، ما په هغه کلیسا کې څو ځله خدمت کړی او هلته مې د خلکو ترمنځ د خدای لپاره د مخ پر زیاتېدونکي شوق او صادقانه تندې پرته بل څه نه دي لیدلي.

د راتلونکي نښې

له دغو پېښو څخه یوه میاشت مخکې، ما د مالیزیا په پلازمېنه کوالالمپور کې د هېواد د بایبل په تر ټولو لوی کالج کې د یوې اونۍ لپاره خدمت کاوه. د اتمې غونډې پر مهال، موږ ورته یوه تجربه درلوده، که څه هم دا ځل پېښه یوازې له پنځو څخه تر لسو دقیقو پورې وغځېده. د خدای روح پر زده‌کوونکو او هلته پر ډېرو حاضرو کسانو نازل شو. زه به هغه غونډه هیڅکله هیر نکړم. بله ورځ سهار، کله چې زه په دعا بوخت وم، څښتن له ما سره خبرې وکړې: "هغه څه چې تا پرون ولیدل، داسې یو کار دی چې باید په هر ځای کې ترسره شي؛ ځکه چې دا په کلیسا کې زما د روح له وروستیو اقداماتو څخه یو دی!" هغه ماته وښودله چې څنګه د روح القدس دا کار به په کلیسا کې د تقدس ریښتینې میوې راوړي او هغه به د راتلونکي حاصل لپاره چمتو کړي. څښتن به د خپل ولس په زړونو کې داسې اور او تنده (لیوالتیا) راوپاروي چې تر دې وړاندې مو هیڅکله داسې څه نه وو تجربه کړي.

زه باور لرم چې دا کتاب په تصادفي توګه ستاسو لاسونو ته نه دی راغلی، بلکې دا د خدای اراده ده چې ستاسو په زړه کې د هغه د حضور تنده پیدا کړي او تاسو د هغه څه لپاره چمتو کړي چې هغه یې د ترسره کولو اراده لري. موږ باید د هغه د بیا راتګ لپاره ځانونه چمتو کړو. رسول یوحنا لیکي: «راځئ چې خوشحاله شو او وښادوو او هغه ته جلال ورکړو، ځکه چې د وري (بره) د واده وخت راغلی او د هغه ناوې ځان چمتو کړی دی» (مکاشفه ۱۹: ۷).

موږ د مسیح ناوې یو او له هغه سره د یووالي لپاره په خپل ځان چمتو کولو کې پرېکنده رول لرو. زه غواړم بیا پر دې ټکي ټینګار وکړم: موږ باید خپل ځانونه چمتو

کړو. له هغه سره زموږ اړیکه یوه الهي اړیکه ده. هغه زموږ لپاره ټول کار نه دی ترسره کړی! د هغه د کار په بشپړولو کې زموږ ونډه دا ده چې د هغه د چمتو کړې لارې او فضل په وړاندې غبرګون وښیو. هغه فضل چمتو کوي، او موږ په خپل دننه کې هغه اور بل ساتو. هغه داسې کلیسا سره د لیدو لپاره نه راګرځي چې داغونه، ګونځې یا نیمګړتیاوې ولري (افسسیان ۵: ۲۷)؛ بلکې هغه د یوې داسې پاکې ناوې سره د لیدو لپاره راځي چې زړه یې د ریښتینې تقدس په اور سوځي.

دوهم فصل

د نجات موخه

خدای، چې کائنات او په هغې کې موجود هر څه یې پیدا کړي دي، زموږ په دننه او زموږ په منځ کې د اوسېدو د خپلې ارادې او مقصد په اړه خبرې کوي.

ما ډېر ځله د کلیسا مشران اورېدلي چې د خدای حضور ته د ورتلو د بیانولو لپاره د "ملاقات" (یا مخامخ کېدو) کلمه کاروي که خبره د یوې ډلې په اړه وي (لکه په تېر فصل کې د عبادت د غونډې یادونه) او یا هم د یو فرد په اړه. خو د خدای هیله یوازې د یو "ملاقات" لپاره نه ده؛ هغه تر دې ډېر څه غواړي هغه غواړي چې "مېشت شي". اجازه راکړئ چې دا توپیر په یوه بېلګه روښانه کړم: موږ داسې ګاونډیان لرو چې نږدې ملګري مو دي، او ما څو ځله د وخت تېرولو لپاره د هغوی کور ته ورتګ کړی دی. خو کله به چې لیدنه پای ته ورسېده، نو بېرته به خپل کور ته یعنې د استوګنې خپل ځای ته راګرځېدم. یو له خورا سترو ژمنو څخه چې خدای له ایماندارانو سره کړې، دا ده:

> «زه به د هغوی په منځ کې اوسېږم او تګ راتګ به کوم؛ او زه به د هغوی خدای یم او هغوی به زما خلک وي.» (۲ قرنتیان ۶: ۱۶)

څومره په زړه پورې آیت دی! خدای، چې کاینات او په هغې کې موجود هر څه یې پیدا کړي دي، زموږ په دننه او زموږ په منځ کې د اوسېدو د خپلې ارادې او مقصد په اړه خبرې کوي. د همدې ژمنې سره سم، رسول پولس لیکي:

> په هغه کې تاسو هم يوځای د خدای د اوسېدو لپاره د هغه د روح په وسيله په يوه استوګنځي بدلېږئ. (افسيان ۲: ۲۲)

دا ويناوې هغه ژمنې بيانوي چې هغه موږ ته راکړې دي. خو هره ژمنه يو اړين شرط لري؛ که هغه شرط پوره نشي، نو ژمنه بې‌اغېزې پاتې کيږي نه د خدای د بې‌وفايی له امله، بلکې زموږ د خپلې نيمګړتيا له کبله. که څه هم د خدای لپاره درواغ ويل ناممکن دي، خو انسانان کولای شي د خدای کلام له پامه غورځولو يا تحريفولو سره هغه بې‌اغېزې کړي (مرقس ۱۳: ۷). دا اصل په مساوي توګه د خدای په هغه ژمنه هم پلي کيږي چې غواړي زموږ په دننه او زموږ په منځ کې استوګنه وکړي. پولس خپلو خبرو ته داسې دوام ورکوي...

> «نو خدای وايي: "د هغوی له منځه راووځئ او بېل شئ، او هېڅ ناپاکه شی مه لمس کوئ؛ نو زه به تاسو ومنم."» (۲ قرنتيان ۶: ۱۷)

لومړنی شرط دا دی چې موږ بايد خپل ځان د نړۍ له نظام څخه جلا کړو. خدای وايي چې که موږ دا شرط پوره کړو، نو هغه به موږ ومني؛ خو برعکس، که موږ خپل ځان جلا نه کړو، نو نه به ومنل شو. ولې به هغه موږ ونه مني؟ ځواب په دې پوهېدو کې دی چې خدای مطلقه رڼا ده او په هغه کې د تيارې هېڅ سيوری نشته؛ تياره له مطلقې رڼا سره يوځای شتون نه شي درلودلی.

لکه څنګه چې موږ په دې پيغام کې مخکې ځو، وينو چې د خدای رڼا د هغه د تقدس (پاکوالي) څرګندونه کوي. مقدس کتاب يوازې دا نه وايي چې هغه تقدس لري، بلکې اعلان کوي چې هغه خپله مقدس دی (لاويان ۱۹: ۲). د نړۍ نظام پر تيارې ولاړ دی، او هغه کسان چې تيارې ته جذب شوي وي، رڼا نشي زغملی.

خدای فرمايي: «نو خپل ځانونه پاک او مقدس کړئ، ځکه چې زه ستاسو څښتن خدای يم» (لاويان ۲۰:۷). زموږ جلاوالی په دې معنی دی چې له دنياوي چارو او مشغوليتونو څخه ځان وساتو. په نوي عهدنامه کې، يعقوب په روښانه توګه وايي: «نو څوک چې غواړي د دې نړۍ له ناپاکو خوندونو څخه خوند واخلي، هغه نور د خدای ملګری نه شي پاتې کيدای» (يعقوب ۴:۴، په خپلو ټکو بيان شوی ژباړه). د «هزاره» ژباړه دا خبره لا په ډاګيزه توګه بيانوي:

«هر څوک چې له نړۍ سره ملګرتیا غواړي، ځان د خدای دښمن ګرځوي.»

پطرس د یو سپېڅلي ولس لپاره د خدای په هیله ټینګار کوي: «خو لکه څنګه چې هغه څوک سپېڅلی دی چې تاسو یې رابللي یاست، نو تاسو هم په خپلو ټولو کړنو کې سپېڅلي اوسئ؛ ځکه چې لیکل شوي دي: "سپېڅلي اوسئ، ځکه چې زه سپېڅلی یم."» (۱ پطرس ۱: ۱۵-۱۶) سپېڅلتیا اختیاري خبره نه ده. که موږ د نړۍ له نظام څخه د ځان جلا کولو په اړه د خدای غوښتنې ته پام ونه کړو، نو هغه به نه زموږ په دننه کې او نه هم زموږ په منځ کې استوګنه وکړي. د «نوي نړیوالې نسخې» یوه ژباړه داسې وایي:

> خدای وایي: «نو، فساد او سازش پرېږدئ او د نېکۍ لاره خپله کړئ. له هغو خلکو سره ملګرتیا مه کوئ چې تاسو ککړوي. زه غواړم چې تاسو یوازې زما اوسئ.» (۲ قرنتیان ۶:۱۷)

د خدای د پلارګلوۍ او په موږ کې او زموږ په منځ کې د هغه د اوسېدو د ژمنو اهمیت موږ دې ته هڅوي چې د هغو ژمنو د پوره کېدو لپاره ټاکل شوي شرایط په دقت سره وڅېړو. پولس رسول د دې شرط په اهمیت پوهېدو سره لیکي: «ای ګرانو، نو څرنګه چې موږ دا ژمنې لرو، راځئ چې خپل ځانونه د جسم او روح له هر ډول ناپاکۍ څخه پاک کړو او د خدای په ویره کې تقدس بشپړ کړو» (۲ قرنتیان ۷: ۱).

د بحث لاندې آیتونه دومره ژور او پراخ مفهوم لري چې په اړه یې ګڼ‌شمېر کتابونه لیکل کېدای شي. سره له دې، ډېری ایمانداران د دغو آیتونو د معنا په اړه یوازې محدود پوهاوی لري. په حقیقت کې، ډېری خلک په بشپړ ډول د هغوی په درک کولو کې پاتې راځي، ځکه چې دوی د هغې پس منظر یا شرایطو په اړه پوهه نه لري چې دا آیتونه پکې لیکل شوي وو. په دې آیت (۲ قرنتیان ۱:۷) کې، پولس هغه څه رااخلي چې خدای په زوړ تړون کې د اسراییلو خلکو ته ویلي وو؛ په دې کولو سره، هغه څرګندوي چې په نوي تړون کې زموږ په اړه د خدای هیلې او ارادې هماغسې پاتې دي او بدلون یې نه دی موندلی. موږ باید هغه شرایط او د پېښو لړۍ درک کړو چې د دغو کلمو د لیکل کېدو لامل شوي دي. د دې لیدلوري څخه د متن څېړل او لوستل دا امکان برابروي چې یادې کلمې هماغه اغېزه ولري چې خدای یې اراده کړې وه.

یوه داسې فلم ته پام وکړئ چې پکې لیکوال، لارښود او لوبغاړو یوه داسې کیسه

په خورا دقت سره جوړه کړې وي چې د پای په شیبو کې خپل اوج ته رسیږي. کله چې کیسه دې اوج ته رسیږي، نو د هغې لویه برخه لا دمخه بیان شوې وي او تاسو په بشپړ ډول په کیسه کې ډوب شوي یاست، ځکه چې هغې تاسو د کیسې تر ټولو مهمې او کلیدي صحنې ته رسولي یاست. په داسې یوه حساسه شیبه کې، که کوم لوبغاړی یوه داسې جمله ووايي چې تر دې دمه د کیسې له پرمختګ سره هیڅ تړاو ونه لري، نو هغه خبره به ستاسو پر ذهن هیڅ اغیزه ونه کړي.

ما په ځوانۍ کې دا تجربه په خپله کړې ده. زما مور او پلار او خویندې یوه فلم ته ناست وو او زه ناڅاپه د ناستې خونې ته ورغلم. هغوی په کیسه کې دومره ډوب وو چې هیڅ شی یې پام نه شو اړولی؛ حتی پوه نه شول چې زه خونې ته راغلې یم. ما همغه وخت د تلویزیون پر سکرین سترګې ولګولې چې اصلي لوبغاړي یوه ډېره اغېزمنه جمله وویله. زما خویندې په ژړا شوې، خو هغو خبرو زما لپاره کوم ځانګړی مفهوم نه درلود. ما له ځان سره فکر وکړ: "څومره په زړه پورې ده! زه له اصلي کیسې او شرایطو څخه بیخي ناخبره وم، خو هغو خبرو هغوی دومره اغېزمن کړي وو چې ژور احساسات یې راپارولي وو."

دلته هم هماغه اصل پلي کیږي. ډېر ایماندران له دغو خورا مهمو کلمو سره مخ کیږي چې د خدای د پیغام تر ټولو لوړه او مهمه برخه ګڼل کیږي خو له ژور فکر پرته ترې تېرېږي؛ یوازې ځکه چې هغوی نشي کولی هغه کیسه ییز بهیر یا تسلسل درک کړي چې دې کلمو ته یې لاره هواره کړې ده. د دې لپاره چې موږ په رښتینې توګه د خدای د خبرو پر اغېز پوه شو، باید هغه کیسه او هغه بهیر درک کړو چې په پایله کې یې دا څرګندونې رامنځته شوې دي. د دې موضوع بشپړ وضاحت څو فصلونو ته اړتیا لري؛ خو د پیل لپاره، موږ باید د «خروج» کتاب ته مخه کړو.

نرېدې ورشم

د خروج کتاب په مصر کې د ابراهیم د اولادونو د غلامۍ د کیسې په بیان سره پیل کیږي. هغوی نږدې ۴۰۰ کاله په هغه خاوره کې اوسېدل. په پیل کې حالات مناسب وو، خو د وخت په تېرېدو سره هغوی غلامۍ ته اړ شول او له ظالمانه چلند سره مخ شول.

موسیٰ چې د عبراني والدینو څخه زیږیدلی و، د هغوی له تاوتریخجنو حالاتو څخه روغ رمټ پاتې شو؛ هغه په کوچنیوالي کې د فرعون کورنۍ ته لاره موندله او

هلته د هغه د لمسي په توګه لوی شو. کله چې هغه ځلویښت کلن شو، نو له خپل قوم سره د وفادارۍ د ښودلو له امله د فرعون د غضب له کبله اړ شو چې بل هیواد ته وتښتي.

ځلویښت کاله وروسته، کله چې هغه په دښته کې د خپل خسر د پسونو رمه څارله، خدای موسی ته ځان ښکاره کړ. دا ظهور د سینا په غره (یا حوریب غره) کې وشو، کوم چې د خدای د غره په نوم پيژندل کيږي. څښتن هغه ته د یوې بوټۍ (یا اغزنې ونې) له منځه د اور په لمبه کې ښکاره شو. کله چې موسی ولیدل چې هغه بوټۍ سوځي خو نه له منځه ځي (نه ایرې کیږي)، نو له ځان سره یې وویل: «زه به اوس یوې خواته لاړ شم او دا عجیبه صحنه به وګورم چې ولې هغه بوټۍ نه سوځي او له منځه نه ځي.» کله چې خدای ولیدل چې موسی ورنږدې کیږي، نو د هغې بوټۍ له منځه يې هغه ته غږ وکړ. (د خروج کتاب ۳: ۳-۴)

تر هغه وخته چې موسی د خدای حضور ته نږدې شو، د هغه او خدای ترمنځ هېڅ پېښه نه وه شوې. کله چې خدای ولیدل چې موسی د خپلې ټاکل شوې شپونۍ لارې څخه راوتلی ترڅو هغه ته نږدې شي، نو هغه یې راوغوښت او د خپلې کلام له لارې يې ځان هغه ته ښکاره کړ. که موسی بې پامي کړې وای او هغه سوځېدونکې بوټې ته یې پام نه وای کړی، نو ښايي خدای له هغه څخه بې له کومې خبرې تېر شوی وای. نوی عهدنامی موږ ته لارښوونه کوي: «خدای ته نږدې شئ، نو هغه به تاسو ته نږدې شي.» (یعقوب ۴: ۸)

لومړی ګام څوک پورته کوي خدای که موږ؟ کله چې موږ لومړی خدای ته نږدې کېږو، نو هغه خپله مینه موږ ته ښکاره کوي؛ او په ځواب کې، هغه موږ ته د خپل ځان د ښودلو لپاره موږ ته نږدې کېږي. دا د دې کتاب اصلي پیغام دی؛ په حقیقت کې، زموږ د ژوند برخلیک په همدې یوه ټکي پورې تړلی دی.

د خدای د خلاصون موخه

خدای موسیٰ ته ښکاره شو او ورته یې وویل چې باید فرعون ته ورشي او د هغه خدای په استازیتوب ترې وغواړي چې خلک خوشې کړي. د فرعون له سرکشۍ او ځواک سره سره، خدای د ابراهیم اولادونه په خپل ځواکمن لاس او د معجزو، نښو او عجایبو په وسیله وژغورل.

په مصر کې د غلامۍ له حالت څخه د اسراییلو د خلکو خلاصون، په نوي عهد کې د ګناه له اسارت څخه زموږ د خپل نجات سره ورته والی لري. مصر د نړۍ د نظام استازیتوب کوي، په داسې حال کې چې اسراییل د کلیسا سمبول دی. د نوي زیږون له تجربې وروسته، موږ د نړۍ له ظالمانه او استبدادي نظام څخه ازاد شوو. له دې خلاصون وروسته، موسی باید د اسراییلو اولادونه کوم لوري ته رهبري کړې وای؟ هرکله چې زه په غونډو کې دا پوښتنه مطرح کوم، خلک معمولاً داسې ځواب ورکوي: ”د ژمنې شوې ځمکې په لور!“

خو دا ځواب ناسم دی. هغه باید هغوی د حوریب (یا سینا) غره ته بیولي وای. د خدای هغه کلام چې د موسی له لارې فرعون ته ویل شوې وې، دا وې: ”زما خلک پرېږده چې لاړ شي او په دښته کې زما عبادت وکړي“ (خروج ۷: ۱۶؛ ۸: ۱، ۲۰؛ ۹: ۱، ۱۳؛ ۱۰: ۳). موسی څنګه کولی شوای خلک هغه ژمنه شوې ځمکې ته بوځي، مخکې له دې چې له هغه چا سره وګوري چې دا ژمنه یې کړې وه؟ دا د خدای اراده نه وه چې د هغه خلک دې داسې وکړي. که هغوی له خدای څخه د کومې وحې یا لارښوونې پرته ژمنه شوې ځمکې ته ننوتلي وای، نو هغه ځمکه به یې د بت پرستۍ په ځای بدله کړې وای.

دا هغه برخلیک دی چې په کلیسا کې ډېری خلکو سره مخ شوی دی - په شمول د هغو کسانو چې په تیر کال کې یې ایمان راوړی دی. د خدای په لور د خلکو په راجلبولو کې، ټینګار د هغه له طبیعت او شخصیت څخه د هغه ژمنو او برکتونو ته بدل شوی دی. د دې پرځای چې خلک د لوی ځښتن پیژندلو او خدمت کولو ته راوبلي، زموږ د واعظونو پیغام دوی یو غوره ژوند ته راجلبوي چې د ابدي ژوند تضمین لري. ډېری واعظان په احتیاط سره مثبت پیغامونه جوړوي چې د لویو لیدونکو د راجلبولو لپاره ډیزاین شوي، د هغه ډول سخت، غندونکي تبلیغ څخه ډډه کوي چې د هغه بدلون راوستلو کې اغیزمن وي چې اوریدونکي ورته اړتیا لري کله چې د مقدس خدای سره مخ کیږي.

هغوی دا د هغو بدلونونو په راوستلو کې اغېزمن ګڼي چې اورېدونکي یې له سپېڅلي خدای سره د مخامخ کېدو پر مهال ورته اړتیا لري.

په سینا کې شوې پېښې موسی بدل کړی و او هغه پوه شوی و چې د خلکو لپاره د داسې یوې لیدنې (او تجربې) شتون اړین دی. که هغه په سوځېدونکي بوټي کې له خدای سره نه وای لیدلي، نو ښایي خپله یې هڅه کړې وای چې هغوی له غلامۍ څخه

خلاص کړي او ژمنې شوې ځمکې ته یې ورسوي—هغه هم د هغو هڅو په کارولو سره چې په ځوانۍ کې یې ترسره کړې وې او پایله یې له فرعون څخه د هغه د تېښتې لامل شوې وه.

نن ورځ، ډېر خلک نجات نه د خدای له مستقیمې وحې، بلکې د هغو خادمانو د پیغام په اورېدو سره ترلاسه کوي چې د دعوت لپاره ګمارل شوي دي. که موږ په خپلو ژوندونو کې کوم ځانګړی الهي بلنه (رسالت) احساس کړو، خو خدای ته اجازه ورنکړو چې موږ د خپلې دښتې بلې غاړې ته یعنې هغه ځای ته چېرته چې هغه خپل ځان ښکاره کوي ورسوي، نو د خلکو د ازادولو په برخه کې به زموږ موخه یوازې له بند څخه د هغوی د خلاصون تر کچې محدوده پاتې شي. خو د خلکو د ازادولو په لاره کې زموږ اصلي هدف باید دا وي چې هغوی هغه ذات ته ورسوو چې موږ ورته پیدا شوي یو.

د رسولانو د اعمالو په کتاب کې لولو:

> موسی د مصریانو په ټولو پوهو او حکمتونو کې وروزل شو او په خبرو او عملونو کې ځواکمن و. کله چې هغه څلویښت کلن شو، نو په زړه کې یې دا اراده پیدا شوه چې د خپلو ورونو، یعنې د بنی‌اسرائیلو د خلکو، د خیر او ښېګڼې په لټه کې شي. هغه ولیدل چې یو مصری پر یوه له هغوی څخه ظلم کوي؛ نو د هغه په ملاتړ راپاڅېد او هغه مظلوم یې له ظالم څخه خلاص کړ. موسیٰ ګومان کاوه چې ورونه به یې پوه شي چې خدای د هغه په لاس هغوی خلاصوي، خو هغوی پوه نه شول. (د رسولانو اعمال ۷: ۲۲-۲۵)

موسیٰ هغه کړاو او درد ولید او د هغې د کمولو په لټه کې شو. هغه په دې هم پوهېده چې د خدای د خلکو د خلاصون لپاره ورته بلنه ورکړل شوې ده؛ دا بلنه د هغه په زړه کې ژور ځای درلود. خو، له خدای څخه د وحی (الهي لارښوونې) پرته، هغه چمتو نه و چې هغوی د خپل برخلیک پر لور رهبري کړي. په ټوله کې، له مناسب هدف پرته رهبري کېدای شي تر هغه حالت څخه خورا خطرناکه وي چې بیخي هېڅ رهبري شتون ونه لري.

موسیٰ یو داسې مشر و چې یو ځانګړی هدف یې درلود، خو هغه هدف لا بشپړ شوی نه و. که د خدای له لوري کومه الهي وحی نه وای، نو تر ټولو غوره کار چې هغه یې کولی شوای، دا و چې خلک یوې داسې "ژمن شوې ځمکې" ته ورسوي چې د دوی

د خلاصون له اصلي موخې — یعنې له خدای سره د ژورې او نږدې پېژندنې — څخه خالي وای. له همدې امله، خدای موسیٰ د دښتې هغه برخې ته راوستی و ترڅو د هغه زړه له هغه دنیاوي ژوند څخه پاک کړي چې شاته یې پرېښی و. په دښته کې، هغه وتوانېد چې د خدای وحی ته په ژورې باطني لیوالتیا سره ځواب ووایي. همدې مخکیني چمتووالي هغه ته دا وړتیا ورکړه چې ووایي: "زه به یوې خواته لاړ شم او دا عجیبه صحنه به وګورم..."

موږ باید پوه شو چې هره "ښه" خدمت یا کړنه، په لازمي ډول یو "حقیقي" خدمت نه دی. په څلویښت کلنۍ کې، د خپل قوم د ازادولو لپاره د موسی هیله یوه عالي او سپېڅلې هیله وه، خو بیا هم د خدمت هغه ځانګړې کړنه هغه اصلي خدمت نه و چې [خدای یې اراده درلوده]. حوا د "ښو او بدو د پوهې د ونې" د بد اړخ پر ځای، د هغې په "ښه" اړخ باندې مئینې شوې وه. "نو کله چې ښځې ولیدل چې هغه ونه د خوړلو لپاره ښه ده، سترګو ته خوندوره ښکاري او د حکمت ترلاسه کولو لپاره د پام وړ ده، نو هغې یې له میوې څخه واخیستل او وخوړل..." (پیدایښت ۳:۶). هغه دې ته وهڅول شوه چې د خدای په څېر شي. ډېر داسې شیان شته چې ښه او خدای-ماننده ښکاري، خو بیا هم د خدای له اصلي ماهیت او شخصیت سره په ټکر کې دي. موږ به یوازې هغه وخت په ریښتینې توګه د هغه څه په تشخیص او پېژندلو قادر شو چې په رښتیا ښه دي، کله چې موږ د هغه په اړه ژوره او نږدې پوهه ترلاسه کړو.

تاسو مې خپل ځان ته راوستی یې

موسیٰ د خدای خلک له مصر څخه راوویستل ترڅو هغوی په دښته کې د خدای عبادت وکړي. خو هغوی سمدستي د سینا غره ته ونه رسېدل؛ هغه سفر چې کېدای شوای لس یا یوولس ورځې یې وخت نیولی وای، درې میاشتې یې دوام وکړ. خدای ولې داسې وکړل؟ ځواب یې ساده دی او وضعیت له هغه څه سره توپیر نه درلود چې خپله موسیٰ تجربه کړی و: خدای غوښتل هغوی ته وخت ورکړي ترڅو زړونه یې ارامتیا ومومي، څو هغوی هم لکه څنګه چې موسیٰ د خدای وحی ترلاسه کړې وه په هماغه ډول له هغه سره مخامخ شي.

کله چې هغوی د سینا د غره لمنې ته ورسېدل، نو موسیٰ له هغوی څخه جلا شو او له خدای سره د لیدو لپاره غره ته وخوت. ښښتن د غره له منځ څخه له موسیٰ

سره خبرې وکړې او ويې ويل: «د يعقوب کورنۍ او بنی‌اسرائيلو ته ووايه...» (د خروج۱۹:۳)

مخکې له دې چې موږ د هغه څه لوستلو ته دوام ورکړو چې خدای موسی ته ويلي وو، بايد د دې کلمو د مخاطبينو يادونه وکړم. هغه پيغام يوازې هارون او د هغه زامنو او يا هم يوازې د لاوي اولادې ته نه و؛ بلکې د خدای پيغام د اسراييلو ټول ملت رانغاړه. دا پيغام هر هغه چا ته متوجه و چې په مصر کې له غلامۍ څخه خلاص شوي وو له خورا عادي کورنيو او اشخاصو نيولې تر هغوی پورې چې په دوی کې تر ټولو لوړ مقام درلود.

د خدای پيغام دا و: «تاسو پخپله وليدل چې ما له مصريانو سره څه وکړل او څنګه مې تاسو د عقاب د وزرونو په څېر راوچت کړئ او خپل ځان ته مې راوستلئ» (د خروج ۱۹:۴). دا جمله چې «او خپل ځان ته مې راوستلئ»، ستاسو د پيدايښت اصلي لامل څرګندوي. ستاسو د پيدايښت او ستاسو د خلاصون لپاره د دومره درنې بيې د ورکولو په برخه کې د خدای موخه دا وه چې تاسو خپل ځان ته راولي.

موږ د بشريت له پيل راهيسې د دې هيلې يا انګيزې شتون ليدلی دی. خدای ولې انسان په جنت کې ځای پر ځای کړ؟ آدم د دې ماموريت لپاره نه و پيدا شوی چې ټولې نړۍ ته د نجات پيغام ورسوي. د هغه موخه دا نه وه چې په جنت کې خپل وخت د پلونو او لوړو ودانيو په جوړولو تېر کړي؛ بلکې هغه هلته د ژوندي خدای سره د ملګرتيا او نږدې اړيکې لپاره و. که څه هم د پلونو او لوړو ودانيو د جوړولو مفکوره ښايي له همدې اړيکې څخه راپورته شوې وي، خو دا هغه موخه نه وه چې خدای د انسان د شتون لپاره په پام کې نيولې وه.

د خپلې نجات موندنې وروسته په لومړيو اوو کلونو کې، زه په يوه لويه کليسا کې ګډون کاوه او وروسته مې هلته خدمت هم پيل کړ چې د خدای په ژمنو او د هغه په برابرو شويو نعمتونو يې ډېر ټينګار کاوه. دا يوه خورا تبليغاتي کليسا وه چې غوښتل يې د انجيل ښه زيری ټولې نړۍ ته ورسوي. خو، هلته چې کوم انجيل تبليغ کېده، تمرکز يې تر ډېره د خدای د پاچاهۍ پر برکتونو و، نه پر دې چې د خدای پېژندنه څومره ستر ارزښت لري. د دې کليسا د نړيوال شهرت له امله، خلکو به د نړۍ له ګوټ ګوټ څخه سفر کاوه ترڅو د هغې په عبادتي مراسمو کې ګډون وکړي. د نورو د نجات په ليدلو کې د کليسا د مشرانو لېوالتيا او جذبه ډېره اغېزمنه وه او په نورو کې به يې هم ورته جذبه راپاروله. د دې نړيوالې تبليغاتي کليسا ډېرو غړو د خدمت کولو لپاره

ژوره لېوالتيا درلوده، او زه هم بې له شکه د هغوی له ډلې څخه وم.

په هغو کلونو کې چې زه له هغه کليسا سره تړلی وم، هره سهار به له خوبه پاڅېدم او کار ته له تلو مخکې به مې يو نيم ساعت دعا کوله. ما له خدای څخه غوښتل چې ما د هغو کسانو لپاره د انجيل د ښه زيري رسولو په موخه وکاروي چې ورک شوي او د هلاکت په لاره روان دي، او همدارنګه د ناروغانو د روغولو لپاره مې ترې غوښتنه کوله. ما په عاجزۍ سره ترې غوښتل چې زه بېلابېلو قومونو ته ولېږي ترڅو بنديان ازاد کړم. ما په نه ستړي کېدونکي ډول او په ډېر اخلاص سره دعا ته دوام ورکړ، تر هغه چې يوه ورځ مې په خپل زړه کې د څښتن غږ واورېد چې ويل يې: "جانه، خپله دعا ودروه!"

ما له ځان سره فکر وکړ: "دا د خدای غږ نه شي کېدای؛ دا بايد د دښمن غږ وي!" خو په زړه کې مې پوهېدم چې دا واقعيا د خدای غږ و. زه حيران وم: "ای خدايه، ته څنګه کولای شې ماته داسې خبره وکړې؟ زه د خلکو د نجات، شفا او خلاصون لپاره دعا کوم. دا خو خپله ستا اراده ده!" خو خدای زما له خبرو هاخوا ليدل. هغه پوهېده چې د هغه د ذات په اړه زما پوهه څومره محدوده او ناقصه وه؛ هغه پوهېده چې له بشپړې پوهې پرته حتی په داسې حال کې چې ما له نورو سره د هغوی د بندونو څخه په خلاصون کې مرسته کوله داسې خدمت به په پای کې هم زه او هم هغه کسان چې زما تر لارښوونې لاندې وو، يو بل ډول بندي کېدو ته ورکاږلي وای: بت پرستۍ ته، چې د کليسا په سلسله مراتب (تشکيلاتي جوړښت) باندې د سخت دريځه ټينګار په بڼه څرګندېده.

هغه ما ته په خطاب کې وويل: "جانه، د مسيحيت موخه يوازې خدمت کول نه دي. کېدای شي ته ناپاکه ارواح وباسې، ناروغان روغ کړې او خلک د نجات لارې ته ورسووې، خو بيا هم په پای کې دوزخ ته لاړ شې." هغه زياته کړه: "يهودا خپله دنده پرېښوده ترڅو زما پيروي وکړي؛ هغه ناروغان روغ کړل، مړي يې راژوندي کړل او ناپاکه ارواح يې وويستل، خو نن هغه په دوزخ کې دی." دغو خبرو زما پام ځانته راواړاوه.

موږ بايد په ياد ولرو چې کله شاګردان د ناروغانو د روغولو، مړو د راژوندي کولو او د ناپاکه ارواح د ايستلو لپاره د مسيح په قدرت سره واستول شول، نو يهودا هم په هغوی کې شامل و (متی ۱۰: ۱-۸).

ما په چټکۍ سره وپوښتل: "نو، د مسيحيت موخه څه ده؟"

هغه سمدستي ځواب ورکړ: «هغوی ما ډېر ښه پېژني!» بیا ماته د پولس دا خبره رایاده شوه: «...زه هر څه بېارزښته ګڼم، ترڅو هغه وپېژنم.» (فلیپیان ۳: ۱۰)

خدای زما په زړه کې په پټه وویل: «رښتینې خدمت به زما او ستا ترمنځ له نږدې اړیکې څخه رامنځته شي!» د دانیال په دې آیت سره دا حقیقت تاییدوي: «...خو هغه خلک چې خپل خدای پیژني، قوي به وي او هغه به ترسره کړي.» (دانیال ۱۱: ۳۲)

عیسیٰ په ډاګه وایي چې که یو ړوند د بل ړوند لارښوونه وکړي، نو دواړه به په کنده کې ولوېږي (متی ۱۵: ۱۴). دا خبره په هر هغه چا تطبیقېږي چې غواړي نور د هغوی له بندونو څخه راوباسي، خو مخکې له دې چې خپله یې سترګې د ښتن د لیدلو لپاره پرانیستل شوې وي. له همدې امله پولس په ډېر اخلاص او شدت سره دعا کوي چې زموږ د زړونو سترګې روښانه شي ترڅو موږ هغه وپیژنو (افسسیان ۱: ۱۸). دا د هغه په رڼا کې ده چې موږ لیدلی شو (مزمور ۳۶: ۹). د هغه له وحي او ښکاره کېدو پرته، موږ ړانده پاتې کېږو. هغه کسان چې هغه په ژوره توګه نه پیژني، ښایي ښه نیت ولري، خو د خدای له وحي پرته به بالاخره نور هم هغې کندې ته ورسوي چې خپله ورپسې روان دي.

دا پېښه زما د مسیحی ایمان د لومړنیو کلونو پر مهال رامنځته شوه. د کلیسا شپون پر ځای د دې چې خپله پاملرنه د برکتونو پر ورکوونکي متمرکزه کړي، د هغه ترون پر برکتونو یې تمرکز کاوه. د هغه د ژوند بڼه چې د خدای د ترون پر ژمنو د باور او عمل پر بنسټ ولاړه وه خورا له ځان ښودنې او ظاهري نمایش څخه ډکه وه؛ خو څرنګه چې هغه د خدای د ذات او صفاتو په اړه ژور درک او الهامي پوهه نه درلوده، نو په غلطه لاره روان شو. بالاخره، هغه د کلیسا د غړو په وړاندې ودرېد او اعلان یې وکړ چې نور نه غواړي له خپلې میرمنې چې د هغه د ماشومانو مور وه سره ګډ ژوند ته دوام ورکړي. هغه خپلو غړو ته وویل چې که له اوسني وضعیت سره جوړ نه شي، نو کولای شي په ازاده توګه کلیسا پرېږدي. وروسته هغه له یوې ځوانې، تکړه او لوړې هیلې لرونکې ښځې سره واده وکړ چې پخپله هم په خدمتونو کې بوخته وه؛ خو همدغه ښځه د هغه د ژوند د لویې بدمرغۍ او ناکامۍ لامل شوه. د هغه د کلیسا د غړو شمېر له څو زرو څخه یوازې څو سوو ته راښکته شو. بالاخره، هغه د دویم ځل لپاره طلاق واخیست او د کلیسا ودانۍ یې د ښار چارواکو ته وپلورله.

موسیٰ پوهېده چې څه شي د هغه ژوند بدل کړی و: له ژوندي خدای سره د هغه لیدنه او نږدې اړیکه. هغه پوهېده چې خلک باید کوم لوري ته بوځي. دا لاره خپله د

ژمنو د ترلاسه کولو لپاره یوه مستقیمه لار نه وه، بلکې هغه ذات ته د سفر لاره وه چې په رښتیا سره هغه ژمنې پوره کوي. هغه د خپلې پیدایښت پر موخه پوه شوی و او د خدای د زړه د موندلو پر اړتیا یې ځان پوه کړی و. دا د خدای د برکت لاس نه و چې د هغه زړه یې موسیٰ ته ښکاره کړ؛ بلکې دا له خدای سره مخامخ ولاړېدو پر مهال د هغه د کلام اورېدل وو چې د خدای زړه یې رابرسېره کړ.

دریيم فصل

له خپل ځان څخه د مصر راویستل

په تېرو دوو زرو کلونو کې، د کلیسا په توګه زموږ دنده دا وه چې د هغه د بیا راتګ لپاره د چمتووالي په موخه ځانونه سپېڅلي کړو.

د اسراییلو د اولادونو د مصر له اسارت څخه د خلاصون په برخه کې د خدای موخه دا وه چې هغوی ځان ته نږدې کړي او په خپله د هغوی په منځ کې استوګنه وکړي. موږ دا حقیقت د موسی په وړاندې د هغه په دې خبرو کې وینو: «او هغوی به پوه شي چې زه د هغوی څښتن خدای یم، هغه څوک چې هغوی مې د مصر له ځمکې څخه راوویستل ترڅو د هغوی په منځ کې استوګنه وکړم» (خروج ۲۹: ۴۶). په یاد ولرئ، د هغه هیله یوازې یوه «ملاقات» نه و، بلکې د هغوی په منځ کې «استوګنه» وه.
اوس، په نوي عهد نامه کې د پطرس خبرو ته پام وکړئ: "کله چې تاسو هغه ته راځئ — هغه ژوندی ډبره چې د انسانانو لخوا رد شوه خو د خدای لخوا غوره او قیمتي ده — نو تاسو هم، د ژوندیو ډبرو په څېر، په یوه روحاني کور کې جوړېږئ ترڅو سپېڅلي کاهنان شئ او د عیسی مسیح په وسیله خدای ته د منلو وړ روحاني قربانۍ وړاندې کړئ" (۱ پطرس ۲: ۴-۵). خدای د اوسېدو لپاره یو ځای لټوي — هغه ځای چې پطرس ورته روحاني کور وایي. موږ د دې استوګنځي هغه ژوندۍ ډبرې یو چې خدای پکې د اوسېدو هیله لري.
پطرس د خدای د استوګنځي په توګه زموږ رول، د کاهنۍ له رول سره نښلوي. هغه ولې دا دواړه سره یوځای کوي؟ د انسانانو په منځ کې، یوازې کاهنان وو چې کولی شول له محاکمې یا قضاوت سره له مخامخ کېدو پرته خدای ته نږدې شي. د

کاهن د بېشمېره تعریفونو له جملې څخه، تر ټولو بشپړ تعریف دا دی چې کاهن هغه څوک دی چې کولی شي د خدای د خدمت لپاره هغه ته نږدې شي (حزقیال ۴۴: ۱۳-۱۵). بې له شکه، هغه ته نږدې کېدل زموږ په منځ کې د هغه د اوسېدو لپاره یوه اړینه شرط ده؛ موږ باید د دې جوګه اوسو چې د هغه په سپېڅلي او هیبتناکه حضور کې ودرېږو.

موږ د پطرس لومړي لیک ته ورګرځو او لولو:

> ځکه چې په مقدس کتاب کې لیکل شوي دي: «وګورئ، زه په صهیون کې یو ډېره ږدم، یوه غوره او قیمتي بنسټیزه ډبره؛ او هر څوک چې پر هغه باور ولري، هیڅکله به شرمنده نشي.» ستاسو لپاره چې ایمان لرئ، دا ډبره قیمتي ده. خو د هغوی لپاره چې ایمان نه لري — یا په بل عبارت، د هغوی لپاره چې اطاعت نه کوي — هغه ډبره چې معمارانو رد کړې وه، تر ټولو مهمه بنسټیزه ډبره ګرځېدلې ده؛ او همدارنګه یوه داسې ډبره چې د ټکر او ښویېدنې لامل کیږي. هغوی ټکر کوي ځکه چې د خدای د کلام اطاعت نه کوي، او دا د هغوی لپاره همداسې ټاکل شوي وو. (۱ پطرس ۲: ۶-۸)

په دې آیتونو کې یوه غیر معمولي اصطلاح لیدل کیږي. پطرس وایي: "ستاسو لپاره چې ایمان مو راوړی دی... او ستاسو لپاره چې اطاعت مو نه دی کړی"؛ هغه د ایمان مفهوم د اطاعت له مفهوم سره پرتله کوي. نن ورځ موږ داسې نه کوو. اوسمهال، د "ایمان" کلمه په ذهن کې د اطاعت یا نافرمانۍ هیڅ ډول تصور نه راپاروي. له همدې امله نن ورځ په کلیسا کې ډېر خلک اطاعت ته لږ اهمیت ورکوي، په داسې حال کې چې د نوي عهدنامې د لیکوالانو په وخت کې، دا دواړه مفکورې له یو بل سره نږدې تړلې وې. ایمان درلودل یوازې د هغه د شتون منل نه وو، بلکې د هغه اطاعت کول هم پکې شامل وو. په بل عبارت، په هغه وخت کې ایمان د دې لامل کېده چې تاسو اطاعت وکړئ، او د نافرمانۍ ژوند د ایمان د نشتوالي نښه وه. پولس لیکي: «او کله چې هغه بشپړ شو، نو د ټولو هغو خلکو لپاره د ابدي نجات سرچینه وګرځېد چې د هغه اطاعت کوي» (عبرانیان ۵: ۹)

اطاعت د نجات لپاره یو پرېکونونکی عامل دی. عیسی خپله اشاره کړې وه چې ډېر خلک به پر هغه ایمان راوړي، هغه به "مالک" (رب) بولي او حتی د هغه په نوم به معجزې ترسره کوي، خو بیا هم د خدای په پاچاهۍ کې له ننوتلو څخه به منع شي؛

ځکه چې هغوی د خدای د ارادې مطابق عمل نه دی کړی او نه یې د هغه اطاعت کړی دی. (متی ۷: ۲۱)

یوه شاهي کاهني چې د هغه حیرانوونکي رڼا ته رابلل شوې ده.

د اسراییلو اولادې پښه وښویده او یا یې خپلې بلنې ته مثبت ځواب ورنکړ. هغوی هغه مقام ونه مانه چې ورته ټاکل شوي وو. خو پطرس په خپلو خبرو کې زیاتوي: «خو تاسو یوه غوره شوې ډله، د کاهنانو یوه پاچاهي او د خدای خپله ځانګړې شوې خلک یاست، ترڅو د هغه چا ستاینه او صفت بیان کړئ چې تاسو یې له تیارې څخه خپلې حیرانوونکې رڼا ته راوبلئ» (۱پطرس ۲: ۹).

موږ یو غوره شوی ولس او شاهي کاهنان یو. خدای پاچا دی او د واکمنۍ مقام لري؛ له همدې امله، هغه کسان چې د هغه د خدمت لپاره ورنږدې کیږي، باید شاهي حیثیت ولري؛ ځکه یوازې هغه څوک چې شاهي رتبه ولري، د پاچا د خدمت او ورسره د اړیکې نیولو حق لري.

هغه کسان چې د هغه د کاهنانو په توګه ټاکل شوي دي، له تیارې څخه رڼا ته راغوښتي دي؛ نه یوازې رڼا ته، بلکې خپله عجیبه رڼا ته. د خدای د عظمت د بیانولو لپاره کارول شوې ځینې کلمې، د ډېرې کارونې له امله، زموږ لپاره خپل اصلي اغېز او ژور مفهوم له لاسه ورکړی دی. بې له شکه، "عجیبه" (یا حیرانوونکې) له هغو کلمو څخه یوه ده.

ما په دریو کلمو یوه څېړنه ترسره کړې ده: حیرانوونکی ، عظیم الشان) او عجیبه یا حیرانتیا وړ . د یادونې وړ ده چې د "کینګ جیمز" په ژباړه کې، دا درې واړه کلمې ډېری وختونه د خدای، د هغه د صفاتو یا د هغه د کارونو د بیانولو لپاره کارول کیږي: د "معجزو څخه ډک" معنی لري د "عظمت او هیبت څخه ډک" معنی لري، او یا د "حیرانتیا څخه ډک" معنی لري. په حقیقت کې عیسی ته "عجیبه" ویل شوي دي (اشعیا ۹: ۶).

سره له دې، نن سبا خلک دا کلمې د عادي او ورځنیو پېښو د بیانولو لپاره کاروي. دوی له یوې فلم څخه خوند اخلي او وایي: "دا یو حیرانوونکی فلم و،" یا "څومره په زړه پورې فلم و!" دوی د یوه ورزشکار ستاینه کوي او په حیرانتیا وایي: "هغه حیرانوونکی

دی!" له همدې امله، کله چې یو مبلغ د خلکو د یوې ډلې په وړاندې ودرېږي او اعلان کوي چې "خدای حیرانوونکی دی،" نو خلک د هغه د دې خبرې پر اهمیت نه پوهیږي؛ یوازې له دې امله چې دوی همدغه کلمه وار وار د باسکیټبال د یوه مسلکي لوبغاړي د توصیف لپاره اورېدلې وي. زما دعا دا ده چې د دې کتاب پیغام دا لیدلوری بدل کړي.

کله چې پطرس د دې په اړه خبرې کوي چې خدای موږ له تیارې څخه خپلې حیرانوونکې رڼا ته راوبلل، نو هغه د خدای د ذات د عظمت د بیانولو لپاره له ځواکمنو کلمو څخه کار اخلي؛ ځکه چې خدای پخپله مطلق رڼا ده او په هغه کې بیخي هیڅ تیاره نشته. دا ستره رڼا د هغه له جلال څخه خپرېږي—هغه جلال چې فاني انسان ورته نږدې کیدای نشي. دلته هم، لکه څنګه چې د دویم قرنتیان د ۶م فصل په اړه وو، موږ نشو کولی د متن له شالید څخه د سمې پوهې پرته دا خبره په بشپړه توګه درک کړو. راځئ چې د خروج کتاب ته ورګرځو ترڅو د خپل خلکو په منځ کې د اوسېدو په اړه د خدای د ژمنې د ماهیت په اړه خپله څېړنه دوامداره وساتو.

موږ باید خپل رخت ومینځو.

په تېر فصل کې مو زده کړل چې موسیٰ د اسراییلو اولادونه له مصر څخه راوویستل؛ یوه داسې پېښه چې نن ورځ له نړۍ څخه زموږ د خلاصون او جلا کېدو سره سمون خوري. هغه هغوی له مصر څخه د خدای د غره، یعنې د سینا غره په لور رهبري کړل. هغه هغوی د غره په لمن کې پرېښودل، څو د خدای سره د لیدو لپاره د غره څوکې ته پورته شي او دا خبرې یې واورېدې.

> «تاسو پخپله ولیدل چې ما له مصریانو سره څه وکړل، او څنګه مې تاسو د عقاب د وزرو په څېر راوچت کړی او خپل ځان ته مې راوستلئ، ترڅو زما غږ واورئ. نو اوس، که تاسو زما د عهد (پیمان) اطاعت وکړئ، نو د ټولو قومونو په منځ کې به زما خاص ملکیت اوسئ، ځکه چې ټوله ځمکه زما ده. او تاسو به زما لپاره د کاهنانو یوه پاچاهي او یوه سپېڅلې ملت اوسئ. دا هغه څه دي چې ته یې باید بنی‌اسرائیلو ته ووایئ.» (خروج ۱۹: ۴-۶)

اوس موږ د پطرس د خبرو سرچینه درک کوو. په اصل کې، دا خبرې د اسراییلو خلکو ته شوې وې. خدای دا خبرې یوازې هارون او د هغه زامنو ته، او یا یوازې د لاوی

قبیلې ته نه وې کړې؛ بلکې هغه ټول ملت ته — هر یوه عبراني سړي، ښځې او ماشوم ته — خطاب وکړ او ویې ویل: "تاسو به زما لپاره د کاهنانو یوه پاچاهي اوسئ." ایا تاسو دا حقیقت درک کوئ چې د هغه د زړه هیله دا وه چې د دوی هر یو د هغه حضور ته ورننوزي، لکه څنګه چې موسی ورننوتلی و؟

> خدای موسیٰ ته وویل: "د خلکو په منځ کې ورشه او هغوی نن او سبا پاک او مقدس کړه. هغوی ته ووایه چې خپلې جامې ومینځي او د دریمې ورځې لپاره چمتو شي، ځکه چې په دریمه ورځ به خدای د ټولو خلکو په وړاندې د سینا په غره راکوز شي." (خروج ۱۱: ۱۹)

موږ باید د دې دوو آیتونو په مفهوم باندې په دقت سره غور وکړو. لومړی دا چې په دې ټوله کیسه کې یوه نبوي پیشګویي یا الهي خبر نغښتی دی. دا پیشګویي نه یوازې پر هغوی باندې د تطبیق وړ وه، بلکې د خدای د کلام دا آیتونه موږ ته هم خطاب کوي. خدای موسی ته وویل چې له دوو ورځو وروسته به هغه خلکو ته ښکاره شي. په هغه موده کې، هغوی باید ځانونه پاک او مقدس کړي وایيوه داسې پروسه چې د جامو مینځل هم پکې شامل وو.

د ۲ پطرس ۳:۸ په آیت کې لولو: "خو ای عزیزانو، دا یوه خبره مه هیروئ چې د څښتن په نزد یوه ورځ د زرو کلونو په څېر ده او زر کاله د یوې ورځې په څېر." په ورته ډول، د مزور لیکوال لیکي: "ځکه چې ستا په نظر کې زر کاله د یوې تېرې شوې ورځې یا د شپې د یو پاس په څېر دي" (مزمور ۹۰:۴). د خدای لپاره یوه ورځ زموږ د زرو کلونو سره برابره ده. د دې په پام کې نیولو سره، د عیسی له بیا ژوندي کېدو راهیسې څومره وخت تېر شوی دی؟ ځواب دا دی: موږ د دویمې ورځې پای ته نږدې کېږو. تاریخ پوهانو په ګوته کړې ده چې د عیسی بیا راژوندي کېدل شاوخوا ۲۸ یا ۲۹ میلادي کال کې ترسره شوي وو. د خدای د نبوي مهالویش له مخې، موږ د هغه د بیا راتګ وخت ته خورا نږدې یو. له همدې امله، موږ سمدستي د هغه څه ترمنځ اړیکه درک کوو چې خدای د اسراییلو خلکو ته ویلي وو او هغه څه چې موږ ته یې وایي. په تیرو دوو زرو کلونو کې، د کلیسا په توګه زموږ دنده دا وه چې د هغه د بیا راتګ لپاره ځانونه چمتو کړو.

د "ځانګړي کولو" یا "مقدس ګڼلو" څه معنی ده؟ نن سبا موږ دا کلمه ډېره لږ اورو. د یو څه ځانګړي کول د هغې د مقدس ګڼلو په معنی دي، او مقدس ګڼل په دې معنی

دي چې هغه له نورو څخه جلا کړل شي. د یوې مناسبې بېلګې په توګه، هغه ښځه په پام کې ونیسئ چې د یوه پاچا د مېرمنې په توګه ټاکل شوې وي. هغه شاهي ماڼۍ ته راوستل کیږي، چیرې چې د پاچا د حرم سرای کارکوونکي د هغې پالنه او پاملرنه کوي. د هغوی دنده دا ده چې هغه د پاچا لپاره چمتو کړي. له هماغه شیبې وروسته، هغه نور د نورو ښځو په څېر ژوند نه کوي، ځکه چې هغه د پاچا لپاره ځانګړې شوې یعنې مقدسه ګڼل شوې یا جلا شوې ده. په هر حال، که هغه همکاري وکړي، نو د تقدیس په بدل کې چې کومه بیه پرې کوي، هغه به د هغو بې سارو ګټو په پرتله چې ورته په تمه دي، خورا ناچیزه وي. هغه به له پاچا سره د یوې نږدې اړیکې له ځانګړي امتیاز څخه برخمن شي؛ د پاچا ټول شتمني به د ده وي. په بدل کې، پاچا له هغه څخه څه تمه لري؟ دا چې هغه یوازې د پاچا وي! دا مثال په بشپړ ډول د خدای د دې کلام مفهوم روښانه کوي: «زما لپاره سپېڅلي اوسئ، ځکه چې زه، یعنې څښتن، سپېڅلی یم، او ما تاسو له نورو قومونو څخه جلا کړي یاست ترڅو زما شئ» (لاویان ۲۰: ۲۶).

کله چې خدای له اسراییلو وغوښتل چې ځانونه پاک او مقدسه کړي، نو مطلب یې دا و: "ما تاسو له مصر څخه راویستي یاست؛ اوس باید مصر له خپلو زړونو څخه وباسئ. دا کار به تاسو د دریمې ورځې په پیل کې زما د راتګ د شیبې لپاره چمتو کړي." هغه اعلان وکړ: "او پرېږدئ چې خپلې جامې ومینځي." د مصر د ناپاکۍ نښې لاهم د هغوی په جامو کې پاتې وې.

حتی نن هم خدای موږ ته وایي: «ما تاسو له نړۍ څخه راویستي یاست؛ اوس باید تاسو نړۍ له خپل ځان څخه وباسئ. دا کار به تاسو د دریمې زریزې په پیل کې زما د راتګ د شیبې لپاره چمتو کړي.» موږ باید خپلې جامې په مینځلو سره ځانونه د دې نړۍ له ککړتیاوو پاک کړو. د پولس رسول دا خبرې په یاد ولرئ: «ای ګرانو، نو ځکه چې موږ دا ژمنې لرو، راځئ چې ځانونه د جسم او روح له هر ډول ناپاکۍ څخه پاک کړو او د خدای په ویره کې تقدس بشپړ کړو» (۲ قرنتیان ۷: ۱).

پولس موږ ته مشوره راکوي چې خپل ځانونه پاک کړو هم بدن او هم روح لکه څنګه چې موسیٰ د اسراییلو خلکو ته لارښوونه کړې وه چې خپلې جامې ومینځي. هغه ټکی چې زه غواړم پرې ټینګار وکړم دا دی: موږ باید پخپله خپل ځانونه پاک کړو؛ موږ باید دا کار څښتن ته پرېنږدو. پولس داسې نه وایي چې: "او د عیسیٰ وینه به تاسو د بدن او روح له هر ډول ناپاکۍ څخه پاک کړي، نو یوازې په هغه مینه تکیه وکړئ." ایا د عیسیٰ وینه دا وړتیا لري چې موږ له هر ډول ناپاکۍ او ګناه څخه پاک کړي؟ ځواب دا

دی چې، بې له شکه، هو. سره له دې، لکه څنګه چې موږ به د خدای په کلام کې وینو، په دې پاکوالي کې موږ هم باید خپله ونډه ولرو.

دوه ناسم افراطي لیدلوري

په تیره یوه پیړۍ کې، په کلیسا کې د تقدس او پاکۍ په اړه دوه افراطي لیدلوري شتون درلود. لومړی لیدلوری یوازې د تقدس په ظاهري اړخونو ټینګار کاوه؛ که کومې ښځې به سینګار کاوه، نو هغه به سپیڅلې نه ګڼل کیده، او که هغې به داسې سکرټ (لمن) اغوستی و چې اوږدوالی یې تر زنګونونو پورته و، نو هغه به ناپاکه ګڼل کیده. یوه ښځه ښایي تر پښو پورې اوږدې جامې واغوندي، ویښتان په ساده ډول وتړي او نه کوم میک اپ وکړي او نه ګاڼه وکاروي، خو بیا هم خورا زړه راښکونکی او جذاب شخصیت ولري. برعکس، یو سړی ښایي په دوامداره توګه په دې ویاړي چې هیڅکله یې زنا نه ده کړې او یا یې خپله ښځه نه ده طلاقه کړې، خو په ورته وخت کې هرې تېرېدونکې ښځې ته د شهوت ډکې او اوږدې کتنې کوي او پام یې یوازې د هغې فزیکي بدن ته وي. دا تقدس نه دی؛ ځکه چې تقدس یوازې د فزیکي بدن پورې اړوند مفهوم نه دی. همدې فکر په کلیسا کې ډېر خلک د شریعتګرایي (یوازې په ظاهري احکامو او مقرراتو باندې د ټینګار) لوري ته اړولي دي.

یو بل افراطي نظر، چې د شلمې پیړۍ په وروستیو کې ډېر عام و، دا دی چې موږ له نرۍ څخه د ځان جلا کولو هیڅ مسؤلیت نه لرو. له دې حقیقت پرته چې زموږ ګناهونه بخښل شوي دي، موږ مسیحیان له هغو خلکو سره چې په نړۍ کې ژوند کوي، هیڅ توپیر نه لرو. په دې وروستیو کې، یوه مشهور مسیحی هنرمند وویل: " مسیحیان له وکیلانو سره مشورې کوي، مسیحیان کورنۍ ستونزې لري او مسیحیان په الکولو روږدي کیږي." د ایماندارنو او غیر ایماندارنو ترمنځ یوازینی توپیر زموږ په هغه خالق خدای باندې ساده ایمان دی چې له موږ سره مینه لري او هره ورځ راسره مرسته کوي. د فکر کولو دا ډول بڼه چې بنسټ یې په دې تعلیم ولاړ دی چې ګڼې موږ د خپل ځان د پاکولو له مسؤلیت څخه خلاص یو د خدای له کلام سره په ټکر کې ده. پطرس په دې اړه ټینګار کوي؛ په داسې حال کې چې دا عقیده دقیقا هماغه څه وړاندیز کوي چې وایي: «نو په خپلو ټولو کارونو کې پاک اوسئ، لکه څنګه چې خدای پاک دی، هغه چې تاسو یې خپلو اولادونو ته رابللي یاست.» (۱ پطرس ۱:۱۵)

حقيقت د دې دوو افراطي نظرونو ترمنځ پروت دی. تقديس (پاکوالي ته رسېدل) د انساني هڅو او الهي ځواک ترمنځ متقابلې همکارۍ ته اړتيا لري. عيسی زموږ تقديس دی (۱ قرنتيان ۱:۳۰)؛ خو بيا هم، "د

خدای اراده دا ده چې تاسو پاک اوسئ: يعنې له جنسي بې‌عفتۍ څخه ځانونه لرې وساتئ. هر يو بايد پوه شي چې څنګه خپل بدن په پاکۍ او وقار سره تر کنټرول لاندې وساتي... ځکه چې خدای موږ ناپاکۍ ته نه، بلکې پاکوالي ته رابللي يو" (۱ تسالونيکيان ۴: ۳-۷). عيسی زموږ د تقديس لپاره اړين فضل چمتو کوي، خو موږ بايد د هغه فضل په وسيله د خپل ځان په پاکولو سره له هغه سره همکاري وکړو. يوازې په دې توګه موږ کولای شو په دې نړۍ کې اوسو، خو د دې نړۍ برخه نه شو.

موږ به د هغه په حضور کې ژوند وکړو.

خدای موسیٰ ته امر وکړ چې خلک پاک او مقدس کړي. هغوی بايد ځانونه چمتو کړي وای، ځکه چې خدای غوښتل په دريمه ورځ د ټولو خلکو په وړاندې د سينا په غره کې راښکاره شي (نزول وکړي). د ټول ملت په وړاندې د هغه دا ظهور د هغه د جلال له ښکاره کېدو پرته ممکن نه و. د هوشع لخوا وړاندې شوی مهال ويش هم دا حقيقت روښانه کوي چې د هغه د جلال د ښکاره کېدو لپاره د چمتووالي په موخه بايد دوه زره کاله ځانګړي شي.

> «راځئ چې څښتن ته ور وګرځو، ځکه چې هغه موږ څيرلي يو خو بېرته به مو روغ کړي؛ هغه موږ ټپي کړي يو خو زموږ زخمونه به وتړي. له دوو ورځو وروسته به هغه موږ راژوندي کړي او په دريمه ورځ به مو راپورته کړي، ترڅو د هغه په حضور کې ژوند وکړو.» (هوشع ۶: ۱)

دوه ورځې وروسته - يعنې دوه زره کاله - هغه به موږ بيا راژوندي کړي او په دريم زريزه کې به مو راپورته کړي. دريم زريزه به د مسيح د واکمنۍ زريزه وي (هغه وخت چې مسيح به نړۍ ته راستون شي او په خپل جلالي بدن کې به د زرو کلونو لپاره حکومت وکړي؛ مکاشفه ۲۰:۴). هوسيه د دې بيرته راستنيدو په اړه نور په لاندې ډول خبرې کوي:

راځئ چې څښتن وپیژنو،
او د هغه د پیژندلو لپاره په کلکه هڅه وکړو.
د هغه راختل د یقین د سهار د رڼا په څیر دي... (هوشع ۶: ۳)

د هغه راتګ د سهار د رڼا په څېر یقیني دی. سهار یا د لمر راختل هره ورځ په خپل ټاکلي وخت راځي. تاسو د دې وخت په ټاکلو کې هېڅ ډول واک نه لرئ؛ بیخي هېڅ! که تاسو چمتو یاست یا نه، سهار راځي. په خپل جلال کې د عیسی بیا راتګ یوه حتمي خبره ده او هېڅ شی د هغه ټاکل شوې نېټه نشي بدلولی. پوښتنه دا ده: کله چې هغه شیبه راشي، ایا موږ به چمتو وو؟ د بنی اسراییلو خلکو باور درلود چې دوی چمتو دي، خو ایا واقعیا همداسې وو؟ هغوی مخکې هیڅکله د هغه جلال نه و لیدلی. هغوی د هغه سترې نښې او معجزې لیدلې وې او ترلاسه کړیو برکتونو ته یې ارزښت ورکاوه، خو که د هغه له جلال سره مخ شوي وای، ایا بیا به یې هم ورته غبرګون ښودلی وای؟ ایا دا ممکنه ده چې د معجزو په منځ کې د بشپړې ارامۍ احساس وشي، خو بیا هم د هغه د جلال سره د مخامخ کېدو لپاره چمتو نه وي؟ راځئ چې دا موضوع نور هم وڅېړو.

څلورم فصل

د خدای جلال

د خدای جلال هغه ټول صفات رانغاړي چې خدای د هغه ذات په توګه تعریفوي چې دی یې لري—یعنې د هغه ځانګړتیاوې، واک، قدرت او حکمت؛ او په ربښتیني مفهوم، د هغه بې‌پایانه عظمت او جلال.

یوازې دوه ورځې پاتې وې چې د اسراییلو خلک به د خدای له جلال سره مخ کېدل. ایا هغوی چمتو وو؟ ایا هغوی د چمتووالي په اړه د خدای خبرداری جدي نیولی و، او که نه، دوی داسې فکر کاوه چې لکه څنګه چې دوی مخکې څو ځله د خدای د معجزاتي قدرت په وسیله خپله خلاصون لیدلی و نو دا ځل به هم د هغه په ښکاره کېدو کې کومه ځانګړې یا نوې پېښه رامنځته نه شي؟ ایا کېدای شوای داسې څه پېښ شوي وای چې د دوی له پخوانیو لیدلو تجربو څخه لوړ او بېل وو؟ سربېره پر دې، د خدای ټولو ظهوراتو تل دوی ته برکتونه راوړي وو؛ نو ولې باید د هغه راتګ د هغه له نورو ظهوراتو څخه توپیر ولري؟ دا به خپله وخت ثابت کړي. د دې خبرو په اورېدو سره، ایا له موسیٰ پرته نورو اورېدونکو به دا نه درک کوله چې ښایي هغوی له حده زیات پر ځان باوري شوي وو، یا له هغه مقدس ذات سره دومره مانوس شوي وو چې نور یې په زړونو کې د هغه په وړاندې هېڅ ډول وېره نه درلوده؟

دوه ورځې تېرې شوې. په دریمه ورځ، لمر راختلو. په فضا کې یو غیر معمولي سکون او خاموشي خپره وه؛ دغه واکمنه چوپتیا د اندېښنې وړ وه. خلک د لوی خدای د نږدې ظهور په اړه په زیاتېدونکي ډول شکمن کېدل. طبیعت د هغه د راتګ لپاره تر هغو خلکو چې خدای غوره کړي وو، ډېر ډېر چمتو او همغږی و. لمر د تیارو په منځ

کې راوخوت، خو دا د لمر راختلو کومه عادي پېښه نه وه. ناڅاپه، له يوې نامعلومې سيمې څخه يو غليظ ورېځ راښکته شوه. يوازې د هغې بڼه هم وېروونکې وه؛ خو له راتګ سره سم يې، د يوه شپېلۍ زوروره غږ پورته شو. د هغه شپېلۍ غږ ورځ تر بلې لوړېده. د داسې يوه غوږ-کڼوونکي غږ سرچينه به څه وي؟

کله چې ورېځ پر غره راښکته شوه، نو ترې روښانه رڼا راووتله او د تندر يوه سخته او وېروونکې آواز واورېدل شوه. د تندر دا پرله‌پسې غږ داسې و چې خلکو تر دې مخکې هېڅکله نه و اورېدلی. د اسمان له دې آواز سره د برېښنا ځلېدل هم مل وو؛ د برېښنا رڼا دومره تېزه وه چې لمر يې په وړاندې تياره ښکارېده. د اسراييلو اولادونه له وېرې سخت وارخطا شول: «هغه صحنه دومره وېروونکې وه چې موسیٰ وويل: "زه له وېرې رېږدم."» (عبرانيان ۱۲:۲۱) سره له دې چې موسیٰ وېرېدلی و، خو بيا هم هغه د مشر په توګه خپله دنده پرېنښوده.

> بيا موسیٰ خلک له هغه ځای څخه د خدای سره د ليدو لپاره راوويستل او هغوی د غره په لمن کې چمتو ودرېدل. د سينا غر په لوګي پوښل شوی و، ځکه چې څښتن پرې د بټۍ د لوګي په څېر راښکته شوی و او اور پر ټول غر خپور شوی و؛ د غره لوګی په شدت سره پورته کېده. او کله چې د شپېلۍ غږ ورځ تر بلې لوړېده، موسیٰ خبرې وکړې او خدای ورته په خپل غږ ځواب ورکړ. (خروج ۱۹: ۱۷-۱۹)

د خلقت نړۍ د هغه عظمت څرګندوي.

هغه ذات چې پر هغه غره راکوز شو، همغه دی چې ټول کائنات يې پيدا کړي دي. هغه ذات دی چې ستوري يې په خپلو ګوتو په خپلو ځايونو کې ځای پر ځای کړل؛ هغه چې د ځمکې بنسټونه يې په خپل علم او حکمت سره ټينګ کړل—هغه ذات چې له ازله تر ابده شتون لري.

د ډېرو کلونو راهيسې، د هغه هيبتناک خدای د انځور يا شهرت زيانمن کېدل چې موږ يې عبادت کوو، زما لپاره د انديښنې وړ ګرځېدلی دی. اشعيا ډېری وختونه د خدای د عظمت او جلال په اړه خبرې کوي. پوښتنه کوي:

آیا تاسو نه پوهېږئ؟ آیا تاسو نه دي اورېدلي؟ آیا له پیل څخه درته نه دي ویل شوي؟ آیا د ځمکې له بنسټ ایښودلو راهیسې مو نه دي درک کړي؟ د اسراییلو د خلکو په نظر کې د خدای د عظمت د انځور دا بې قدره کېدل هغه حیران او وارخطا کړی و. هغه وایي...

هغه دی چې د ځمکې د دایرې پر سر ناست دی او اوسېدونکي يې د ملخانو په څېر دي. هغه دی چې اسمانونه د پردې په څېر غوړوي او د اوسېدو لپاره يې د خېمې په بڼه پراخوي... تاسو به ما له چا سره پرتله کړئ چې زه د هغه په څېر شم؟ خپلې سترګې پورته کړئ او وګورئ. چا دا هر څه پیدا کړي دي؟ څوک د هغوی لښکر په شمېر راوباسي او ټولو ته يې په نوم غږ کوي؟ د هغه د لوی قدرت او سترې ځواکمنۍ له امله، له هغوی څخه یو هم نه کمیږي. (اشعیا ۴۰: ۲۱-۲۶)

خدای اسمانونه په خپلو لاسونو پیدا کړل؛ هغه اسمانونه د یوې پردې په څېر غوړوي. او هغه دا توان لري چې اسمانونه د خپل لاس په لویشت اندازه کړي (اشعیا ۴۰:۱۲). یوازې فکر وکړئ: هغه د کایناتو سور، اوږدوالی او ژوروالی د خپلې کوچنۍ ګوتې او غټې ګوتې ترمنځ د واټن په کارولو سره اندازه کړي دي.

ایا کله مو د کائناتو د پراخوالي او ابعادو په اړه فکر کړی دی؟ دا د انسان د ذهن له وسې پورته خبره ده. ښايي که موږ د کائناتو دې پراخوالي ته یوه لنډه کتنه وکړو، نو د هغې د عظمت یوه برخه به زموږ سترګې روښانه کړي. ساینس پوهان اټکل کوي چې په کائناتو کې ملیاردونه کهکشانونه شتون لري او هر یو يې په ملیاردونو ستوري په غېږ کې لري. د دغو کهکشانونو څخه د هر یوه اندازه، د هغوی ترمنځ د موجودې فضا په پرتله خورا کوچنۍ ده.

کله چې تاسو اسمان ته ګورئ، د کائناتو بشپړ انځور نه وینئ؛ هغه څه چې تاسو يې وینئ، زموږ خپله کوچنۍ کهکشان — د شیدو لاره (Milky Way) — ده چې موږ پکې ژوند کوو. تاسو یوازې د هغې یوه برخه وینئ؛ زموږ په کهکشان کې ډېری ستوري په لوڅه سترګه نه لیدل کیږي.

نو، راځئ چې له هماغه کهکشان څخه پیل وکړو چې موږ پکې ژوند کوو. له ځمکې سره تر ټولو نږدې ستوری د لمر پرته ۴.۳ نوري کاله لرې پروت دی. ښايي تاسو وپوښتئ چې "نوري کال څه شی دی؟" په ساده ټکو کې، دا هغه واټن دی چې رڼا

يې په يوه کال کې وهي. د رڼا چټکتيا په يوه ثانيه کې ۳۰۰،۰۰۰ کيلومتره ده — چې په يوه ساعت کې له ۱۰۸،۰۰۰،۰۰۰ کيلومترو سره برابره ده. دا د الوتکو له چټکتيا سره پرتله کړئ، چې په ساعت کې شاوخوا ۸۰۰ کيلومتره الوتنه کوي. لکه څنګه چې تاسو ليدلی شئ، د رڼا چټکتيا خورا زياته ده.

د دې سرعت د درک کولو لپاره، راځئ چې داسې تصور وکړو چې تاسو کولای شئ يوه لويه مسافر وړونکې الوتکه د لمر په لور والوزوئ. کله چې زه آسيا ته سفر کوم — چې زما د اوسېدو له ځايه د ځمکې په بل اړخ کې موقعيت لري — نو دا سفر شاوخوا ۲۳ ساعته وخت نيسي. که زه په هماغه الوتکه کې په پرله‌پسې توګه د لمر په لور الوتنه وکړم، نو اټکل کېږي چې دا سفر به ۲۱ کاله وخت ونيسي. يوازې ۲۱ کاله مخکې وخت ته فکر وکړئ او وګورئ چې هغه وخت له نن ورځې څخه څومره لرې دی. په هغو ورځو يو ځل بيا فکر وکړئ. اوس تصور وکړئ چې دا ټوله موده په الوتکه کې د لمر په لور په سفر تېروئ. د هغو کسانو لپاره چې موټر چلول خوښوي، د يادولو وړ ده چې په موټر کې د دې واټن وهل — پرته له دې چې د استراحت يا تېلو اچولو لپاره ودرېږئ — شاوخوا ۲۰۰ کاله وخت نيسي. خو رڼا څومره وخت نيسي چې ځمکې ته ورسيږي؟ ځواب يې يوازې اته دقيقې او شل ثانيې دی.

راځئ چې د يوې شيبې لپاره لمر يوې خواته پرېږدو او ځمکې ته تر ټولو نږدې ستوري ته پام وکړو. موږ پوهيږو چې دا نږدې ستوری ۴.۳ نوري کاله لرې پروت دی. که چيرې موږ د ځمکې، لمر او دې نږدې ستوري يوه کوچنۍ نمونه (ماډل) جوړه کړو — چې پکې ځمکه د مرچ د يوې دانې په اندازه وي — نو لمر به بايد د ۲۰ سانتي مترو قطر لرونکې يوې توپ په بڼه وي. په دې کچه، د ځمکې او لمر ترمنځ واټن به نږدې ۲۴ متره وي؛ خو يوازې د همدې ۲۴ متره واټن وهلو لپاره به يوې الوتکې ته له ۲۱ کلونو څخه ډېر وخت په کار وي.

نو، د ځمکې او لمر ترمنځ د اندازې د دې تناسب په پام کې نيولو سره، ايا تاسو اټکل کولی شئ چې تر ټولو نږدې ستوری به زموږ د ځمکې په اندازه له هغه مرچک څخه څومره لرې وي؟ زر متره، دوه زره متره، او که شايد څو کيلومتره؟ ستاسو اټکل له حقيقت څخه ډېر لرې و؛ تر ټولو نږدې ستوری به له هغه مرچک څخه شپږ زره پنځه سوه کيلومتره لرې موقعيت ولري.

په بل عبارت، که موږ د مرچ يوه دانه (چې د ځمکې استازيتوب کوي) په ميامي، فلوريډا کې کېږدو، نو لمر به ترې ۲۴ متره لرې موقعيت ولري؛ په دې کچبندي شوې

بېلګه کې، ځمکې ته تر ټولو نږدې ستوری به د آرام سمندر په یوه برخه کې — د واشنګټن ایالت له سیټل ښار څخه هم لرې — زر کیلومتره لیرې پروت وي. دې نږدې ستوري ته په الوتکه کې سفر کول به نږدې ۵۱ میلیارده کاله پرله‌پسې الوتنې ته اړتیا ولري، په داسې حال کې چې له هغه ستوري څخه ځمکې ته رڼا یوازې په ۴.۳ کلونو کې رسیږي.

د شپې له مخې په لوڅه سترګه لیدل کېدونکي ډېری ستوري له ځمکې څخه د سلو او زرو نوري کلونو ترمنځ واټن کې موقعیت لري. خو یوازې یو څو داسې ستوري شته چې په لوڅه سترګه لیدل کېږي او له موږ څخه د څلور زره نوري کلونو په واټن کې پراته دي (او په یاد ولرئ چې دا زموږ په کهکشان کې تر ټولو لرې ستوري نه دي). زه نه غواړم هغه وخت محاسبه کړم چې په الوتکه کې دغو ستورو ته د رسېدو لپاره به اړین وي. خو کله چې تاسو د څلور زره نوري کلونو په واټن کې پراته یوه ستوري ته ګورئ، نو په حقیقت کې هغه رڼا وینئ چې له هغه ستوري څخه — نږدې د ابراهیم او ساره د واده پر مهال — خپره شوې وه؛ هغه رڼا چې دا پراخ واټن یې په ساعت کې د ۱۰۸،۰۰۰،۰۰۰ کیلومتره په سرعت، له ځنډ او ورو کېدو پرته وهلی او بالاخره همدا اوس ځمکې ته رارسېدلې ده.

هغه څه چې تر دې دمه پرې بحث شوی، زموږ د خپلې "شیدو لارې" (Milky Way) کهکشان د ستورو په اړه دي؛ موږ لا تر اوسه د ملیاردونو نورو کهکشانونو په اړه خبرو ته نه یو ورغلي. همدارنګه، موږ باید دا حقیقت له پامه ونه غورځوو چې د کهکشانونو ترمنځ د فضا پراخې سیمې شتون لري. د بېلګې په توګه، موږ ته تر ټولو نږدې کهکشان — انډرومیډا (Andromeda) — له ځمکې څخه د ۲.۳ ملیون نوري کلونو په واټن کې موقعیت لري. یوازې د یوې شیبې لپاره د دې واټن په اړه فکر وکړئ: رڼا چې په ساعت کې د ۱۰۸ ملیون کیلومتره په سرعت حرکت کوي، د هغه کهکشان او ځمکې ترمنځ د واټن د وهلو لپاره له دوه ملیون کلونو څخه ډېر وخت نیسي — او دا یوازې تر ټولو نږدې کهکشان دی. له دې پرته، په ملیاردونو نور کهکشانونه هم شتون لري. ایا موږ، د هغه څه په پام کې نیولو سره چې تر اوسه ویل شوي، د خپلې پوهې او درک له پولو څخه تېر شوي یو؟

اشعیا اعلان کوي چې څښتن دا پراخ کائنات د خپل لاس په لویشت اندازه کړي دي. سلیمان، چې د روح القدس تر اغېز لاندې و، وایي: "خو ایا خدای به رښتیا په ځمکه کې استوګنه وکړي؟ اسمانونه حتی تر ټولو لوړ اسمانونه — هم تا نه شي ځایولی، نو د

دې کور خبره خو بیخي بېله ده چې ما جوړ کړی دی" (۱ پاچاهان ۸:۲۷). ایا تا ته د هغه ذات د جلال یوه ذره هم ښکاره شوې ده چې پر غره راکوز شوی و

نو، تاسو ما له چا سره پرتله کوئ؟

ښايي موږ خپله خبره نورو هغو مسایلو ته هم وغځوو چې د خدای د عظمت په وړاندې کوچني او بې اهمیته دي. اشعیا بیانوي چې هغه غرونه تللي او غونډۍ یې په تله کې ایښې دي. هغه د سمندرونو، دریابونو، جهیلونو، سیندونو او ډنډونو ټولې اوبه په خپله ورغوي کې اندازه کړې دي. هغه هماغه څښتن دی چې سمندرونو ته یې امر وکړ چې له هغو حدودو څخه تېر نشي چې ده ورته ټاکلي وو (اشعیا ۴۰: ۱۲).

آیا کله مو د سمندرونو د ځواک په اړه فکر کړی دی؟ که چیرې د یو نیم کیلومتر په اوږدوالي یو شهاب ثاقب (اسماني ډبره) د کالیفورنیا د لاس انجلس ساحل ته نږدې، یوازې څو سوه متره لرې په آرام سمندر کې ولګیږي، نو دومره لویه څپه به رامنځته کړي چې کولی شي د متحده ایالاتو د ټول لویدیځ ساحل — چې له سان ډیاګو څخه نیولې تر انکوریج، الاسکا پورې غځېدلی — ټول اوسیدونکي ووژني او ټولې ودانۍ او جوړښتونه له منځه یوسي. هغه څپه به په سمندر کې خپل مسیر ته دوام ورکړي او په خپله لاره کې به د آسیا ګڼ شمیر هیوادونه له منځه یوسي. سره له دې، د دې څپې لوړوالی ښايي حتی د آرام سمندر د ژوروالي سره هم برابر نه وي. نو یوازې تصور وکړئ چې که د نړۍ د سمندرونو ټول وزن پر بشریت راخوشې شي، نو څومره لویه تباهي به رامنځته شي. د نړۍ د سمندرونو په اوبو کې خورا لوی ځواک نغښتی دی؛ خو بیا هم، خدای د هغو اوبو هر یو څاڅکی په خپله ورغوي کې اندازه کړی دی.

په زړه پورې کوچنۍ ذرې

خدای په خورا پراخه کچه حیرانونکي کارونه ترسره کړي دي، او هغه څه چې هغه د خورا کوچنیو ذرو په نړۍ کې ترسره کړي، هم هغومره د پام وړ دي. ساینس پوهانو د طبیعي نړۍ د فعالیتونو په څېړنه کې کلونه کلونه او خورا ډېرې سرچینې لګولي دي؛ خو بیا هم، د دوی پوهه تر اوسه یوازې د خلقت د رازونو یوه کوچنۍ برخه سپړلو ته توانېدلې ده. لاهم ډېرې پوښتنې د ځوابونو په تمه دي.

د ژوند ټول پړولونه د حجرو پر بنسټ رامنځته شوي دي. حجرې د انسان د بدن، نباتاتو، حيواناتو او هر بل ژوندي موجود اساسي اجزا دي. د انسان بدن — چې پخپله يوه حيرانوونکې شاهکار دی — نږدې له ۱۰۰ ټريليونو حجرو څخه جوړ شوی دی. ايا تاسو د داسې شمېر تصور هم کولی شئ؟ سربېره پر دې، دا خورا لوی شمېر بېلابېل پړولونه رانغاړي. الهي حکمت دغو حجرو ته د يوه دقيق مهالويش له مخې ځانګړې دندې ټاکلې دي؛ دا حجرې وده کوي، تکثير کوي او بالاخره په خورا دقيق وخت کې له منځه ځي.

که څه هم حجرې په لوڅه سترګه نه ليدل کيږي، خو دا د انسانانو په پېژندل شويو ذرو کې تر ټولو کوچنۍ نه دي. حجرې له بې شميره کوچنيو جوړښتونو څخه جوړې شوې دي چې ماليکولونه ورته ويل کيږي؛ ماليکولونه پخپله له لا کوچنيو جوړښتونو څخه جوړ شوي چې عناصر بلل کيږي، او د دغو عناصرو په دننه کې لا کوچني جوړښتونه شتون لري چې اټومونه ورته ويل کيږي. اټومونه دومره کوچني دي چې د دې جملې په پای کې ايښودل شوی ټکی (نقطه) په ملياردونو اټومونه په ځان کې لري. د اټوم د جوړښت لويه برخه له خالي فضا څخه جوړه شوې ده. د اټوم پاتې برخه له پروټونونو، نيوټرونونو او الکترونونو څخه جوړه ده. پروټونونه او نيوټرونونه د اټوم په مرکز کې، په يوه کوچني او کثيف (ګڼ) هسته کې راټول شوي دي. د انرژۍ خورا کوچنۍ ذرې چې د الکترونونو په نوم يادېږي، د رڼا په سرعت د دې هستې شاوخوا ګرځي. د هر څه ماهيت د اټومي هستې په همدې اجزاوو کې نغښتی دی.

نو اټوم خپله انرژي له کوم ځای څخه ترلاسه کوي؟ او کومه قوه دا انرژي لرونکې ذرې له يو بل سره نښلولې ساتي؟ ساينس پوهان دې قوې ته "اټومي قوه" وايي. دا ساينسي اصطلاح د داسې څه بيان کوي چې هغوی يې په اړه وضاحت نه شي ورکولی. خدای وايي چې هغه "ټول شيان د خپل قدرت په کلام سره ساتي" (عبرانيان ۱:۳)، او موږ لولو چې "په هغه کې ټول شيان سره يوځای پاتې کيږي" (کولسيان ۱:۱۷).

راځئ چې لږه شيبه ودرېږو او په دې اړه فکر وکړو. موږ يو داسې ستر او عالي خالق لرو چې ټول کائنات يې په خپل ذات کې نه شي ځايولی. هغه ټول هستي او کائنات په خپل لاس کې راګرځولي دي؛ خو بيا هم، هغه د ځمکې دې کوچنۍ کرې او د هغې مخلوقاتو جزئياتو ته دومره دقيق پام کړی چې عصري ساينس، د کلونو څېړنو او مطالعاتو وروسته، د دې دقت په وړاندې حيران او مبهوت پاتې دی.

بې له شکه، د هغه د مخلوق د عجایبو او حکمت په اړه ډېر څه لیکل کېدای شي؛ خو په دې کتاب کې زما موخه دا نه ده. زما هدف دا دی چې د هغه د لاس د کارونو په لیدو سره ستاسو د حیرانتیا او تعجب احساس راوپښ کړم، ځکه چې دا کارونه د هغه د ستر عظمت او جلال څرګندونه کوي.

څوک دی چې زما حکمت انکار کوی؟

اوس تاسو ښه پوهېدلی شئ چې ایوب د خدای په وړاندې د ځینو احمقانه او بېعقلانه پوښتنو او خبرو له کولو وروسته څه ډول احساس کاوه—او خدای څنګه د طوفان له منځه ورسره خبرې وکړې او ویې ویل:

"دا څوک دی چې زما مشوره په داسې خبرو پټوي چې له پوهې خالي دي؟ د یوه سړي په څېر خپل ملا وتړه؛ زه له تا پوښتنه کوم—ځواب راکړه! ته چیرته وې کله چې ما د ځمکې بنسټونه کېښودل؟ که پوهه لرې، نو ځواب راکړه! چا یې اندازې وټاکلې؟ که پوهېږې، نو ووایه! یا چا پر هغې د اندازې رسی وغځوله؟ د هغې ستنې پر څه شي ولاړې دي؟ او چا یې د کونج ډبره کېښوده... چا سمندر په دروازو بند کړ کله چې هغه له رحم څخه راووت—کله چې ما وریځې د هغه کالي او غلیظه تیاره یې د پوښلو ټوکر وګرځاوه، او د هغه لپاره مې حدونه وټاکل، او خنډونه او دروازې مې ولګولې، او ومې ویل: 'تر دې ځایه راځه او نور نه؛ او دلته باید ستا سرکښې څپې ودرېږي؟ ایا تا کله هم، د خپل ژوند په ټوله موده کې، د سهار څپو ته امر کړی دی... یا ایا تا سهار ته د هغه د ځای په اړه لارښوونه کړې ده، ترڅو هغه د ځمکې څوکې ونیسي او بدکاران ترې وښوروي؟... ایا د مرګ دروازې تا ته ښکاره شوي، یا تا د ژورې تیارې دروازې لیدلي دي؟ ایا تا د ځمکې پراخوالی درک کړی دی؟ که دا هر څه پوهېږې، نو ماته یې ووایه! "د رڼا د استوګنځي لاره کومه ده، او د تیارې ځای چیرته دی، چې ته هغوی خپلې سیمې ته ورسووې او د هغوی د استوګنځي لارې وپېژنې؟... "ایا ته د واورې زېرمو ته ورغلی یې، یا دې د ږلۍ خزانې لیدلي دي، کومې چې ما د کړاو او مصیبت د وخت لپاره ساتلي دي؟ هغه ځای چیرته دی چیرته چې رڼا ویشل کیږي، یا چیرته چې د جګړې او نښتې په ورځ باد خوشې کیږي؟ ایا هغه لاره چې پر ځمکه ختیځ لور ته غځېدلې ده؟ ...چا د باران د سیلاب لپاره لاره جوړه کړې، یا د برېښنا لپاره یې لاره هواره کړې ده، ترڅو په داسې ځمکه باران ور واوروي چې هلته څوک نه اوسیږي، او

په داسې بې اباده دښته کې چې هلته هيڅ انسان نشته... ايا ته کولای شې د «ثريا» ستورو غاړکۍ وتړې، يا د «جبار» ستوري بندونه خلاص کړې؟ ايا ته کولای شې ستوريزې ډلې په خپل مناسب وخت کې راوړې، يا د «لوی ږير» ستوريزې ډلې ته د هغې له ستورو (بچيانو) سره لارښوونه وکړې؟

"آيا ته د اسمانونو قوانين پيژنې، يا ته کولی شې چې په ځمکه باندې د هغوی واکمني ټينګه کړې؟ آيا ته خپل غږ وريځو ته پورته کولای شې، ترڅو د اوبو سيلاب تا پوښلی شي؟ آيا ته برېښنا راولېږې، چې هغوی لاړې شي او تا ته ووايي، 'موږ دلته يو'؟' (ايوب ۳۸:۳۳-۳۵)

کله چې خدای خبرې بندې کړې، نو ايوب په شرم سره وويل:

ما ستا په اړه يوازې اورېدلي وو، خو اوس مې سترګې تا ويني؛ نو ځکه زه له ځانه ځخه کرکه کوم او په خاورو او ايرو کې توبه باسم. (ايوب ۴۲: ۵-۶)

د ايوب له ازمويښتونو مخکې، خدای هغه ته وويل چې په ځمکه کې د هغه په څېر بل څوک نشته. خدای وفرمايل چې هغه بې عيبه او رښتينی و، له خدايه يې ويره درلوده او له بدۍ څخه يې مخ اړولی و. ايوب نه يوازې د خدای خبرې واورېدې، بلکې خپله کورنۍ او ملګري يې هم پرې پوه کړل. خو کله چې هغه خدای وليد، نو د رحم غوښتنه يې وکړه؛ ځکه چې د يوه سپېڅلي خدای په حضور کې، ان د خوشبينانه ليدلوري سره سره، هغه له يوه بدمرغه او بيچاره انسان پرته بل څه نه و. اشعيا يو خدای ترسه او وفادار سړی و، خو کله چې هغه په يوه ليد (رويا) کې خدای وليد، نو په چيغې يې وويل: «افسوس پر ما! ځکه چې زه هلاک شوم، ځکه چې زه د ناپاکو خولې خاوند يم.» (اشعيا ۶: ۵)

د خدای جلال د هغه د فضل په وړاندې زموږ مطلق ضرورت څرګندوي، ځکه چې له هغه پرته به موږ د تل لپاره له منځه تللي وای. هغه تر هغه ډېر ستر دی چې موږ يې تصور کولی شو. هغه دومره عالي او با عظمت دی چې ملائکې، چې له پېړيو راهيسې د هغه د تخت په وړاندې ولاړې دي، په سپېڅلي درناوي او هيبت سره چيغې وهي: "سپېڅلی، سپېڅلی، سپېڅلی!" دا هماغه خدای دی چې د اسراييلو د خلکو په وړاندې په خپل جلال سره پر غره راښکته شو.

هغه رڼا چې ورته نږدې کېدل ناممکن دي

اوس راځئ چې د خدای پر جلال تمرکز وکړو. په کلیسا کې ځینې خلک د خدای جلال د یوې غبار، وریځې یا ورته بلې کومې لیدنې په بڼه بیانوي، او ایمانداران ښایي ووایي: "اوه، د خدای جلال په هغه غونډه کې راښکاره شو!" خو دا ډول ځرګندونې، چې له ناپوهۍ ډکې دي، د هغه پلان پټوي (ایوب ۳۸: ۲).

لومړۍ ټکی دا دی چې د خدای جلال کومه وریځ نه ده. ښایي تاسو وپوښتئ: "ولې نږدې هر ځل چې په مقدس کتاب کې د خدای د جلال د ښکاره کېدو خبره کېږي، نو د وریځې یادونه هم ورسره کېږي؟" خدای باید ځان په وریځ کې پټ کړي، ځکه چې هغه دومره باجلاله دی چې زموږ سترګې د هغه د جلال د لیدلو توان نه لري. که وریځې د هغه مخ نه وای پټ کړی، نو په شاوخوا کې به یې هر ژوندی موجود سمدستي له منځه تللی او مړ شوی وای. کله چې موسی د خدای د جلال د لیدلو غوښتنه وکړه، نو د خدای ځواب ډېر قاطع و: "ته زما مخ نه شې لیدلی، ځکه چې هېڅ انسان نشي کولی ما ووینې او ژوندی پاتې شي." (د خروج ۳۳:۲۰)

فاني انسان نشي کولای د هغه سپېڅلي او جلال لرونکي خدای په حضور کې ودرېږي. هغه یو سوځوونکی اور دی چې په هغه کې هیڅ تیاره نشته (عبرانیان ۱۲: ۲۹؛ ۱ یوحنا ۱: ۵). پولس د عیسی په اړه لیکي: «...هغه مبارک خدای، یوازینی واکمن، د پاچاهانو پاچا او د څښتنانو څښتن، چې یوازې هغه ابدي ژوند لري او په داسې رڼا کې اوسیږي چې هیڅوک ورته نشي وررسېدلی؛ هغه چې نه چا لیدلی او نه یې څوک لیدلی شي...» (۱ تیموتاوس ۶: ۱۵-۱۶)

د هغه رڼا له هغې رڼا سره بیخي توپیر لري چې موږ یې تر اوسه پر ځمکه لیدلې ده. زما یو ملګری په الاباما کې د یوې کلیسا شپون و. څو کاله وړاندې، کله چې هغه د کلیسا د ودانۍ د ترمیم پر چارو بوخت و، یوه پېښه رامنځته شوه؛ د ودانیزو توکو یوه درنه ټوټه پر هغه راولوېده او سر، غاړه او ملا یې ور مات کړل. کله چې د بېړنیو مرستو ډله پېښې ځای ته ورسېده، نو هغه یې مړ اعلان کړ او مړی یې پټ کړ.

څو کاله وړاندې، موږ یوځای ګالف کاوه او ما ترې وغوښتل چې له عیسی مسیح سره د لیدنې د خپلې تجربې په اړه خبرې وکړي. ما د هغه لوبه خرابه کړه، ځکه چې د لوبې له څوارلسم څخه تر اتلسم سورې پورې، هغه د خبرو پر مهال په پرله پسې توګه اوښکې تویولې.

او هغه وویل: "جانه، ما له لرې یو ستره رڼا ولیده او په چټکۍ سره هغې لور ته ورغلم. څومره چې ورنږدې کېدم، هغې رڼا لا زیاته تېزه کېده. دا یوه ځلیدونکې او سپینه رڼا وه—دومره روښانه چې له بل هیڅ شي سره یې پرتله کولی نشم. هغه دومره په شدت ځلېدله چې په سختۍ مې شوای کولی ورته وګورم. د هغې سختې ځلا له امله، زه د عیسی د مخ ځانګړتیاوې نه شوای تشخیصولی، خو بیا هم په بشپړ یقین پوهېدم چې دا همدا دی. هغه څه چې ما ولیدل، یوه خورا ځلیدونکې رڼا وه او..." او تر ټولو د پام وړ خبره د خدای تقدس و. هغه سوځوونکی اور د هغه د تقدس یوه برخه ښکارېده. زه په بشپړ ډول پوهېدم چې زما د بدن هره حجره د هغه په وړاندې ښکاره او بربنډه ده. ما احساس کاوه چې د هغه د حضور رڼا ما پاکوي. لکه څنګه چې د هغه رڼا زه پاکولم، ما ورو ورو د هغه د مخ د ځانګړتیاوو په لیدلو پیل وکړ—لومړی د هغه سترګې: داسې سترګې چې ژورې او پرېکنده وې، خو له مینې ډکې!

په پای کې، عیسی هغه ته وښودله چې په ځمکه کې یې کار لا نه دی بشپړ شوی او باید بېرته راستون شي. هغه د یو څه وخت لپاره مړ اعلان شوی و او د ژغورنې ډلې د هغه جسد لا دمخه پوښلی و. کله چې هغه خپل بدن ته راستون شو او د هغه پوښونکي ټوکر لاندې یې حرکت پیل کړ، نو شاوخوا ټول خلک یې سخت وېرولي وو. نن ورځ، هغه د دعا یو پیاوړی سړی دی او خورا خدای-محوره ژوند پرمخ وړي.

پولس لیکي چې عیسی په داسې نه لاسرسي وړ رڼا کې اوسیږي — هغه رڼا چې هیڅوک یې نه ده لیدلې او نه یې لیدلی شي. د مزمور لیکوال وایي چې څښتن ځان د جامې په څېر په رڼا کې پوښي (مزمور ۱۰۴: ۲)؛ زما شپون ملګری وتوانید چې څښتن ووېني ځکه چې هغه په خپل جسماني بدن کې نه و. پولس تر یوه حده د دمشق په لاره کې له دې نه لاسرسي وړ رڼا سره مخامخ شو. هغه پاچا اګریپا ته وویل: "ای پاچا، د غرمې پر مهال، کله چې زه په لاره کې وم، ناڅاپه له اسمان څخه زما او زما د ملګرو شاوخوا د لمر څخه ډېره روښانه رڼا وځلېده" (د رسولانو اعمال ۲۶: ۱۳).

پولس د عیسی څېره ونه لیده؛ هغه یوازې هغه رڼا ولیده چې له هغه څخه خپریدله—یوه داسې رڼا چې د منځني ختیځ د غرمې له لمر څخه هم ډېره ځلیدونکې وه. ما دولس کاله په فلوریډا کې ژوند کړی، هغه ځای چې د "لمریز ایالت" په نوم پیژندل کیږي. هلته ما هیڅکله د لمر ضد عینکی اغوستلو ته اړتیا نه درلوده، خو کله چې منځني ختیځ ته لاړم، نو هغه مې اړینې ولیدلې. هلته د وچې او صحرایي هوا له امله د لمر وړانګې خورا توندې وي. د سهار له اتو څخه تر نهو بجو پورې لمر

ځورونکی نه و، خو د سهار له یوولسو څخه د ماسپښین تر دوو بجو پورې، رڼا یې خورا زیاته او د سترګو خېره کوونکې وه. سره له دې ټولو، پولس وایي چې د عیسی رڼا تر دې هم خورا ډېره ځلیدونکې وه.

موږ خپلو ماشومانو ته ور زده کوو چې هیڅکله دې لمر ته مخامخ ونه ګوري، ځکه چې د لمر مستقیمه رڼا خورا تېزه وي او سترګې یې نشي زغملی. خو تصور وکړئ چې غواړئ په خپله سیمه کې لمر ته وګورئ؛ ترڅو چې وریځې یې پټې نه کړي، داسې کول به خورا ستونزمن وي. د خدای جلال د لمر له رڼا څخه څو چنده ډېر ځلیدونکی او روښانه دی.

د یوئیل او اشعیا دواړو نبیانو ټینګار کړی دی چې په وروستیو ورځو کې، کله چې د څښتن جلال ښکاره شي، نو لمر به په تیارې بدل شي:

> «ګورئ، د څښتن ورځ را روانه ده! ... ځکه چې د اسمان ستوري او د اسمان برجونه به خپله رڼا ورنکړي؛ لمر به د راختلو پر مهال تیاره شي او سپوږمۍ به خپله رڼا ورنکړي.» (اشعیا ۱۳: ۹-۱۰)

کله چې موږ د شپې له مخې د روښانه اسمان لاندې ګرځو، نو څه وینو؟ یو د ستورو ډک اسمان! خو کله چې سهار لمر راخیژي، نو څه پیښیږي؟ ستوري ورک کیږي. ایا ستوري د لمر له راختلو مخکې د اسمان له پراخوالي څخه تښتیدلي وو او وروسته بیا ناڅاپه راښکاره کیږي؟ ځواب یې نه دی. د لمر رڼا د نورو ستورو په پرتله خورا زیاته ده؛ کله چې لمر راخیژي، نو د هغه خورا پیاوړې رڼا د ستورو رڼا تر خپل اغیز لاندې راولي او پټوي یې. کله چې عیسی مسیح بیرته راشي، نو د هغه جلال — چې له لمر څخه خورا ډېر ځلیدونکی دی — به لمر په تیاره کې ډوب کړي او له نظره به یې پټ کړي، که څه هم لمر به لاهم سوځیدو ته دوام ورکوي. هلیلویا!

د خدای جلال به پر ټولو رڼاوو برلاسی شي. هغه پوره او هر اړخیزه رڼا ده. له همدې امله، د هغه په بیا راتګ سره به د دې ځمکې خلک...

> «هغوی به د څښتن له وېرې او د هغه د جلال له عظمت څخه، کله چې هغه د ځمکې د لړزولو لپاره راپاڅېږي، د ګټو په غارونو او د ځمکې په سوریو کې پټ شي.» (اشعیا ۲: ۱۹)

هر هغه څه چې هغه خدای ګرځوي

د خدای جلال څه شی دی؟ د دې پوښتنې د ځواب لپاره، راځئ چې د خدای د جلال لیدلو په اړه د موسیٰ غوښتنې ته ورګرځو: «بیا موسیٰ وویل: "مهرباني وکړه، خپل جلال راته ښکاره کړه."» (خروج ۳۳: ۱۸)

په عبراني ژبه کې د "جلال" کلمې معادل "کابوډ" (Kabowd) دی. د "سټرونګ بایبل ډیکشنري" له مخې، دا کلمه د "یو څه د درونډوالي" په معنی ده او په مجازي توګه یوازې په مثبت مفهوم کارول کیږي. دا کلمه د عظمت، فراوانی او عزت معنی هم لري. په حقیقت کې، موسی له خدای څخه غوښتنه کوله: "خپل ځان په خپل ټول جلال سره راته ښکاره کړه." د خدای ځواب په دقت سره ولولئ: "زه به خپله ټوله نېکي ستا په وړاندې تېره کړم او خپل نوم، یعنې 'یاهوه' به ستا په وړاندې اعلان کړم..." (خروج ۳۳:۱۹).

د خدای د بشپړ جلال د لیدلو په اړه د موسی له غوښتنې وروسته، څښتن هغه د "خپلې ټولې نېکۍ" په توګه بیانوي. د "نېکۍ" کلمې لپاره عبراني معادل Tuwb دی. دا کلمه "په پراخ مفهوم کې نېکي" - یا په بل عبارت، له هر ډول قید او شرط یا سپما پرته نېکي - څرګندوي.

خدای وایي: «زه به ستا په وړاندې د یهوه نوم اعلان کړم.» مخکې له دې چې یو پاچا د ماڼۍ انګړ ته ننوځي، یو جارچی په رسمي توګه د هغه نوم په لوړ غږ ویلو سره د هغه د راتګ خبر ورکوي. د شپیلۍ غږ پورته کیږي او بیا پاچا په خپل ټول جلال او شوکت سره شاهي دربار ته داخلیږي. د پاچا عظمت ښکاره کیږي او په دربار کې هیڅ شک نه پاتې کیږي چې پاچا څوک دی. خو که یوه ورځ دا پاچا عادي جامې واغوندي او له کومې ملګرې ډلې پرته په ښاري کوڅو کې د خپلو خلکو په منځ کې وګرځي، نو ښایي خلک له هغه څخه داسې تېر شي چې هویت یې ونه پېژني. په حقیقت کې، خدای له موسی سره همدا کار وکړ. هغه اعلان وکړ: "زه به ستا په وړاندې خپل نوم اعلان کړم او په خپل ټول جلال او عظمت سره به له تا څخه تېر شم."

د خدای جلال د عیسی مسیح په څېره کې ښکاره شوی دی (۲ قرنتیان ۴:۶). ډېرو خلکو ادعا کړې چې د عیسی لید یې کړی او مخ یې ورته لیدلی دی. که څه هم دا ممکنه ده، خو د هغه د بشپړ جلال لیدل ناممکن دي. پولس لیکي: "اوس موږ یوازې په هنداره کې یو تیاره عکس وینو؛ خو هغه وخت به راشي چې موږ به مخامخ یو بل وینو" (۱

قرنتیان ۱۲:۱۳). د هغه جلال د یوې ماتې یا کدرې شوې ښیښې تر شا پټ دی، ځکه چې هیڅ انسان نشي کولی هغه بشپړ جلال وویني او ژوندی پاتې شي.

شاګردانو له مړینې څخه د عیسی له راپورته کېدو وروسته د هغه مخ ولید، خو هغه خپل جلال ښکاره نه کړ. حتی په زوړ عهد کې ځینو خلکو خدای لیدلی و، خو خدای هغوی ته خپل ځان په خپل جلال کې نه و ښکاره کړی. خدای د مامرې د بلوطو په ځای کې ابراهیم ته ښکاره شو، خو په خپل جلال کې نه! (پیدایښت ۱۸: ۱-۲). یعقوب له خدای سره کشتی وکړه، خو خدای هغه ته په خپل جلال کې نه و ښکاره شوی (پیدایښت ۳۲: ۲۴-۳۰).

د اریحا له فتحې مخکې، یشوع څښتن ولید (یشوع ۵: ۱۳-۱۵). څښتن هغه ته د یوه جنګیالي په بڼه ښکاره شو. یشوع هغه ونه پېژانده او پوښتنه یې وکړه: "ایا ته زموږ په لوري یې او که زموږ د دښمنانو؟" خدای ځواب ورکړ: "زه د خدای د لښکر قوماندان یم،" او یشوع ته یې امر وکړ چې خپلې څپلې وباسي، ځکه چې هغه په سپېڅلې خاوره ولاړ و. د یوه داسې پاچا مثال په پام کې ونیسئ چې په عادي جامو کې د خپلې پاچاهۍ په کوڅو کې ګرځي او له خپل شاهي جلال او عظمت څخه بې برخې وي؛ خلک ښایي له هغه څخه تېر شي او هغه ونه پېژني. دا مثال هغه څه په ښه توګه بیانوي چې پر یشوع تېر شول.

د مسیح له بیا ژوندي کېدو وروسته هم ورته پېښه رامنځته شوه. مریم مګدالینه لومړنۍ کس وه چې عیسی ورسره خبرې وکړې، خو هغې فکر کاوه چې هغه د باغوان دی (یوحنا ۲۰: ۱۵-۱۶). شاګردانو د سمندر په غاړه له عیسی سره د سهارنۍ په توګه کب وخوړل (یوحنا ۲۱: ۹-۱۳). دوه شاګردان د عماوس په لاره کې له عیسی سره روان وو، خو هغوی هغه ونه پېژانده ځکه چې سترګې یې بندې شوې وې (لوقا ۲۴: ۱۶). دې ټولو کسانو د هغه څېره ولیده، ځکه چې هغه خپله جلال په ښکاره توګه نه و ښکاره کړی.

په مقابل کې، رسول یوحنا خدای په روح کې ولید او له هغه سره یې یوه بیخي بله تجربه درلوده چې د سمندر غاړې د سهارنۍ له صحنې سره توپیر درلود ځکه چې یوحنا هغه په خپل جلال کې ولید. هغه عیسی داسې بیانوي:

> «او د څراغدانانو په منځ کې مې د انسان د زوی په څېر یو څوک ولید، چې اوږده چپن یې اغوستې وه او په سینه یې د سرو زرو پټکۍ تړلې وه. د هغه

سر او وېښتان د وړی په څېر سپين وو، لکه واوره سپين، او سترګې يې د بلېدونکي اور په څېر وې. پښې يې د برونزو په څېر وې، لکه چې په بټۍ کې سوځېدلې وي، او غږ يې د تېز بهېدونکي اوبو د غږ په څېر و... او مخ يې د لمر په څېر په پوره ځلا و. او کله چې مې هغه وليد، نو د هغه پښو ته د مړي په څېر راولوېدم.» (د يوحنا مکاشفه ۱: ۱۳-۱۷)

د هغه مخ د بشپړ ځلا لرونکي لمر په څېر و. يوحنا څنګه کولای شول هغه ته وګوري؟ هغه په روح کې و.

د خدای جلال هغه هر څه په ځان کې رانغاړي چې خدای د هغه په توګه تعريفوي — يعنې د هغه ټول صفات، واک، قدرت او حکمت؛ په حقيقت کې، دا د خدای بې پايه عظمت او شان او شوکت دی، چې حتی يوه ذره يې هم پټه يا مستوره نه ده پاتې شوې! دا هماغه خدای دی چې په دريمه ورځ پر هغه غره (سينا) راکوز شو.

ايا اسراييل چمتو وو؟ خلکو د خدای د جلال په وړاندې څه غبرګون وښود؟ ايا موږ به د دويمې زريزې پای ته د نږدې کېدو پر مهال چمتو وو؟ د هغه د جلال د ښکاره کېدو په وړاندې به زموږ غبرګون څه وي؟

پنځم فصل

د غره څوکې ته لاره

خدای موږ د غرونو لوړو ته رابولي ترڅو هغه په نږدې توګه وپېژنو. دې
څوکې ته لاره هغه تقدس دی چې د هغه زړه څخه زیږېدلی چې له خدای
څخه ویره لري.

د بني اسراییلو ډېرو خلکو به شاید فکر کاوه چې هغوی د دریمې ورځې د راختلو لپاره چمتو دي. خلکو بار بار د خپلې خلاصون په بهیر کې د خدای د قدرت لاس لیدلی و؛ خو بیا هم، هغوی د هغه ښکاره شوې جلال نه و لیدلی. ایا هغوی هغسې غبرګون وښود لکه څنګه چې یې تمه درلوده؟

«کله چې خلکو برېښنا ولیدل، د شپېلۍ غږ یې واورېد او غر یې ولید چې لوګی ترې پورته کېږي، نو ټول وېرېدل او رېږدېدل. هغوی لرې ودرېدل او موسی ته یې وویل: ”ته پخپله له موږ سره خبرې وکړه او موږ به یې واورو؛ خو خدای دې له موږ سره خبرې نه کوي، ګنې مړه به شو.“» (کتاب ۲۰: ۱۸-۱۹)

خلک لړزېدل او شاته شول. دوی نه غوښتل چې د خدای غږ واوري، او نه یې غوښتل چې د هغه په شاندار حضور کې ودریږي. د اسراییلو اولادې د هغو لویو معجزو شاهدان وو چې هیڅ ملت یې هیڅکله نه دي لیدلي. تاسو څومره واعظان پیژنئ چې یو جهیل یې جلا کړی دی، یو لوی سمندر خو پرېږده؟ څومره خادمان دعا کوي، یوازې د دې لپاره چې له اسمان څخه دومره ډوډۍ باران وشي چې درې ملیونه

خلکو ته خواړه ورکړي؟ کارپوهانو اټکل کړی چې هغه مینه چې هره ورځ راوتله د دوو بار وړونکو اورګاډو ډکولو لپاره کافي وه، چې هر یو یې ۱۱۰ موټرې وې.

د هغه جلال ښخه شاته کېدل

د اسراییلو خلک د نن ورځې د کلیسا له خلکو ښخه ډېر توپیر نه لري. د بېلګې په توګه، د هغوی خلاصون او له مصري غلامۍ ښخه ازادي، د "نوي پیدایښت" په اړه زموږ د خپلې تجربې یوه بېلګه ده. هغوی د خپلو ظالمو واکمنانو له منګولو ښخه د خلاصون له لارې ازادي تجربه کړه؛ په مقابل کې، خدای "موږ د تیارې له واکمنۍ ښخه راخلاص کړي او د خپل هغه زوی پاچاهۍ ته یې راوستي یو چې ورسره مینه لري" (کولسیان ۱:۱۳). د معجزو په اړه هم، هغوی د خدای د معجزو له برکتونو ښخه برخمن شول، لکه ښنګه چې نن ورځ په کلیسا کې ډېر خلک دا معجزې تجربه کوي.

د شتمنۍ په اړه ښه ویلای شو؟ هغوی د ګناهګارانو د شتمنۍ خاوندان شول؛ هغه شتمني چې خدای د صالحانو لپاره ځانګړې کړې وه: «هغه بنی‌اسرائیل له سپینو او سرو زرو سره راوویستل...» (مزمور ۱۰۵: ۳۷)

هغوی ښنګه شفا ترلاسه کړه؟ د خدای کلام وایي: "هغه هغوی راوویستل... او د هغوی په قبیلو کې یو کمزوری کس هم نه و" (مزمور ۱۰۵: ۳۷). موسیٰ د درې میلیونه خلکو یوه پیاوړې ډله له مصر ښخه راوویستله. ایا تاسو د درې میلیونه نفوس لرونکي داسې یو ښار تصور کولی شئ چې هلته یو ناروغ کس هم نه وي او نه ښوک په روغتون کې بستر وي؟ د اسراییلو خلکو ښلور سوه کاله سختۍ، کړاو او درد زغملي وو. هغه معجزې او شفاګانې په ذهن کې راوړئ چې د فسحې د ورې د خوړلو پر مهال رامنځته شوې وې.

خلک د خدای له نجات، شفا، معجزو او خلاصوونکي قدرت سره نا آشنا نه وو؛ هغوی به په خپلو منځونو کې د خدای د معجزانه مداخلې نمانځنه په ډېر شور او شوق سره کوله. هغوی به د نڅا په کولو سره د خدای ثنا او ستاینه کوله — هماغسې چې نن ورځ ځینې خلک په کلیسا کې دا کار کوي (خروج۱:۱۵ ، ۲۰). له همدې امله، دا د پام وړ خبره ده چې که ښه هم هغوی د خدای د تجلیاتو له لارې د ترلاسه شویو برکتونو له امله له هغه سره د نږدېوالي په لټه کې وو، خو کله به چې د هغه جلال ښکاره شو، نو دوی به وویرېدل او شاته به شول.

ولې خلکو د معجزو په منځ کې داسې ارامي او حتی هیجان احساساوه، خو د هغه د ښکاره شوي عظمت په وړاندې دومره بې قراره کېدل چې شاته تګ ته اړ کېدل؟ هغوی کولای شول چې د معجزې د تجربې په ګرمه فضا کې خپل ګناه پټه وساتي.

ډېر به ماته وايي: «ای مالکه، ای مالکه! آیا موږ ستا په نوم نبوت نه کاوه؟ آیا موږ ستا په نوم پېریان نه ایستل؟ او آیا موږ ستا په نوم ډېرې معجزې نه ترسره کولې؟» خو زه به هغوی ته په ډاګه ووایم: «ما تاسو هېڅکله نه پیژندلی؛ له ما څخه لرې شئ، ای بدکارانو!» (متی ۷: ۲۲-۲۳). دا ډله د خدای له نښو او عجایبو سره آشنا وه او ځینو یې حتی پخپله معجزې هم ترسره کړې وې خو سره له دې، هغوی په خپلو ژوندونو کې پټه ګناه ساتلې وه. خو هېڅوک نشي کولی د هغه د جلال په حضور کې ګناه پټه کړي، ځکه چې د هغه رڼا هر څه ښکاره کوي.

په نوي عهد کې، عیسی موږ ته وايي:

> «ای دوستانو، زه تاسو ته وایم چې له هغوی څخه مه وېرېږئ چې یوازې بدن وژني او له هغې وروسته نور څه نشي کولی. خو زه به تاسو ته وښیم چې له چا باید وېرېږئ: له هغه چا څخه چې د بدن له وژلو وروسته، دا واک لري چې انسان د دوزخ اور ته وغورځوي. هو، زه تاسو ته وایم چې له هغه څخه وېرېږئ.» (لوقا ۱۲: ۴-۵)

عیسیٰ ولې دا خبرې کوي؟ د دې لامل په تیرو دوو آیتونو کې څرګند شوی دی، چیرې چې عیسیٰ موږ هڅوي چې له څښتن څخه ووېرېږو: «هیڅ داسې پټ شی نشته چې ښکاره به نه شي، او نه کومه داسې پټه خبره شته چې معلومه به نه شي. هر هغه څه چې تاسو په تیاره کې ویلي دي، په رڼا کې به واورېدل شي...» (لوقا ۱۲: ۲-۳)

د نښو او معجزو په منځ کې، ښایي موږ وکولی شو چې له خپل پټ ګناه سره ژوند ته دوام ورکړو؛ خو د هغه د ښکاره شوي جلال په رڼا کې، ګناه پټه نه شي پاتې کېدای. د عدن په باغ کې، له نافرمانۍ وروسته، آدم او حوا ځانونه د څښتن له جلال څخه پټ کړل.

یوه داسې زمانه وه چې خدای به د ورځې په سړه هوا کې په باغ کې له هغوی سره تګ راتګ کاوه (پیدایښت ۲-۳). عیسی وايي: «ځکه هر څوک چې بد کار کوي، له رڼا څخه کرکه لري او رڼا ته نه راځي، ترڅو د هغه عملونه ښکاره نه شي» (یوحنا ۳:۲۰).

موسيٰ خلکو ته وویل: «مه وېرېږئ! خدای راغلی دی چې تاسو وازمايي، ترڅو

تاسو ترې ووېرېږئ او ګناه ونه کړئ.» نو خلک په ليرې واټن کې ودرېدل او موسیٰ هغه غليظې تيارې ته نږدې ورغی چېرته چې خدای موجود و. (خروج ۲۰: ۲۰-۲۱)

کيدای شي تاسو فکر وکړئ چې موسی د سختې رڼا پر ځای يوې غټې او تياره تيارې ته ورنږدې شو. په ياد ولرئ، د خدای د جلال رڼا دومره ځليدونکې وه چې خدای اړ شو څو خپل ځان په يوه غټه او تياره ورېځ کې پټ کړي. موسی د خدای رڼا ته ورنږدې شو، په داسې حال کې چې خلکو له هغه څخه فاصله ساتله. د تثنيی کتاب د خلکو غبرګون داسې بيانوي: "ګورئ، زموږ څښتن خدای موږ ته خپل جلال او عظمت ښودلی دی، او موږ د اور له منځه د هغه غږ اورېدلی دی..." (تثنيه ۵:۲۴). ايا تاسو تصور کولی شئ چې څه به پيښ شوي وای که چيرې هغه ورېځ غټه او تياره نه وای؟ د هغه شتون دومره هيبتناک و چې هغوی هغه د يو سوځوونکي اور په توګه بيان کړ، سره له دې چې هغه خپل ځان هغوی ته په يوه غټه او تياره ورېځ کې ښکاره کړی و.

موسیٰ په چټکی سره خلک وهڅول او ورته يې وويل: «مه وېرېږئ،» او هغوی يې وهڅول چې د خدای حضور ته - چې د حقيقي ژوند سرچينه ده - راوګرځي. هغه هغوی ته وويل چې خدای راغلی و ترڅو هغوی وازمايي. خدای ولې موږ ازمايي؟ ايا د دې لپاره چې هغه څه ښکاره کړي چې زموږ په دننه کې دي؟ نه، هغه خو لا دمخه پدې پوهېږي. هغه موږ ازمايي ترڅو خپله موږ پوه شو چې زموږ په دننه کې څه دي. دا اړينه وه چې د بنی اسراييلو لپاره دا روښانه شي چې ايا د خدای ويره د هغوی په زړونو کې شتون لري که نه. که هغوی له خدای څخه ويره درلودای، نو ګناه به يې نه وای کړې؛ ځکه چې ګناه له هغه څخه د لرې کېدو پايله ده.

موسیٰ وويل: «مه وېرېږئ،» او بيا يې ټينګار وکړ چې خدای راغلی دی ترڅو د هغه ويره د دوی په وړاندې وي. هغه د «خدای څخه د سختې وېرې» او «د هغه د درناوي او هيبت (ويرې)» ترمنځ روښانه توپير کوي. موسیٰ له خدای څخه وېرېده، په داسې حال کې چې خلکو له ځان سره مينه درلوده. د خدای له ويرې څخه مراد دا دی چې هغه تر هر څه زيات وپېژندل شي او ورسره مينه وشي. دا د هغه د اطاعت کولو يوه داسې زړه پورې هيله ده چې حتی په هغه وخت کې هم ساتل کيږي کله چې د اصولو ماتول، اسانه لارې لټول يا د هغه د کلام سرغړونه ستاسو لپاره ډېره ګټوره ښکاري. هغه کسان چې له ځان سره مينه لري، نشي کولی د خدای ويره په زړه کې ولري. دا يو مطلق حقيقت دی چې که د خدای ويره زموږ په زړونو کې نه وي، نو کله چې د هغه جلال ښکاره شي، موږ به ووېرېږو، بې قراره به شو او شاته به وګرځو. په

یاد ولرئ چې خلکو به د هغه له جلال څخه فاصله ساتله، خو موسی ورته نږدې کېده.

کلونه وروسته، مخکې له دې چې هغوی "ژمنه شوې ځمکې" ته ننوځي، د دې پېښې تفصیل د خلکو ځوان نسل ته د " تثنیه « په کتاب کې بیان شو. په دې کتاب کې د پېښو بیان یو داسې ټکی په ګوته کوي چې د «خروج» په کتاب کې نه دی ذکر شوی. موسی خلکو ته هغه څه ور یاد کړل چې هغه وخت پېښ شوي وو کله چې د خدای جلال په تیاره وریځ کې ښکاره شو. هغوی له موسی څخه غوښتنه وکړه: «ته نږدې شه او هغه څه واوره چې زموږ څښتن خدای یې وایي. بیا موږ ته هغه هر څه ووایه چې زموږ څښتن خدای تا ته وایي، او موږ به یې واورو او عمل به پرې وکړو.» (تثنیه ۵: ۲۷)

هغوی غوښتل چې موسی د دوی په استازیتوب واوري، او ژمنه یې وکړه چې د هغه خبرې به ومني او د هر هغه څه اطاعت به وکړي چې څښتن یې حکم کوي. دوی هڅه کوله چې له خدای سره خپله اړیکه وساتي، پرته له دې چې په خپلو کې موجودې تیارې یا پټې ګناه ته پام وکړي. ښه نیتونه تل ښې پایلې نه لري؛ خلکو د پنځلسو پېړیو په اوږدو کې دا حقیقت تجربه کړ او پوه شول چې یوازې ښه نیت درلودل هغوی د دې جوګه نه کړل چې د خدای په لارو کې قدم کیږدي.

زموږ څخه څومره کسان د هغوی په څېر دي؟ ایا موږ د خدای کلام له نورو څخه ترلاسه کوو او د خدای له غره څخه شاته کیږو؟ ایا موږ د خدای د غږ په اوږدو سره لړزیږو، په داسې حال کې چې هغه زموږ د زړونو پټې برخې ښکاره کوي؟ ایا موږ اندېښنه لرو چې که نږدې شو، نو ښایي داسې څه ښکاره شي چې موږ یې پټ ساتل غوښتل ځکه که هغه پټ پاتې شي، نو اړتیا به نه وي چې ورسره مخ شو یا یې حل کړو؟ موږ نه غواړو چې ورسره مخ شو، ځکه چې لاهم غواړو له هغه څخه خوند اخیستنې ته دوام ورکړو.

تر ټولو تیاره شیبه

د خلکو غبرګون موسی ناهیلی کړ. هغه نشو کولای درک کړي چې هغوی ولې د خدای په حضور کې د ګډون لپاره هېڅ لیوالتیا نه درلوده. هغوی څنګه دومره بېعقله چلند کولی شوای؟ څنګه دومره ړانده کېدای شوای؟ څنګه یو څوک کولی شوای چې د ژوندي خدای حضور ته د ورتلو فرصت له لاسه ورکړي؟

موسيٰ خپله ژوره اندېښنه د څښتن په وړاندې وړاندې کړه او د حل لارې په لټه کې و. خو راځئ وګورو چې د دې ګام پورته کولو په پایله کې د هغه او څښتن ترمنځ څه وشول: "څښتن ستاسو د خبرو غږ واورېد او ماته یې وویل: 'ما هغه خبرې واورېدې چې دې خلکو له تا سره وکړې. څه چې دوی وویل، ښه دي.'" (تثنیه ۲۸: ۵)

د خدای ځواب به خامخا موسیٰ په بشپړ ډول حیران کړی وي. ښايي هغه په خپل زړه کې فکر کړی وي: "څه؟ د دوی خبره سمه ده؟ د لومړي ځل لپاره، دا خلک په تېروتنه کې نه دي!" هغه یقیناً په خپل زړه کې له خدای څخه پوښتلي وي: "ولې دا خلک نشي کولی ستاسو حضور ته په هغه ډول ورنږدې شي لکه څنګه چې تاسو د هغوی لپاره غوښتي وو؟"

مخکې له دې چې د موسی خبرې پای ته ورسېږي، خدای ځواب ورکوي او موږ کولای شو په خپلو خبرو کې د هغه پټ خفګان واورو: «کاشکې چې هغوی تل داسې زړه درلودلای چې له ما څخه وېرېږي او زما ټول حکمونه وساتي ترڅو هغوی او د هغوی اولادونه د تل لپاره بریالي او نېکمرغه وي.» (تثنیه ۲۹: ۵)

خدای غوښتل چې هغوی غره ته راشي او له هغه سره ووینې. هغه غوښتل چې ځان هغوی ته ښکاره کړي، خو هغوی هغه څه نه درلودل چې د هغه په حضور کې د پاتې کېدو وړتیا ورته ورکړي، او هغه "مقدسه ویره" وه. اوس موږ کولی شو د موسی په وړاندې د هغه په خبرو کې د هغه خپګان واورو: "لاړ شه او هغوی ته رښتیا ووایه، ترڅو هغوی خپلو خیمو ته راوګرځي." (تثنیه ۵: ۳۰)

هیڅ ډول هیله نه وه پاتې. دا د هغوی د ژوند تر ټولو تیاره شیبه وه. ډېر خلک په دې باور دي چې تر ټولو تیاره شیبه هغه وخت وه کله چې هغوی هغه شوم راپور راوړ هغه راپور چې دوی یې "ژمن شوې ځمکې" ته له ننوتلو څخه منع کړل یا هغه وخت چې دوی د سرو زرو خوسکی جوړ کړ. نه، ملګریه، همدا شیبه د هغوی تر ټولو تیاره شیبه وه. که چېرې هغوی خپل زړونه سپېڅلي کړي وای، نو کولای یې شول چې د هغه (خدای) په جلالي حضور کې ورننوزي. په هغه صورت کې، نه خو به د سرو زرو خوسکی جوړ شوی وای او نه به هغه تباه کوونکی راپور راوړل شوی وای هغه راپور چې دوی یې "ژمن شوې ځمکې" ته له ننوتلو څخه راګرځولي وو.

دا خبره نن ورځ هم رښتیا ده. د یو سړي لپاره تر ټولو تیاره شیبه هغه نه ده چې له یوې داسې ښځې سره اړیکه ټینګه کړي چې د هغه ښځه نه وي، یا له کوم همکار څخه پیسې غلا کړي؛ بلکې تر ټولو تیاره شیبه هغه وخت دی چې هغه د خدای

هغه بلنه رد کړي چې غواړي هغه دنیاوي خوندونه یوې خواته پرېږدي او د خدای په حضور کې له هغه سره د نږدې اړیکې لپاره ورشي. که هغه د خدای سره د دې نږدېوالي لټه کړې وای، نو هغه نورې بدې پېښې به هیڅکله نه وای رامنځته شوې.

د یوه ځوان لپاره تر ټولو تیاره شیبه هغه نه ده چې هغه مست یا د نشې تر اغیز لاندې وي، او نه هم هغه وخت چې د غلا په تور نیول کیږي؛ بلکې تر ټولو تیاره شیبه هغه ده کله چې خدای هغه ته د نږدې کېدو بلنه ورکوي، خو هغه یوازې د خپلو ملګرو په منځ کې د خپل حیثیت ساتلو لپاره د پاچا دې بلنې ته بې ځوابه پاتې کیږي. په ظاهره دا کار شاید دومره بد نه ښکاري، خو کله چې د خدای بلنه سپکه یا بې اهمیته وګڼل شي، نو ټول اسمان پرې غمجن کیږي.

خدای د اسراییلو اولادونو ته وویل چې خپلو خیمو ته ستانه شي، خو هغه سړي ته یې چې له هغه څخه یې ویره درلوده، وویل: «خو ته دلته زما تر څنګ ودرېږه، او زه به تا ته ټول هغه حکمونه، اصول او قوانین بیان کړم چې ته به یې هغوی ته ور زده کوې.» (تثنیه ۵: ۳۱)

د خدای د ویرې له امله، موسی وتوانید چې له هغه سره پاتې شي او د هغه خبرې واوري. د قوم هر بل کس هم هلته پاتې کیدای شوای، که چیرې هغوی د خدای د ویرې په وسیله ځانونه د مصر له ناپاکۍ څخه پاک ساتلي وای. بیا موسی وویل: «مالک په غره کې، د اور له منځه، له تاسو سره مخامخ خبرې وکړې. په هغه وخت کې زه د مالک او ستاسو ترمنځ ولاړ وم ترڅو تاسو ته د مالک خبرې بیان کړم؛ ځکه چې تاسو د اور له امله ویرېدلئ او غره ته نه تلئ.» (تثنیه ۵: ۴-۵)

دوی باور درلود چې د خدای د جلال په رڼا کې د خپلو زړونو د بربنډ حقیقت سره د مخامخ کېدو توان نه لري؛ له همدې امله، دوی داسې ځای ته شاتګ وکړ چې هلته یې د خوندیتوب احساس کاوه. خو د خدای د رڼا کار یوازې دا و چې هر هغه څه روغ کړي چې هغې ښکاره کړي وو. دوی غوښتل هغه ته نږدې شي، خو له خپل اوسني حالت سره یې ژوره تړاو درلود او د بدلون هیڅ هیله یې نه درلوده.

راځئ چې یو ګام شاته شو او ټول وضعیت د خدای له نظره وګورو. خدای د نښو، عجایبو او معجزو له لارې په مصر کې د خپل قوم د خلاصون لپاره هر ډول ممکنه هڅه وکړه. سپېڅلي کتابونه بیانوي چې هغه دا کار په "قوي لاس او اوږدې شوې بازو" سره ترسره کړ. هغه هغوی په ډېر دقت او پاملرنې سره رهبري کړل او د خپلې سترې موخې لپاره یې چمتو کړل: هغه موخه دا وه چې هغوی ځان ته نږدې کړي.

هغه هر یوه ته خپله هیله څرګنده کړه چې هغوی باید د هغه کاهنان وي ترڅو هغه د هغوی په منځ کې استوګن شي، او هغه د هغوی خدای وي او هغوی د هغه قوم وګرځي. څومره د مینې ډکه اړیکه وه! خو کله چې هغه هغوی ته بلنه ورکړه چې ورسره یوځای شي، نو هغوی ټول وتښتېدل.

هغه کله پلار شو؟ ایا دا هغه وخت و چې عیسی وزیږېد؟ نه. هغه تل د پلار زړه درلود. ایا تاسو تصور کولی شئ چې د هغه په زړه کې به څه تېر شوي وي کله چې له دومره ډېرې پاملرنې وروسته، هغه هغوی ځان ته راوستل ترڅو خپل ځان ور وپېژني، خو هغوی په هماغه شیبه کې ترې وتښتېدل؟ دا ډېر د اغېز او درد وړ حالت دی!

د جلال د سترګې څنډه

اوس چې موږ په « تثنیه » کتاب کې د خلکو د شاتګ د لامل په اړه بیان وڅېړه، راځئ چې د سینا په غره کې د خدای د نزول صحنې ته بېرته ور وګرځو. د خلکو له شاتګ وروسته، خدای پرېکړه وکړه چې یوه کاهني (د کاهنانو منصب) رامنځته کړي. هغه یو کس وټاکه ترڅو د ټول ولس په استازیتوب د هغه په جلالي حضور کې داخل شي. هغه هارون د کاهن په توګه وټاکه. هغه مخکې هم یو ځل هارون ټاکلی و: «او څښتن وویل: ښکته لاړ شه او هارون له ځان سره پورته راوړه» (خروج ۱۹: ۲۴).

خو په پای کې، موږ هارون د څښتن په حضور کې نه، بلکې له هغو خلکو سره وینو چې له لارې څخه اوښتي وو (خروج ۲۰: ۲۱).

خدای بیا موسیٰ ته راغی او ویې ویل: «ته او هارون، ناداب، ابیهو او د اسراییلو د مشرانو څخه اویا تنه خدای ته راشئ او له لیرې عبادت وکړئ. یوازې موسیٰ دې مالک ته نږدې راشي، خو هغوی دې نږدې نه راځي. خلک دې له هغه سره پورته نه راځي.» (د خروج ۲۴: ۱-۲)

خدای هارون، د هغه زامن او د اسراییلو مشران — چې یوشع هم پکې شامل و — راوغوښتل. مالک خدای له هارون څخه ونه غوښتل چې د غره څوکې ته پورته شي؛ بلکې هغه باید په داسې ځای کې پاتې شوی وای چې له هغه ځایه یې پر خیمه ځای باندې مشرف لید درلودای. په تیرو وختونو کې، هغه یو ځل شاته پاتې شوی و ځکه چې په زړه کې یې د خدای ویره نه وه او یوازې له لرې واټن څخه یې د هغه عبادت

کولی شو. نن ورځ، ډېری خلک له لرې څخه د مالک خدای عبادت کوي ځکه چې دا کار ډېر خوندي او لږ خطرناک دی. هغوی د خپلو زړونو د سپېڅلي کولو څخه ډډه کوي او یوازې غواړي د خدای د عبادت په برخه کې د خپلې باطني غوښتنې د پوره کولو په لټه کې وي.

هغو سړو چې له موسی سره غره ته ختلي وو، د عبادت پر مهال یې د اسراییلو خدای ولید: "د هغه د پښو لاندې د یاقوتو د فرش په څېر یو څه وو... چې د اسمان د روښانتیا او صفاوالي بڼه یې درلوده" (خروج ۲۴: ۱۰). د متیو هنري تفسیر په ګوته کوي — او زه هم پرې باور لرم — چې دقیقا همدغه پېښه رامنځته شوې وه:

هغوی د اسراییلو خدای ولید (۱۰ آیت) یعنې هغوی د رڼا او اور په بڼه د هغه د جلال یوه څپه ولیده خو هغوی داسې کومه بڼه یا انځور ونه لید چې خپله خدای پکې ښکاره یا منعکس شوی وي. هغوی هغه ځای ولید چې د اسراییلو خدای پکې ولاړ و (د سپټواجنټ یا د یوناني ژباړې له مخې) یعنې یو داسې څه چې له هغه سره ورته والی یې درلود، که څه هم په خپله د هغه ذات نه و. هغه څه چې دوی ولیدل، یقیناً داسې یو شی و چې په هیڅ ډول بڼه یا انځور کې یې بیا تکرار یا تقلید نه شو کیدای، خو بیا هم دا د دوی سره د خدای د شتون د حقیقت د تایید لپاره کافي و.

هغو سړو یوازې یوه چټکه کتنه وکړه، خو هغوی ته اجازه نه وه چې د هغه د جلال د حضور بلنې ته ورننوځي. د ښتن په وړاندې د موسیٰ ویره هغه کیلي وه چې هغه یې خدای ته نږدې کړ. څښتن هغه ته بلنه ورکړه: «غر ته زما لور ته راشه او هلته پاتې شه.» (خروج۱۲:۲۴)

زه څومره د خدای هغه کلام خوښوم چې موسی ته یې ویلې وو. هغه ځای هغه پټ ځای دی چې خدای پکې خپل ژور فکرونه او لارې ښکاره کوي هغه ځای چې د هغه خزانې پکې موندل کیږي. د اشعیا نبی اعلان کوي:

> خدای تعالی دی، ځکه چې هغه په خورا لوړ مقام کې استوګنه لري....
> "د نجات، حکمت او پوهې فراواني به ستا د ثبات سبب وي، او د څښتن ویره به ستا خزانه وي." (اشعیا ۳۳: ۵-۶)

د خدای د پېژندنې د خزانې د پرانیستلو لپاره یوه کیلي شته. موږ لولو: "هغه خپلې لارې موسی ته او خپل کارونه یې د اسراییلو اولادې ته ښکاره کړل" (مزمور ۱۰۳: ۷). موسی د څښتن پر لارو پوهېده؛ هغه دا لارې په غره کې زده کړې وې. نور

خلک یوازې د هغو معجزو له لارې چې خدای د دوی په ژوند کې ترسره کړې وې، پر هغه پوهېدلی شول. او نن ورځ ځومره ډېر خلک شته چې خدای یوازې د هغو معجزو له امله پیژني چې هغه یې د دوی په ژوند کې ترسره کړې دي. ښایي دوی جسماني شفا موندلې وي، اړتیاوې یې پوره شوې وي، مالي بریا یې ترلاسه کړې وي او یا یې د نورو دعاګانو ځوابونه لیدلي وي. داسې کسان د هغه د لارو د زده کړې لپاره هغه لوړ غره ته نه دي ختلي، ځکه چې هغوی په هغه څه کې ډوب شوي چې دا نړۍ یې ورته وړاندې کولی شي؛ د دوی په زړونو کې د خدای ویره نشته.

خدای موږ د غرونو لوړو ځوکو ته رابولي ترڅو موږ هغه په ژوره توګه وپیژنو. هغه ځوکې ته د رسیدو لاره هغه تقدس دی چې د څښتن له ویرې ډک زړه څخه سرچینه اخلي. هغه موږ ته په روښانه توګه وایي: "د څښتن راز له هغو کسانو سره دی چې له هغه څخه ویریږي، او هغه خپل تړون هغوی ته ښکاره کوي" (مزمور ۲۵: ۱۴).

شپږم فصل

د کنټرول وړ هویت

د غره په سر ته ختلو سره به ته بدل شې. خو که د هارون په څېر د غره
په لمن کې پاتې شې، نو په ذهن کې به دې د خدای انځور بدلون ومومي.

کله چې هغه خلک چې خدای د نړۍ له بندګۍ څخه ازاد کړي دي، زده کړې چې
د هغه له حضور پرته ژوند ته دوام ورکړي او د هیڅ ډول کمښت احساس هم ونه
کړي، نو څه پېښېږي؟ په دې فصل کې به موږ د دې کار د ویجاړونکو پایلو په اړه
وضاحت وکړو.

دلته انتظار وکړئ ترڅو موږ بېرته راشو.

خدای خلکو ته وویل چې د غره په لمن کې خپلې خیمې ته ستانه شي. موسی،
هارون او د مشرانو ډلې څخه اویا تنه یو ټاکلي ځای ته پورته شول ترڅو له لرې څخه
هغه وستایي. له یو څه عبادت وروسته، خدای موسی د غره سر ته راوباله—چیرې
چې خپله خدای موجود و. موسی یوشع وټاکه چې د غره په لوړېدو کې ورسره یو څه
نور هم ملګری شي، خو هارون او نورو مشرانو ته یې لنډ او څرګند حکم وکړ: "دلته
انتظار وکړئ ترڅو موږ تاسو ته راستانه شو." بیا موسی هغه غره ته چې په وریځو
پوښل شوی و، پورته شو او هلته یې څلویښت ورځې او څلویښت شپې تیرې کړې.
یوشع د مشرانو د ځای او د غره د څوکې (چیرې چې موسی و) ترمنځ په یوه نقطه
کې انتظار وکړ، په داسې حال کې چې خلک د غره په لمن کې په خیمه کې پاتې شول.

لکه څنګه چې موږ مخکې ولیدل، په اصل کې له هارون څخه غوښتل شوي وو چې خو هغه ولې له موسی سره لاړ نه شو؟ د خلکو په منځ کې اوسېدل هغه ته د خدای په حضور کې له اوسېدو څخه ډېر د ارامۍ احساس ورکاوه. ما کوم شی دې پایلې ته رسوي؟ د خدای له جلال څخه د هغه تکراري شاته کېدل. کله چې وروسته د هارون یادونه کیږي، نو خبره د هغه وخت په اړه وي چې موسی د ځلوېښتو ورځو لپاره په غره کې و، په داسې حال کې چې هارون د مشرانو په ملتیا بیرته خیمو ته راستون شوی و.

د خیمه ځای مفهوم یو څه آشنا او پیژندل شوی انځور وړاندې کوي. دا خیمه هماغه ټولنه یا ډله ده چې د مصر یا په پراخه مانا د نړۍ له بند څخه ازاده شوې او د ښتن د غره په لمن کې یې خپلې خیمې درولې دي؛ خو سره له دې، د خپلو باطني او پټو فکرونو د ښکاره کېدو له ویرې، یې د هغه له حضور څخه قصداً فاصله ساتلې ده. ما دا مفهوم ځکه آشنا وباله چې دا نه یوازې د مصر د دورې واقعیت رایادوي، بلکې له خدای سره د هغوی د اړیکو ټول بهیر یعنې لوړې او ژورې هم په ځان کې رانغاړي؛ خو حقیقت دا دی چې د دغې اړیکې کیفیت د هغه څه په پرتله چې خدای یې هیله درلوده، ډېر ټیټ او نیمګړی و.

د خدای د انځور بدلول

د هارون ژوند موږ ته د داسې یوه کس د برخلیک د لیدلو فرصت راکوي چې یو وخت د خدای په قدرت سره له دنیاوي بندګۍ څخه خلاص شوی و، خو بیا هم یې پرېکړه وکړه چې د هغه په حضور کې په سمه او ریښتینې لاره ګام نه ږدي. راځئ چې هغه خواشینونکې کیسه تعقیب کړو چې دلته بیان شوې ده.

موسيٰ له یوې مودې راهیسې په غره کې و. لاندې هېڅ نه پېښېدل، نو خلکو هماغه کار وکړ چې مذهبي خلک یې هغه وخت کوي کله چې د خدای کار نه ویني: هغوی د یوې غونډې جوړولو لپاره سره راټول شول. که څه هم داسې غونډې د خدای په نوم جوړېږي، خو پایله یې لکه څنګه چې به یې ووینئ ډېرځله د خدای له ارادې او خوښې سره په بشپړه ډول په ټکر کې وي.

خلک د هارون په شاوخوا کې راټول شول؛ هغه کس چې په پیل کې ټاکل شوې وه له موسی سره غره ته پورته شي، خو داسې ونه شول. هغه باید په ټاکل شوي ځای کې

پاتې شوی وای او د موسی انتظار یې کړی وای، خو حتی دا کار یې هم ونه کړ. خلک ولې داسې یوه کس ته ورجلب شول؟ ځکه چې هغه هغوی ته دقیقا هغه څه ورکړل چې هغوی یې غوښتل.

هارون د مشرۍ له نعمت څخه برخمن وهغه نعمت چې د خدای لخوا ورکړل شوی و (رومیان ۸:۱۲). دا نعمت ځانګړې ځانګړتیاوې لري، چې یوه یې د مقناطیس په څېر د خلکو د ځان په لور د راښکلو ځواک دی. دا ځواک خلک راجذبوي، پرته له دې چې ایا هغه کس چې دا ځواک لري، په غره کې یې وخت تېر کړی وي او که نه. دا خبره روښانه کوي چې څنګه یو څوک کولای شي د پنځه زره کسیزې کلیسا مشري وکړې، خو بیا هم پکې د خدای د حضور په ښکاره کولو کې پاتې راشي. داسې یو کس خپل خدای-ورکړي نعمتونه د خدای د خدمت پر ځای د خلکو د هیلو او توقعاتو د پوره کولو لپاره کاروي؛ دوی د خدای په غره کې نه دي ورغلي چې له هغه سره شخصي لیدنه وکړي، خو بیا هم یوازې په خپلو نعمتونو تکیه کولو سره یې ډېر پیروان موندلي دي. دا د فکر ورې موضوع ده، نه ده؟

خلکو هارون اړ کړ او ویې ویل: «پاڅه او زموږ لپاره داسې خدایان جوړ کړه چې زموږ په مخکې روان وي؛ ځکه چې د دې سړي موسی په اړه، چې موږ یې د مصر له خاورې راوېستلي وو، موږ نه پوهېږو چې پر هغه څه تېر شوي دي.» هغوی دا ونه ویل چې: «د دې خدای په اړه، موږ نه پوهېږو چې پر هغه څه تېر شوي دي.» هغوی غوښتل چې له موسی څخه واک واخلي او یا هغه بې اعتباره کړي.

کله چې د خلکو لخوا کارول شوې اصلي ژبه وڅېړل شي، نو داسې ښکاري چې ژباړونکو د سمې ژباړې په برخه کې خورا دقت کړی او د انګلیسي کلمې "gods" (خدایان) کارول یې غوره ګڼلي دي. د "gods" (خدایان) لپاره عبراني معادل کلمه ایلوهیم ده. دا کلمه په زوړ عهد کې شاوخوا ۲۲۵۰ ځله راغلې ده او عموماً هغه قادر مطلق خدای ته اشاره کوي چې موږ یې عبادت کوو. دا کلمه د پیدایښت د کتاب په لومړي فصل کې ۳۲ ځله کارول شوې ده. د بېلګې په توګه، په لومړي آیت کې راغلي دي: "په پیل کې، خدای « ایلوهیم» آسمانونه او ځمکه پیدا کړل" (پیدایښت ۱: ۱). په دې آیت کې، « ایلوهیم» د "خدای" په توګه ژباړل شوې ده، او په ټول هغه فصل کې، هرچیرې چې د "خدای" کلمه راغلې، هغه له « ایلوهیم» سره مطابقت لري.

په زوړ عهد کې د «ایلوهیم» کلیمه شاوخوا ۲۵۰ ځله د یوه باطل معبود د بیانولو لپاره کارول شوې ده. موږ باید تل دا کلیمه د اړوند متن په چوکاټ کې وڅېړو ترڅو د

هغې اصلي مفهوم درک کړو.

د هغوی د غوښتنې په ځواب کې هارون وویل: "هغه د سرو زرو غوړوالۍ چې ستاسو د ښځو، زامنو او لوڼو په غوږونو کې دي، راوباسئ او ماته يې راوړئ" (خروج ۳۲: ۲). ټولو خلکو خپلې غوړوالۍ راوویستلې او هارون ته يې راوړې: "هارون هغه له هغوی څخه واخيستلې، په يوه وسيله يې ورته بڼه ورکړه او د يوه خوسکي په بڼه يې واچولې" (خروج ۳۲: ۴). په دې آيت کې، د "بڼه ورکولو" (يا جوړولو) فعل د عبراني کلمې yatsar سره سمون لري، چې معنا يې ده "د يو څه څخه د بل څه جوړول يا ورته بڼه ورکول" (د Strong's د قاموس له مخې).

کله چې هغه له هغه سرو زرو څخه خوسکی جوړ کړ، نو ټولو خلکو اعلان وکړ: «اې اسراييلو، دا ستاسو هغه خدايان دي چې تاسو يې د مصر له خاورې څخه راوېستلي ياست» (خروج ۳۲: ۴). په دې آيت کې د «خدايانو» لپاره کارول شوې عبراني کلمه «ايلوهيم» ده. ښايي تاسو اوس پوهېدل پيل کړي وي چې دلته څه روان دي.

د دې په ليدلو سره، هارون د خوسکي په وړاندې يوه قربانګاه جوړه کړه او اعلان يې وکړ: «سبا به د خدايانو لپاره جشن وي» (د خروج ۳۲:۵). اړوند کلمه يې «يهوه» ده. دا نوم يعنې «ښښتن» په زوړ عهد کې تر ټولو سپېڅلې کلمه ده؛ يو داسې نوم چې د حق خدای لپاره مناسب دی. دا نوم هيڅکله د کوم باطل خدای د بيانولو يا ورته د خطاب کولو لپاره نه دی کارول شوی. دا کلمه دومره سپېڅلې ګڼل کېده چې يهودي کاتبانو به هيڅکله هغه په بشپړ ډول نه ليکله. هغوی د کلمې غږ لرونکي توري حذف کړل او هغه يې د څلورو تورو په بڼه وليکه — چې د "څلورو سپېڅلو تورو" په نوم پېژندل کېږي؛ دا توري د يوه داسې نوم استازيتوب کوي چې ويل يې ناممکن او سپېڅلی و، او د بنی اسراييلو د خلکو په ټول تاريخ کې د هر ډول سرغړونې يا بې‌احترامۍ پر وړاندې خوندي ساتل شوی و.

په اصل کې، هغه څه چې هارون او د اسراييلو اولادونو ترسره کړل، دا وو چې يو ويلۍ (د خوسکي مجسمه) يې واچوله (جوړه کړه)، هغې ته يې اشاره وکړه او اعلان يې وکړ: "دا يهوه دی، هغه رښتينی خدای چې موږ يې د مصر له خاورې څخه راوويستلو." هغوی دا ونه ويل چې "دا بعل دی، هغه څوک چې موږ يې د مصر له خاورې څخه راوويستلو،" او نه يې هم خپله خلاصون کوم بل باطل خدای ته منسوب کړ. هغوی دې طلايي خوسکي ته "مالک" (رب) وويل او د هغه جلال يې د يوې طلايي

مجسمې تر کچې راټيټ کړ. هغوی پوهېدل چې دا يهوه و چې هغوی يې له مصر څخه ژغورلي او راويستلي وو؛ هغوی د هغه د ژغورنې قدرت نه ردوه، بلکې د هغه جلال يې سپک کړ.

دا خوسی راووتله.

په همدې وخت کې، موسیٰ په غره کې د خدای په حضور کې و او د خلکو له کړنو څخه بې خبره و. خدای ورته امر وکړ: «سمدستي ښکته لاړ شه، ځکه ستا هغه خلک چې تا د مصر له خاورې څخه راويستي وو، فاسد شوي دي» (خروج ۷: ۳۲). په هغه شيبه کې، خدای له سخت قهر څخه ډک شو؛ هغه هغوی ته د «زما خلکو» پر ځای د «ستا خلکو» په توګه اشاره وکړه.

خدای وفرمايل: «هغوی هغه فاسد کړی دی.» دلته، د «فاسدولو» فعل اصلي مانا «ورانول» يا «د تباهی لور ته بيول» دي. که موږ کليسا د خدای د غره په لمن کې وساتو، نو بالاخره به يې ورانه کړو؛ ځکه هر هغه څه چې د خدای له زړه څخه ليرې کيږي، برخليک يې تباهي ده.

وروسته، خدای له اسراييلو سره داسې خبرې کوي:

> «ځکه چې زما قوم دوه ګناهونه کړي دي: هغوی زه، چې د ژوند د اوبو سرچينه يم، پرېښی يم او د ځان لپاره يې حوضونه کيندلي دي مات شوي حوضونه چې اوبه نه شي ساتلی.» (ارميا ۲:۱۳)

هغه د ژوند سرچينه ده. که موږ يوازې په هغه څه بسنه وکړو چې هغه په تېر وخت کې موږ ته راکړي دي او کليسا د هغه له زړه څخه لرې وساتو، نو موږ پښه به وښوېږو. له همدې امله عيسی ټينګار کوي: «که څوک غواړي زما پسې راشي، نو بايد له خپل ځان څخه تېر شي، هره ورځ خپله صليب پورته کړي او زما پيروي وکړي» (لوقا ۹: ۲۳). موږ بايد هره ورځ هغه غره ته ورشو.

موسيٰ له غره څخه راښکته شو. کله چې هغه خيمه ځای ته نږدې شو او خوسی يې وليد، نو غوسه يې راوپارېده. هغه له هارون څخه وپوښتل: "دې خلکو له تا سره څه کړي وو چې تا پرې دومره لويه ګناه راوسته؟"

هارون له ځانه دفاع وکړه: «زما باداره، مه پرېږده چې ستا غضب زما په

وړاندې راوپارېږي. ته خو خلک پېژنې او پوهېږې چې هغوی بدو کارونو ته مایل دي. هغوی ماته وویل: "زموږ لپاره داسې خدایان جوړ کړه چې زموږ مخکې روان وي، ځکه موږ نه پوهېږو چې پر دې سړي، یعنې موسی باندې څه تېر شوي دي؛ هغه څوک چې موږ یې د مصر له خاورې څخه راوېستلي وو." نو ما هغوی ته وویل: "هر څوک چې د سرو زرو کوم ګاڼه لري، هغه دې راوړي." نو هغوی خپل د سرو زرو ګاڼې ماته راکړې، ما هغه په اور کې واچولې او له هغې څخه دا خوسکی راووت!» (خروج ۳۲: ۲۱-۲۴)

"دا خوسی خپل په خپل راووت!" ایا تاسو باور لرئ چې هغه واقعیا داسې څه ویلي وو؟ موږ مخکې لوستي وو چې هغه دا د یوې الې په کارولو سره جوړ کړی و. هغه درواغ وویل. هغه درواغ چې خدای پرې غوسه نه وي، د هغو درواغو سره خورا توپیر لري چې کله د خدای غضب راپارېدلی وي.

په دې اړه مې دعا وکړه: «ای ربه، په دې دعا کې زما موخه دا نه ده چې د دې سړي په اړه د کومې سزا یا داسې بل څه په تمه شم؛ بلکې زه نه شم پوهېدلی چې هغه څنګه وتوانېد داسې یوه ښکاره درواغ ووایي او څنګه ځمکه نه چاک شوه چې هغه په ځان کې تېر کړي. داسې ښکاري چې ته د هغه د درواغو په وړاندې هېڅ ډول غبرګون نه دی ښودلی!»

د خدای ځواب زما پر ژوند ژوره اغېزه وکړه او د دې کتاب د لیکلو خوب یې په ما کې راوپاراوه. ما ته د هغه څه په اړه یو بشپړ نوی درک پیدا شو چې نن ورځ پر کلیسا تېرېږي. خدای وویل: «جانه، هارون غره ته نه و ختلی. هغه زه د موسی په څېر نه وم لیدلی او نه هم زما په حضور کې د هغه په څېر پاتې شوی و. له همدې امله، زما په اړه د هغه ذهني انځور د هغهې ټولنې له لوري جوړ شوی و چېرې چې هغه رالوی شوی و؛ او هغه څه چې پېښ شول، د هغه څه پایله وه چې د هغه په دننه کې موجود وو.»

هارون خپله ټوله ژوندۍ دوره شاوخوا اتیا کاله په مصر کې تېره کړې وه. هغه هلته لوی شوی و او مور او پلار یې هم هلته زېږېدلي او وفات شوي وو. هغه د مصر د کلتور تر اغېز لاندې و؛ هغه خاوره چې له ګڼو عبادت وړ څیزونو او معبودانو څخه ډکه وه. څرنګه چې هارون د موسی برعکس د خدای سره په خلوت کې د خبرو اترو یا د هغه د مخامخ لیدلو لپاره غره ته نه و ختلی، نو د "یهوه" (خدای) په اړه د هغه درک او تصور د هغه ټولنې له امله چې پکې لوی شوی و، تر اغېز لاندې راغلی او تحریف

شوی و. هارون یوازې له لرې څخه د څښتن یوه لنډه او ناڅاپي ننداره کړې وه او یوازې پښې یې لیدلې وې؛ خو هغه هغسې د څښتن حضور ته نه و ورغلی لکه څنګه چې موسی ورغلی و.

عیسیٰ د خدای د پاچاهۍ د "لیدلو" او هغې ته د "ننوتلو" په اړه خبرې کوي (یوحنا ۳: ۳، ۵). د خدای د پاچاهۍ د لیدلو لپاره، موږ باید له سره وزېږېږو، چې دا له نړۍ څخه د ازادۍ مانا لري. خو موږ باید یوازې په دې ځای کې ونه دریږو؛ موږ هغې ته د ننوتلو لپاره رابلل شوي یو. پولس هغو نارینه وو او ښځو ته چې دمخه د لسترا، ایکونیوم او انطاکیې په ښارونو کې ژغورل شوي وو، وایي: "موږ باید د ډېرو کړاوونو له لارې د خدای پاچاهۍ ته ننوځو" (د رسولانو اعمال ۱۴: ۲۱-۲۲). څښتن هغه کسان چمتو کوي چې نجات یې ترلاسه کړی دی، ترڅو د هغه پاچاهۍ ته د ننوتلو په لاره کې له هر هغه څه سره مخ شي چې ورسره مخ کیږي.

هارون هغه سړی و چې په مصر کې له غلامۍ څخه خلاص شوی و کوم چې د "نوي زیږون" د تجربې لرونکي کس سمبول دی خو بیا هم هغه له خدای سره ژوره او نږدې پېژندګلوي نه درلوده. هغه د خدای د خلکو (جماعت) مشري د غره په لمن کې کوله، او په پایله کې، د خدای په اړه د هغه تصور د هغه د چاپېریال تر اغیز لاندې راغی او تنزل یې وکړ.

د عیسایی بېله بڼه؟

پولس په نوي عهد نامه کې دې موضوع ته اشاره کوي:

> «ځکه چې د نړۍ له پیدایښت راهیسې د هغه نه لیدل کېدونکې ځانګړتیاوې، یعنې د هغه ابدي قدرت او خدای‌توب، د هغو شیانو له لارې چې پیدا شوي دي، په روښانه توګه لیدل او درک کیږي. نو ځکه هغوی هیڅ عذر نه لري؛ ځکه که څه هم هغوی خدای پیژانده، خو هغه یې د خدای په توګه ونه ستایه او نه یې هم شکر ادا کړ...» (رومیان ۱: ۲۰-۲۱)

هغوی هغه د خدای په توګه ونه ستایه. په بل عبارت، هغوی هغه پیژانده، خو بیا هم په دې بریالي نه شول چې هغه ته هغه درناوی وکړي چې د هغه حق و. د اسراییلو اولادونو د یهوه (خدای) د نجات ورکوونکي عمل اعتراف وکړ، خو هغوی هغه ته هغه

درناوی، تعظیم او جلال ورنکړ چې د هغه حق و. په حقیقت کې، نن ورځ هم ډېر لږ بدلون راغلی دی. پولس په خپلو خبرو کې هغو کسانو ته اشاره کوي چې د نوي عهد لاندې ژوند کوي:

«او هغوی د ابدي خدای جلال د فاني انسان، مرغانو، ځناورو او خاپوړې کوونکو حیواناتو په بڼه جوړو شویو بتانو سره بدل کړ» (رومیان ۱: ۲۳)

د هغه یوه حقیقي خدای عالي او باوقاره انځور د حشراتو، مرغیو، حیواناتو او فاني انسان تر کچې راټیټ کړل شوی دی. ایا زموږ لویدیځه ټولنه د مرغیو، ځناورو یا خاپوړې کوونکو حیواناتو عبادت کوي؟ بیخي نه. که موږ د سرو زرو یو خوسکی جوړ کړو او هغه په لان (شنه ساحه) کې کېږدو که د کلیسا مخې ته وي یا د کور نو موږ به د ملنډو او ټوکو هدف وګرځو؛ خلک به موږ ته ووایي چې هغه ویلي کړو، ترې ګاڼې جوړې کړو او ویې پلورو.
زموږ ټولنه د څه شي عبادت کوي؟ ځواب دا دی: د "ځان" یعنې فاني انسان. اسراییل د داسې یوې ټولنې په منځ کې وو چې د حیواناتو او حشراتو د سرو زرو د مجسمو عبادت یې کاوه. زموږ د زمانې کلیسا هم په ورته ډول د داسې یو کلتور په چاپېریال کې ده چې د "ځان" یا فاني انسان عبادت کوي. کله چې هارون او خلک په غره کې د خدای له جلالي حضور څخه راښکته شول، نو د خدای په اړه د هغوی ذهني تصور د هغو شیانو تر اغېز لاندې بدل شو چې مصریانو یې عبادت کاوه، او د یوه حیوان په بڼه واوښت. نن ورځ، کله چې ایماندران د خدای له غره څخه راښکته کېږي، نو د خدای په اړه د هغوی تصور د هغه څه په بڼه جوړېږي چې زموږ ټولنه یې عبادت کوي: یعنې "ځان" یا فاني انسان.
کلونه کیږي چې یوه اندیښنه زما په ذهن کې ګرځي یوه داسې اندیښنه چې نور یې نه شم پټولی او باید بیان یې کړم. خبره دا ده: موږ د عیسی هغه بڼې ته خدمت کوو چې خپله مو په خپل تصور کې جوړه کړې ده. موږ هغه ته "مالک" وایو او د هغه د شفاء ورکولو، ژغورلو او ازادولو پر قدرت باور لرو. خو ایا هغه واقعیا هماغه ذات دی چې د "لوړترین" (خدای) ښي لوري ته ناست دی؟ او که هغه یو داسې عیسی دی چې موږ خپله د خپلې خېرې او تصور مطابق جوړ کړی، خو بیا هم ورته "مالک" وایو؟

د کنټرول ورړ هویت

د بت پرستۍ عبادت یوه اسانه بڼه ده. بت خپلو جوړوونکو ته هر هغه څه ورکوي چې دوی یې غواړي - یعنې د زړه ټولې هیلې - ځکه چې دوی پخپله هغه جوړ کړی دی؛ او په ورته وخت کې، دا د انسان هغه داخلي اړتیا هم پوره کوي چې غواړي له ځان څخه د لوړ او ستر ذات عبادت وکړي. که د بت جوړوونکي د جنسي خواهشاتو په حال کې وي، نو بت به د هغوی د غوښتنو د پوره کولو لپاره ځانګړي حکمونه صادر کړي. خدای د اشعیا (نبي) له لارې دا خبره روښانه کوي: «چا کوم خدای جوړ کړی یا کوم بت یې تراشلی دی چې هېڅ ګټه ورته نه رسوي؟» (اشعیا ۴۴: ۱۰)

د اسراییلو د کړنو تر شا د دې انګېزې په پام کې نیولو سره، راځئ چې هغه صحنې ته بېرته ورګرځو چېرته چې هارون د سرو زرو خوسکی جوړ کړ. هغه او خلکو د سرو زرو خوسکی د «یاهوه» (هغه خدای چې هغوی یې له مصر څخه راویستي وو) د یوې نښې په توګه ګاڼه. «نو بله ورځ خلک سهار وختي پاڅېدل او د سوځېدو او شراکت قربانۍ یې وړاندې کړې. بیا هغوی د خوړلو او څښلو لپاره کېناستل او وروسته د خوشحالۍ او عیاشۍ لپاره پاڅېدل.» (خروج ۳۲: ۶)

بله ورځ، هغوی د عبادت لپاره د څښتن د غره لمنې ته لاړل. هغوی د څښتن مینه او عظمت بیان کړ. هغوی خپلې نذرانې وړاندې کړې، سندرې یې وویلې او خپل پیغام یې خپور کړ. د هغوی څښتن داسې یو پیغام درلود چې د هغوی غوږونو ته خوندور و، ځکه چې هغه د هغوی هیلې پوره کړې وې. خلک د خوړلو او څښلو لپاره کښېناستل او بیا د لوبو او تفریح لپاره پاڅېدل. د هغوی لوبې د نفساني غوښتنو پوره کول وو؛ تر هغه چې موسی ولیدل چې هغوی بې بندوباره شوي دي (خروج ۳۲: ۲۵).

دا کیسه موږ ته د بت پرستۍ د ریښې په اړه ژور پوهاوی راکوي. بت پرستي یو ډول سرکشي ده او د خدای کلام دا حقیقت روښانه کوي: «سرکشي هغسې بده ده لکه بت پرستي.» (۱ سموییل ۲۳:۱۵)

هغه څه چې مصریانو وکړل هغه دا وو چې خوسکي یې جوړ کړل او نومونه یې ورکړل، او هغه هغوی ته هغه څه ورکړل چې د دوی په زړونو کې وو چې د دوی د خالق د غوښتنو خلاف وو. (ټول خلک د خدای اراده پیژني، ځکه چې پولس وایي، "ځکه چې د خدای غضب له آسمان څخه د انسانانو د ټولو بې دینۍ او بدۍ په وړاندې

څرګند شوی دی، څوک چې په ناانصافي کې حقیقت پټوي. ځکه چې هغه څه چې د خدای په اړه پیژندل کیدی شي دوی ته څرګند دي، ځکه چې خدای دا دوی ته څرګند کړی دی." (رومیان ۱: ۱۸-۱۹)

همدا اصل د هغو بنی‌اسرائیلو په اړه هم پلي کیږي چې له مصر څخه راوتلي وو، که څه هم یو څه بدلون ته اړتیا ده. بنی‌اسرائیلو د «یهوه» نوم پیژانده او مخکې یې د هغه د قدرت [څرګندونو] تجربه کړې وه. د اسرائیل قوم خپل سرکشه چلند پرېښود ترڅو د خدای له لارې سره سمون ومومي؛ پرځای یې، د خپلو ضمیرونو او هیلو د تسکین لپاره یوازینۍ حل‌لاره دا وموندله چې د «یهوه» یو انځور یا مجسمه جوړه کړي هغه څه چې دوی ته به یې هر هغه څه ورکول چې دوی یې غوښتل. دا بهیر اکثراً په پټه او بې له دې چې خلک پخپله پرې پوه شي، ترسره کیده.
پولس په کورنت کې کلیسا ته داسې خبرداری ورکوي:

> خو زه وېرېږم چې، لکه څنګه چې حوا د مار په چل او فریب تېروتې وه، ستاسو فکرونه هم له هغه اخلاص او پاکۍ څخه منحرف او بې لارې نه شي چې په مسیح کې مو لرئ. ځکه که څوک راشي او تاسو ته د هغه عیسی په اړه بل ډول تعلیم درکړي چې موږ یې تبلیغ کړی، یا د هغه روح نه پرته بل روح او یا د هغه انجیل نه پرته بل انجیل درته وړاندې کړي چې تاسو ترلاسه کړی او اورېدلی دی، نو تاسو په اسانۍ سره هغه منئ او زغمئ یې.
> (۲ قرنتیان ۱۱: ۳-۴)

زه د څلورم آیت په اړه هغه تفسیر غوره ګڼم چې د انګلیسي ژبې په معاصرو تفسیرونو کې موندل کیږي: «موږ تاسو ته د عیسی په اړه خبرې وکړې، او تاسو روح‌القدس ترلاسه کړ او زموږ پیغام مو ومانه. خو بیا هم، تاسو نورو ته اجازه ورکړه چې تاسو ته د یو بل ډول عیسی په اړه خبرې وکړي. اوس، تاسو چمتو یاست چې یو بل ډول روح ترلاسه کړئ او یو بل ډول پیغام ومنئ.» که موږ لاهم د ژوند کولو یوې داسې دنیاوي بڼې ته لیواله یو چې دا هیله د الهي واکمنۍ پر خلاف ده نو موږ کولای شو دا کار په خپل شعور کې د «خپلې خوښې او جوړ شوي عیسی» په عبادت کولو سره ترلاسه کړو ؛ یو داسې عیسی چې اراده یې زموږ له خپلو هیلو سره سمون خوري. موږ ناپوهه، داسې یو معبود جوړوو چې د بدلېدو وړ وي او زموږ تر اغېز او کنټرول لاندې راځي. دا یوه پټه او ظریفه تېربایستنه ده، نه کوم ښکاره یا څرګند

درواغ. په دې بې‌خبرۍ کې، موږ ځان ته تسلي ورکوو او وایو: «عیسی زما ملګری دی» یا «خدای زما په زړه پوهېږي.»

هو، دا رښتیا ده چې خدای زموږ د زړونو په اړه تر هغه ډېر ښه پوهېږي چې موږ خپله پرې پوهېږو. خو موږ معمولاً دا خبره د هغو کړنو د توجیه کولو لپاره کوو چې د هغه له عهد (پیمان) سره په ټکر کې دي. حقیقت دا دی چې دا سرکشي ده. زموږ شونډې لاهم هغه ته درناوی ښيي، خو له هغه څخه زموږ ویره یوازې یو داسې حکم دی چې له انسانانو مو زده کړی دی: «دا خلک په خپلو خولو ماته نږدې کېږي او په شونډو مې درناوی کوي، خو زړونه یې له ما څخه لرې دي؛ له ما څخه د هغوی ویره یوازې د انسانانو له خوا ښوول شوی حکم دی» (اشعیا ۲۹: ۱۳).

موږ د خدای کلام او د هغه حکمونه د خپل هغه ذهني چوکاټ له مخې ارزیابي کوو چې زموږ د ټولنې د کلتور لخوا جوړ شوی دی. د هغه د جلال په اړه زموږ درک تر ډېره حده زموږ د محدودې پوهې محصول دی، نه د هغه اصلي انځور چې په غره کې د هغه په ژوندي کلام کې څرګند شوی دی.

په کلیسا کې دوه خورا متفاوتې ډلې

اجازه راکړئ څو بېلګې شریکې کړم. یوې ښځې له ما سره اړیکه ونیوله او اعتراف یې وکړ چې په خپله کلیسا کې یې له یوه سړي سره نامشروع اړیکه درلوده. د هغې خاوند مسیحی نه و، او د هغې د عقیدې له امله به یې ورسره لفظي بد چلند کاوه که څه هم فزیکي تاوتریخوالی یې نه کاوه. په بله وینا، هغه د خپل خاوند لخوا ځورول کېده.

هغه سړی او ښځه له یو بل سره له فزیکي اړیکې لاس په سر شول. د هغې مسیحی ملګرو هغې ته مشوره ورکړه چې له خپل میړه څخه طلاق واخلي او له دې ”ښه سړي“ سره واده وکړي؛ د هغوی استدلال دا و چې خدای هغه د سولې او هوساینې ژوند ته رابللې ده. زما پوښتنه دا ده: د دې ښځې ملګري د کوم عیسی عبادت کوي؟ یقیناً د هغه عیسی نه چې د خدای ښي لوري ته ناست دی. د هغه په اړه د دوی تصور د یوې داسې ټولنې لخوا جوړ شوی چې په طلاق کې ډوبه ده. ډېری هغه کسان چې طلاق اخلي، له پیل څخه یې د دې لپاره کوم پلان نه درلود؛ دوی یوازې د یو داسې خوشحاله ژوند په لټه کې وو چې پر خپلو خودغرضه غوښتنو ولاړ وي. هغه ژمنه چې

دوی له خپلو شریکانو سره کړې وه، یوازې تر هغه وخته ارزښت لري چې د دوی د خپلې خوښې او خوشحالی په لاره کې خنډ نه وي.

هغې ښځې له ما څخه د خپل وضعیت په اړه زما د نظر پوښتنه وکړه. په حقیقت کې، هغې له یوه مشر څخه د داسې یوې پرېکړې د توجیه یا پټولو لپاره د اجازې په لټه کې وه چې ډېر پخوا یې کړې وه. د هغې خاوند له اخلاقي پلوه ورسره بېوفایي نه وه کړې، او ما هغې ته وویل چې خدای له طلاق څخه کرکه لري ځکه چې دا د دواړو لوریو روح ته زیان رسوي او هغوی له تاوتریخوالي ډکوي (ملاکی ۲:۱۶). د نوي عهدنامې له مخې، خدای حکم کوي چې ښځه باید خپل خاوند طلاق نه کړي، او که یې کوي، نو باید بیا واده ونه کړي (۱ قرنتیان ۷: ۱۰-۱۱). هغې زما خبرې په معقول ډول واورېدلې، خو وروسته پوه شوم چې هغې له خپل خاوند څخه جلا شوې او له هغه سړي سره یې واده کړی و. ښایي د هغه پرېکړې وروسته هغې یوه خوشحاله ژوند ته دوام ورکړی وي؛ خو هغه خلک چې د غره په لمن کې پاتې وو، هغوی هم تر هغه وخته چې موسی راکوز شو، په خوشحالی او نڅا بوخت وو.

له بلې خوا، زه ډېرې داسې خدای-وېرېدونکې ښځې پېژنم چې له بې ایمانه مېړونو سره په خپل واده کې وفادارې پاتې شوې دي، ځکه چې هغوی د خدای په څېر زړه درلود. هغوی د خوند او راحت په لټه کې نه وې، بلکې د خدمت په لټه کې وې. د هغو مېړونو څخه ډېر یې بالاخره د هغو ښځو د خدای-پسنده ژوند له امله د نجات لار موندله؛ ځینو خو یې یوازې د خپلو ښځو د کلونو کلونو دعاګانو او د هغوی د هغه ژوند له برکته نجات ترلاسه کړ چې د مېړونو په وړاندې یې تېر کړی و.

یوه بله ښځه، چې په یوه بل ډول وضعیت کې راګیره شوې وه، له انساني حد څخه لوړ او خورا عالي (الهي صفت لرونکی) چلند یې له ځانه وښود. له کلونو ګډ ژوند وروسته، هغې ته معلومه شوه چې خاوند یې همجنسګرا دی. هغې لس کاله له هغه سره د ژوند کولو نه بیانېدونکې سختۍ وزغملې. د هغې خاوند له یوه پټ ماموریت لرونکي پولیس افسر سره د جنسي اړیکې په تور ونیول شو، او د دوی مشر زوی ته د ټلیفون له لارې د هغه د پلار د بندي کېدو خبر ورکړل شو.

ښځې د خپل مېړه لپاره په پرله پسې ډول دعا وکړه. کله چې دا د زغملو وړ نه شوه، هغې له خدای څخه وغوښتل چې ایا هغه ته طلاق ورکړي. خدای هغې ته ځواب ورکړ، "ته د طلاق لپاره روحاني اساس لرئ، او که ته د طلاق پریکړه وکړئ، زه به تا ته برکت درکړم. مګر که ته پاتې شئ او په دعا کې د هغه لپاره مبارزه ته دوام ورکړئ،

زه به هغه خوشې کړم او ته به دوه ځله برکت درکړم." (البته، خدای تل دا د اخلاقي قضیو کې نه وایي.)

هغې پرېکړه وکړه چې پاتې شي او مبارزه وکړي، او دا حالت د یو څه وخت لپاره دوام وکړ. د هغې خاوند په ویاړلي ډول ازاد شو او له هغه ورځې راهیسې پنځلس کاله تېر شوي دي. هغه اوس یو ډېر مهربان او مینه ناک مشر شپون دی. ما د هغوی په کلیسا کې وعظ کړی دی او باید ووایم چې هغه یوه له هغو خدای-ترسه ښځو څخه ده چې ما تر اوسه لیدلې دي.

له دغو دوو ښځو څخه کومه یوه د بدلون موندلو لپاره غره ته وختله؟ ایا هغه وه چې له خپل بې ایمانه مېړه څخه یې طلاق واخیست ترڅو عیسی هغې ته سوله او هوساینه ورکړي سره له دې چې د خدای په کلام کې د هغه اراده په روښانه توګه بیان شوې وه چې هغه باید له خپل مېړه څخه جلا نه شي او که بله هغه ښځه وه چې د طلاق لپاره یې په حقیقت کې یوه معنوي (روحاني) وجه درلوده، خو بیا یې هم پرېکړه وکړه چې له خپل حق څخه تیر شي یعنې قرباني ورکړي ترڅو د خپل مېړه د ژوند لپاره مبارزه وکړي؟ عیسی خپل ټول امتیازات یوې خواته کړل ترڅو ځمکې ته راشي او زموږ د خلاصون د بیې (فدیې) په توګه خپل ژوند قرباني کړي. د دغو دوو ښځو له ډلې څخه د کومې یوې زړه د خدای له زړه سره همغږی و؟ ولې؟ هغه ښځه چې د بدلون موندلو لپاره د څښتن غره ته تللې وه.

د ایماندار په ژوند کې یو له دوو شیانو څخه پیښیږي: یا خو هغه اجازه ورکوي چې هغه کلام چې د خدای په حضور کې ویل شوی هغه د عیسی په څېر بدل کړي، او یا هم عیسی د خپل زړه د غوښتنو سره سم په هغه بڼه بدلوي چې پخپله یې خوښه ده. که تاسو غره ته پورته شوي یاست، نو یقیناً به بدلون ومومئ. خو که د هارون په څېر د غره په لمن کې پاتې شئ، نو ستاسو په نظر کې به د خدای انځور بدل شي.

کله چې موسی د خدای په حضور کې د څلویښتو ورځو او شپو له تیرولو وروسته له غره څخه راستون شو، نو د هغه څېره بدله شوې او ځلیدونکې وه: «او موسی د شهادت د دوو تختو په لاس کې نیولو سره د سینا له غره څخه راکوز شو. او کله چې هغه له غره څخه راکوز شو، نو نه پوهیده چې د هغه د مخ پوستکی ځلیږي، ځکه چې هغه له څښتن سره خبرې کړې وې» (خروج ۳۴: ۲۹).

هغه ښځه چې د خپل خاوند په ملاتړ راپورته شوه، په خپله پاکی نه پوهېده. هرکله چې زه ورسره خبرې کوم، نو ماته دا څرګنده وي چې خدای په هغې کې څومره لویه

بدلون راوستی دی. هغه نه پوهېږي چې ځېره یې څومره ځلیدونکې ده. دا خبره د هغو ټولو خلکو په اړه رښتیا ده چې د سپېڅلتیا په لاره قدم ږدي. لکه څنګه چې د خدای کلام وایي: «هغوی چې هغه ته ګوري، ځلیدونکي دي.» (مزمور ۳۴: ۵) هغسې کسان چې د هغه د لیدلو وږتیا لري، هغه دي چې خپل زړونه یې له دنیاوي تړاوونو او سرکشو غوښتنو څخه پاک کړي دي. هغوی یوازې یوه هیله لري: د جلال خاوند خدای وپېژني! اوس هغه وخت رارسېدلی چې له یوې مهمې پوښتنې سره مخ شو: ایا هغه عیسی چې موږ یې خدمت کوو، هماغه ذات دی چې د قادر مطلق خدای ښې لوري ته ناست دی، او که یو بل ډول عیسی دی—هغه چې زموږ د اوسنی ټولنې د لارو چارو او غوښتنو له مخې جوړ شوی دی؟

اووم فصل

ارادې که هیلې؟

مونږ باید خپلې هیلې او غوښتنې د صلیب په پښو کې کېږدو.

هر هغه څه چې تر اوسه مو پرې بحث کړی، د دې کلمې د وضاحت لپاره یوه بشپړه سریزه وه. د ویبسټر قاموس د (مطابقت یا هماهنګی) اصطلاح داسې تعریفوي: "په چلند، لیدلوري یا اخلاقي ځانګړتیاوو کې د بل چا په څېر کېدل." د خدای کلام ښوونه کوي: "د دې نړۍ په بڼه مه جوړېږئ، بلکې د خپل ذهن په نوي کولو سره بدلون ومومئ..." (رومیان ۲:۱۲)

د دې لپاره چې مونږ په ښه توګه پوه شو چې د خدای روح مونږ ته څه رسول غواړي، راځئ چې اصلي ژبه وڅېړو. په دې آیت کې د (مطابق جوړېدل یا ورته بڼه غوره کول) کلمې لپاره یوناني معادل suschematizo دی. د "سټرونګز کنکورډنس" یوه روښانه تعریف وړاندې کوي: "په ورته ډول جوړول، یا له یوې ځانګړې نمونې سره سمون موندل." د "واینز ډکشنري" هم ورته وضاحت وړاندې کوي: "د یو شي بڼه یا شکل د بل شي په څېر جوړول." دواړه قاموسونه په دې ټکي ټینګار کوي چې یو شی داسې جوړ شي چې له بل شي سره ورته والی ولري.

هارون هغه طلا چې ورسپارل شوې وه، د یوه خوسکي په بڼه بدله کړه. هغه څه چې په ظاهره پېښ شول، یوازې د هغه څه انعکاس و چې د هغه په دننه کې شکل موندلی و. د مصر اغېزو چې هغه ترې ځان نه و پاک کړی د هغه باطني وجود جوړ کړی و؛ هغه څه چې له هغه څخه راووتل، په حقیقت کې هماغه وو چې د هغه په دننه کې موجود وو. هغه د مصر په بڼه بدل شوی و، او لکه څنګه چې مونږ په تېر

فصل کې ولیدل، دا په بشپړه توګه روښانه وه چې د موسی برعکس هغه نه غوښتل چې د خدای د جلال حضور ته نږدې شي ترڅو بدلون ومومي. خلکو هارون د خپلې بېلګې په توګه ونیو. د هغوی په اړه، څښتن فرمايي:

«هو، هغې هغه فحشا پرې نه ښوده چې په مصر کې يې پيل کړې وه؛ ځکه چې له ځوانۍ څخه يې سړي ورسره يوځای شوي وو، د هغې د پيغلتوب سينه يې لمس کړې وه او خپله شهوت‌راني يې پر هغې ترسره کړې وه.» (حزقيال ۲۳: ۸)

دا د "شهوت" معنی لري. د قاموس له مخې، د (نامشروع جنسي اړيکه) کلمه پر همدې مفهوم ټينګار کوي: "هغوی خپل ګناهګار شهوت پر... تويه کړ." شهوت هغه څه دي چې بشري نسل پرمخ وړي؛ موږ به تل د دې د تسکين يا پوره کولو هڅه کوو.

ارادې او هيلې يو شان نه دي.

زموږ هيلې (يا غوښتنې) له خپلو نيتونو سره توپير لري، که څه هم ډېر خلک په دې باور دي چې دا دواړه يو شی دي. کېدای شي تاسو ښه يا الهي نيتونه ولرئ، خو دا اړينه نه ده چې هغه ستاسو اصلي هيلې وي. ډېرو خلکو ماته ويلي دي چې دوی د نړۍ له اغېزو څخه د لرې کېدو او خدای ته د نږدې کېدو لويه هيله لري، خو تر اوسه په دې کار کې نه دي بريالي شوي. هغوی له خپلو اصلي هيلو څخه بې خبره دي، ځکه چې يعقوب وايي: «کله چې يو سړی تر ازموينې لاندې راځي، نو د خپل نفس د خواهشاتو له لوري راښکل کېږي» (يعقوب ۱: ۱۴). د بدن خواهش هغه لاره ده چې يو څوک يې غوره کوي، پرته له دې چې د دوی ارادې څومره ښې وي. له همدې امله يعقوب دوام ورکوي: "زما ګرانو ورونړو، مه دوکه کيږئ." (يعقوب ۱:۱۶) (البته، زموږ غوښتنې او جذبې هم مثبت اړخ لري، مګر پدې برخه کې به موږ د دوی منفي اړخ په پام کې ونيسو.)

دا جمله کېدای شي د يوه کمېدي لوبغاړي خبره وي، نه د خدای: «هغه بدکاره سړي زه دې کار ته اړ کړم!»

شيطان يو ايماندار نشي هڅولی چې يو څه وکړي. هغه يوازې ازمايښت کوي؛ خو بيا هم، يو څوک د هغه څه لخوا نه شي ازمايستل کيدی چې هيڅ ليوالتيا نلري. که

چیرې ایماندار ته کوکاین یا ال اس دی وړاندیز شي، نو دوی به سمدلاسه رد کړي، ځکه چې دوی د داسې موادو په لور هیڅ لیوالتیا یا جذبه نلري؛ په پایله کې، دوی نشي کولی د دوی لخوا ازمایښت شي. په هرصورت، ډیری ایمانداران شتون لري – لکه د اسراییلو په څیر – چې د نړیوال سیستم لخوا په دوی کې رامینځته شوي غوښتنې نه دي پریښي؛ له همدې امله، دوی په اسانۍ سره د دوی لخوا ازمایښت کیږي.

موږ باید خپلې هیلې او خواهشات د صلیب تر سیوري لاندې راوړو: «هغوی چې د عیسی مسیح پورې اړه لري، خپل نفس یې له خپلو خواهشاتو او هیلو سره یوځای په صلیب ځړولی دی.» (غلاطیان ۵:۲۴) دا هغه کار نه دی چې خدای یې زموږ لپاره ترسره کوي، بلکې دا هغه څه دي چې موږ باید پخپله یې ترسره کړو. د هغه له فضل پرته موږ د دې کار توان نه لرو، خو بیا هم باید دا کار وکړو. موږ ښایي د هرې هغې ناسمې میلې له امله په ازمایښت کې ولوېږو چې تر اوسه مو د عیسی د صلیب په وسیله نه ده مغلوبه کړې. که موږ هغه خواهشات چې د دنیا لارې تعقیبوي، له ځانه لرې نه کړو، نو ښایي د دنیا په غېږ کې ولوېږو؛ لکه څنګه چې د اسراییلو سره پېښ شول. له همدې امله پولس اعتراف کوي: «دنیا زما لپاره په صلیب ځړول شوې ده، او زه د دنیا لپاره.» (غلاطیان ۶:۱۴)

کله چې ما په کالیفورنیا کې په یوه کلیسا کې د توبې په اړه وینا وکړه، نو د کلیسا مشر زه د غرمې ډوډۍ ته راوبللم او خپله کیسه یې راته بیان کړه. له هغه وروسته چې هغه د نجات خاوند شوی و، خپل ډېر پخواني ګناهونه یې پرېښي وو، خو نه و توانېدلی چې هره ورځ د دوو پاکټو سګرټو څکولو پر عادت برلاسی شي. هغه وویل: "جانه، له دې روږدي کېدو څخه د خلاصون لپاره ما هر هغه څه کړي چې د خدای کلام یې حکم کوي: ما دعا کړې، روژه مې نیولې، د خدای کلام مې په خوله اقرار کړی او له نورو څخه مې د دعا غوښتنه کړې ده." په حقیقت کې، هرکله به چې زموږ په کلیسا کې کوم مېلمه مبلغ د عبادت کوونکو څخه د دعا غوښتنه کوله، نو ما به د هغه بلنې ته مثبت ځواب وایه او د منبر مخې ته به ورتلم. ما به هلته د خپلې روږدتیا (اعتیاد) په اړه اعتراف کاوه او د هغې له منګولو څخه د خلاصون لپاره به مې د دعا غوښتنه کوله. ما دا کار له دوو کلونو راهیسې ترسره کړی دی.

له دوو کلونو هڅو وروسته، یوه ورځ هغه خپل یو ملګری په کلیسا کې د انجیل د تبلیغ یوې غونډې ته له ځان سره یووړ. د هغه ملګری لا تر اوسه د نجات خاوند نه و او د سګرټو څکولو سخت روږدی و، چې هره ورځ به یې دوه پاکټه سګرټ څکول.

په هغه شپه، ملګري يې د نجات بلنې ته مثبت ځواب ووايه؛ کله چې مبلغ د هغه لپاره دعا وکړه، هغه په خورا ویاړلي ډول د نجات خاوند شو او سمدستي د سګرټو له روږديتوب څخه خلاص شو.

شپون خپلو خبرو ته دوام ورکړ: ''زه ډېر خوشحاله وم چې زما ملګری خلاص (نجات) شوی و، خو له خدای څخه مې زړه ډېر خفه و. ما خپل ملګری تر کوره ورساوه او د هغه د خلاصون له امله مې په پوره زړه خوشحالي وکړه. کله چې خپل کور ته راستون شوم، نو خدای ته مې وويل چې څومره ورڅخه خفه او ناهيلی يم. د ناستې په خونه کې ناست وم او ومې ويل: 'ای خدايه! ما روژې نيولي، دعاګانې مې کړې او د خپلې کليسا او هغو ټولو مذهبي مشرانو په وړاندې چې موږ ته راغلي وو، عاجزي مې ښودلې ده؛ خو بيا هم تا زه ازاد نه کړم. نن مې خپل ملګری راوست، او تا سمدستي هغه خلاص کړ او له سګرټ څکولو څخه دې وژغوره. ته ولې زه ازاد نه کړم؟'''

بيا هغه وويل: ''جانه، کله چې ما دا خبره وکړه، خدای داسې ځواب راکړ چې اورېدل کېده. زه نه پوهېږم چې ما د هغه غږ په خپل باطني غوږ اورېدلی او که په ظاهري غوږ، خو په دې يقين لرم چې دا د هغه غږ و. کله چې ما په لوړ غږ وويل: 'ای خدايه! ولې ما ازاد نه کړې؟' نو ما واورېدل چې هغه په قاطعيت سره وويل: 'ځکه چې ته لا هم ورسره مينه لرې!'''

شپون وويل: ''ما په خپل لاس کې سګريټ ته وکتل، هغه مې مړ کړ او له هغه ورځې راهيسې مې بيا هېڅکله لاس ورنړولی دی.''

په هغو دوو کلونو کې، شپون په دوامداره توګه - هم له ځان سره او هم له نورو سره - د دې په اړه خبرې کولې چې څومره يې د خلاصون د تجربې ترلاسه کولو هيله درلوده؛ خو دا د هغه رښتينې هيله نه وه، بلکې يوازې يې داسې اراده درلوده. له همدې امله، هغه په اسانۍ سره بېرته هماغه شي ته راښکل کېده چې ادعا يې کوله هېڅ ليوالتيا ورته نه لري. بيا، خدای د هغه رښتينې هيله ورښکاره کړه. کله چې هغه سمدستي له هغې هيلې څخه توبه وويسته او هغه يې د صليب د قدرت تر واک لاندې راوسته، نو د خدای فضل چمتو و چې هغه ازاد کړي. د هغه خلاصون له خدای سره د هغه د همکارۍ پايله وه.

دا مثال په مستقيم ډول له اسراييلو او همدارنګه په نننۍ کليسا کې له موندل کېدونکو دنياوي بتو، چلندونو او طريقو سره تړاو لري. په ياد ولرئ چې اسراييل د

کلیسا یوه نښه ده. څښتن اعلان وکړ چې اسراییلو هغه فحشا پرې نه ښوده چې په مصر کې یې ترسره کړې وه؛ څکه چې سړیو به په ځوانۍ کې ورسره اړیکې درلودې، د هغې د پیغلتوب سینه به یې لمس کوله او خپل شهوت به یې پر هغې تویه وه. د موسی په څېر، خلکو کولای شول چې دا لارې چارې پرېږدي که چېرې یې غوښتلای، خو هغوی داسې ونه کړل.

د دې نړۍ شهوت

د هغو ټولو خلکو په منځ کې چې د مصر له غلامۍ څخه ازاد شوي وو، موسی هغه څوک و چې تر ټولو زیات د مصري ژوند له طریقې سره بلد او په هغې کې ډوب و. هغه د فرعون په کورنۍ کې لوی شوی، مصري علوم یې زده کړي وو او مصریان یې په خپلو ملګرو کې شامل وو. نورو عبراني نارینه وو او ښځو په مصر کې تر ټولو ټیټ ټولنیز مقام درلود او ټولنې ورسره د تاوتریخوالي چلند کاوه، په داسې حال کې چې موسی د مصر له شتمنۍ او پوهې څخه برخمن و. هغوی د مصر له نظام سره دومره ژور تړلي نه وو لکه څنګه چې موسیٰ تړلی و. له همدې امله، که چا دا حق درلود چې ووايي "د مصر د خواهشاتو او جاذبو پرېښودل یو خورا سخت کار و"، نو هغه یوازې موسیٰ کېدای شوای. خو له دې ټولو سره سره، هغه د مصر د هېڅ اړخ په اړه هېڅ ډول لېوالتیا یا ارمان نه درلود، په داسې حال کې چې د بنی اسراییلو پام تل د هغه لوري ته ورګرځېده.

نن ورځ، موږ د هالیووډ، مسلکي سپورټونو، د شهرت نړۍ او یا له دنیاوي نظام سره په ژوره توګه تړلو نورو برخو پورې د اړوندو خلکو لپاره د صلیب پیغام کمزوری او نرموو. موږ د هغوی لپاره ځانګړي امتیازات قایلېږو او د هغوی دنیاوي چلند او کړنې توجیه کوو. دا کار د هغوی په حق کې د خیر پر ځای د زیان لامل ګرځي؛ څکه چې هغوی ته د انجیل د پیغام په کمزوري او نرم بڼه وړاندې کولو سره، موږ په حقیقت کې د څښتن غره ته د هغوی د تګ لاره بندوو. که څه هم د هغوی لومړني ګامونه له جوش او لیوالتیا څخه ډک وي، خو ورو ورو بېرته د دنیا په لور راښکل کېږي. په غوره حالت کې مګر دا چې هغوی په بشپړه توګه بېرته راګرځېدلي وي دوی د عیسی په اړه داسې یو ذهني انځور جوړوي چې له هغه عیسی سره هیڅ ورته‌والی نه لري چې د خدای ښي لوري ته ناست دی. ښایي دوی د نجات غوښتنه او د خدای د

پېژندلو هيله څرګندوي، خو بيا هم د خپلو اصلي تمايلاتو څخه بې خبره پاتې کېږي؛ دوی له دنياوي نظام سره تړلي دي او د هغو ايماندارانو په ډله کې راځي چې ځانونه يې له دې نړۍ سره سم کړي دي.

اسرائيلو د خدای د پېژندلو او له هغه سره په همغږۍ کې د تګ هيله څرګنده کړې وه. لکه څنګه چې تاسو د پخوانيو فصلونو څخه پوهېږئ، مخکې له دې چې څښتن په غره کې خپله جلال ښکاره کړي، هغه موسی ته لارښوونه وکړه چې خلکو ته خبر ورکړي چې دی غواړي هغوی خپل ځان ته نږدې کړي. که هغوی د هغه په خبره عمل کړی وای او د هغه له عهد سره وفادار پاتې شوي وای، نو د هغه لپاره به د کاهنانو په يوه پاچاهۍ بدل شوي وای. موسی له غره څخه راکوز شو ترڅو د خدای شرطونه خلکو ته ورسوي، او خلکو داسې ځواب ورکړ:

> نو موسیٰ راغی او د قوم مشران يې راوغوښتل، او هغه ټولې خبرې يې هغوی ته بيان کړې چې خدای ورسره کړې وې. ټول قوم په يوه خوله ځواب ورکړ او ويې ويل: «هر څه چې خدای فرمايلي دي، موږ به يې ترسره کړو.» بيا موسیٰ د خلکو ځواب خدای ته ورساوه. (خروج ۱۹: ۷-۸)

د هغوی ځواب مخلصانه و، خو موږ پوهېږو چې وروسته څه پېښ شول. هغوی متزلزل شول او د خدای د جلال په اړه د هغوی په ذهنونو او زړونو کې تصور بدل شو. هغه څه چې خلکو په خوله ويل، د هغوی له نيتونو څخه سرچينه اخيستې وه، نه د زړونو له اصلي هيلو څخه؛ هغوی له خپلو واقعي غوښتنو يعنې د مصر له شهوتونو څخه بې خبره وو، کومو چې دوی خدای ته له نږدې کېدو څخه راګرځول.

په کليسا کې دوه ډلې

ولې د بني اسراييلو خلک چې د موسیٰ په پرتله خورا لږ د مصر له دودونو سره بلد او ښکېل وو بېرته هغو دودونو ته ورګرځېدل، په داسې حال کې چې موسیٰ هېڅکله د هغو دودونو په لور هېڅ ډول ليوالتيا ونه ښودله؟ ولې هغه کس چې تر ټولو زيات په دنيوي نظام کې ښکېل و، ورسره تر ټولو لږ تړاو وښود؟

د دواړو ډلو په څېړلو سره به موږ د هغوی ترمنځ توپير درک کړو. موږ به د هغو دوو بېلابېلو ډلو په اړه هم روښانه پوهه ترلاسه کړو چې نن ورځ کليسا جوړوي: يوه

ډله چې موسی یې استازیتوب کوي او بله چې د اسراییلو د اولادې په بڼه ښودل شوې ده. موږ به وګورو چې په نننی کلیسا کې څومره خلک د دې نړۍ له بڼې سره سمون خوري، په داسې حال کې چې نور سره له دې چې ځینې یې له سختو بندونو څخه خلاص شوي دي نور نړۍ ته د بېرته ستنېدو هېڅ هیله نه لري.

د پېړیو په اوږدو کې، د اسراییلو اولادونو د خپلو ظالمو مصري واکمنانو له منګولو څخه د خلاصون لپاره دعاګانې او زارۍ کولې. هغوی د "ژمنه شوې ځمکې" ته د تلو لېواله وو. خدای هغوی ته موسی، د هغوی ژغورونکی، راولېږه. خدای موسی ته وویل: "نو اوس زه راغلی یم چې هغوی د مصریانو له لاسه وژغورم او له هغه ځایه یې یوې ښې او پراخې ځمکې ته یوسم هغه ځمکه چې شیدې او شات پکې بهېږي..." (خروج کتاب ۳:۸). بیا خدای موسی ته خپلې خبرې او نښې ورکړې او ورته یې لارښوونه وکړه چې فرعون ته امر وکړي ترڅو خلکو ته د تلو اجازه ورکړي.

له څلویښتو کلونو وروسته، دا لومړی ځل و چې موسیٰ بېرته مصر ته ورغی ترڅو د خدای پیغام فرعون ته ورسوي. خو هغه لومړی د اسراییلو خلکو ته ورغی او هغوی ته یې د خلاصون د ژمنې زیری ورکړ. د دې خبر په اورېدو سره، متن وایي: «او خلکو باور وکړ. کله چې هغوی واورېدل چې څښتن د اسراییلو د اولادې حال پوښتلی او د هغوی کړاو یې لیدلی دی، نو سرونه یې ټیټ کړل او عبادت یې وکړ» (خروج ۴: ۳۱).

ایا تاسو هغه احساسات تصور کولی شئ چې په هغه غونډه کې خپاره وو؟ هغوی ټول عمر غلامان پاتې شوي وو؛ د هغوی پلرونه، نیکونه نیکونه هم غلامان وو. د څلورو پېړیو لپاره، خلکو د خلاصون د ژمنې او "موعودې ځمکې" (هغې ځمکې چې ورسره ژمنه شوې وه) په اړه خبرې کولې د پرتله کولو لپاره باید ووایو چې د متحده ایالاتو د موجودیت موده له دوه سوه او پنځوسو کلونو څخه کمه ده او اوس، هغوی خپل ژغورونکی ولید چې د دوی په وړاندې ولاړ و.

خلک له خوښۍ څخه سرشار وو. هغوی د هغو معجزو شاهدان وو چې موسیٰ ترسره کړې وې، او هغه څه یې چې اورېدلي وو، په تودې مینې او لېواله ایمان سره یې ومنل. زه لاهم د هغوی د خوشحالۍ چیغې او ولولې اورېدلی شم: «څومره حیرانوونکې خبره ده! بالاخره زموږ خوب رښتیا شو؛ خدای راغلی دی چې موږ وژغوري!» د هغوی دغه ستاینه او شکرګزاري بالاخره د دې لامل شوه چې هغوی د خدای په وړاندې سر ټیټ کړي او عبادت یې وکړي.

موسيٰ له هغه ځایه لاړ، فرعون ته ورغی او د خدای پیغام یې ورسوه. هغه له

فرعون څخه وغوښتل چې د خدای خلکو ته د تلو اجازه ورکړي. خو فرعون د موسیٰ د خبرو په ځواب کې د هغوی کړاوونه لا زیات کړل. نور هغوی ته هغه بوس نه ورکول کېدل چې هره ورځ د خښتو د لوی مقدار جوړولو لپاره اړین وو؛ پرځای یې، هغوی اړ شول چې د شپې له خوا بوس راټول کړي او د ورځې کار وکړي. سره له دې چې بوس نه ورکول کېدل، خو د خښتو د تولید ټاکل شوی هدف هماغسې پاتې شو. د خلاصون په اړه د خدای ژمنې یوازې د هغوی کړاو او بدبختي نوره هم زیاته کړې وه.

د بنی اسرائیلو رویه بدلېدل پیل شول. هغوی موسیٰ ته شکایت وکړ او ویې ویل: "موږ پرېږده او نور فرعون ته څه مه وایه؛ تا زموږ د ژوند حالات نور هم خراب کړل." دا هماغه خلک وو چې یوازې څو ورځې مخکې یې، کله چې موسیٰ هغوی ته هغه پیغام راوړی و، د خدای عبادت کړی و.

کله چې خدای بالاخره هغوی له مصر څخه راوویستل، د فرعون زړه بیا سخت شو او هغه له خپلو غوره جنګي ګاډیو او افسرانو سره د اسراییلیانو پسې دښتې ته ورغی. کله چې عبرانیانو ولیدل چې مصریان ورپسې راځي او مخکې یې سره بحیره پرته ده، نو بیا یې شکایت پیل کړ: «آیا موږ په مصر کې تاسو ته همدا نه وو ویلي چې: "موږ همداسې پرېږدئ چې د مصریانو خدمت وکړو؟" زموږ لپاره به دا غوره وه چې د مصریانو خدمت مو کړی وای، نه دا چې دلته په دښته کې مړه شو.» (د خروج ۱۴:۱۲)

"دا به زموږ لپاره غوره وای..." په اصل کې د هغوی مطلب دا و: "ولې باید موږ د هغه څه له مخې عمل کړی وای چې تا د خدای کلام باله، یوازې د دې لپاره چې په پایله کې مو ژوند لا ډېر بدمرغه شي؟ زموږ حالت نه یوازې دا چې ښه نه شو، بلکې لا پسې خراب شو!" هغوی به سمدستي د خپل ژوند پخوانی طرز له اوسنیو حالاتو سره پرتله کاوه. هرکله به چې دا دواړه د هغوی د خوښې وړ نه وو، نو بنی اسراییلو به د بېرته ستنېدو لپاره شور او غوغا جوړه کړه. هغوی داسې هیلې او غوښتنې درلودې چې د خدای د ارادې له پوره کولو څخه ورته ډېرې مهمې وې. افسوس، چې هغوی خپل ژوند څومره ډېر خوښاوه او په زړونو کې یې د خدای د لیدلو یا ورسره د نږدېوالي هیلې هغومره نه وې.

خدای بحر بېل کړ او د اسراییلو اولادونو په وچې ځمکې باندې ترې تېر شول، په داسې حال کې چې د مصریانو د ډوبېدو شاهدان وو. هغوی چې له ایمان څخه ډک وو، په نڅا او خوشحالی سره یې د خدای د احسان ستاینه وکړه او په حضور کې یې

هغه وستایه: «بیا د هارون خور، مریم، په خپل لاس کې دف (یو ډول ساز) واخیست او ټولو ښځو د دفونو په غږولو او نڅا کولو سره د هغې پیروي وکړه» (خروج ۱۵:۲۰). ایا تاسو یې تصور کولی شئ؟ یوه میلیونه ښځې چې نڅا کوي او دفونه غږوي! دا به څومره عالي عبادت و!

هغوی ټینګ او کلک ایمان درلود او هیڅ شی نشو کولی هغوی له خپلې لارې واړوي. هغوی یقین درلود چې نور به هیڅکله د هغه په نیکۍ کې شک ونه کړي! که څه هم هغوی د خپلو زړونو له باطني میلونونو څخه ناخبره وو، خو له خپلو نیتونو څخه خبر وو. یوه بله ازموینه په مخکې وه چې یو ځل بیا یې د هغوی بې وفایي ښکاره کړه. یوازې درې ورځې وروسته، هغوی شکایت وکړ چې نور نه غواړي ترخې اوبه وڅښي، بلکې تازه اوبه غواړي (خروج ۱۵: ۲۲-۲۵). د هغوی فکرونه هغو شیانو ته ورګرځېدل چې پخوا یې په مصر کې درلودل هغه شیان چې په هغه وخت کې په دښته کې ورسره نه وو.

څو ورځې نورې هم تېرې شوې او د اسراییلو خلکو د خوراک د کمښت له امله شکایت وکړ: «کاشکې موږ د مصر په خاوره کې د خدای په لاس مړه شوي وای!» (خروج ۱۶: ۱-۴). هغوی په خپل دې شکایت کې د خدای د ارادې خلاف عمل وکړ. څومره مذهبي خلک وو! ایا تاسو د هغوی منافقت ګورئ؟

دا چلند تر هغه وخته دوام وکړ چې خپل اوج ته ورسېد؛ یعنې هغه وخت چې خدای هغوی د فاران دښتې ته بوتلل. هلته خدای موسی ته امر وکړ چې له هرې قبیلې څخه یو سړی چې د هغې قبیلې مشر وي د ژمنې شوې ځمکې د حالاتو د څېړلو لپاره ولېږي. د خلکو مشرانو څلوېښت ورځې د کنعان په ارزونه او څېړنه تېرې کړې، خو له هغوی څخه لسو تنو یو ډېر ناهیلی کوونکی راپور راوړ: «موږ نه شو کولای د هغو خلکو پر وړاندې وجنګېږو، ځکه چې هغوی له موږ څخه ډېر پیاوړي دي.» (اعداد ۱۳:۳۱)

که څه هم کالیب - چې یو له مشرانو څخه و- د نورو په وړاندې کلک ودرېد (او یوشع هم ورسره ملګری شو)، خو خلکو هغه بد خبر ومانه، وژړل یې او ټوله شپه یې شکایت کاوه: «خدای ولې موږ دې ځمکې ته راولي؟ چې دلته د تورو په ګوزار ووژل شو او ښځې او ماشومان مو د غنیمت په توګه ونیول شي؟ ایا دا به غوره نه وي چې بېرته مصر ته ستانه شو؟» (اعداد ۱۴: ۱-۳). هرکله به چې دوی له داسې حالاتو سره مخ شول چې د دوی د خوښې وړ نه وو، نو شکایت به یې پیل کړ. تر هغه چې حالات د

هغوی په ګټه وو، هغوی د خدای د کلام اطاعت کاوه او په ظاهري بڼه یې هغه لټاوه. خو کله به چې اطاعت داسې یوې لارې غوره کولو ته اړتیا درلوده چې د هغوی له نفساني غوښتنو سره په ټکر کې وه، نو بنی اسراییلو به شکایت پیل کړ: "آیا دا به زموږ لپاره غوره نه و؟" دا خبرې په روښانه توګه د هغوی د زړونو حالت څرګندوي، ځکه چې "د زړه له ډکوالي څخه خوله خبرې کوي" (متی ۱۲: ۳۴). په ژوند کې د هغوی اصلي انګیزه د هغوی له چلند او هغو خبرو څخه ښکاره شوه چې د سختۍ پر مهال به یې کولې. د هغوی لپاره تل خپله ذاتي ګټه تر ټولو مهمه وه؛ د هغوی پام په خپلو ژوندونو و، نه د خدای په زړه او اراده.

یو بل لیدلوری

موسی، خورا توپیر درلود. هغه په مصر کې رالوی شوی و، خو پرېکړه یې وکړه چې د مصر له اسانتیاوو او ګټو څخه د خوند اخیستلو پر ځای، د خدای د خلکو سره په کړاو او سختۍ کې شریک شي. د اسراییلو اولادونو دا سختۍ پخپله نه وې ټاکلې، خو موسیٰ هر څه درلودل یعنې هغه غوره شیان چې نړۍ یې وړاندې کولی شي بیا هم هغه له ټولو څخه مخ واړاوه: «هغه د مسیح په خاطر سپکاوی د مصر له خزانو څخه ډېر ارزښتناک ګاڼه، ځکه چې د هغه پام د اجر او انعام په لور و» (عبرانیان ۱۱: ۲۶).

د اسراییلو خلکو، چې د مصر ظلم او استبداد یې ژر هېر کړی و، بېرته هلته د ورتګ هیله درلوده. هغوی یوازې د هغو پخوانیو خوندونو او نعمتونو یادونه کوله چې پخوا یې ترې خوند اخیستی و هغه شیان چې په دښته کې د خدای د ازموینې پر مهال ترې بې برخې شوي وو. خو د دې په مقابل کې، موسی سختي غوره کړه، "ځکه چې هغه د اجر او ثواب په تمه و."

هغه انعام څه وو؟ د دې پوښتنې ځواب هغه وخت څرګند شو کله چې خدای هغه ته یوه ډالۍ وړاندې کړه، یوه ژمنه چې هغه او خلک یې له څلورو سوو کلونو څخه زیات انتظار کاوه - د ژمنه شوې ځمکې ژمنه - به پوره شي. (دا د خلکو مشرانو د ځمکې د سپړلو دمخه وشوه. خلک لاهم د ځمکې لپاره لیواله وو.) خدای موسی ته وویل:

«له دې ځایه روان شئ، ته او هغه خلک چې تا د مصر له خاورې راویستي دي، او هغه هېواد ته لاړ شئ چې ما د ابراهیم، اسحاق او یعقوب سره ژمنه کړې وه او ویلي مې وو چې دا به ستاسو اولادونو ته ورکړم. زه به ستا په مخکې یوه پرېښته ولېږم او د ریزي، حیوي، یبوسي، موري، حیتي او کنعاني قومونه به له هغه ځایه وشړم...» (کتاب ۳۳: ۱-۲)

هغه ژمنه چې دوی ورته سترګې په لار وو، اوس یې د پوره کېدو وخت راغلی و. په پردي هېواد کې له څلور سوه کلن ژوند وروسته، د یوې حاصلخېزې ځمکې ډالۍ د دوی د مشر، موسی په وړاندې کېښودل شوه. خو یوه ستونزه هم وه؛ خدای خپله خبره داسې وغځوله: «هغې ځمکې ته ورشئ چې شیدې او شات پکې بهېږي. خو زه به ستاسو سره مل نه شم، ځکه چې تاسو سرکښه خلک یاست؛ که نه نو ښایي په لاره کې مو له منځه یوسم.» (خروج ۳۳: ۳)

خدای موسیٰ ته وویل چې خلک هغه ځمکې ته بوځي چې ورسره یې ژمنه کړې وه؛ هماغه ځمکه چې هغوی د ترلاسه کولو لپاره یې سلګونه کلونه انتظار کړی و. خدای حتی موسیٰ ته دا ژمنه هم وکړه چې یو ټاکل شوی فرښته به ورسره مل وي، که څه هم خپله خدای به ورسره نه ځي.

موسيٰ سمدستي ځواب ورکړ: «که ستا حضور له موږ سره نه ځي، نو موږ له دې ځایه مه وړه» (خروج ۳۳: ۱۵). موسيٰ په خپل ځواب کې نه کوم ځنډ وکړ او نه یې کومه معامله وکړه. هغه بې له کوم ځنډه او فکر کولو، په هغه بې‌اوبو او بې‌ګیاه دښته کې پاتې کېدل غوره وګڼل چېرته چې سختې ستونزې وې خو د خدای حضور موجود و پرځای د دې چې داسې یوې ځمکې ته لاړ شي چې شیدې او شات پکې بهېدل او ښکلي کورونه یې درلودل، خو د خدای د حضور ملګرتیا پکې نه وه.

زه خوشحاله یم چې د اسراییلو اولادونو ته د خدای پرته د ژمنې ځمکې ته د ننوتلو اختیار نه و ورکړل شوی. دوی په دوامداره توګه د ستونزو په وخت کې شکایت کاوه او مصر ته د بیرته راستنیدو ګواښ یې کاوه. که دوی د خدای پرته د مصر درلودلو ته لیواله وای، نو دوی به یقینا په خوښۍ سره د ځمکې ژمنه منلې وای چې یوازې یوه فرښته ورسره وه. د دوی لپاره انعام هغه څه وو چې دوی ته به یې لویه ګټه ورسوي. (دا هغه څه دي چې نړۍ د ژوند لپاره ژوند کوي - زما لویه ګټه چیرته ده؟)

د موسیٰ لپاره، د خدای له حضور پرته د هغه ژمنې هیڅ ارزښت یا معنا نه درلوده.

هغه د خدای ورانديز رد کړ، ځکه که څه هم په هغه کې د يوې هوسا ژوند ژمنه وه، خو بيا هم هغه څه يې نه شوای پوره کولی چې د هغه زړه ورته تږی و. تر ټولو مهمه دا چې هغه غوښتل خدای وپيژني: «که ستا په نظر کې مې خوښې موندلې وي، نو مهرباني وکړه خپلې لارې راته وښايه، ترڅو زه تا وپيژنم» (خروج ۳۳:۱۳).

هغه د ځمکې، شتمنۍ، وياړ او يا کومې بلې مادي برکت په لټه کې نه و. هغه په مصر کې دا ټول شيان درلودل او دې پايلې ته رسيدلی و چې دا شيان ريښتينې خوښي او سکون نه شي راوړلی. کله چې يې د خدای له حضور پرته د "ژمنې شوې ځمکې" د ترلاسه کولو وړانديز رد کړ، نو سمدستي يې په عاجزۍ سره غږ وکړ: "ای خدايه، زه له تا څخه هيله کوم چې خپل جلال راته ښکاره کړې" (خروج ۱۸:۳۳).

موسي، يو کلک هوډ کړی و؛ هغه د خدای د پيژندنې د اجر په لټه کې و. د خدای د جلال د ليدلو د اجر په بدل کې د نړۍ پرېښودل دومره لويه بيه نه وه. څرنګه چې هغه د دې دنياوي نظام د ګټو پرېښودل غوره کړل، نو د خدای غره ته د نږدې کېدو وياړ يې ترلاسه کړ. خو خلک ونه توانېدل چې سپېڅلي خدای ته نږدې شي. د مصر هيلې او نفساني غوښتنې لاهم په دوی کې پاتې وې؛ دوی په خپلو زړونو کې ځانونه له نړۍ څخه نه وو جلا کړي، او پايله يې دا وه چې نشو کولی د هغه څه ترمنځ توپير وکړي چې د نړۍ پورې اړه لري او هغه څه چې د خدای پورې اړه لري.

که تاسو هم د خدای او د دې نړۍ دواړو لپاره هيله لرئ، نو د هغه اصلي څېره به ونه پيژنئ؛ بلکې خدای به ستاسو په دننه کې بدلون ومومي. په حقيقت کې، تاسو به له يوه بل ډول عيسی سره آشنا شئ. د اسراييلو اولادونو غوښتل چې د خدای په وسيله خلاصون ومومي، خو په ورته وخت کې يې د هغو شيانو د بيا ترلاسه کولو هيله هم درلوده چې په مصر کې يې درلودل. په پايله کې، هغوی هيڅکله په دې بريالي نه شول چې هغه روحاني بې‌وفايي (يا بت‌پرستي) پرېږدي چې په مصر کې يې پيل کړې وه؛ هغوی له نړۍ سره سمون وموند. د مصر هيلې او غوښتنې په دوی کې ژورې ريښې ځغلولې وې، او که څه هم د خدای ستر قدرت هغوی له مصر څخه ژغورلي وو، خو هغوی دا پرېکړه ونه کړه چې مصر له خپلو زړونو څخه وباسي.

د ژوند اصلی انګېزه

د موسیٰ او د اسراییلو د خلکو ترمنځ توپیر د ژوند په اړه د هغوی په داخلي انګېزه کې نغښتی و. موسیٰ د خدای په لټه کې و او د دې هیلې د ترلاسه کولو لپاره یې هر ډول قربانۍ ته چمتووالی درلود. خو د اسراییلو خلکو بیا د هغه څه لټه کوله چې د دوی د خپلې ګټې لپاره غوره وو. کله به چې دوی د خپلو طبیعي حواسو له لارې د خدای په لاره کې تګ کې کومه ګټه لیدله، نو په خوښۍ به یې هغه منله؛ خو کله به چې هلته کومه ګټه نه لیدل کېده، نو د هر هغه انتخاب په لور به ورګرځېدل چې د دوی د خپلو ګټو لپاره یې غوره خدمت کاوه. د خدای پېژندنه تل زموږ لپاره غوره پایله لري، ځکه چې خدای پخپله بشپړه مینه ده؛ خو ډېر ځله زموږ حواس د دې حقیقت په درک کولو کې پاتې راځي.

موسیٰ به خدای د هغه د ذات له امله مینه یې ورسره درلوده، خو د اسراییلو مینه له هغوی سره د هغه څه له امله وه چې خدای یې لپاره کولی شو. که چیرې د خدای کړنې د دوی له هیلو او غوښتنو سره سمې نه وې، نو دوی به هغه لوري ته مخه کوله چې په خپل نظر یې غوره ګڼله. د ژوند په اړه د اسراییلو لیدلوری د ژوند لپاره د نړۍ له اصلي انګېزې څخه ډېر توپیر نه درلود. یوحنا وایي: «ځکه هر هغه څه چې په نړۍ کې دي د جسم خواهش، د سترګو خواهش او د ژوند غرور دا ټول له پلار څخه نه، بلکې له نړۍ څخه دي.» (۱ یوحنا ۲: ۱۶)

هغسې خلک چې یوازې د دنیا لپاره ژوند کوي، د خپلو نفساني غوښتنو او ټولنیز مقام د خوښۍ او رضایت په لټه کې وي. د بني اسرائیلو د ژوند بڼه هم همداسې وه؛ که چېرې د خدای اطاعت سمدستي او ښکاره اجرونه درلودلای، نو هغوی به په ډېرې لیوالتیا سره هغه منلی وای.

موسیٰ او د اسراییلو خلک په مناسبه توګه هغه دوه اړخونه (یا طیفونه) څرګندوي چې نن ورځ کلیسا جوړوي. دا بنسټیز توپیر د کلیسا دننه د دغو دوو ډلو ترمنځ یوه کرښه راکاږي او هم ریښتیني عبادت کوونکي او هم هغه کسان ښکاره کوي چې عیسی ته "مالک" وایي، خو په حقیقت کې یوازې د خپلو ګټو په لټه کې دي.

موږ اوس په نوي عهد کې د عیسی خبرې ښه درک کوو:

«بیا هغه خلک او خپل شاګردان راوغوښتل او هغوی ته یې وویل: "که څوک

غواړي زما پسې راشي، نو باید له ځانه تېر شي، خپله صلیب پر اوږه واخلي او زما پیروي وکړي. ځکه څوک چې غواړي خپل ژوند وژغوري، هغه به یې له لاسه ورکړي؛ خو څوک چې زما او د انجیل په خاطر خپل ژوند له لاسه ورکړي، هغه به یې وژغوري.") (مرقس ۸: ۳۴-۳۵)

صلیب زموږ د خپلو خواهشاتو او نفساني غوښتنو په وړاندې د بشپړې مړینې نښه ده. هغه کسان چې صلیب مني، په دې باور دي چې خدای وفادار، عادل او مینه ناک خالق دی. هغوی پوهېږي چې خدای د ژوند سرچینه ده او له هغه پرته، حقیقي ژوند شتون نه لري.

موسی، هغه پراخ لید درلود، په داسې حال کې چې اسراییلو یوازې خپل ځان لیدلی شو. موسی پوه شو چې خدای یو سپېڅلی خدای دی او هغه ته نږدې کېدل د نړۍ او د هغې د ټولو اړوندو شیانو بشپړ پرېښودلو ته اړتیا لري. هغه پوهېده چې د خپل نفس په ردولو سره به هغه خدای وپېژني. پولس هم هغه پراخ لید درلود، او دغو دوو کلیساوو ته په خپلو خبرو کې، موږ د هغه د ژوند اصلي محرک ځواک وینو:

«خو خدای دې نه کړي چې زه د خپل څښتن عیسی مسیح له صلیب پرته په بل څه وویاړم؛ هغه صلیب چې له امله یې نړۍ زما لپاره مړه شوې او زه د نړۍ لپاره.» (غلاطیان ۶: ۱۴)

«خو هغه څه چې زما لپاره ګټه وو، ما د مسیح په خاطر زیان وګڼل. بلکې زه هرڅه زیان ګڼم، ځکه چې زما د څښتن عیسی مسیح پېژندل تر ټولو لوړ ارزښت لري؛ هغه چې زه یې په خاطر له هرڅه څخه تیر شوم. هو، زه هغه ټول شیان بې ارزښته ګڼم، ترڅو مسیح ترلاسه کړم.» (فیلیپیان ۳: ۷-۸)

هغه نه و غولول شوی. هغه له نړۍ سره هیڅ تړاو نه درلود. د دنیاوي خوندونو او ګټو د پرېښودو په بدل کې چې کومه بیه یې پرې کړه، د هغه ذات د پېژندلو او ورسره د ملګرتیا د بې سارې ارزښت په پرتله خورا ناچیزه وه هغه ذات چې خپله "ژوند" دی.

اتم فصل

د فرهنګ ضد که د فرهنګ پاتې شونی؟

موږ نه یو رابلل شوي چې د نړۍ لارې یا بڼې تقلید کړو، او نه دا چې د دې نړۍ د خلکو په څېر عمل وکړو.

خلک د سینا په غره کې د خدای د تجلي (ښکاره کېدو) د زغملو توان نه درلود. مخکې له دې چې د خدای جلال ښکاره شي، هغوی د هغه د لیدلو لپاره د خپلې لیوالتیا خبرې کولې، خو د هغوی عملونو بل څه ښودل. هغوی نه په رښتینې توګه له مصر څخه زړه پرې کړی و او نه یې د هغه ځای د طریقو او ژوند له هیلو څخه لاس اخیستی و. خو کله چې "خدای" هغوی ته په داسې بڼه او رول کې وړاندې شو چې له مصري خدایانو سره یې ورته‌والی درلود، نو هغوی فکر وکړ: "دا خو بیخي مناسب دی!" ځکه په دې توګه، هغوی کولای شول هم خدای ولري او هم د خپلو زړونو هیلې یعنې مصر ترلاسه کړي. هغوی کولای شول "یهوه" (خدای) له ځان سره وساتي او په عین حال کې د مصر د بڼې او طریقې پیروي هم وکړي.

د ژوند بې‌شمېره لارې او بڼې د نړۍ تر اغېزې لاندې جوړېږي (په افسسیانو ۲:۲ کې شیطان ته "د هوا د واکمنۍ" او په ۲ قرنتیانو ۴:۴ کې "د دې زمانې خدای" ویل شوي دي). که موږ له خدای سره د نږدې کېدو د اجر په خاطر هغه لارې پرېنږدو، نو تل به د نړۍ د واکمن روح تر اغېزې لاندې راځو. خو خدای امر کوي: "د مصر د هغه هېواد په څېر عمل مه کوئ چېرته چې تاسو اوسېدئ... د هغوی په قوانینو او دودونو مه ځئ." (لاویان ۱۸:۳)

موږ نه یو رابلل شوي چې د نړۍ د طریقو یا بڼو تقلید وکړو او نه دا چې د دې نړۍ د خلکو په څېر عمل وکړو. پولس رسول دا ټکی تاییدوي: «د دې زمانې په بڼه مه جوړېږئ، بلکې د خپل ذهن په نوي کولو سره بدلون ومومئ» (رومیان ۱۲: ۲). د خدای پاچاهي او د نړۍ لارې دوه په بشپړ ډول بېلې لارې دي؛ د دې دواړو ترمنځ هیڅ ډول مطابقت یا ورته‌والی نشته. عیسی هم وایي:

> «که نړۍ له تاسو سره کرکه لري، نو په یاد ولرئ چې له تاسو څخه مخکې یې له ما سره کرکه درلوده. که تاسو د نړۍ وای، نو نړۍ به له خپلو خلکو سره مینه کړې وای؛ خو څرنګه چې تاسو د نړۍ نه یاست، بلکې ما تاسو له نړۍ څخه غوره کړي یاست، نو ځکه نړۍ له تاسو سره کرکه لري.» (یوحنا ۱۵: ۱۸-۱۹)

عیسیٰ موږ غوره کړو چې د نړۍ له لارو چارو څخه جلا ژوند وکړو. هغه څرګندوي چې همدا لامل دی چې نړۍ له موږ سره کرکه لري. خو ایا په رښتیا داسې ښکاري چې نړۍ له موږ سره کرکه لري؟ نږدې داسې ښکاري چې کلیسا په وروستیو لسیزو کې هڅه کړې چې په دې برخه کې عیسیٰ غلط ثابت کړي. موږ د دې موخې لپاره هر هغه څه کړي چې له لاس مو کېدل، او په شعوري (ناشعوري) توګه مو باور درلود چې کولای شو په یو وخت کې هم د نړۍ او هم د عیسیٰ رضایت ترلاسه کړو! خو عیسیٰ وایي چې نړۍ به یوازې هغه وخت له موږ سره مینه ولري چې موږ د هغې برخه واوسو. ایا موږ هڅه کړې چې د داسې یو ځای برخه شو چې په رښتیا سره موږ نه شي منلی؟

د لومړنی کلیسا پرتله د نننی کلیسا سره

ما د لومړنی کلیسا تاریخ مطالعه کړی دی په ځانګړې توګه د دویمې او دریمې پیړۍ پر مهال او د هغوی او زموږ ترمنځ مې یو لوی توپیر موندلی دی. د هغوی یوه ځانګړنه له نړۍ څخه جلا ژوند درلودل وو؛ په هغوی کې د دنیاوي لارو چارو یا دودونو هیڅ نښه نه لیدل کېده. هغوی له خپل شاوخوا ټولنې څخه په بشپړه توګه جلا وو، ځکه چې د ژوند کولو اصول او ارزښتونه یې خورا توپیر درلود. په حقیقت کې، د خدای کلام د هغوی د ژوند بڼه جوړه کړې وه.

د دغو لومړنیو ایماندارانو په اړه هغه روایتونه چې د غیر ایماندارانو لخوا ثبت شوي، ښیي چې مسیحیانو د خپلو ټولنو د عادي غړو په توګه ژوند کاوه؛ که څه هم دوی په دنیوي جسمونو کې اوسېدل، خو د نفساني غوښتنو د پوره کولو په لټه کې نه وو. دوی ټولو ټاکل شویو قوانینو ته درناوی کاوه او په عین حال کې، د خپل ژوند د کیفیت له لارې له هغو څخه لوړ مقام ته رسېدلي وو. هغوی د ژوند په دودیزو مشغولتیاوو، ورزشي سیالیو او یا د تفریح په نورو بڼو کې ډېره لږه لیوالتیا ښودله. هغوی د ټولو په وړاندې له مینې ډک وو، خو بیا هم د ټولو له لوري ورسره ناسم چلند کېده. هغوی د بې‌احترامۍ ښکار کېدل، خو په همدغه حال کې هم د خدای له ځانګړي فضل او پاملرنې برخمن وو؛ او هغو کسانو چې له دوی سره یې کرکه درلوده، د خپلې کرکې لپاره یې هیڅ ډول دلیل نه درلود.

نن ورځ، هغه کسان چې له موږ سره کرکه لري، د خپلې کرکې لپاره د یو معقول دلیل موندلو په خاطر ډېر وخت ته اړتیا نه لري. ښايي پورته ذکر شوې خبره یوازې د کلیسا پر یوې کوچنۍ برخې باندې د تطبیق وړ وي. موږ د خدمت په هره کچه کې د بې‌شمېره رسوایو شاهدان وو؛ دا د افسوس وړ پېښې زموږ له خپلې خودغرضه طبیعت څخه سرچینه اخلي. یوازې مشران نه، بلکې د کلیسا ډېر غړي هم نن ورځ مادي ژوند پرمخ وړي او د دې نړۍ د خوندونو او شتمنیو په لټه کې دي.

سیپریان (د کارتاژ اوسېدونکی) یو ډېر شتمن رومي و چې په څلوېښت کلنۍ کې یې خپل ژوند عیسی ته وقف کړ. هغه د مسیح په موندلو دومره خوشحاله و چې خپله ټوله شتمني یې په نغدو پیسو بدله کړه او پر اړمنو خلکو یې ووېشله. وروسته هغه د کلیسا یو مشر (ناظر) شو. هغه لیکي:

> «یوازینۍ د باور وړ سوله او امنیت، او د خوندیتوب هغه یوازینی احساس چې ټینګ او ثابت وي او هیڅکله نه متزلزل کیږي، د دنیا له اندیښنو څخه د ګوښه کیدو او د خدای د نجات په بنسټ باندې د کلکې تکیې، او له ځمکې څخه اسمان (د خدای غره) ته د سترګو د پورته کولو پایله ده... په حقیقت کې، هغه څوک چې له دنیا څخه لوړ او ستر مقام ولري، هیڅ شي ته اړتیا نه لري او له دې دنیا څخه د هیڅ شي هیله نه کوي.» (ډوناټوس ته د سیپریان لیکونه، ۱۴مه برخه)

لومړنیو ایماندارانو باور درلود چې دا نړۍ او راتلونکې نړۍ د یو بل دښمنان دي،

نو ځکه موږ نشو کولی په یو وخت کې د دواړو ملګري واوسو. یعقوب په ډاګه لیکلي دي: «اې زناکارانو، ایا تاسو نه پوهېږئ چې له نړۍ سره ملګرتیا له خدای سره دښمني ده؟ نو هر څوک چې غواړي د نړۍ ملګری وي، هغه ځان د خدای دښمن ګرځوي» (یعقوب ۴: ۴).

هغه ولې هغه ایمانداران چې د دې نړۍ د خوندونو او لذتونو پسې ګرځي، د زناکارانو په نوم یادوي؟ زناکار هغه څوک دی چې له یوه کس سره ژمنه (عهد) لري، خو بیا هم له بل چا سره د اړیکې په لټه کې وي. د ایمانداران په توګه، موږ له خدای سره ژمنه کړې ده؛ نو ولې باید د دې نړۍ د لارو چارو، بڼو او طریقو پیروي وکړو؟ ایا ځواب دا کېدای شي چې موږ په تېر وخت کې د اسراییلو له خلکو سره هیڅ توپیر نه لرو؟ هغه خلک چې له خدای سره د نږدېوالي له امتیاز سره سره، بیا هم نه غوښتل له مصر سره خپله مینه او لېوالتیا پرېږدي؟

د فرهنګ ضد که د فرهنګ پاتې شونی

لومړنۍ کلیسا یوه "ضد فرهنګ " بڼه درلوده. خو نن ورځ، د کلیسا یوه لویه برخه په یوه "فرعي فرهنګ " بدله شوې ده. د دې دواړو ترمنځ څه توپیر شته؟ ضد فرهنګ د خلکو له داسې یوې ډلې څخه عبارت دی چې د ژوند بڼه، ارزښتونه او د چلند طریقې یې په ټولنه کې د واکمنو معیارونو خلاف وي یا ورسره ټکر ولري؛ د دوی ژوند د لارښوونو او چوکاټونو د یوې بشپړې جلا ټولګې له مخې اداره کیږي. لومړنۍ کلیسا د همدې واقعیت یوه بېلګه وه. پطرس هغو کسانو ته چې په لومړي ځل یې ایمان راوړی و، په خطاب کې وویل: "ځانونه له دې فاسد نسل څخه وژغورئ!" (رسولانو اعمال ۲:۴۰). د دې پیغام مفهوم د پطرس د خبرو په لاندې ډول بیا بیانولو سره لا روښانه او پیاوړی کیږي:

> "تر هغه چې لا هم فرصت لرې، ووځه؛ دا ناروغه او احمقانه فرهنګ شاته پرېږده!"

په مقابل کې، فرعي فرهنګ د خلکو له یوې ځانګړې ډلې څخه عبارت دی چې د ټولنې له غالب فرهنګ سره تړلي پاتې کیږي. که څه هم ځینې ځانګړتیاوې دوی له نورو څخه جلا کوي، خو بیا هم دوی د ټولنې له پراخ جوړښت سره نښتي دي. دا

وروستۍ تعریف نن ورځ کلیسا په سمه توګه بیانوي. موږ د "نوي زیږیدلي" یا "نجات موندلي" په نومونو پیژندل کیږو؛ موږ د ایوانجیلیکل، بشپړ انجیل، کاریزماتیک یا غیر فرقوي ډلو او خوځښتونو غړي یو، خو بیا هم له ټولنې سره ژور تړاو لرو.

زموږ ټولنه له داسې خلکو څخه جوړه شوې ده چې د ژوند بېلابېل ډولونه لري. که موږ د امریکایانو د ژوند بڼې وڅېړو، نو په یوه سر کې به سخت دریځه لیبرالان او په بل سر کې به محافظه کاران ومومو، چې ترمنځ یې د ژوند بېلابېلې بڼې شتون لري. د سخت دریځو لیبرالانو په ډله کې د موسیقۍ مشهور ستوري، نامتو لوبغاړي او سندرغاړي، او داسې نور کسان شامل دي چې غیر دودیزې جامې اغوندي؛ حتی ځینې یې داسې جامې کاروي چې معمولاً مخالف جنس یې اغوندي. دغه کسان خورا غیر دودیز ژوند لري او موږ د هغوی په شخصي او عامه ژوند کې د بې شرمۍ او کرکې وړ چلند شاهدان یو. ځینې یې په داسې حال کې مري چې ویښتان یې تور رنګ کړي او پوستکی یې سپین کړی وي، او ځینې نور یې په فساد او بد اخلاقۍ کې ژوند کوي. موږ دا ډله د ټولنې یوه افراطي برخه ګڼو یوه داسې ډله چې کلیسا هیڅکله نه غواړي د هغوی تقلید وکړي او یا ترې په دې برخه کې مخکې شي.

په بله خوا کې محافظه کاره امریکایان ولاړ دي. د ټولو شواهدو له مخې، دا ښځې او سړي عادي او دودیز ژوند کوي. که څه هم د ټولنې دا برخه ځان «ښه» ګڼي، خو بیا هم له هغه حاکم کلتور سره تړلې پاتې کیږي هغه کلتور چې د «هوا د واکمن» تر اغېز لاندې دی. کله کله، همدا «ښه والی» د خدای تر ټولو لوی دښمن ثابتیږي؛ په یاد ولرئ هغه څه چې د حوا په نظر کې «ښه» ښکارېدل، د خدای له ارادې سره په بشپړ تضاد کې وو.

نن ورځ، پرځای د دې چې ایمانداران د خدای د پاچاهۍ په قدرت کې ژوند وکړي او له نړۍ څخه په بشپړه توګه جلا وي هغوی داسې یوه بڼه غوره کړې چې له محافظه کاره غیر ایماندارانو سره ورته والی لري. موږ شاید ووایو چې «موږ د دې نړۍ نه یو،» خو د ډېرو لپاره مو دا خبره یوازې یوه تیوري پاتې شوې، نه یو واقعیت؛ موږ له نړۍ سره دومره کلک تړلي یو چې کله هم د ټولنې معیارونه او ارزښتونه بدلون مومي، موږ هم ورسره سم بدلون کوو.

د خدای کلام ایمانداران ته لارښوونه کوي: «له هر ډول بدۍ څخه ځان وساتئ» (۱ تسالونیکیان ۵:۲۲)، او موږ ته دا حکم شوی دی: «د تیارې له بې‌ګټې کارونو سره هیڅ اړیکه مه لرئ، بلکې هغه ښکاره کړئ؛ ځکه چې د هغو کارونو یادونه کول هم

شرموونکي دي چې هغوی يې په پټه ترسره کوي» (افسسيان ۱۱:۵-۱۲). خو موږ تر کومې اندازې دې خبرداريو ته پام کړی دی؟

نن ورځ، د فلم صنعت سينمايي محصولاتو ته ځانګړې درجه بندي ټاکي. ډېری ايماندران چې په دې برخه کې تر ډېره حده د محافظه کاره امريکايانو په څير فکر کوي د هغو فلمونو په ليدلو کې کومه ستونزه نهويني چې د ديارلس کلنۍ څخه د پورته عمر لرونکو ليدونکو لپاره مناسب ګڼل شوي وي، البته په دې شرط چې پکې ډېر بد کلامي يا فحش صحنې شتون ونلري. خو سره له دې چې کيدای شي په داسې ډېرو فلمونو کې ښکاره بد کلامي يا فحشا نه وي، بيا هم دا فلمونه اکثراً له سپکاوي، غضب، کرکې، وحشت او يا هم غير مشروع اړيکو څخه ډک وي. ډېری ايماندران له کوم ځنډ او فکر پرته د داسې ګناهګارو فلمونو ليدلو ته کښېني.

که موږ د ۱۹۴۰ لسيزې پر مهال د دې هېواد خلکو ته داسې يو فلم ښودلی وای چې د ۱۳ کلونو څخه د پورته عمر لرونکو لپاره ځانګړی شوی وای، نو هغوی به څه ډول غبرګون ښودلی وای؟ ډېری خلک به د هغه له محتوا څخه حيران او شاک شوي وای. څه پېښ شوي دي؟ د امريکايانو د محافظه کارو ارزښتونو پولې بدلې شوې دي او ورسره سم د کليسا پولې هم بدلون موندلی دی. هغه څه چې په ۱۹۴۰ لسيزه کې يې غير ايماندار امريکايان حيرانول، نن ورځ په کليسا کې د ډېرو خلکو له لوري يو عادي کار ګڼل کيږي. ايا موږ د خدای د پاچاهۍ د اصولو له مخې ژوند کوو، او که د مصر د غوښتنو او خواهشاتو تر اغېز لاندې يو؟

د خدای معيارونه او لارې ثابتې او نه بدلېدونکې دي، ځکه چې خپله خدای نه بدلېدونکی دی. سپېڅلي کتابونه موږ ته وايي چې په هغه کې د بدلون هېڅ نښه نشته (يعقوب ۱۷:۱). سره له دې، خدای موږ ته امر کوي چې له هر ډول بدۍ څخه ډډه وکړو او په دې ټينګار کوي چې حتی د هغو کارونو يادونه کول هم شرموونکي دي چې خلک يې په پټه ترسره کوي نو بيا ولې موږ په ليکه کې ودريږو، ګډون کوو او پيسې ورکوو ترڅو هغه چلندونه، د ژوند طرزونه او بڼې وګورو چې د هغه فاسد نسل لخوا رامينځته شوي چې موږ پکې ژوند کوو؟ يو ملګري راته کيسه وکړه چې د دعا په جريان کې يې واورېدل چې خدای ترې په ډېر شدت سره پوښتنه وکړه: «ولې زما خلک ځانونه په هغو شيانو بوخت ساتي چې زما په لاسونو کې يې ميخونه ټکوهلي وو؟»

ايا د تفريح او سرګرمۍ صنعت د تشخيص او پوهې وړتيا لري؟ ايا په دې برخه

کې چارواکي او پرېکړه کوونکي له هغه ثمر او پایلې څخه خبر دي چې خدای یې د خپلو خلکو په منځ کې لیدل غواړي؟ نو بیا ولې موږ د خپل تشخیص پر ځای د هغوی د محصولاتو په درجه بندۍ تکیه کوو؟ ایا خدای په تېرو شلو کلونو کې ځان د اوسني نسل له تمایلاتو او رجحاناتو سره برابر کړی دی؟ هیڅکله نه! که چیرې د خدای معیارونه نه وي بدل شوي، نو بیا ولې د امریکایي ایماندرانو یوې لویې ډلې خپل معیارونه بدل کړي دي؟ زموږ د ژوند بڼه د خدای له پاچاهۍ سره د تړاو پر ځای له نړۍ سره تړلې ده؛ موږ د مصر هیلې او غوښتنې شاته نه دي پرېښې. دا چلند د ژوند په هر اړخ کې څرګند دی زموږ په جامو او د ویښتانو په بڼه کې، زموږ د شتمنۍ او سوداګرۍ په اداره کولو کې، زموږ په سیاسي لیدلورو او داسې نورو کې.

د خدای د پاچاهۍ له اصولو سره په سمون کې، لومړنۍ کلیسا وتوانېده چې حاکم کلتور او ورسره تړلي ګناهګار چلندونه، دودونه او تفریحي مشغولتیاوې رد کړي. ایماندارانو یوازې د هوساینې یا خوند اخیستنې څخه ډېر څه غوښتل؛ دوی په ژوره توګه لیواله وو چې خپل ژغورونکی په لا نږدې او ژور ډول وپیژني. ځښتن ته د دوی د ژمنتیا له امله، د هغوی د کلتور وسوسو او جاذبو پر ډېری هغوی باندې هیڅ اغېز ونه کړ. د ژغورونکي د پیژندلو د اجر په پرتله، د هغو شیانو پرېښودل خورا ناچیزه ګڼل کېدل. دوی نه یوازې دا حقیقت درک کړ، بلکې په خپلو ورځنیو ژوندونو کې یې عملي هم کړ؛ د ژوند دغه ډول بڼې د دوی په ژوند کې د نظم او انضباط یو پیاوړی احساس رامنځته کړ.

د ډېرو ډلو او فرقو برعکس چې وروسته راڅرګند شول، لومړني ایماندران عموما هڅه نه کوله چې د سختو قوانینو، اصولو او لارښوونو په رامینځته کولو سره د تقدس لپاره چوکاټ تعریف کړي. پرځای یې، دوی په سالم عقیدې، د روح القدس په خالص او مخلص لارښود تکیه وکړه، د نورو لپاره د خدای پاکۍ مثال یې وټاکه، او د هغه خدمت کولو لپاره بې بنسټه وقف. هغه کلیساګانې چې د تقدس ترلاسه کولو لپاره د یوې وسیلې په توګه د ظاهري مقرراتو اطاعت باندې ټینګار کوي ډېری وختونه مذهبي قانون پوهان تولیدوي. لومړنۍ کلیسا د بدل شوي زړه اهمیت باندې ټینګار وکړ؛ دا زړه و چې د خدای‌پرستۍ پر بنسټ ولاړ ژوند یې رامنځته کاوه؛ ظاهري چلند هغه وخت بې‌ګټې او بې‌مفهومه ګڼل کېده چې د انسان د باطن څرګندونه یې نه کوله.

ایا موږ غواړو چې د خدای غیرت راوپاروو؟

نن ورځ، موږ د تلویزیون، ویډیوګانو، مجلو، ورځپاڼو او ورته نورو وسیلو له لارې نړۍ خپلو کورونو ته راوستې ده. زه ډېر ځله د دې په لیدلو حیران او اغېزمن شوی یم چې د ایماندرانو په کورونو کې، په ځانګړې توګه د ماشومانو د خونو پر دیوالونو د ورزشکارانو او فلمي ستورو پوسټرونه او عکسونه لګول شوي، او یا داسې مجلې شتون لري چې د هالیوډ د لوبغاړو او د ټولنې د نورو مشهورو څېرو (بتانو) انځورونه پکې وي. ولې موږ دغو نارینه وو او ښځو ته، چې د ټولنې د خلکو د پام وړ او د ستایلو وړ شخصیتونه (بتان) دي، دومره ډېر درناوی او ستاینه کوو؟

د بتانو په اړه، رسول پولس خبرداری ورکوي: «تاسو نشئ کولی د څښتن له پیالې او د دیو له پیالې څخه وڅښئ؛ تاسو نشئ کولی د څښتن له دسترخوان او د دیو له دسترخوان څخه برخه واخلئ.» ولې موږ غواړو له هغه څه څخه تغذیه وکړو چې خپله نړۍ ترې تغذیه کوي؟ «ایا موږ غواړو چې څښتن حسد ته راوپاروو؟» (۱ قرنتیان ۱۰: ۲۱-۲۲). ولې موږ له هغو شیانو سره دومره تړلي یو چې نړۍ ورسره تړلې ده؟

زما کورنۍ له ډېرو کلونو راهیسې یو ډېر مشهور غیږ نیونکی (رسلر) پیژني. د هغه کورنۍ په بیلابیلو لارو د خدای د فضل او برکت شاهدان شوي دي؛ د هغه میرمن، ماشومان او یو خپلوان یې د نجات لار موندلې ده. پخپله هغه غیږ نیونکي هم له موږ څخه د انجیل پیغام اوریدلی دی. هغه ښه پوهیږي چې د عیسی پیروي کول یو قیمت لري، خو بیا هم هغه لا چمتو نه دی چې د هغه د پیروۍ لپاره هر څه پریږدي. په ټول، زه د هغه د صداقت قدر کوم، ځکه چې نن ورځ په کلیسا کې ډېری خلک ادعا کوي چې دوی به د عیسی د پیروۍ لپاره هر څه شاته پریږدي، خو بیا هم د خپلو خبرو سره سم په ژوند کولو کې پاتې راځي.

ما په ټول هېواد کې د مسیحیانو په غونډو او بېلابېلو کلیساوو کې د روحاني ځواک په اړه خپلو ویناوو کې، ډېر ځله د دې غېږ نیوونکي کیسه د یوې بېلګې په توګه کارولې ده. خو هرکله چې خلک په ډېرې لېوالتیا راځي او د هغه نوم پوښتي، زړه مې لږ څه ماتېږي. په هغه شیبه کې، زړه مې غواړي چیغه کړم: "خو ته ولې اړتیا لرې چې هغه وپیژنې؟ ولې باید مسلکي ریسلینګ (د غېږ نیونې ننداری) تعقیب کړې؟" خو له دې خبرې مې ځکه ډډه کړې چې ښایي داسې ښکاره شي ګڼې زه ځان تر نورو غوره او پر حق ګڼم. سره له دې، ښایي باید داسې مې نه وای کړي. هغه زما لپاره ډېر مهم

کس دی، خو د دې لوبې شاوخوا خپره شوې ژوره تیاره د دې لامل کیږي چې زه په تلویزیون کې د هغه ننداره نشم کولی. زه حیران یم چې یو ایماندار څنګه کولی شي په منظم ډول داسې څه تعقیب کړي؟ نو بیا د خدای د حضور لپاره د هغوی لیوالتیا او غیرت چیرته تللی دی؟

د بیدارۍ غږ!

څه موده وړاندې، زما د الارم ساعت زه له خوبه راویښ کړم او د دې پیغام د چمتو کولو لپاره یې زما لیوالتیا نوره هم زیاته کړه. ما په یوه کلیسا کې د خدای د لټون په اړه یو پیغام وړاندې کړ؛ هغه اغېزمنې غونډې په ډېرو خلکو ژور اغېز وکړ.

بله ورځ زما د رخصتۍ ورځ وه. زما ښځه او ماشومان هم په دې سفر کې له ما سره مل وو او هلته د رسېدو لپاره مو څو ساعته موټر چلاوه. د کلیسا شپون ټول مشران د یوځای ډوډۍ لپاره راوبلل. له ډوډۍ وروسته، د خبرو اترو پر مهال، بحث تر ډېره د خدای پر هغه لمس او اغېز متمرکز و چې د تېرې ورځې په غونډه کې یې تجربه کړی و. له ډوډۍ وروسته، موږ پرېکړه وکړه چې یو فلم وګورو. یوه ملګري یو ډېر مشهور او پېژندل شوی فلم له ځان سره راوړی و. زما په نظر، د فلم اصلي لوبغاړی خورا تکړه و؛ که څه هم د فلم د کچې له مخې دا د دیارلس کلنۍ څخه د کم عمره لیدونکو لپاره مناسب نه و، خو ما د هغه د لیدلو لپاره خپله هوکړه څرګنده کړه.

د فلم په پیل کې سمدستي د یوه جرم د پلان جوړولو صحنه ښودل شوه. زه یو څه ناارامه شوم، خو پرېکړه مې وکړه چې کتل یې جاري وساتم. که څه هم په فلم کې د حقیقي وژنې نورې صحنې نه وې، خو دا فلم له شخړو، کرکې، غوسې، تریخوالي او دوکې څخه ډک و. د کتنې پر مهال مې په زړه کې د یو ډول خبرداری احساس وکړ. زه په دې فکر کې وم چې لږه شیبه مخکې مو د خدای په اړه خبرې کولې او د ژوند او رڼا تجربه مو کوله، خو اوس مو ځانونه تیارې ته سپارلي وو. ما احساس کړه چې زه څومره کمزوری او بې اغیزې شاهد وم!

بیا، هماغه وخت چې اداکار په خپل ذهن کې د وژنې صحنه بیا تکراروله، زما یو زوی خونې ته راغی. هغه ډېر وېرېدلی و. هغه په وارخطایۍ سره له خونې ووت او له خپل مشر ورور سره یوځای زما مېرمنې ته ورغی چې د فلم په پیل کې یې موږ پرېښي وو ترڅو ارام شي. هغه نه شو پوهېدلی چې پلار یې څنګه کولی شي داسې

فلم وګوري. هغه وپوښتل: "مورې، هغه فلم خو یوازې د دیارلس یا اولس کلنۍ ځخه د پورته عمر لرونکو خلکو لپاره و؛ نو پلار ولې هغه ولید؟"

کله چې فلم پای ته ورسېد، د ګناه احساس مې وکړ. پوهېدم چې یوه بېعقلانه کار مې کړی دی. له نورو مشرانو سره مې خدای په اماني وکړه؛ هغه سفر وروستی ځل و چې هغوی مې ولیدل. له هغوی ځخه د جلا کېدو ځومره بده بڼه وه! کله چې مېرمنې مې راته وویل چې زامنو مې څه ویلي وو، نو له هغې مې بښنه وغوښته. بله ورځ مې له خپلو زامنو ځخه هم بښنه وغوښته او ومې منله چې یوه تېروتنه مې کړې ده. ما د خدای، هغوی او هغو مشرانو په وړاندې ګناه کړې وه. هغوی زما په وړاندې ډېر مهربانه وو او بښنه یې راته وکړه، خو بیا هم د هغه څه په اړه فکر کاوه چې پېښ شوي وو.

مورږ په یوه بل ښار کې تم شو ترڅو له یوې خدای-پالې جوړې سره وګورو چې زه ورسره خورا نږدې اړیکه لرم. هغوی زما په ژوند کې د ۱۹۷۰ لسیزې په وروستیو کې یعنې زما د ایمان د سفر په لومړیو کې راغلل او زما لارښوونه یې وکړه. هغه د پرډیو پوهنتون یو ځېړونکی دی؛ هغه ډېر خلک خدای ته راوستلي او له ګڼو زده‌کونکو سره یې مرسته کړې ده چې په هغه کې له روحاني پلوه وده وکړي. هغه د خدای د پاچاهۍ د موضوعاتو په اړه خبرو کولو سره ډېره مینه لري.

زما زوی هغه جوړې ته د شپون په کور کې د هغه فلم د لیدلو کیسه کړې وه؛ وروسته زما میرمنې دا خبره راته وکړه. هغوی ډېر پرهیزګاره خلک دي؛ زه ډېر شرمنده او خفه شوم چې زما پخوانیو ملګرو ته معلومه شوه چې ما څه کړي وو.

زه سمدستي د دعا لپاره د خدای حضور ته ورغلم. خدای له ما سره په داسې ژبه خبرې ونه کړې چې پوهېدل یې ګران وي؛ بلکې هغه راته وښودله چې دا پېښه د هوښیارۍ او بیدارۍ یو پیغام و. ما په دې اړه فکر وکړ: که زه د دې پېښې په اړه د یوې جوړې په پوهېدو دومره خفه کېدم، نو هغه به زما یعنې د هغه د خپل بدن د تیارې (ګناه) په لور د تسلیمېدو په وړاندې څه غبرګون وښیي؟ غم او خپګان پر ما راغلل. د خدای شکر دی چې هغه په بښنه کې مهربان او زړه سواند دی.

یوه روښانوونکې مکاشفه

د دې پېښې له لارې، خدای ماته هغه حقیقت راښکاره کړ چې له نړۍ څخه د ځان جلا کولو په اړه زموږ مسؤلیت دی. د هغه دې څرګندونې، لکه تل، زما د فکر او ژوند کولو بڼه بدله کړه. وروسته په همدې اونۍ کې، خدای د لوط - چې د ابرام وراره و - د ژوند بېلګه وکاروله ترڅو دا حقیقت لا ښه روښانه کړي.

خدای له ابرام څخه وغوښتل چې خپله خاوره، خپلوان او د پلار کور پرېږدي او ورسره یې ژمنه وکړه چې هغه به په یوه لویه قوم بدل کړي او برکت به ورته ورکړي. ابرام د خپل وراره، لوط په ملتیا سفر پیل کړ. د هغوی دا تګ یوه سمبولیکه بڼه درلوده او د مصر څخه د موسی او د اسراییلو د خلکو د وتلو (هجرت) یادونه یې کوله. ابرام د خلاصون او ازادۍ روحیه په ځان کې درلوده؛ هغه د الهي وحی له ترلاسه کولو سمدستي وروسته روان شو، خو لوط داسې ونه کړل. د ابرام انګېزې د موسی له انګېزو سره ورته وې، په داسې حال کې چې د لوط انګېزې د اسراییلو د خلکو له انګېزو سره ورته والی درلود.

د لوط لخوا د ابرام د ملګرتیا په پایله کې، د خدای برکتونه هغه ته هم ورسېدل. ابرام په څارویو، سپینو او سرو زرو کې خورا شتمن و (پیدایښت ۱۳: ۲)، او لوط هم چې د ابرام ملګری و، ګلې، رمې او خیمې درلودې (پیدایښت ۱۳: ۵). د دې پر بنسټ، کله چې یو کس چې یوازې د خپلو ګټو په لټه کې وي د داسې چا ملګرتیا کوي چې د خدای په لټه کې وي، نو شخړه رامنځته کیږي؛ ځکه چې نفس تل مقاومت کوي او بالاخره له روح سره په ټکر کې راځي. نو ځکه، موږ ګورو چې د ابرام د شپنو او د لوط د شپنو ترمنځ شخړه رامنځته شوه (پیدایښت ۱۳: ۷). ابرام، د هغه چا په توګه چې د خدای د زړه (رضایت) په لټه کې و، خپل وراره ته وویل:

> «زما او تا ترمنځ، او زما د شپنو او ستاسو د شپنو ترمنځ دې هیڅ شخړه نه وي، ځکه چې موږ ورونه یو. ایا ټوله ځمکه ستا په وړاندې نه ده؟ زه له تا هیله کوم چې له ما څخه جلا شې. که ته چپ لوري ته لاړ شې، نو زه به ښي لوري ته لاړ شم؛ او که ته ښي لوري ته لاړ شې، نو زه به چپ لوري ته لاړ شم.» (پیدایش ۱۳: ۸-۹)

د ابراهیم زړه په خدای پورې تړلی و؛ له همدې امله، د شخصي ګټو لټون د هغه

د ژوند محرک ځواک نه و. هغه څه چې نړۍ يې ورته وړاندې کولی شول، نور ورته اهميت نه درلود، "ځکه چې هغه د هغه ښار په تمه و چې بنسټونه لري او معمار او جوړونکی يې خدای دی" (عبرانيان ۱۱:۱۰). د هغه نظر په ابديت متمرکز و، او په ځمکه کې د غوره او خورا لوړو شيانو ترلاسه کول ورته هيڅ ارزښت نه درلود.

هغسې خلک چې نجات يې موندلی دی خو د بنی‌اسرايلو په څېر د خدای لپاره ژوره تنده او هيله نه لري، هڅه به کوي چې د دې نړۍ په نظام کې تر ټولو زياته ممکنه ګټه ترلاسه کړي، ځکه چې د هغوی اجر همدې نړۍ پورې اړه لري. ابرام لوط ته د ځمکې د ټاکلو اختيار ورکړ.

> "بيا لوط خپلې سترګې پورته کړې او وليدل چې د اردن ټوله دره، د صوغر په لور، ډېره اوبه لرونکې او سرسبزه وه لکه د څښتن باغ او د مصر ځمکه. دا هغه وخت و چې څښتن لا سدوم او عموره نه وو ويجاړ کړي. نو لوط د ځان لپاره د اردن ټوله دره غوره کړه او ختيځ لور ته روان شو. په دې توګه هغوی له يو بل څخه جلا شول؛ ابرام د کنعان په ځمکه کې مېشت شو، خو لوط د درې په ښارونو کې اوسېده او خيمه يې تر سدوم پورې ورسوله."
> (پيدايښت ۱۳: ۱۰-۱۲)

هغه ځمکه چې لوط غوره کړه، ډېره زړه راښکونکې وه؛ هغه په هغو ميدانونو کې هغه شتمني او هوساينه ليدلی شوه چې د هغه په انتظار کې وه. هغه له دې سيمې سره ښه بلد و، ځکه چې مخکې ترې تېر شوی و (پيدايښت ۱۳: ۳). احتمالاً هغه پوهېده چې د سدوم خلک خورا بدکاره وو او د څښتن په وړاندې يې سختې ګناهونه کول (پيدايښت ۱۳: ۱۳). ښايي دا خبره د هغه د هغې پروسې څرګندونه وکړي چې پکې يې د ځمکې برکتونه د هلته موجود فساد او بدکارۍ سره پرتله کول. خو د ابرام برعکس، د هوسا ژوند لپاره د هغه هيله تر خدای پورې د هغه له مينې څخه قوي وه. په پايله کې، لوط په هغه ځمکه کې د خپاره شوي فساد پر وړاندې سترګې پټې کړې، او احتمالاً دا فکر يې کاوه چې هغه کولای شي د هغې له اغېز څخه خوندي پاتې شي.

زما په اند، لوط په هغه دره کې مېشت شو ترڅو وکولی شي ځان د ټولنيز فساد له مرکز څخه لرې وساتي. هغه د نن ورځې د ډېرو هغو ايماندارانو په څېر عمل وکړ چې فکر کوي: "زه کولای شم د نړۍ له نظام سره له ډېر ښکېل کېدو ډډه وکړم او پرته له دې چې ورسره يوځای شم، د هغې له فاسدو اړخونو څخه لرې پاتې شم." د داسې

فکر د بیانولو لپاره تر ټولو مناسبه کلمه "بېمعنی" یا "احمقانه" ده! نړۍ د جذب یوه داسې فطري ځواک لري چې د "وسوسې" یا "فریب" په نوم پېژندل کېږي؛ که تاسو د شخصي ګټې ترلاسه کولو هیله ولرئ، نو دا به تاسو خپل لوري ته راکاږي - لکه څنګه چې مقناطیس فلز جذبوي - په داسې حال کې چې په نورو شیانو به هېڅ اغېزه ونه کړي.

د سدوم ښار څخه بهر د استوګنې لپاره د لوط لومړنۍ اراده ښایي ښه وه؛ خو هغه د ښار په څنډه کې په خیمه کې پاتې نه شو. هغه د ښار د دروازې نږدې یو کور ته کډه وکړه (پیدایښت ۱۹: ۱-۳). هغه د ښار په لور راښکل شوی و. زه باوري یم چې د هغه ځای ګټو او اسانتیاوو هغه ځان ته متوجه کړی و؛ خو بیا هم، په نوي عهدنامه کې لولو: «ځکه چې هغه صالح سړی (لوط) چې د هغوی په منځ کې اوسېده، هره ورځ به یې د هغوی د بېقانونۍ د اعمالو په لیدلو او اورېدلو سره خپله صادقه روح ځوروله» (۲ پطرس ۲: ۸).

زه به هیڅکله هغه څه هېر نه کړم چې خدای په هغه اونۍ کې ماته ښکاره کړل. "د هغوی د کرغېړنو کارونو لیدل او اورېدل" ټکي زما په ذهن کې تر نورو ډېر پاتې شول. لوط د هغوی د کرغېړنو کارونو په لیدلو او اورېدلو سره ځورېده.

کیدای شي تاسو داسې فکر وکړئ: "زه هره ورځ په کار، ښوونځي او ټولنه کې ناوړه چلند وینم او اورم. زه څه کولی شم چې له دې امله ځان له خپګان او کړاو څخه وساتم؟" خدای ماته د دې پوښتنې ځواب راښودلی دی. کله چې تاسو د خپلو ورځنیو چارو د ترسره کولو لپاره کار، ښوونځي یا کوم بل ځای ته ځئ، نو په حقیقت کې تاسو خپل د خدمت او رسالت ډګر ته قدم ږدئ. خدای تاسو هلته استولي یاست ترڅو د تیارو په منځ کې د یوې ځلیدونکې رڼا په توګه وځلېږئ. هلته تاسو د خلکو په وړاندې د عیسی مسیح د قیام د قدرت شاهدي ورکوئ؛ هغه خلک چې ښایي هیڅکله یې د انجیل د تبلیغ په کومه غونډه کې ګډون نه وای کړی. که مسلې ته له دې زاویې وګورو، نو د هغوی د ناوړه چلند لیدل به نور تاسو نه ځوروي.

له بلې خوا، لوط د خپلې ګټې یا خوند لپاره پرېکړه وکړه چې د یو فاسد ښار تر څنګ مېشت شي. کله چې تاسو داسې فلم ګورئ چې له ګناه ډکې صحنې لري، یا داسې مجله لولئ چې د دنیا له روحیې څخه ډکه وي، او یا د تفریح داسې ځای ته ځئ چې هلته ناوړه کړنې ترسره کېږي، نو په حقیقت کې تاسو د خپلې هغې روحې د خفه کولو لاره غوره کوئ چې د خدای په لټه کې ده. خو تر دې هم بده دا چې، په داسې

کولو سره تاسو په اصل کې د ځښتن غره ته د ورتلو حق له لاسه ورکوئ.

چېرته آرامښت ومومو؟

کیدای شي تاسو دا اعتراض وکړئ چې: ”عیسی به له ګناهګارانو سره په یوه دسترخوان کې کښېناست.“ هو، ستاسو خبره سمه ده. هغه په هغو غونډو کې ګډون کاوه ترڅو هغوی خپل لوري ته راجلب کړي او دا دقیقا هغه څه دي چې موږ یې باید ترسره کړو. خو، هغه هلته د تفریح یا استراحت لپاره نه و تللی. بیا نو ښایي پوښتنه وکړئ: ”نو، یو ایماندار باید د استراحت لپاره چیرته لاړ شي؟“ عیسی به یوې ګوښه سیمې ته تلل (مرقس ۶:۳۱). دا ځای د دغې نړۍ له نظام څخه د جلا یو ځای سمبول دی.

په تیرو وختونو کې، د سمندر غاړه زما د خوښې ځای و. په هرصورت، نن ورځ د یو جلا ساحل موندل نادر دي. په ډېری ساحلونو کې، خلک - د شهوت څخه سوځیدلي - د لامبو په جامو کې یو او بل ته منډه وهي چې داسې ښکاري چې د هغې لاندې د بربنډو بدنونو په پرتله ډېر پوښ ته اړتیا لري. (زه حیران یم چې د نن ورځې تنګ، شکل لرونکي لامبو سوټونو به په لسیزه کې د خلکو ترمنځ څه ډول غبرګون راپارولی وي؟ حتی محافظه کار غیر ایمانداران به د دوی په لیدلو حیران شوي وای!) زه نه غواړم مذهبي یا محافظه کاره ښکاره شم، خو ایا دا ممکنه نه ده چې موږ له نړۍ سره د یوې فرعي کلتوري ډلې په توګه تر هغه څه ډېر تړلي یو چې موږ یې درک کوو؟ زه د رخصتیو پر مهال ساحل ته د تلو پر ځای غرونو، ځنګلونو یا جهیل ته ځم؛ په داسې ځایونو کې زه سکون موندلی شم. زه کولای شم له دنیوي نظام څخه لږه فاصله ونیسم او یو ډول سمون یا رښتینی حالت ومومم.

ولې ځینې ایمانداران په داسې ځایونو کې د تفریح یا ارامی په لټه کې وي چېرته چې د نړۍ لارې چارې او دودونه تر بل هر ځای ډېر واکمن وي؟ ایا موږ د خپلې ازادۍ یا فارغې وخت پر مهال هڅه کوو چې ځان د خدای له حضور څخه لرې کړو، او که داسې ارامي لټوو چې موږ ته د هغه د سولې بخښونکي حضور څخه د خوند اخیستو زمینه برابره کړي؟ ایا دا ممکنه ده چې موږ د هغه په ژمنه په بشپړ ډول نه پوهېږو هغه ژمنه چې وایي د هغه حضور د هغو کسانو په تمه وي چې ځانونه جلا کوي او هغه ته نږدې کېږي؟

نهم فصل

نجات بخشه فیض

فېض د هغه ځواک په توګه انځور شوی چې موږ ته د بې‌خدایۍ او دنیاوي غوښتنو څخه په ازادۍ سره د ژوند کولو توان راکوي. دا یوه داسې ورکړل شوې قوه ده چې موږ د خدای په حضور کې د یوه سپېڅلي ژوند تېرولو ته چمتو کوي.

په زوړ عهد کې یقیناً هیڅ داسې کتابونه نشته چې له کاره لوېدلي یا بې ګټې وي. برعکس، عیسی فرمایي: «دا ګومان مه کوئ چې زه د شریعت یا د نبوتونو د باطلولو لپاره راغلی یم؛ زه د هغوی د له منځه وړلو لپاره نه، بلکې د پوره کولو لپاره راغلی یم» (متی ۵: ۱۷). موږ څنګه کولی شو پوه شو پرته له دې چې هغه کتابونه درک کړو چې ایا هغه دا شیان پوره کړي دي او که لا یې د پوره کولو په حال کې دی؟ اوس چې موږ د زوړ عهد څخه د خپل ولس په منځ کې د اوسېدو په اړه د خدای د ارادې په هکله یو څه پوهه ترلاسه کړې ده، نو راځئ چې په نوي عهد کې د پولس خبرو ته راوګرځو:

د بې ایمانه خلکو سره په نامناسبه توګه یوځای مه کېږئ؛ ځکه چې د راستۍ او بدکارۍ ترمنځ څه شراکت، یا د رڼا او تیارې ترمنځ څه ملګرتیا کېدای شي؟ د مسیح او شیطان ترمنځ څه توافق، یا د ایماندار او بې ایمانه کس ترمنځ څه ورته‌والی شته؟ او د خدای د معبد او بتانو ترمنځ څه توافق شتون لري؟ ځکه چې موږ د ژوندي خدای معبد یو. لکه څنګه چې خدای وایي:

زه به د هغوی په منځ کې اوسېږم،
او زه به د هغوی په منځ کې ګرځم،

او زه به د هغوی خدای شم
او هغوی به زما خلک وي." (۲ قرنتیان ۶: ۱۴-۱۶)

خدای درې ځانګړې ژمنې وکړې. لومړی، هغه به زموږ په منځ کې اوسېږي او تګ به کوي. دویم، هغه به زموږ خدای وي. درېیم، موږ به د هغه خلک یو. دا د هغه ژمنې دي؛ خو د دې ژمنو سرچینه په "نوي تړون" کې نه ده. پولس هغه خبرې تکراروي چې خدای د اسراییلو له خلکو سره په وار وار کړې وې. زموږ په اړه د هغه هیله هماغه ده چې د هغوی په اړه یې درلوده. په یوه موقع، خدای په دقیق ډول وویل: "زه به ستاسو په منځ کې تګ کوم او ستاسو خدای به یم، او تاسو به زما خلک یاست" (لاویان ۲۶: ۱۲). دا له پیل څخه د هغه د زړه هیله وه.

لکه څنګه چې موږ ولیدل، هغه په خپله جلال کې زموږ په منځ کې د اوسېدو د خپلې هیلې په اړه خبرې کوي. د پولس رسول له لارې، روح القدس د نوي عهد ایماندارانو ته په همدې ټکو خطاب کوي. خو د اسراییلو په اړه، د دې ژمنې د پوره کېدو لپاره یوه مخکینۍ شرط موجود و:

«نو د هغوی له منځه راووځئ او جلا شئ، او هېڅ ناپاکه شی مه لمس کوئ؛ او زه به تاسو ومنم، دا د قادر مطلق څښتن وینا ده. او زه به ستاسو پلار شم، او تاسو به زما زامن او لوڼې شئ.» (۲ قرنتیان ۶: ۱۷-۱۸)

یاده شوې اړتیا له هغه شرط څخه هیڅ توپیر نه لري چې موسی او د اسراییلو پر اولادونو ایښودل شوی و. موږ باید ځانونه د نړۍ له نظام څخه جلا کړو. که موږ اطاعت وکړو، خدای به موږ ومني او خپل ځان به موږ ته ښکاره کړي؛ ګنې نو، تر هغو چې پر عبرانیانو راغلې وه، تر هغې بده برخلیک به زموږ په تمه وي.

خدای موسیٰ ته امر وکړ چې خلک جلا او هغوی مقدسه کړي. د جلاوالي دې عمل هغوی ته دا وړتیا ورکړه چې د هغه جلال وویني. موږ هم د داسې جلاوالي لپاره رابلل شوي یو. په بله وینا، خدای وایي: "ما تاسو د نړۍ له بندګۍ څخه خلاص کړي یاست؛ اوس، نړۍ له خپلو ځانونو څخه وباسئ!" اطاعت موږ د هغه د جلال د لیدلو لپاره چمتو کوي.

موسيٰ ته دا دنده سپارل شوې وه چې خلکو ته د خپلو جامو د مینځلو لارښوونه وکړي؛ دوی باید ځانونه د مصر له ناپاکۍ څخه پاک کړي وای. موږ ته هم دا حکم

شوی دی: «نو ای عزیزان، څرنګه چې موږ دا وعدې لرو، راځئ چې ځانونه د بدن او روح له هر ډول ناپاکۍ څخه پاک کړو او د خدای په ویره کې تقدس بشپړ کړو.» (۲ قرنتیان ۷: ۱)

د تقدس د کار د بشپړولو لپاره، موږ باید خپل بدن او روح دواړه له ککړتیا څخه پاک کړو. د اسراییلو په څېر، موږ هم باید د نړۍ ناپاکی له ځانه لرې کړو. پولس دا نه وایي چې "خدای به تاسو پاک کړي" او یا دا چې "د عیسی وینه به ستاسو د پاکوالي چارې ترسره کړي." په اصلي ژبه کې د دې خبرې مفهوم ډېر روښانه دی. هغه یوناني کلمه چې د "بشپړولو" لپاره کارول شوې، epiteleo ده. د "تایر" یوناني قاموس یې داسې تعریفوي: "د یوې چارې د پای ته رسولو، بشپړولو، عملي کولو یا وروستۍ پایلې ته د رسولو مسؤلیت پر غاړه اخیستل." نو ځکه، زموږ د پاکوالي د ترسره کولو مسؤلیت خپله زموږ پر غاړه دی.

دا څرګنده ده چې د خدای له فضل پرته موږ د دې کار توان نه لرو؛ ځکه چې فضل هغه ځواک دی چې هغه موږ ته راکړی دی ترڅو هغه څه ترسره کړو چې د خدای عدالت او رښتیا یې له موږ څخه غوښتنه کوي. فضل موږ پیاوړي کوي ترڅو د خدای د کلام اطاعت وکړو. دا خبره د پولس وینا روښانه کوي:

> «موږ د خدای د همکارانو په توګه له تاسو څخه هیله کوو چې د خدای فضل بې‌ځایه ترلاسه نه کړئ.» (۲ قرنتیان ۶: ۱)

د یو څه بې ګټې ګڼل د دې معنا لري چې د هغې له ورتیا او امکاناتو څخه ګټه نه اخیستل کیږي. راځئ چې فرض کړو زه د یوې اورغورځوونکې غره (آتشفشان) تر څنګ اوسیږم. خبر خپریږي چې دغه غر به په راتلونکو څلور ویشت ساعتونو کې وچاودیږي. که موټر ونه لرم، د تېښتې لپاره به هیڅ لاره ونه لرم، ځکه چې په دومره لږ وخت کې په پښو دومره لرې تګ ناشونی دی؛ نو د موټر د نشتون له امله به مړ شم. زما د اړتیا په لیدلو سره، یو ډېر سخاوتمند او زړه سوی لرونکی کس زما دروازه ټکوي او ماته یو موټر ډالۍ کوي. هغه کیلي زما په لاس کې ږدي او وایي: "دا موټر ستا دی. ته وژغورل شوې."

زه بې‌پیسو وم او د موټر اخیستلو په حالت کې نه وم. دې کس ماته یو موټر وړیا ډالۍ کړ، چې له امله یې زه وتوانېدم په خوندي توګه له هغه ځایه ووځم او له خطر څخه لرې شم. زه ډېر خوښ یم چې له خطر څخه وژغورل شوم.

زه خپلو ملګرو ته زنګ وهم او په ډېرې لېوالتیا ورته وایم: "زه وژغورل شوم! زه نه مړ کېږم! یوه ډېر زړه سوی لرونکي کس ماته یو موټر راکړی دی چې وکولی شم له دې ناورین څخه وتښتم. ایا دا ډېره ښه خبره نه ده؟" بیا، زه په دقت سره خپلې نقشې مطالعه کوم او حتی یو کتاب هم اخلم ترڅو وکولی شم په لا زیات مهارت موټر وچلوم.

سره له دې ټولو، زه به په راتلونکو څلور ویشت ساعتونو کې په کور کې پاتې شم. زه د ازادۍ پر لور د سفر لپاره موټر ته نه خېژم. اورغورځوونکی غر په چاودېدو دی او زه به بیخي له منځه لاړ شم. هغه ډالۍ چې زما د ازادۍ وسیله کېدای شوه، چمتو وه؛ خو ما یوازې د هغې د ترلاسه کولو له امله خوښي څرګنده کړه او هېڅ ډول عملي ګام مې پورته نه کړ. وروسته، هغه کسان چې زما له وضعیت او هغه څه چې ما ترلاسه کړي وو خبر وو، به وایي: "هغه موټر ورته هېڅ ګټه ونه کړه."

په همدې ډول، د خدای د فضل بې ځایه ترلاسه کول پدې معنی دي چې خدای موږ ته د تقدس له لارې د نړۍ له دامونو څخه د ځان ساتلو اړین ځواک راکړی دی، خو موږ ورته پام نه کوو.

مقدس کتاب پرته فضل

په معاصره کلیسا کې د فکر کولو یوه ګمراه کوونکې بڼه رامنځته شوې ده، چې سرچینه یې د "فضل" (الهي فیض) په اړه یوه غیر متوازنه ښوونه ده. ډېر ځله د دنیاوي ژوند د توجیه یا پټولو لپاره د فضل یادونه کیږي؛ په لنډه توګه ووایو، دا د ځان-محوره او نفساني ژوند د مشروع ښودلو لپاره کارول کیږي. د خدای په نیکۍ باندې د ډېر ټینګار له امله، ډېری مسیحیان د هغه تقدس او عدالت له پامه غورځوي. بلې افراطي څنډې ته د تګ دې تمایل د فضل په اړه یوه تحریف شوې پوهه رامنځته کړې ده—او په پایله کې، ډېرو خلکو فضل بې ګټې موندلی دی.

د خدای فضل یوازې یو پوښ یا پرده نه ده. هو، فضل پټوي (ګناه پټوي)، خو د هغه دنده له دې څخه پراخه ده: فضل موږ ته دا وړتیا راکوي چې د خدای په اطاعت کې ژوند وکړو. عیسی په غر باندې په خپله وینا کې (متی ۵ فصل) دا ټکي تکراروي: "تاسو اورېدلي دي چې پخوا خلکو ته ویل شوي وو... خو زه تاسو ته وایم..." (۲۱-۲۲ آیتونه). دا جمله په ټول فصل کې څلور نور ځله هم تکرار شوې ده (۲۷-۲۸،

۳۱-۳۲، ۳۳-۳۴، او ۴۳-۴۴ آیتونه). د هغه موخه څه وه؟ عیسی د موسی د شریعت حکمونو ته اشاره وکړه "تاسو اورېدلي دي چې ویل شوي وو..." او بیا یې دا روښانه کړه چې خدای د نوي تړون لاندې له یوه ایماندار څخه څه تمه لري:

"خو زه تاسو ته وایم..." هغه د موسیٰ شریعت د فضل او حقیقت سره پرتله کوي.

یوحنا وايي: «شریعت د موسیٰ په واسطه ورکړل شو، خو فضل او رښتیا د عیسی مسیح په واسطه راغلل» (یوحنا ۱: ۱۷). عیسی موږ ته د دې فضل ارخونه راښيي؛ هغه فضل چې د خدای قدرت موږ ته راکوي او موږ له هغه شریعت څخه خلاصوي چې پایله یې مرګ دی. شریعت له بهرنیو محدودیتونو څخه عبارت دی، په داسې حال کې چې فضل یوه داخلي بدلون او تحول دی.

ما ډېر ځله اورېدلي چې ایمانداران او خادمان د شریعت د سختو غوښتنو له امله شکایت کوي، خو بیا همدغه کسان خپله ازادي اعلانوي او ټینګار کوي چې اوس دوی د شریعت پر بنسټ د ژوند کولو پر ځای، د خدای د فضل تر سیوري لاندې ژوند کوي. زه هم ډېر خوښ یم چې نور د شریعت تر واک لاندې نه یم. خو د دې معنی دا نه ده چې زما په نظر د خدای د تقدس معیارونه نرم شوي دي؛ بلکې برعکس، اوس د فضل په حالت کې، زه د هغه معیارونه تر پخوا لا لوړ ګڼم.

راځئ چې د هغو پرتله‌کولو په اړه لا ژور بحث وکړو چې عیسی د غره په وینا کې کړې وې:

«تاسو اورېدلي دي چې پخوانیو ته ویل شوي وو: "قتل مه کوه، او هر څوک چې قتل وکړي، نو د عدالت سزا به ووینې." خو زه تاسو ته وایم چې هر څوک پر خپل ورور غوسه شي، د عدالت سزا به ووینې؛ او څوک چې خپل ورور ته "احمق" ووايي، نو د شورا (محکمې) په وړاندې به ځواب ویونکی وي؛ او څوک چې خپل ورور ته "احمق" ووايي، نو د دوزخ اور ته به وسپارل شي.» (متی ۵: ۲۱-۲۲)

"راکا" د "بې عقل" یا "احمق" په مانا دی؛ دا یوه داسې اصطلاح وه چې د عیسی مسیح په وخت کې به یهودیانو د بل چا د سپکاوي او ملامتولو لپاره کاروله. کله چې

غوسه دومره زیاته شي چې یو څوک خپل ورور ته "احمق" ووایي، نو عیسی وایي چې هغه کس د دوزخ له خطر سره مخ دی. د "احمق" کلمه د "بې خدایه" یا "له خدایه منکر" په مانا هم ده؛ لکه څنګه چې ویل شوي: "احمق په خپل زړه کې وایي: 'خدای نشته'" (مزمور ۱۴: ۱). خپل ورور ته احمق ویل یوه لویه او سخته تور لګونه ده؛ هیڅوک داسې خبره نه کوي مګر دا چې غوسه یې په کرکه بدله شوې وي. د "راکا" یا "احمق" ویل د "زه له تا کرکه لرم" له ویلو سره برابر دي، او په اصل کې همدا مانا رسوي.

په زوړ عهد کې، یو کس یوازې هغه وخت د وژنې په ګناه کې ککړ ګڼل کېده چې د بل چا فزیکي ژوند یې اخیستی وای. خو په نوي عهد کې، د خدای د فضل له مخې، خدای له خپل ورور سره کرکه د وژنې له عمل سره برابره ګڼي: «هر څوک چې له خپل ورور سره کرکه لري، هغه قاتل دی؛ او تاسو پوهېږئ چې په هېڅ قاتل کې ابدي ژوند نه پاتې کېږي» (۱ یوحنا ۳: ۱۵).

د قانون له مخې، د مجرم ګڼل کېدو لپاره باید تا د چا په بدن کې چاقو وهلی وي. خو د فضل په رڼا کې، که ته د بخښنې له کولو ډډه وکړې او یا اجازه ورکړې چې تعصب یا هر ډول کرکه پر زړه دې واکمني وکړي، نو دا څرګندنه ده چې د خدای فضل په تا کې نه دی میشت شوی، او یا دا چې تا هغه له پامه غورځولی دی؛ په پایله کې، تا هغه بې ځایه ترلاسه کړی دی. نو، ایا عیسی فضل یوازې د یوې سترې "پوښښ یا پردې" په توګه بیانوي، او که د داسې یوې ځواکمنې وسیلې په توګه ترې یادونه کوي چې موږ ته د سپېڅلي ژوند کولو توان راکوي؟

یوه بله پرتله چې عیسی یې کوي، په لاندې ډول ده:

> "تاسو اورېدلي دي چې ویل شوي وو: 'زنا مه کوئ.' خو زه تاسو ته وایم، هر هغه څوک چې یوې ښځې ته په شهواني نظر وګوري، نو په خپل زړه کې یې له هغې سره لا دمخه زنا کړې ده." (متی ۵: ۲۷-۲۸)

په زوړ عهد کې، د زنا سزا یوازې هغه وخت پلي کیده چې دا عمل په عملي او فزیکي توګه ترسره شوی وای. خو د دې په مقابل کې، په نوي عهد کې خدای یو کس هغه وخت زاني ګڼي چې یوازې په شهواني نظر کومې ښځې ته وګوري. د شریعت له مخې، اړینه وه چې عمل په رښتیا ترسره شوی وای؛ خو د نوي عهد له مخې چې پر فضل ولاړ دی یوازې د داسې عمل د ترسره کولو هیله هم کافي ده. ایا دا تعریف له هغه فضل سره سمون لري چې موږ پکې ژوند کوو یا په امریکا کې موږ ته ورښودل شوی

دی؟ ایا دا درک د یوې "لویې پټونې" (یا د حقیقت د پټولو) واقعیت منعکس کوي، او که د هغه قدرت څرګندونه کوي چې خدای د سپېڅلي ژوند تیرولو لپاره راکړی دی؟

که چېرې فضل یوازې د ګناهونو د پټولو یوه وسیله وای، نو داسې به ښکارېدل چې عیسی خپله د هغه فضل خلاف عمل کوي چې نړۍ ته یې د ورکولو لپاره راغلی و. خو حقیقت بل ډول دی: «ځکه چې د خدای فضل ښکاره شو، چې ټولو خلکو ته نجات راوړي او موږ ته ښوونه کوي چې له بېدینۍ او دنیاوي خواهشاتو څخه لاس واخلو او په دې اوسنۍ زمانه کې د ځان کنټرولولو، صداقت او خدایپرستۍ ژوند وکړو» (تیطس ۲: ۱۱-۱۲). فضل د هغه ځواک په توګه انځور شوی چې موږ ته د بېدینۍ او دنیاوي خواهشاتو څخه د ازاد ژوند کولو توان راکوي؛ دا هغه ځواک دی چې موږ ته راکړل شوی ترڅو د خدای په حضور کې یو سپېڅلی ژوند ولرو.

عبرانیانو ته د لیک لیکوال موږ ته داسې لارښوونه کوي: «نو راځئ چې د فضل په وسیله، په درناوي او ویرې سره خدای ته د منلو وړ خدمت وړاندې کړو» (عبرانیان ۱۲:۲۸). دلته موږ بیا وینو چې فضل یوازې د یو «پوښ» په توګه نه تعریفېږي، بلکې د هغه ځواک په توګه پېژندل کېږي چې پر مټ یې خدای ته د منلو وړ عبادت ترسره کېږي. هغه فضل چې بې ګټې پاتې کېږي، د داسې زړه پایله ده چې د نړۍ د ناپاکیو په وړاندې یې خپل چلند نه دی بدل کړی. له همدې امله، د تقدس میوه زموږ د نجات د تایید او ثبوت په توګه کار کوي.

د اعمالو په واسطه نجات؟

ځینې ښایي استدلال وکړي: «خو په سپېڅلي کتاب کې راغلي دي: "تاسو د فضل له مخې د ایمان په وسیله نجات موندلی دی، او دا ستاسو له لوري نه دی؛ بلکې دا د خدای ډالۍ ده."» (افسسیان ۲: ۸)

هو، دا خبره رښتیا ده. که موږ یوازې په خپل ځواک تکیه وکړو، نو د خدای په پاچاهۍ کې د هغه میراث وړ ژوند کول ناممکن دي؛ ځکه چې ټولو ګناه کړې او د خدای د عدالت له معیار څخه پاتې راغلي دي. هیڅوک به هیڅکله ونه شي کولی چې د خدای په وړاندې ودرېږي او د خپلو اعمالو، خیراتونو یا ښه ژوند پر بنسټ د خدای په پاچاهۍ کې د اوسېدو حق وغواړي. موږ هر یو ګناه کړې ده او په ابدي اور کې د سوځېدو مستحق یو.

زموږ د نیمګړتیاوو په وړاندې د خدای ځواب، د هغه د فضل له مخې د بخښنې او نجات ډالۍ ده. ډالۍ د کار په بدل کې نه ترلاسه کېږي. د رومیان ۴:۴ آیت همدې ټکي ته اشاره کوي: «هغه چا ته چې کار کوي، مزدوري د ډالۍ په توګه نه، بلکې د حق او مکلفیت په توګه ورکول کیږي.» موږ نشو کولی دومره بشپړ او صالح ژوند وکړو چې د دې ډالۍ د ګټلو یا پیرلو وړ وګرځو. تاسو کولی شئ خپل ټول ژوند په خیر ښېګڼې او خیریه کارونو کې تېر کړئ، خو بیا هم دا فضل ترلاسه نه کړئ. دا یوه ډالۍ ده چې تاسو یې د ایمان له لارې له عیسی څخه ترلاسه کوئ.

راځئ چې دا فکر نیمګړی پرېنږدو او بشپړ یې کړو. هغه پخوانی مثال په یاد راوړئ: هغه سړی چې ژوند یې د اورغورځونکي غره د نږدې چاودنې له امله له ګواښ سره مخ و، دا موټر یې د ډالۍ په توګه ترلاسه کړ. زموږ د کیسې اصلي کرکټر د دې موټر د اخیستلو لپاره پیسې نه درلودې، نو د موټر پېرل بیخي د امکان وړ نه وو. خو سره له دې چې هغه دا ډالۍ ترلاسه کړه، بیا هم اړتیا وه چې له هغې څخه ګټه پورته کړي؛ د هغه د ژغورنې لاره دا وه چې له خطرناکې سیمې څخه په موټر کې لرې لاړ شي. همدارنګه، موږ هیڅوک هم هغه فضل یا نعمت نه شو اخیستلی چې ترلاسه کړی مو دی؛ بلکې دا موږ ته د یوې ډالۍ په توګه راکړل شوی دی. یوه داسې ډالۍ چې موږ یې هېڅکله په بشپړه توګه ترلاسه کولی نه شو؛ خو بیا هم، باید د هغې له ظرفیت څخه ګټه واخلو.

له همدې امله، یعقوب په زړورتیا سره ایماندارانو ته اعلان کوي: ”ایمان پخپله، له عمل پرته، مړ دی“ (یعقوب ۲: ۱۷). یعقوب د پولس خبره نه ردوي، بلکې د هغه څرګندونې بشپړوي یا روښانه کوي. هغه په دې ټکی ټینګار کوي چې څنګه زموږ ملکری د هغه موټر له عملي چلولو پرته نه شوای ژغورل کیدی، همداسې فضل هم له هغو اعمالو پرته چې له هغه څخه سرچینه اخلي، هیڅ ګټه نه لري؛ په داسې حالت کې، دا بې ګټې ثابتېږي.

او هغه زیاتوي: «کېدای شي څوک ووایي: "ته ایمان لرې او زه عملونه لرم!" نو ته ماته خپل ایمان له عملونو پرته وښایه، او زه به تا ته خپل ایمان د خپلو عملونو په واسطه وښایم» (یعقوب ۲: ۱۸). یعقوب بیانوي چې د تقدس ژوند دا ثبوت وړاندې کوي چې یو کس د ایمان له لارې د خدای فضل ترلاسه کړی دی. په دې توګه، فضل موږ ته د اطاعت کولو هیله او وړتیا دواړه راکوي. له همدې امله، پولس وایي: «دا یوه د باور وړ وینا ده. او زه غواړم چې ته پر دې مسلو ټینګار وکړې، ترڅو هغه کسان

چې پر خدای يې باور کړی، د ښو کارونو په ترسره کولو کې د ځان وقف کول هير نه کړي؛ ځکه چې دا کارونه د ټولو لپاره ښه او ګټور دي» (تيطس ۳: ۸). هغه کس چې د ايماندار ادعا کوي خو په دوامداره توګه خدای له پامه غورځوي، په حقيقت کې يې د خدای د فضل کلام نه دی ترلاسه کړی او يا يې دا بې ګټې ګڼلی دی.

يعقوب ټينګار کوي: «نو ګورئ چې انسان د خپلو اعمالو په واسطه صادق (او د خدای په وړاندې منل شوی) ګڼل کيږي، نه يوازې د ايمان په واسطه» (يعقوب ۲:۲۴). څومره د پام وړ آيت دی! زه په ډاډ سره ويلای شم چې په انجيل کې د داسې يوه آيت د شتون په اړه يوازې ډېر لږ شمېر ايوانجيليک يا کاريزماتيک مسيحيان پوهه لري.

څه موده وړاندې، ما خپله وينا له کومې سريزې پرته، يوازې د همدې آيت په لوستلو پيل کړه. د دې آيت له لوستلو وروسته، په غونډه کې ژوره چوپتيا خپره شوه. خلک تر يوه حده داسې پيغامونو ته عادت شوي وو چې هغوی يې له عمل کولو څخه بې‌نيازه ګڼل؛ نو ځکه، څو دقيقې وخت يې ونيو ترڅو زما د خبرو پر بشپړ مفهوم پوه شي. خو لږه شيبه وروسته، ما هغه آيت په هماغه اصلي سياق او شرايطو کې ورته ولوست چې له کوم ځای څخه اخيستل شوی و؛ په دې توګه د هغوی زړونه د منلو لپاره چمتو شول او پام يې لا ډېر متمرکز شو. له دې خبرې وړاندې، يعقوب په خپله سريزه کې د ابراهيم، يعنې د «ايمان د پلار» بېلګه وړاندې کوي:

> "ايا زموږ نيکه ابراهيم د خپلو اعمالو له امله صالح ونه ګڼل شو، کله چې يې خپل زوی اسحاق په قربانګاه باندې وړاندې کړ؟ تاسو ګورئ چې د هغه ايمان او اعمالو په ګډه کار کاوه، او د هغه ايمان د هغه د اعمالو په واسطه بشپړ شو. او هغه ليکل شوې خبره پوره شوه چې وايي: 'ابراهيم په خدای ايمان راوړ، او دا ورته د صالحوالي په توګه وشمېرل شو.'" (يعقوب ۲: ۲۱-۲۳)

هغه څه چې عيسی په موږ کې لټوي

په نږدې تېر وخت کې، د دعا پر مهال، خدای ماته داسې شيان ښکاره کړل چې زموږ په کليساګانو کې له تدريس کېدونکو تعليماتو سره يې تضاد درلود، او دې چارې زه سخت حيران او متزلزل کړم. حقيقت دا دی چې ما شک درلود چې ايا هغه څه چې ما اورېدلي وو، واقعيا د خدای غږ و که نه؛ خو وروسته مې هماغه مطالب د

خدای په کلام کې ولیدل او و مې پېژندل.

مخکې له دې چې هغه خبرې بیان کړم، اړتیا ده چې په دې موضوع لږ څه وضاحت ورکړم. د «مکاشفې» کتاب په لومړنیو فصلونو کې، عیسی اوو بېلابېلو کلیساوو ته اووه پیغامونه رسوي. دا کلیساوې تاریخي وې؛ خو که چېرې دغو پیغامونو نبوي اهمیت نه درلودای، نو خدای به هېڅکله هغه په بایبل کې نه وای شامل کړي. په بله وینا، دا پیغامونه نن ورځ هم زموږ لپاره اړوند او د پام وړ دي.

لومړنۍ خبره چې خدای د دعا پر مهال ماته وکړه، دا وه: "جانه، ایا تا پام کړی چې په 'مکاشفې' کتاب کې مې دغو اوو کلیساوو ته په خپلو لومړنیو خبرو کې ویلي وو: 'زه ستاسو کارونه پېژنم'؟" او ما په 'مکاشفې' کتاب کې لاندې مطالب وموندل:

- لومړۍ کلیسا: په افسوس کې د کلیسا پرښتې ته ولیکه... زه ستاسو کارونه پېژنم (مکاشفه ۲: ۱-۲).
- دوهمه کلیسا: په میر کې د کلیسا پرښتې ته ولیکه... زه ستاسو کارونه پېژنم (مکاشفه ۲: ۸-۹).
- دریم کلیسا: په پرګاموم کې د کلیسا پرښتې ته ولیکه... زه ستاسو کارونه پېژنم (مکاشفه ۲: ۱۲-۱۳).
- څلورمه کلیسا: په تیاتیرا کې د کلیسا پرښتې ته ولیکه... زه ستاسو کارونه پېژنم (مکاشفه ۲: ۱۸-۱۹).
- پنځمه کلیسا: او په ساردیس کې کلیسا پرښتې ته ولیکه... زه ستاسې کارونه پېژنم (مکاشفه ۳: ۱).
- شپږمه کلیسا: په فیلادلفیا کې د کلیسا پرښتې ته ولیکه... زه ستاسو کارونه پېژنم (مکاشفه ۳: ۷-۸)
- اوومه کلیسا: په لاودیکیه کې د کلیسا پرښتې ته ولیکه... زه ستاسو کارونه پېژنم (مکاشفه ۳: ۱۴-۱۵)

"زه ستاسو کارونه پېژنم" دا هغه لومړنۍ خبره ده چې هغه د اوو کلیساوو څخه هرې یوې ته وایي. ما په دې اړه فکر وکړ: موږ له هغه څه څخه څومره لرې شوي یو چې هغه پرې ټینګار کوي او له موږ یې تمه لري؟

زه لا د هغه په هغې خبرې فکر کوم چې دویمه خبره مې واورېده یوه داسې جمله چې زه یې هماغه ځای کې میخکوب کړم: "جانه، ایا ته متوجه یې چې زه هغو

کليساوو څخه هيڅکله نه وايم چې 'زه ستاسو زړه پيژنم'؟"

ما ډېر ځله د مشورې په غونډو کې ليدلي دي چې يو کس چې ځان يې ايمانداران ګڼي خو په عمل کې يې يوه بې‌بندوباره او دنياوي ژوند درلود په ډېر ډاډ سره به يې د خپلې بې‌ګناهۍ ادعا کوله او ويل به يې: "ښه، خدای خو زما په زړه پوهېږي!"

عيسیٰ زموږ نيتونو، هيلو او يا د سم او ناسم په اړه زموږ پوهې ته نه ګوري؛ هغه زموږ عملونو ته ګوري! ايا موږ خدای ته اجازه ورکوو چې د هغه فضل زموږ په دننه کې يوه سپېڅلې ژوند رامنځته کړي، او که مو هغه فضل بې ځايه ترلاسه کړی دی؟

د "ايمان" کليمې په اړه ناسم پوهاوی

يوه لامل چې موږ د «فيض» (د خدای د وړيا فضل) له مفهوم څخه دومره لرې شوي يو، د ايمان په اړه زموږ نيمګړې زده کړه ده. په اوسني وخت کې، دا کلمه يوازې په يوه ذهني يا فکري پوهاوي راکمه شوې ده. ډېرو خلکو يوازې د دې لپاره د توبې دعا کړې چې باور لري عيسی شتون لري او دا تر ډېره د هغو سطحي وعظونو تر اغېز لاندې شوي چې د توبې لپاره کومه رښتينې بلنه نه لري خو بيا هم دوی هغه ژوند نه پرېږدي چې د دنياوي غوښتنو او خواهشاتو پر بنسټ ولاړ وي. دوی خپلو ځانونو ته ژوند کولو ته دوام ورکوي او په داسې نجات تکيه کوي چې واقعي نه دی؛ بلکې يوازې يې د دوی پر احساساتو يا افکارو اغېز کړی دی.

د خدای په کلام کې، ايمان يوازې د عيسی د شتون په اړه پوهه نه ده؛ بلکې دا د هغه د ارادې او کلام اطاعت هم په ځان کې رانغاړي. د عبرانيانو په ۵:۹ کې لولو: "کله چې هغه بشپړ شو، نو د ټولو هغو خلکو لپاره د ابدي نجات سرچينه وګرځېد چې د هغه اطاعت کوي." د ايمان درلودل د اطاعت په معنی دي. هغه څه چې د ابراهيم ايمان يې ثابت کړ، هغه عملونه وو چې له همدې ايمان څخه سرچينه يې اخيستې وه. خدای ته د ځان وقف کولو په غبرګون کې، هغه خپله کورنۍ، ملګري او وطن شاته پرېښودل. وروسته، هغه خدای ته خپله تر ټولو قيمتي شتمني، يعنې خپل زوی، د قربانۍ په توګه وړاندې کړ. هيڅ شی حتی د هغه زوی هم د ځښتن د اطاعت په پرتله لومړيتوب نه درلود. رېښتينی ايمان همداسې وي. له همدې امله هغه ته د "زموږ ټولو د پلار" په توګه درناوی کيږي (روميان ۴:۱۶). ايا د ايمان دا ډول کيفيت نن ورځ په کليسا کې ليدل کيږي؟ موږ څنګه دومره په تېروتنه کې لوېدلي يو؟

یوازې په خوله د ایمان اقرار کول ستاسو د نجات ثبوت نه دی. زموږ ایمان څنګه ربښتینی او کره کیدای شي که چیرې ورسره د اطاعت هغه عملونه مل نه وي چې د حقیقي تقدس لامل ګرځي؟ راځئ چې یو ځل بیا د پولس خبرو ته غوږ ونیسو: "نو تاسو ګورئ چې انسان د خپلو اعمالو په واسطه عادل ګڼل کیږي، نه یوازې د ایمان په واسطه."

هر هغه څوک نه چې ما ته وایي: "ای زما 'مالکه ، ای زما 'مالکه "

موږ یو ربښتینی مسیحي د هغه د ایمان په اقرار نه، بلکې د "هغه ثمر په واسطه چې د تقدس لامل ګرځي" (رومیان ۲۲:۶) پیژنو. عیسی دا موضوع داسې روښانه کوي: "نو، تاسو به هغوی د هغوی له مېوو څخه وپیژنئ. هر هغه څوک چې ماته 'مالکه، مالکه' وایي، د اسمان پاچاهۍ ته به داخل نشي، بلکې یوازې هغه څوک به ننوځي چې زما د هغه پلار اراده پوره کوي چې په اسمان کې دی" (متی ۷: ۲۰-۲۱).

اجازه راکړئ دا په عصري ژبه ووایم: "تاسو به دا نه ټاکئ چې یو کس ایماندار دی که نه، یوازې د هغه څه پر بنسټ چې هغه یې په خوله اقرار کوي؛ بلکې معیار زما د پلار په اراده باندې د هغه تسلیمېدل دي. هر هغه څوک چې وایي 'زه مسیحی یم او عیسی زما خدای دی' جنت ته به نه ننوځي؛ بلکې یوازې هغه کسان به ننوځي چې د پلار په اراده عمل کوي."

عیسیٰ بیا وایي: "په هغه ورځ به ډېر خلک ماته وایي: 'ای مالکه، ای مالکه! آیا موږ ستاسو په نوم نبوت نه کاوه؟ آیا موږ ستاسو په نوم پېریان نه ایستل؟ آیا موږ ستاسو په نوم ډېرې معجزې نه ترسره کولې؟' خو زه به هغوی ته په ډاګه ووایم: 'ما تاسو هېڅکله نه پیژندل. له ما څخه لرې شئ، ای بدکارانو!'" (متی ۷: ۲۲-۲۳)

په عصري اصطلاحاتو کې: "یوه لویه ډله به ما د خپل ځښتن په توګه ومني او د توبې دعا به وکړي. ډېری خلک ځانونه د 'بشپړ انجیل' پیروان ګڼي. په حقیقت کې، حتی هغه کسان چې زما په نوم یې معجزې کړې دي او پېریان یې ایستلي دي، په هغه ورځ به د هغه څه په لیدو سخت حیران او وارخطا شي چې ښکاره به شي. هغوی ته لرې چې د اسمان پاچاهۍ ته به ننوځي، خو له ما څخه به دا خبره واوري: 'له ما څخه لرې شئ، ای هغو کسانو چې زما د پلار په اراده مو عمل نه دی کړی.'

دا زما خپل دلایل یا خبرې نه دي. دا فکر بیخي د خوښۍ وړ نه دی چې ډېر خلک، سره له دې چې عیسی د خپل ځښتن په توګه مني، د اسماني پاچاهۍ له ننوتلو څخه به محروم پاتې شي. هو، دا ډول برخلیک حتی د هغو کسانو په انتظار کې دی چې د

هغه په نوم يې پېريان ايستلي او معجزې يې ترسره کړې دي!

ځينو مفسرينو استدلال کړی چې عيسی په دې آيتونو کې هغو کسانو ته اشاره کوي چې هيڅکله يې هغه نه و منلی. خو دا تفسير ناسم دی، ځکه هغه کسان چې د عيسی له لارې د نجات د ترلاسه کولو ادعا نه کوي، نشي کولی د هغه په نوم خارق العاده کارونه ترسره کړي. د رسولانو د اعمالو کتاب د داسې کسانو کيسه بيانوي چې دقيقا همداسې کار يې کړی و. د سکوا اوو زامنو پرېکړه وکړه چې د څښتن عيسی په نوم له هغو کسانو څخه بد روحونه وباسي چې د ناپاکه ارواح تر اغېز لاندې وو؛ هغوی ويل: «موږ تاسو د هغه عيسی په نوم قسم ورکوو چې پولس يې تبليغ کوي!» خو ناپاکه روح هغوی ته ځواب ورکړ: «عيسی زه پېژنم او پولس هم پېژنم، خو تاسو څوک ياست؟» بيا هغه سړی چې ناپاکه روح پکې و، پر هغوی ورغی، پر ټولو يې برلاسی وموند او دومره سخت يې ووهل چې هغوی لوڅ او ټپي له هغه کوره وتښتېدل. (رسولانو اعمال ۱۶: ۱۹)

د ۱۹۸۰ لسيزې په وروستيو کې، د دعا پر مهال، ما يو داسې ليد (رويا) وليد چې ژور فکر ته يې اړ کړم. ما د خلکو يوه لويه او بې‌شمېره ډله وليده چې مخکې مې هيڅکله نه وه ليدلې. هغوی د اسمان د دروازو مخې ته راټول شوي وو او د ننوتلو په تمه وو؛ دوی هيله درلوده چې له خپل څښتن څخه دا خبرې واوري: «راځئ، ای زما د پلار برکت موندونکو! هغه پاچاهي په ميراث واخلئ چې د نړۍ له پيدايښت راهيسې ستاسو لپاره چمتو شوې ده» (متی ۲۵:۳۴). خو پر ځای يې، دوی دا واورېدل: «ما تاسو هيڅکله نه پېژندل. له ما څخه لرې شئ.»

کيدای شي تاسو وپوښتئ: "که عيسی ويلي وو چې هغه هيڅکله دوی نه پېژندل، نو بيا دوی څنګه د هغه په نوم ناپاکې ارواحې ايستلې او معجزې يې ترسره کولې؟" ځواب دا دی چې دې نارينه وو او ښځو د نجات د برکتونو ترلاسه کولو لپاره له عيسی سره اړيکه ټينګه کړې وه. که څه هم دوی د بنی اسراييلو په څير د نجات ترلاسه کولو لپاره هغه منلی و، خو د هغه د زړه د پېژندلو لپاره ورته نږدې نه شول؛ دوی يوازې د هغه د ورکړې او نعمتونو د ترلاسه کولو لپاره ورغلي وو. دوی هغه يوازې د خپلو ګټو لپاره غوارې؛ د دوی خدمت پر مينې نه، بلکې پر ځان متمرکز دی.

د عيسی په دې وينا کې "ما هيڅکله تاسو نه پېژندل" د "پېژندلو" فعل لپاره يوناني معادل کلمه ginosko ده. په نوي عهد نامه کې، دا کلمه د يو سړي او يوې ښځې ترمنځ د جنسي نږدېوالي د ښودلو لپاره کارول شوې ده (متی ۱:۲۵) او يوه ژوره، شخصي

نېږدېوالي ترې مراد ده. په حقیقت کې، عیسی دا وایي: "ما هیڅکله تاسو په ژوره توګه نه دي پیژندلي." موسی خدای په ژوره او شخصي بڼه پیژانده، په داسې حال کې چې اسراییلو هغه یوازې د هغو معجزو له لارې پیژانده چې هغه د دوی په ژوند کې ترسره کړې وې.

د اول قرنتیانو ۸:۳ په آیت کې لولو: «خو څوک چې له خدای سره مینه لري، هغه د خدای لخوا پیژندل کیږي.» په دې آیت کې د «پیژندلو» لپاره کارول شوی فعل، یوناني کلمه ginosko ده. خدای هغه کسان په ژوره توګه پیژني چې له هغه سره مینه لري؛ هغوی د هغه په خاطر خپل ژوند قرباني کړی دی (یوحنا ۱۵:۱۳). یوازې همداسې اشخاص یعنې هغه څوک چې له هغه سره مینه لري د دې ورتیا لري چې د هغه کلام وساتي. عیسی همدې حقیقت ته اشاره کوي: «هغه څوک چې له ما سره مینه نه لري، زما خبرې به نه ساتي» (یوحنا ۱۴:۲۴).

د عیسیٰ سره زموږ د مینې تر ټولو ربښتینی ثبوت هغه څه نه دي چې ویل کیږي، بلکې هغه څه دي چې زموږ په ژوند کې لیدل کیږي. یوحنا دا خبره داسې بیانوي:

"که موږ د هغه په حکمونو عمل وکړو، نو پوهېږو چې هغه مو پیژندلی دی. څوک چې وایي 'زه هغه پیژنم' خو د هغه په حکمونو عمل نه کوي، هغه دروغجن دی او حقیقت په هغه کې نشته. خو څوک چې د هغه په کلام عمل کوي، په هغه کې د خدای مینه په ربښتیا سره بشپړتیا ته رسېدلې ده. په دې توګه موږ پوهېږو چې موږ په هغه کې یو." (۱ یوحنا ۲: ۳-۵)

یهودا له عیسی سره ملګری شوی و. داسې ښکارېدل چې هغه له عیسی سره مینه درلوده او د هغه د پیروۍ لپاره یې هر څه پرېښي وو. حتی کله چې نورو شاګردانو عیسی پرېښود، یهودا د ځورونې او خطر سره سره د هغه تر څنګ پاتې شو (یوحنا ۶: ۶۶). هغه ناپاکه ارواح ایستلی، ناروغان یې روغول او د انجیل تبلیغ یې کاوه. په حقیقت کې، داسې لیکل شوي دي: «عیسی هغه دولس تنه راټول کړل او هغوی ته یې د ټولو ناپاکه ارواح د ایستلو او د ناروغیو د درملنې لپاره قدرت او واک ورکړ، او هغوی یې د خدای د پاچاهۍ د تبلیغ او د ناروغانو د روغولو لپاره ولېږل» (لوقا ۹: ۱-۲). دا یوازې یوولسو شاګردانو ته اشاره نه کوي؛ یهودا هم په هغوی کې شامل و.

خو د یهودا انګېزې له پیل څخه سمې نه وې. هغه هیڅکله هم له خپلو خودغرضه کړنو څخه توبه ونه باسته. د هغه اصلي شخصیت هغه وخت ښکاره شو کله چې هغه وویل: «که زه... نو تاسو به ماته څه راکړئ؟» (متی ۲۶:۱۵)

هغه د شخصي ګټې لپاره درواغ وويل او خلک يې وغولول (متی ۲۶:۲۵)؛ هغه د عیسی د خدمت لپاره له ځانګړې شوې خزانې څخه د خپلې شخصي استفادې لپاره پیسې واخیستې (یوحنا ۱۲: ۴-۶) او دا شرموونکې لړۍ همداسې دوام لري. هغه هیڅکله عیسی په رښتیني توګه ونه پېژانده، سره له دې چې درې نیم کاله ورسره ملګری و!

نن ورځ څومره داسې کسان شته چې د یهودا سره ورته والی لري؟ هغوی د هغه په خدمت کې ډېرې قرباني ورکړې، انجیل يې اعلان کړی او ښايي حتی د روح القدس له نعمتونو څخه يې هم کار اخیستی وي، خو بیا هم هغوی هغه په رښتیني توګه نه دی پېژندلی. د هغوی ټول فعالیتونه او هڅې د ځان-محوره انګېزو له مخې ترسره کیږي.

عیسیٰ پوښتنه کوي: "تاسو ولې ماته 'مالک، مالک' وایئ، خو هغه څه نه کوئ چې زه يې وایم؟" (لوقا ۶: ۴۶). په دې آیت کې د "مالک" (Lord) کلمې لپاره یوناني ریښه kurios ده. د سټرانګ (Strong) یوناني قاموس دا کلمه داسې تعریفوي: "هغه څوک چې لوړ واک لري، یا بادار (Master)." عیسیٰ څرګندوي چې ډېر خلک به هغه ته مالک ووايي، خو بیا هم هغه به د هغوی اصلي واکمن نه وي. د هغوی ژوند له خپلو ادعاوو سره سمون نه لري؛ هغوی یوازې هغه وخت د خدای د ارادې اطاعت کوي چې دا د دوی د زړه له هیلو سره په ټکر کې نه وي. کله چې د خدای اراده له هغه څه سره توپیر ولري چې دوی يې غواړي، نو دوی خپله لاره غوره کوي خو بیا هم، دوی عیسیٰ ته "مالک" وايي.

په خدمت کې بریالیتوب اکثراً یوازې د احصایو او شمېرو پر بنسټ سنجول کیږي. همدې فکر ډېر خلک دې ته اړ کړي دي چې هر ډول اړین ګامونه پورته کړي ترڅو خپل عبادتځایونه له "نویو ایماندارانو" او کلیساګانې له "غړو" څخه ډکې کړي. دې موخې ته د رسېدو لپاره، دوی عیسی د "مالک" پر ځای یوازې د "ژغورونکي" په توګه معرفي کړی او تبلیغ يې کړی دی. د دوی اصلي پیغام دا و: "عیسی ته راشئ، نو تاسو به نجات، سوله، مینه، خوښي، شتمني، سوکالي، روغتیا او نور ډېر څه ترلاسه کړئ!" په حقیقت کې، عیسی هغه ذات دی چې دا ټولې ژمنې پوره کوي؛ خو په دې برکتونو باندې د ډېر ټینګار له امله، د انجیل سپېڅلی پیغام یوازې د نن ورځې د ستونزو د حل او جنت ته د تلو د یوې تضمین شوې وسیلې په کچه راټیټ شوی دی.

داسې وعظونه یوازې ګناهکاران ګمراه کوي. هغوی داسې یو پیغام اوري چې له

توبې ویستلو پرته هغوی خدای ته رابولي: "خدای ته یو چانس ورکړئ؛ هغه به تاسو ته مینه، سوله او خوښي درکړي!" په دې کولو سره، موږ د یوه نوي ایماندار د ترلاسه کولو لپاره له توبې څخه تېرېږو. نوي ایمانداران کلیسا ته راځي، خو هغوی څه ډول خلک دي؟ عیسی د خپل وخت له مذهبي مشرانو سره مخ شو او ویې ویل: "تاسو د ځمکې او سمندر له لارې سفر کوئ ترڅو یو کس ایماندار کړئ، او کله چې بریالي شئ، نو هغه کس تر ځان دوه چنده زیات د دوزخ اولاد ګرځوئ" (متی ۲۳: ۱۵). نوي ایمانداران په اسانی سره راټولیږي، خو ایا هغوی داسې ښځې او سړي دي چې زړونه یې په رښتیا سره د خدای او د هغه د ژمنو د پوره کېدو په لټه کې دي؟ موږ د موسی او د اسراییلو د قوم ترمنځ توپیر څېړلی دی.

عیسیٰ دا خبره لویې ډلې ته په ډاګه کړه: «که څوک غواړي زما پیروي وکړي، نو باید له ځانه تېر شي، خپله صلیب پر اوږه واخلي او زما پیروي وکړي. ځکه څوک چې غواړي خپل ژوند وژغوري، هغه به یې له لاسه ورکړي؛ خو څوک چې زما او د انجیل په خاطر خپل ژوند له لاسه ورکړي، هغه به یې وژغوري» (مرقس ۸: ۳۴-۳۵). یوازې د ژوند د ژغورلو په «هیله» به تاسو خپل ژوند له لاسه ورکړئ. او هغه دا ونه ویل چې «څوک چې غواړي زما په خاطر خپل ژوند له لاسه ورکړي...»؛ یوازې د ژوند له لاسه ورکولو «هیله» درلودل ښه یا کافي کار نه دی. عیسیٰ د نیتونو په اړه فکر کوي.

هغه شتمن ځوان په رښتیني توګه غوښتل چې وژغورل شي. هغه عیسی ته ورمنډه کړه، د هغه په وړاندې یې زنګون وواهه او پوښتنه یې وکړه: "د ابدي ژوند د ترلاسه کولو لپاره باید څه وکړم؟" خو د هغه دا لیوالتیا چې ریښه یې په احساساتو کې وه کافي نه وه. عیسی ورته وویل: "یوازې یو شی درکې کم دی" (مرقس ۱۰: ۱۷-۲۲). کله چې ځوان د صلیب د بیې په اړه پوه شو، نو لاړ. لږ تر لږه، موږ د هغه د رښتینولۍ ستاینه کولی شو!

په زرګونو هغه خلک چې د کلیسا په مراسمو کې ګډون نه کوي، په دې باور دي چې یوازې د خپل ژوند د واک په خپل لاس کې ساتلو سره کولای شي د نجات له برکاتو څخه په بشپړه توګه خوند واخلي. تر یوه حده، داسې ښکاري چې دوی هغه بیه درک کوي چې ډېر خلک یې د کلیسا په مراسمو کې د ګډون له لارې پرې کوي ځکه چې د خدای خدمت کول یقیناً یوه بیه لري. دوی له خدای سره صادق دي؛ یوازې خبره دا ده چې دوی نه غواړي هغه بیه پرې کړي. له بلې خوا، یوه بله ډله هم شته چې په بل ډول تېروتنه ورسره شوې ده: دوی د کلیسا په مراسمو کې ګډون کوي، عیسی ته "خدای"

وایي او اعلان کوي چې دوی د هغه حاکمیت ته غاړه ایښې ده، خو په حقیقت کې، دوی داسې نه دي کړي.

دوه بېلابېل پیغامونه

هیله لرم چې تر دې دمه به تاسو د هغه فضل ترمنځ توپیر درک کړی وي چې عیسی یې تبلیغ کاوه او هغه فضل چې موږ پرې باور کړی دی. په اوسني عصر کې د فضل پیغام دا ژمنه کوي: "په عیسی باور وکړئ، د توبې دعا وکړئ، هغه د خپل ژغورونکي په توګه ومنئ، او بیا به د اسمان پاچاهۍ ته ننوځئ." د نفس او نړۍ د ردولو په اړه ډېر لږ څه ویل کیږي. سربیره پردې، کله چې خلک له کلیسا سره یوځای کیږي، نو د هغه څواک په اړه ډېر لږ یادونه کیږي چې فضل یې موږ ته د یوې سپېڅلې ژوند لپاره راکوي.

کله چې خلک توبه وباسي او په داسې ذهنیت سره لارښوونه ترلاسه کړي، نو د ناپاکۍ یا سرکشۍ د ژوند په اړه دا باور پاتې کیږي چې ګنې د خدای د فضل مطلق حاکمیت به هغه پټ کړي (یا وپوښي). ایا کېدای شي دا ډول حالت زموږ په کلیساګانو کې د خدای د اور او قدرت د نشتوالي لامل وي؟

زما هیله دا ده چې تاسو دا پیغام نه یوازې واورئ، بلکې هغه روحیه او نیت هم درک کړئ چې ورسره وړاندې شوی دی. زه د خدای له خلکو سره مینه لرم او زما هیله دا ده چې هغوی او د هغوی روح وده وکړي او پرمختګ وکړي. له همدې امله، زه اړ یم چې حقیقت بیان کړم. زه په بشپړ ډول پوهیږم چې تعلیمات او عقیدې د یو کس ایمان او ژوند ته بڼه ورکوي. زما زړه د هغو ډېرو خلکو لپاره سخت درد کوي چې اجازه یې ورکړې ده څو د خدای هغه اور چې په دوی کې بل و، مړ شي او دوی یوازې په یوه بې‌تفاوت او سړه نیمګړې ایماني حالت کې پاتې شي.

پولس تیموتاوس ته لارښوونه کوي: «خپل ژوند او خپلو تعلیماتو ته پوره پاملرنه وکړه. په دې کار کې ثابت قدم اوسه، ځکه که داسې وکړې، نو هم به خپل ځان او هم به هغه کسان وژغورې چې ستا خبرې اوري» (۱ تیموتاوس ۴:۱۶). موږ باید دا خبرداری جدي ونیسو؛ ځکه چې د حقیقت یوه تحریف شوې بڼه ښایي ښه او حتی منطقي ښکاره شي، خو بیا هم موږ به ګمراهۍ او تېروتنې ته ورسوي.

د خدای رښتیا به تاسو وروزي او پیاوړي کړي. دا به تاسو ته دروښیي چې څنګه د

سم او ناسم فکر ترمنځ توپیر وکړئ. تحریف شوې رښتیا کولی شي ستاسو اغېزمنتیا له منځه یوسي. له همدې امله خدای موږ ته خبرداری راکوي چې د هغه کلام ته په ډېر دقت سره پام وکړو، ترڅو هغه په سمه توګه عملي کړو. په دې فصل کې هم د هڅونې پیغام او هم یو خبرداری شامل و:

خبرداری: اجازه مه ورکوئ چې د فضل په اړه ناسمې ښوونې، د فضل اغېز له منځه وړلو سره، تاسو له خپل مقام څخه محروم کړي.

هڅونه: د خدای په فضل سره، موږ ته د یوې سپېڅلې ژوند لپاره اړین ځواک راکړل شوی دی. زموږ د څښتن عیسی مسیح فضل دې له تاسو سره وي.

لسم فصل

سخت وختونه

د هغه سره د مينې له امله يوه داسې لمبه راپورته کېږي چې د دوی د ليوالتيا اور لا پسې تودوي. هغوی د هغه په اطاعت کې خوند مومي.

د تقدس ترلاسه کولو لپاره هڅه وکړئ، ځکه چې له تقدس پرته به هيڅوک خدای ونه ويني. پام کوئ چې هيڅوک د خدای له فضل څخه بې برخې پاتې نشي.
- عبرانيانو ۱۲: ۱۴-۱۵

پرته له سپېڅلتيا څخه به هيڅوک څښتن ونه ويني. ايا مونږ په رښتيا پر دې خبرو باور لرو، او که يوازې د مقدس کتاب د يوې ښکلې وينا په توګه مو ورته کتلي دي؟ ايا کليسا دې آيت ته د يوه حکم په سترګه کتلي، او که يوازې د يوې داسې شاعرانه جملې په توګه چې مونږ د يوې مثالي ژوند تېرولو ته هڅوي هغه ژوند چې دلته او همدا اوس ناممکن ښکاري؟ د عبرانيانو د ليکوال د دې خبرداري په واسطه څه مطلب درلود چې: "پام کوئ چې څوک د خدای له فضل څخه بې برخې نشي"؟ دا څنګه ممکنه ده چې يو څوک د خدای له فضل څخه بې برخې پاتې شي هغه موضوع چې په تيرو پنځه ويشت کلونو کې زمونږ په ډيری کليساګانو کې تدريس شوې ده؟ ايا دا يوازې د خدای له لوري مبالغه يا زيات ويل کيدی شي، چې موخه يې مونږ ويرول يا له ستونزو څخه لرې ساتل وي؟ هيڅکله نه!

نه بدلیدونکی ایمانداران

لکه څنګه چې ما په تېر فصل کې یادونه وکړه، د ډېرو خلکو لپاره "فیض" (د خدای فضل) د یوې اسانه پلمې یا سرپناه په توګه ګڼل کیږي - یوه داسې پلمه چې ایمانداران د اطاعت او تقدس په لاره د تګ له هر ډول مسؤلیت څخه خلاصوي. خو مقدس کتابونه ښیي چې دا عقیده د خدای د کلام خلاف ده؛ په حقیقت کې، "د خدای له فیض څخه پاتې کېدل" په دې معنی دي چې انسان ونشي کولی هغه بدلون راوړونکی ځواک ترلاسه او عملي کړي چې په دې فیض کې نغښتی دی. له فیض څخه بې برخې پاتې کېدل د خدای د فیض ډالی بې اغیزې کول دي- یوه داسې حالت چې نښه یې په شخصي ژوند کې د بدلون نشتوالی دی.

پولس د هغو بې‌شمېره خلکو ترمنځ د بې حرکتۍ دا حالت مخکې لیدلی و چې په دې وروستیو ورځو کې به پر دې ایمان اقرار کوي. هغه د دې وختونو په بیانولو سره وایي چې "سخت وختونه" به راشي.

د پام وړ خبره دا ده چې هغه کس، چا چې زموږ د مذهبي ازادۍ دورې ته د "سختو وختونو" نوم ورکړی و، پخپله د انجیل په اړه د خپل ثابت دریځ له امله سنګسار شوی، په لښتو وهل شوی، په ځنځیرونو تړل شوی، زنداني شوی او په قمچینو وهل شوی و. سره له دې، هغه لیکي چې زموږ وختونه به سخت وي؛ ځکه چې که څه هم ډېر خلک په څښتن عیسی باندې د ایمان ادعا کوي، خو هغوی به له خدای څخه زیاته له ځان، پیسو او خوندونو سره مینه ولري. ځینې به خودغرضه، ناشکره او بې بخښنې وي. د ایماندارانو په منځ کې به ځینې سرکشه او ناپاک وي، په داسې حال کې چې ډېر به یې بې لګامه او د نفس په کنټرول کې کمزوري وي. نور به بیا سرکشه او مغروره وي.

پولس وايي چې دا سړي او ښځې به "د دینداری ظاهري بڼه ساتي، خو د هغې له ځواک څخه به انکار کوي" (۲ تیموتاوس ۳: ۱-۵). هغوی اجازه نه ده ورکړې چې د فضل ځواک هغوی د پیسو او خوندونو له مینه والو څخه د خدای او خلکو په مینه والو بدل کړي. هغوی ناپاک پاتې شوي او د خدای فضل یې بې ځایه ترلاسه کړی دی.

هغه خپله وینا د دې ډول نه بدلېدونکي ایمان په بیانولو سره دوام ورکوي هغه خلک چې "که څه هم تل زده کړه کوي، خو هیڅکله د حقیقت په پېژندلو نه شي توانېدلی" (۷ آیت). نن ورځ په امریکا کې، موږ د تاریخ په هره بله دوره یا د هر بل ملت په پرتله ډېرې مسیحی ښوونې او روزنې لرو. د کتابونو، ټیپونو، ویډیوګانو،

تلویزیوني خپرونو او سپوږمکی له لارې د انجیل د خپرولو لپاره ملیاردونه ډالر لګول کېږي پر دې سربېره، د کلیسا بې‌شمېره مراسم او مسیحی غونډې هم شتون لري. د دې ټولو سره سره، موږ په یوه داسې دنیاوي کلیسا بدل شوي یو چې ځان یې د مصر له خواهشاتو څخه نه دی جلا کړی. پولس هغه د ځورونې او کړاو دوره چې ده پکې ژوند کاوه، د سختې دورې په توګه نه وه معرفي کړې؛ بلکې هغه به زموږ اوسنۍ دوره چې کلیسا پکې دنیاوي شوې ده داسې ګڼله.

کله چې مې له یوه ملګري سره چې یو مبلغ دی د غرمې ډوډۍ خوړله، نو د هغه د افریقا یوه هېواد چې عمدتا مسلمان دی ته د وروستي سفر په اړه مې معلومات ترلاسه کړل؛ هغه هېواد چېرې چې مسیحیان دا مهال له ځورونې او ان له مرګ سره مخ دي. هغه د داسې کسانو د لیدلو کیسه وکړه چې سختې شکنجه یې زغملې وې، خو بیا هم په خپلو هېوادوالو کې د انجیل د پیغام رسولو په لاره کې په پوره لیوالتیا او هوډ ولاړ وو. زما ملګری به هره ورځ د ایماندارانو د خدمت لپاره د تګ پر مهال له هغو دارونو تېرېده چې مسیحیان به پرې اعدامېدل. هغه وویل: "جانه، زه فکر کوم: که امریکایان هره ورځ له داسې یوه ځای څخه تېرېدلای چې هلته به د خپلې عقیدې له امله د دار پر سر ځړول کېدل، نو څومره به یې کلیسا ته تګ ته دوام ورکولی؟" بیا یې یوه داسې خبره وکړه چې د پولس د ویناوو انعکاس و. هغه وویل: "جانه، په امریکا کې موږ مذهبي ازادي لرو هغه څه چې هغوی یې نه لري. خو هغوی معنوي ازادي لري هغه څه چې موږ یې په امریکا کې نه لرو."

د پولس په وینا، د وروستیو ورځو سخت وختونه به د مقدسانو د ځورونې له امله نه، بلکې د کلیسا د دنیاوي کېدو له امله راشي. ایا د ازادۍ ناسمه کارونه مو د دې لامل کېدای شي؟

په یوه غونډه کې چې زه پکې ویناوال وم، زه له یوه داسې مبلغ سره په یوه میز کېناستم چې تازه له یوه کمونیستي هېواد څخه راستون شوی و. ما له هغه څخه واورېدل چې په هغه هېواد کې ځورونه دومره سخته وه چې ایمانداران به خپلې غونډې په پټه ترسره کولې. هغه شپانه او مشران چې دا غونډې یې تنظیمولې، څو ځله نیول شوي وو. په زندان کې هم، هغوی له بندیانو سره د انجیل پیغام شریکولو ته دوام ورکړ او ډېرو یې د نجات لاره وموندله. چارواکي د دې کړنې له امله دومره غوسه شول چې شپانه او مشران یې انفرادي بند ته ولېږدول. یو شپون تر سلو ځلو ډېر نیول شوی و او په ټولیزه توګه یې لس کاله په زندان کې تېر کړي وو.

د هغوی ناستې تر وروستۍ غونډې پورې له کومې ستونزې پرته ترسره شوې وې. پولیسو د غونډې ځای موندلی و؛ که ساتونکو او څارونکو یې خپله دنده په سمه توګه نه وای ترسره کړې، نو هغوی به نیول شوي وو. له یو بل څخه د جلا کېدو پر مهال، هغوی پرېکړه وکړه چې بله ورځ سهار وختي مخکې له دې چې تبلیغ کوونکی ولاړ شي په یوه کافي اندازه لرې ځای کې بیا سره راټول شي. هغوی بله ورځ سهار سره ولیدل او له تبلیغ کوونکي یې وغوښتل چې د دوی لپاره دعا وکړي. هغه ماته وویل: "جانه، ما احساس کاوه چې هغوی باید زما لپاره دعا وکړي، نه دا چې برعکس؛ خو بیا هم پوهېدم چې خدای د هغوی پر ایمان برکت اچولی و." د وروستۍ غونډې په پای کې، شپون په ژړا شو. کله چې تبلیغ کوونکي د دې لامل وپوښت، نو هغه ځواب ورکړ چې د خپل ولس په اړه اندېښمن دی. هغه په داسې حال کې چې سترګې یې له اوښکو ډکې وې، وویل: "زه له خپلې ازادۍ څخه وېرېږم."

مبلغ حیران پاتې شو او داسې یې ځواب ورکړ: "ولې له خپلې ازادۍ څخه وېرېږئ؟ تاسو بار بار ځورول شوي، بد چلند ورسره شوی او توقیف شوي یاست. یوازې دې ته فکر وکړئ چې تاسو او ستاسو ورونه او خویندې په ازادۍ کې څه شی ترلاسه کولی شئ!"

شپون خپلو خبرو ته دوام ورکړ: "زما ویره دا ده چې که دا سړي او ښځې خپله ازادي ترلاسه کړي، نو مادي او دنیاوي به شي او د لویدیځې کلیسا د نورو خلکو په څېر به له پېښو وغورځېږي."

کله چې هغه مبلغ د خدای او د هغه تر څارنې لاندې خلکو لپاره د هغه سړي بشپړ او صادقانه وقف ولید، نو څنګه یې بیا هم ورسره په بحث کولو دوام ورکولی شوای؟ ایا دا هغه ډول وقف و چې معمولاً په لویدیځه نړۍ کې لیدل کیږي؟ موږ ته داسې ښکاري چې دا ځوریدلي ایمانداران په سختو حالاتو کې ژوند کوي؛ خو د خدای د کلام له مخې، په حقیقت کې څوک په سختو حالاتو کې ژوند کوي؟ پولس د هغو خلکو لپاره د سختو وختونو خبره کوي چې موږ ورته ورته یو هغه خلک چې له مذهبي ازادۍ څخه برخمن دي، خو کلیسا یې دنیاوي شوې ده.

مذهبي ازادۍ موږ دنیاوي نه یو کړي، بلکې داسې یو چاپېریال یې رامنځته کړی چې زموږ په دننه کې موجودې هیلې او غوښتنې راپورته او غوړېدلې دي او موږ یې بې لارې کړي یو. زموږ اصلي ستونزه چې ډېره د پخوا وختونو کې د اسراییلو د خلکو له ستونزې سره ورته ده د خدای د جلال لپاره د لېوالتیا نشتوالی دی. د اسراییلو په

ځېر، د دې مسلې ريښه د خوند او لذت او د جسماني غوښتنو د پوره کولو په لور زموږ په ميلان کې نغښتې ده.

په وروستيو زمانو کې خپلې کليسا ته د عيسی پيغام

په تېر فصل کې، موږ په لنډه توګه د «مکاشفې په کتاب» کې هغه اووه ليکونه وڅېړل چې اوو تاريخي کليساوو ته ليکل شوي وو او نبوي پيغامونه يې درلودل. ډېری الهيات پوهان په دې باور دي چې دا اووه کليساوې په پراخه کچه د نړيوالې کليسا استازيتوب کوي او يو داسې زماني بهير تعقيبوي چې له لومړنۍ کليسا څخه پيل او ځمکې ته د عيسی مسيح تر بيا راتګ پورې دوام مومي.

که څه هم موږ د خپل خدای د بيا راتګ ورځ يا ساعت نه پوهېږو، خو عيسی ويلي وو چې موږ به د هغه د راتګ د وخت په اړه پوهېږو. ډېری پوهان په دې موافق دي چې موږ اوسمهال د هغه د بيا راتګ په همدې وخت کې ژوند کوو. له همدې امله، هغه لارښوونه چې وروستۍ کليسا يعنې د لاوديکيې کليسا ته شوې وه، کله چې د هغې په نبوي سياق کې ورته وکتل شي، پر موږ هم د تطبيق وړ ده: «په لاوديکيه کې د کليسا فرښتې ته وليکه: "هغه څوک چې 'آمين' دی، هغه وفادار او رښتينی شاهد، او د خدای د خلقت پيل دی، دا وايي"» (مکاشفه ۳: ۱۴).

عيسیٰ خپل ځان ته "وفادار او رښتينی شاهد" وايي. "وفادار" پدې معنی دی چې هغه ثابت قدم او نه متزلزل دی. "رښتينی" پدې معنی دی چې هغه يوازې رښتيا وايي، حتی هغه وخت چې دا خبره ناخوښه وي. وفادار او رښتينی کيدل پدې معنی دي چې هغه تل رښتيا وايي، پرته له دې چې بهرني غبرګونونه يا فشارونه په پام کې ونيسي.

يو دروغجن او مکار شاهد به دروغ وايي او چاپلوسي به کوي؛ پرځای د دې چې هغه څه درته ووايي چې اورېدل يې ستاسو اړتيا ده، هغه به هغه څه وايي چې تاسو يې د اورېدو هيله لرئ. يو بې ايمانه پلورونکی يوازې ستاسو پيسې غواړي؛ هغه به له تاسو سره ښه چلند وکړي او دقيقا هغه څه به درته ووايي چې تاسو خوشحاله کوي، خو د هغه اصلي موخه يوازې ستاسو د پيسو ترلاسه کول وي. د کليسا په توګه، موږ د هغو مبلغينو تود هرکلی کړی چې موږ ته هغه څه وايي چې موږ يې د اورېدو هيله لرو؛ موږ د هغه حقيقت له پامه غورځوو چې په حقيقت کې ورته اړتيا لرو، او يوازې د داسې خبرو په لټه کې يو چې حيرانوونکې او د خوښۍ وړ وي.

عیسیٰ تسلي ورکوي او بنا جوړوي، خو د دې په درنه بیه نه چې تاسو ته حقیقت ونه وایي! هغه مینه کوي او بښنه کوي، خو اصلاح او سمونه هم کوي! د هغه خبرو ته غوږ ونیسئ: «زه ستاسو په کارونو پوهېږم، چې نه سړه یاست او نه ګرمه.» (مکاشفه ۳: ۱۵)

هغه ستاسو د "اعمالو" په اړه خبرې کوي، نه ستاسو د "نیتونو" په اړه. د دوزخ لاره په ښو نیتونو هواره شوې ده. عیسی څنګه د هغوی له حالته خبر شو؟ یو ځل بیا، ځواب بیخي روښانه دی: د هغوی د اعمالو یا کړنو په لیدلو سره.

لکه څنګه چې د هغو کسانو خبره ده چې زړونه یې سړه (بې‌احساسه) دي، نو د هغوی کړنې په ښکاره ډول د خدای د نافرمانۍ په لاره کې دي. هغوی داسې څه نه ښيي چې په حقیقت کې نه دي؛ هغوی فاسد دي او پخپله هم پر دې پوهېږي. هغوی ښه پوهیږي چې د خدای عبادت نه کوي، بلکې د نورو معبودانو لکه پیسو، سوداګرۍ او خپلو ځانونو خدمت کوي. هغوی د لنډ مهاله خوندونو لپاره ژوند کوي او خپلې ورځې په عیاشۍ او ګډوډۍ کې تېروي. دا د یوه ګناهګار یا له سمې لارې څخه د اوښتي کس د ژوند بڼه ده.

له بلې خوا، هغه کسان چې په زړه کې توده مینه او جذبه لري، هغوی دي چې له هغه سره په یوه دسترخوان کې شریک دي. دوی ځانونه پاک کړي دي ترڅو د هغه حضور ته نږدې شي؛ تقدس او پاکي د دوی د زړونو هیله ده، ځکه دوی ښه پوهیږي چې له دې پرته به خدای ونه ویني. عیسی د دوی ټول زړونه او وجود تسخیر کړی دی. د هغه سره د مینې له امله، یوه داسې لمبه راپورته کیږي چې د دوی د مینې او جذبې اور لا پسې تودوي. دوی د هغه په اطاعت کې خوښي مومي او د خپل حقیقي روحاني حالت څخه په بشپړه توګه خبر دي.

عیسیٰ وروستۍ کلیسا ته خبرداری ورکړ، ځکه چې هغوی نه سړه وو او نه ګرمه. بیا هغه وایي: «کاشکې تاسو یا داسې وای او یا هغسې.» (مکاشفه ۳: ۱۵)

کلونه کلونه مې د دې جملې پر مفهوم فکر کړی دی. عیسی ولې یوې کلیسا ته وایي: «کاشکې تاسو یا سړه وای او یا ګرم»؟ ولې هغه په ساده ډول نه وایي: «کاشکې تاسو ګرم وای»؟ هغه هیڅکله دروغ نه وایي او نه مبالغه کوي؛ نو ځکه، د هغوی اصلي حالت له «سړه» (بې‌احساسه) حالت څخه هم بدتر و. دا څنګه کیدای شي چې هغه خلک چې په ښکاره ګناه کوي، یا هغه څوک چې پښه یې ښویېدلې او خپل حالت مني، د هغه په نظر کې تر هغو «ایماندارانو» څخه په ښه مقام کې وي چې کلیسا ته ځي؟

هغه په راتلونکي آیت کې دې پوښتنې ته ځواب وايي: "خو څرنګه چې ته نیمګرم یې نه ګرم او نه سړه نو زه به تا له خپلې خولې څخه وغورځوم" (مکاشفه ۳:۱۶). د نیمګرمۍ حالت دومره ګرم دی چې سړه نه شي بلل کېدای، خو بیا دومره سړه هم دی چې ګرم نه شي ګڼل کېدای. دا حالت دومره تودوخه لري چې له ګرمو شیانو سره په نه محسوسېدونکي ډول ګډ شي، او دومره سړښت هم لري چې له سړو شیانو سره په نرمۍ یوځای شي. نیمګرم خلک د خپلو شاوخوا خلکو په څېر کیږي؛ هغوی په اسانۍ سره د عیسی د رښتینو پیروانو په منځ کې ګډیږي. هغوی د خدای په کلام ښه پوهیږي، حمدونه وايي او داسې خبرې کوي چې له عقیدوي پلوه سمې وي.

د نړۍ د خلکو په ډله کې، که څه هم دوی ممکن شراب ونه څښي او یا سګرټ ونه څکوي، خو بیا هم د نړۍ د لارو چارو سره سم فکر کوي او ژوند کوي چې دا په حقیقت کې د ځان غوښتنې پر بنسټ ولاړ ژوند دی. دوی یوازې هغه وخت د خدای اطاعت کوي چې دا کار ورته مناسب وي او تر ټولو زیاته ګټه ورته ولري؛ خو د دوی د کړنو اصلي محرک او انګیزه د دوی د خپلو زړونو غوښتنې وي.

عیسیٰ وايي: "زه غواړم تاسو له خپلې خولې څخه بهر وغورځوم." هغه ولې داسې یوه استعاره کاروي؟ موږ هغه څه له خولې څخه بهر غورځوو چې زموږ بدن یې نشي هضمولی یا جذبولی. کلونه وړاندې، زما دویم او دریم زوی یوه ورځ د غرمې د ډوډۍ لپاره هامبرګر وغوښتل. په یوه ساعت کې، دواړو هغه خواړه بېرته کانګې کړل، ځکه چې د ښه کیفیت له غوښې څخه نه وو چمتو شوي. د هغوی بدنونو هغه خواړه رد کړل ځکه چې پوه شوي وو چې جذب یې زیانمن دی. په ظاهري بڼه، هغه "خراب" هامبرګر بالکل د هغو "ښو" هامبرګرونو په څېر ښکارېدل چې دوی پخوا خوړلي وو. په حقیقت کې، عیسیٰ دا وايي: "زه به هغه کسان له خپل بدن څخه بهر وغورځوم چې ادعا کوي زما دي، خو په حقیقت کې داسې نه دي."

هغه کسان چې سړه یا ګرم دي د خدای سره د دوی د اړیکو په اړه هیڅ وهم نلري - دوی یا باور نلري یا بشپړ باور لري - مګر هغه کسان چې ګرم دي دوکه شوي دي. دوی باور لري چې د دوی روحاني حالت د هغه څه څخه توپیر لري چې دا په حقیقت کې دی. هغوی ځانونه دې ته قانع کړي دي چې ګواکې د عیسی پورې تړاو لري. له همدې امله، د هغوی حالت تر هغو خلکو لا بدتر دی چې موږ یې ګناهګاران بولو. ګناهګاران پوهیږي چې د خدای خدمت نه کوي؛ له همدې امله، ورسره اړیکه نیول او

د خدای کلام ورته رسول اسانه دي. خو هغه کسان چې په ایمان کې سړه مهرې (بې زړه او بې حرکته) دي، ګومان کوي چې د خدای خدمت کوي. هغوی د فضل له لارې د نجات ادعا کوي، خو په حقیقت کې له هماغه فضل څخه بې برخې دي چې ادعا يې کوي. هغوی ته ورتلل او د خدای کلام ورته رسول خورا ستونزمن کار دی.

کله چې خلک فکر کوي چې دوی لا دمخه نجات موندلی دی، نو په پایله کې د نجات اړتیا نه احساسوي. عیسی د هغوی د حالت په اړه نور جزئیات څرګندوي: «تاسو وایئ: "زه شتمن یم؛ ما ډېره شتمني راټوله کړې او هیڅ شي ته اړتیا نه لرم." خو تاسو نه پوهېږئ چې تاسو بدمرغه، د رحم وړ، غریب، ړانده او لوڅ یاست.» (مکاشفه ۳: ۱۷)

د دې کلیسا خلکو په خپلو شتمنیو او په دې خبره ویاړ کړی چې ګواکې هغوی هیڅ شي ته اړتیا نه لري. هغوی په هغو شیانو باندې په تکیه کولو سره ځانونه ډاډه کړي چې هغه د خدای برکتونه ګڼي. ایا دا کیدای شي د نن ورځې د امریکا د کلیسا یو انځور وي؟ ایا موږ له خپلې ازادۍ او شتمنۍ څخه د ښښتن لپاره د خپل خدمت د کیفیت د لوړولو په موخه کار اخیستی دی؟ او که مو اجازه ورکړې چې خپله ازادي او شتمني موږ وغولوي؟ د لویدیځې کلیسا د یوې لویې برخې لپاره، همدغه وروستۍ خبره رښتیا ده.

سره له دې، ما په لویدیځه کلیسا کې له ډېرو داسې ایماندارانو نارینه وو او ښځو سره لیدلي چې د تقدس او پاکۍ لپاره خورا قوي او نه ستړې کېدونکې هیله لري. هغوی په اقلیت کې دي، نه په اکثریت کې. هغوی رښتیني سرتېري دي چې د جګړې ډګر او دښمن ښه پېژني. د هغوی لېوالتیا او اخلاص د هغوی له عملي پایلو (مېوو) څخه ثابتېږي، نه له هغو خبرو چې دوی یې کوي.

عیسیٰ په کلیسا کې هغو کسانو ته چې په ایمان کې سړه (بې‌زړه) رویه لري، وایي: «زه تاسو ته مشوره درکوم چې له ما څخه هغه سره زر واخلئ چې په اور کې خالص شوي وي، ترڅو شتمن شئ؛ او سپیني جامې واخلئ چې ویې اغوندئ او ستاسو د لوڅوالي شرم ښکاره نه شي؛ او خپلې سترګې په ځانګړي مرهم مسح کړئ، ترڅو لیدل کولی شئ.» (مکاشفه ۳: ۱۸)

عیسیٰ ټینګار کوي چې هغوی باید له هغه څخه یو څه وپیري یو داسې شی چې په ښکاره توګه، یوازې د هغه د خدای‌توب په منلو سره نه شي ترلاسه کېدای. په یاد ولرئ چې دې کلیسا په هغه نوم د نجات دعوه کوله؛ خو بیا هم، هغوی هغه ایمان نه

درلود چې رښتيني ايمانداران يې بايد ولري. خو موږ څنګه کولای شو له عيسیٰ څخه کوم شی وپېرو؟

په امثال ۲۳: ۲۳ کې، خدای موږ ته وايي: «حق واخله او هېڅکله يې مه پلوره.» هغه د اشعيا نبی له لارې وايي:

> «ای هغوی چې تږي ياست، راشئ؛ اوبو ته راشئ. او تاسو چې پيسې نه لرئ، راشئ، وپېرئ او وخورئ.» (اشعيا ۵۵: ۱)

لکه څنګه چې عيسی وويل، دا د داسې څه د ترلاسه کولو خبره ده چې په پيسو نه شي اخيستل کيدای.

عيسیٰ خپلو شاګردانو ته د اسماني پاچاهۍ په اړه داسې وايي: «بيا هم، د اسمان پاچاهي د يوه داسې سوداګر په څېر ده چې د ښو مرواوريو په لټه کې وي. کله چې هغه يوه ډېره قيمتي مرواوري ومومي، نو ځي او خپله ټوله شتمني پلوري او هغه مرواوري اخلي» (متی ۱۳: ۴۵-۴۶). د دې قيمتي مرواورۍ د ترلاسه کولو لپاره چې د خدای د پاچاهۍ سمبول دی انسان بايد خپله ټوله شتمني وپلوري ترڅو د هغې د پېرلو وس پيدا کړي. په بل عبارت، تاسو بايد خپل ټول ژوند پرته له دې چې د ځان لپاره څه وساتئ د هغه او د هغه د موخې په خدمت کې وقف کړئ او په بشپړ ډول د هغه لپاره ژوند وکړئ. پولس رسول دا ټکی داسې بيانوي: «هغه د ټولو لپاره مړ شو، ترڅو ژوندي خلک نور د ځان لپاره نه، بلکې د هغه چا لپاره ژوند وکړي چې د دوی لپاره مړ شو او بيا راپاڅېد» (۲ قرنتيان ۵: ۱۵).

هوښيار او ناپوه

د عيسیٰ ځينې مثالونه همدې ټکي ته اشاره کوي. يو له دغو مثالونو څخه د متی د انجيل د ۲۵ فصل په لومړيو دولسو آيتونو کې موندل کېږي. د اسمان پاچاهي له هغو لسو پيغلو سره تشبيه شوې ده چې خپل څراغونه يې واخيستل او د زوم يعنې عيسیٰ د هرکلي لپاره ورغلل. هغوی ټولې پيغلې وې او هغه يې د "مالک" په نامه ياداوه. هغوی ټولو څراغونه لرل چې د رڼا درلودلو نښه ده او د هغو خلکو استازيتوب يې کاوه چې د ابدي ژوند ډالۍ يې ترلاسه کړې ده. هغوی ټولو تمه درلوده چې د هغه په بېرته راتګ سره به ورسره د واده په ميلمستيا کې ګډون وکړي. هغه د هغو خلکو په

اړه خبرې نه کوي چې هيڅکله يې د انجيل پيغام نه دی اورېدلی او يا يې هيڅکله پر هغه د ايمان ادعا نه ده کړې؛ په بله وينا، هغه د "بېاحساسه" يا "سړو" اشخاصو په اړه خبرې نه کوي!

له هغو لسو پيغلو څخه پنځه هوښيارې وې او نورې يې ناپوهه. دا نسبت د پام وړ دی؛ په دې خبرو کې عيسی د کليسا يو نسبتاً لويې برخې ته اشاره کوله.

څه شی هوښياران له ناپوهانو څخه جلا کول؟ ناپوهانو يوازې خپل څراغونه له ځان سره درلودل. خو هوښيارانو د خپلو څراغونو ترڅنګ، د اضافي تيلو لوښي هم درلودل ترڅو وکولی شي خپل څراغونه په دوامداره توګه روښانه وساتي. د شپې په نيمايي کې يو لوړ غږ واورېدل شو چې ويل يې: "د واده زوم راځي!" او هغوی بايد د هغه د هرکلي لپاره بهر وتلي وای. خو د ناپوهانو څراغونه د مړ کېدو په حال کې وو. هغوی سمدستي هوښيارانو ته مخه کړه او ويې ويل: "موږ ته لږ تيل راکړئ، ځکه چې زموږ څراغونه مړ کېږي." (۸ آيت)

هوښيارانو ځواب ورکړ: «نه، ځکه چې دا به زموږ ټولو لپاره کافي نه وي. لاړ شئ او له هغو کسانو څخه يې ځان ته وپيرئ چې پلوري يې.» (۹ آيت)

ما د بېلابېلو ديني مشرانو له خولې د دې تمثيلي کيسې تفسير اورېدلی و، خو بيا هم داسې احساس مې کاوه چې اصلي مفهوم يې لا راته نه دی څرګند شوی. يوه سهار، له کوره لرې، په ټول زړه مې خدای ته زاری وکړې: «ای خدايه، له ما سره مرسته وکړه چې دا کيسه درک کړم!»

په هماغه ورځ، خدای ماته وښودله چې د دې کيسی اصلي او کليدي جمله هغه ده چې هوښيارې پيغلې يې ناپوهو پيغلو ته وايي: "لاړ شئ او له پلورونکو څخه يې ځان ته وپيرئ." دا صحنه په خپل ذهن کې تصور کړئ: لس پيغلې پنځه هوښيارې او پنځه ناپوهې يوې هټۍ ته ننوځي. يوه ناپوهه پيغله د هټۍ ميز ته ورنږدې کيږي، پيسې راوباسي او هټۍوال ته وايي: "هغه څراغونه راکړه. زه غواړم چې وژغورل شم. نه غواړم دوزخ ته لاړه شم. زه د خدای برکتونه غواړم!" ناپوهې پيغلې خپل څراغونه په لاس کې نيسي او له هغه ځايه روانې کيږي، په داسې حال کې چې وايي: "خدای ته شکر، زه وژغورل شوم!"

هوښيارد پلورنځي د ميز خواته ورغی او په جيب کې موجود ټول نغدي پيسې يې پر ميز کېښودې. هغوی خپله ټوله شتمني په نغدو پيسو بدله کړې وه او له خپلو ټولو سپماوو سره يوځای يې پلورنځي ته راوړې وه. هغوی پلورونکي ته وويل: "دا زما

ټوله شتمني او ټولې نغدې پيسې دي چې لرم يې؛ نور هيڅ شی نه لرم! مهرباني وکړئ هغه څراغ راکړئ او په پاتې پيسو راته دومره تېل راکړئ چې اخيستلی يې شم." بيا هغوی هر يو له پلورنځي څخه په داسې حال کې ووتل چې يو څراغ او د تېلو يو لوی لوښی يې له ځان سره درلود، ترڅو څراغ پرې روښانه وساتي.

توپير دلته دی: هوښيارانو خپله ټوله هستي (او ژوند) وقف کړ، خو ناپوهانو يوازې هغه څه ورانديې کړل چې د خلاصون لپاره يې کافي ګڼل؛ هغوی د خپل ژوند يوه برخه د ځان لپاره وساتله. که څه هم هغوی له هڅې څخه له څراغ سره راووتل او رڼا يې ښکاره وه، خو هغه رڼا تر پايه پورې بله پاتې نه شوه. لکه څنګه چې دا کيسه موږ ته وايي، د شپې په نيمايي کې د هغوی څراغونه ورو ورو مړه شول. په تر ټولو تياره شيبه کې کله چې مصيبت خپل اوج ته رسيدلی و هغوی نور د دريدو توان نه درلود. له همدې امله عيسی تل وايي: "هغه څوک چې تر پايه پورې ثابت قدم پاتې شي، هغه به وژغورل شي."

هغه ناپوهې پيغلې سمدستي د تيلو اخيستلو لپاره لاړې، خو په داسې حال کې چې هغوی هلته نه وې، زوم راورسېد. هوښيارې پيغلې، چې پوره چمتو وې، له هغه سره د واده په مېلمستيا کې دننه شوې او دروازه وتړل شوه. کله چې ناپوهې پيغلې بېرته راغلې، نو چيغې يې کړې: "مالکه، مالکه! زموږ لپاره دروازه خلاصه کړه!" (۱۱ آيت) "خو هغه ورته وويل: 'په رښتيا زه تاسو ته وايم، زه تاسو نه پيژنم.'" (۱۲ آيت)

يو ځل بيا موږ ګورو چې خدای هغو کسانو ته چې هغه د خپل ښتن په توګه مني، وايي: «زه تاسو نه پيژنم.» هغوی هغه سړې او بې‌زړه (نيمګړي) ايمانداران وو چې خپل ټول ژوند يې هغه ته نه و سپارلی. د عيسی دا خبرې يقيناً هغوی ته متوجه وې: «څوک چې خپله صليب پر اوږه نه اخلي او زما پيروي نه کوي، نو زما د وړتيا نه لري» (متی ۱۰: ۳۸).

ولې موږ په امريکا کې داسې يو انجيل منلی دی چې موږ ته د صليب له منلو پرته د قيامت د ځواک برکتونه وړاندې کوي؟ دې کار موږ د سړې او بې‌احساسه روحيې حالت ته رسولي يو. دې موږ د خدای له هغه اور څخه بې‌برخې کړي يو چې بايد زموږ په زړونو کې بل وای. ايا موږ د مړو په منځ کې د ژوند کولو هڅه کړې ده؟ ايا موږ د هغه دا خبرې هيرې کړې دي چې په روښانه توګه وايي: «ځکه هر څوک چې وغواړي خپل ژوند وژغوري، هغه به يې له لاسه ورکړي؛ خو هر څوک چې زما په خاطر خپل ژوند له لاسه ورکړي، هغه به يې ومومي» (متی ۱۶: ۲۵)

یوولسم فصل

زر، جامې او مرهم

د تقدیس عمل زموږ او د خدای ترمنځ یوه ګډه هڅه ده.

"زه تاسو ته مشوره درکوم چې له ما څخه هغه زر وپیرئ چې په
اور کې پاکه شوې وي، ترڅو شتمن شئ؛ او سپینې جامې، ترڅو
هغه واغوندئ او ستاسو د شرم وړ بربنډتوب ښکاره نه شي؛ او
مرهم، ترڅو هغه په خپلو سترګو ولګوئ او بینایي ترلاسه کړئ."
- (مکاشفه ۳: ۱۸)

عیسیٰ هغو کسانو ته چې زړونه یې د هغه په مینه کې نه سوځي، ټینګار کوي چې له هغه څخه درې شیان وپېري: سره زر، سپینې جامې او د سترګو لپاره مرهم. راځئ چې دا هر یو په جلا توګه وڅېړو.

خالصه زر، له اور څخه تیر شوی

ملاکي موږ ته وایي چې په وروستیو ورځو کې به خدای خپلې کلیسا ته د پاکوونکي اور په څېر راشي: «هغه به د سپینو زرو د پاکوونکي او تصفیه کوونکي په توګه کښېني؛ او هغه به د لاوي زامن پاک کړي او هغوی به د سرو او سپینو زرو په څېر خالص کړي، ترڅو هغوی وکولی شي څښتن ته په صداقت سره نذرانه وړاندې کړي.» (ملاکي ۳: ۳)

د "لاوي زامن" اصطلاح په نبوي مفهوم سره هغو "کاهنانو ته اشاره کوي چې پاچاهان دي" (۱ پطرس ۲:۹) — او لکه څنګه چې موږ مخکې پرې بحث کړی، دا کلیسا ته اشاره کوي. نبی د نوي عهدنامې اصطلاحات په واک کې نه درلودل؛ هغه نشو ویلای چې "هغه مسیحیان پاک کړي دي"، ځکه چې دا اصطلاح هغه وخت لا نه کارول کېده. څرنګه چې خدای د دې کاهنانو تقدس د سرو او سپینو زرو له تصفیه کولو سره پرتله کوي، نو موږ باید د سرو او سپینو زرو له ځانګړتیاوو او د هغوی د تصفیې له پروسو سره ښه بلد واوسو. عیسی په سرو زرو تمرکز وکړ، او موږ هم په سرو زرو تمرکز کوو.

سره زر په طبیعت کې په پراخه کچه شتون لري، خو بیا هم تل کم‌یافه پاتې شوي دي. دا ډېر کم په خالص حالت کې موندل کیږي. په خپل تر ټولو خالص حالت کې، سره زر نرم او د شکل بدلولو وړ (د چکش خوړلو وړ) وي، د خرابېدو یا سایه کېدو په وړاندې مقاومت لري او له نورو موادو څخه پاک وي. کله چې سره زر له نورو فلزاتو لکه مس، اوسپنې یا نکل سره ګډ شي، نو سختوالی یې زیاتیږي، خو د شکل بدلولو وړتیا او د سایه کېدو په وړاندې مقاومت یې کمیږي؛ دې ډول ګډو موادو ته "الای" (یا د فلزاتو ترکیب) ویل کیږي. څومره چې په دې ترکیب کې د مسو، اوسپنې، نکل یا نورو فلزاتو سلنه لوړه وي، هغومره سره زر سخت کیږي. برعکس، څومره چې په دې ترکیب کې د غیر سرو زرو فلزاتو سلنه کمه وي، هغومره سره زر نرم او د شکل بدلولو لپاره اسانه پاتې کیږي.

د دې په رڼا کې، د عیسی بیان د پوهیدو وړ ګرځي: د خدای په نظر کې، پاک زړه د خالصو او تصفیه شویو سرو زرو په څیر دی. پاک زړه نرم، حساس او د منلو وړ وي. د عبرانیانو په لیک کې لیکوال خبرداری ورکوي چې زړه د ګناه د فریب له امله سختیږي (عبرانیان ۳:۱۳). ګناه چې د خدای د لارو او واکمنۍ پر وړاندې سرکشي ده هغه اضافه عنصر دی چې زموږ پاک زړه په یو ګډ (ناخالص) ترکیب بدلوي او د سختېدو لامل یې ګرځي. دا سختوالی د حساسیت د له لاسه ورکولو لامل کیږي، کوم چې د هغه د غږ د اورېدو په بهیر کې خنډ رامنځته کوي. له بده مرغه، په کلیسا کې ډېر خلک په ظاهره دینداره ښکاري، خو زړونه یې له حساسیت څخه خالي دي. د دوی زړونه نور د عیسی لپاره د مینې او جذبې په اور نه ګرمیږي؛ د خدای لپاره هغه سوځنده مینه د ځان لپاره په یوه سړه مینه بدلېدلې ده یوه داسې مینه چې یوازې شخصي خوند، هوساینې او ګټې لټوي. هغوی دینداري د ګټې ترلاسه کولو د یوې

وسیلې په توګه ګوري (۱ تیموتاوس ۶:۵) او یوازې د هغو ژمنو له ګټو پسې ګرځي چې باید ترلاسه یې کړي، خو هغه ذات هیروي چې دا ژمنې یې کړې دي. دا غولول شوي کسان ځانونه په دنیاوي خوندونو کې ډوبوي، خو بیا هم د جنت د ننوتلو تمه لري؛ دوی په کلیسا کې هغه سرې او بې‌زړه غړي دي. د همدې له مخې، یعقوب موږ ته یادونه کوي چې رښتینې مسیحیت په دې کې دی چې انسان ځان د دنیا له ککړتیا څخه پاک وساتي (یعقوب ۱:۲۷). عیسی به د یوې داسې ځلیدونکې کلیسا د ترلاسه کولو لپاره بېرته راشي چې له داغ، ګونځې او عیب څخه پاکه وي (افسسیان ۵:۲۷)؛ یعنې یوه داسې کلیسا چې زړه یې پاک او د دې دنیا د نظام له اغېز څخه پاک شوی وي!

د سرو زرو بله ځانګړتیا د زنګ وهلو یا رنګ بایللو تیرېدو په وړاندې د هغوی مقاومت دی. په داسې حال کې چې نور فلزات د هوا د بدلونونو له امله خپله ځلا له لاسه ورکوي، خالص سره زر په داسې شرایطو کې خپل رنګ نه بایلي. برنج چې د مسو او زنک یو ژیړ رنګه ګډ فلز (آلیاژ) دی ښایي له سرو زرو سره ورته ښکاره شي، خو د هغوی په څېر چلند نه لري؛ برنج په اسانۍ سره خپل رنګ بایلي او زنګ نیسي. دا فلز د سرو زرو ښه لري خو اصلي ځانګړتیاوې یې نه لري. څومره چې په سرو زرو کې د ناخالصیو کچه لوړه وي، هغومره د هغوی د رنګ بایللو او زنګ وهلو احتمال ډېر وي.

د نړۍ لارې چارې اوس کلیسا ته هم ورننوتلې دي. موږ د نړۍ د ژوند د طریقې تر اغېز لاندې راغلي یو او د روحاني زوال او کمزورۍ ښکار کېږو. په لویدیځه کلیسا کې، زموږ ارزښتونه د دنیاوي فکرونو له امله ککړ شوي دي؛ موږ د خپلو نفساني غوښتنو پسې تللي او هغوی مو د خدای د برکتونو په نامه یاد کړي دي. په داسې حال کې چې ځانونه په دې برکتونو کې شتمن ګڼو، موږ خپله روحاني حساسیت له لاسه ورکړی او د پاکوالي او تزکیې اړتیا نه شو درک کولی.

دا ښيي چې عیسی به خپله کلیسا پاکه او تصفیه کړي او له دنیاوي اغیزو څخه به یې لرې کړي، هماغسې چې یو زرګر سره زر پاکوي. د پاکولو په دې بهیر کې، سره زر پوډر کیږي او بیا د "فلکس" په نوم له یوې مادې سره ګډېږي. دا مخلوط په یوه بتۍ کې اچول کیږي او د سختې تودوخې لاندې ویلې کیږي. ناپاکۍ د فلکس په واسطه جلا کیږي او سطحې ته راپورته کیږي، په داسې حال کې چې سره زر د ډېر وزن له امله د لوښي په تل کې کښیني. بیا، ناپاکۍ یا سلیګ (لکه مس، اوسپنه یا زنک چې له فلکس سره یوځای شوي وي) له سرو زرو څخه جلا کیږي.

د خدای هغو خبرو ته غوږ ونیسئ چې د اشعیا نبي په واسطه بیان شوې دي: «وګورئ، ما تاسو پاک کړي یاست، د سپینو زرو په څېر؛ ما تاسو د کړاو په بټۍ کې ازمویلې یاست» (اشعیا ۴۸: ۱۰). هغه بټۍ چې هغه زموږ د اصلاح او پاکوالي لپاره کاروي، کړاو، سختي یا رنځ دی نه هغه حقیقي اور چې د سرو او سپینو زرو د پاکولو لپاره کارول کیږي. پطرس دا خبره په لاندې آیتونو کې تاییدوي:

> «په دې خبره تاسو ډېر خوشحاله یاست، که څه هم اوس د لږ وخت لپاره، د اړتیا په صورت کې، د بېلابېلو ازموینو له امله غمجن شوي یاست؛ ترڅو ستاسو د ایمان رښتینولي چې د هغه سرو زرو څخه ډېره ارزښتناکه ده چې له منځه ځي که څه هم هغه په اور کې ازمویل کیږي د عیسی مسیح په ښکاره کېدو سره د ستاینې، جلال او عزت لامل وګرځي.» (۱ پطرس ۱: ۶-۷)

ازموینې او کړاوونه زموږ د سپېڅلتیا او اصلاح لپاره د خدای اور دی. د دې اور تودوخه زموږ ناپاکۍ له هغه الهي خوی او صفت څخه جلا کوي چې زموږ په ژوند کې شتون لري.

زه په داسې یوه کلیسا کې لوی شوم چې د یوې ځانګړې فرقې پورې یې تړاو درلود؛ د دې فرقې تعلیم دا و چې نجات د اوبو په پاشلو سره د تعمید ترلاسه کولو، کلیسا ته د تلو او د کلیسا د مقرراتو د مراعاتولو له لارې ترلاسه کیږي. کله چې په ۱۹۷۹ کال کې زما د کالج د زده کړو پر مهال زه د نجات خاوند شوم، نو ماته مشوره راکړل شوه چې یوې داسې خپلواکې کلیسا ته لاړ شم چې د خدای په برکتونو یې ډېر ټینګار کاوه. نه په هغه کلیسا کې او نه هم په هغه فرقه ییزه کلیسا کې چې زه پکې لوی شوی وم، د تقدس په اړه کوم تعلیم ورکول کیده.

په ۱۹۸۵ کال کې، د دعا پر مهال خدای له ما سره د پاکۍ او اخلاص د اړتیا په اړه خبرې پیل کړې، او دې کار زما په ژوند کې یوه ځانګړې تنده راوپاروله. ما په ټول زړه له هغه څخه وغوښتل چې زه پاک کړم. څو میاشتې وروسته، هغه زما غوښتنې ته ځواب ووایه. د همدغه کال په ډسمبر کې، هغه وویل چې غواړي ماته راوښیي چې څنګه له خپل نفس څخه انکار وکړم، صلیب پر اوږه واخلم او د هغه پیروي وکړم. هغه ماته وښودله چې اراده لري زما په ژوند کې د پاکوالي کار ترسره کړي.

په ډېرې لېوالتیا مې خپلې ښځې ته وویل: "خدای غواړي زما ټولې ناپاکۍ پاکې کړي،" او ورته مې د هغو بېلابېلو غیر الهي خویونو په اړه خبرې وکړې چې هغه یې

باید له ما څخه لرې کړې وای. په دې کې ډېرى هغه برخې وې چې پکې مې د افراط لور ته میلان درلود؛ لکه د ډېر خوراک عادت، د ډېر وخت لپاره تلویزیون کتل، او په تفریح او خوندونو باندې ډېر تمرکز کول. خو له دریو میاشتو وروسته، هېڅ بدلون رامنځته نه شو. په حقیقت کې، حالات لا پسې خراب شوي وو؛ داسې ښکارېده چې ګواکې زه دوه چنده د نفساني غوښتنو په لومه کې ښکېل شوی یم.

ما له خدای څخه وپوښتل: "ولې زما بدې عادتونه د ښه کېدو پر ځای لا پسې خرابیږي؟" هغه ځواب ورکړ: "زویه، ما درته ویلي وو چې زه غواړم ته پاک کړم. تا هڅه وکړه چې دا کار په خپله قوه ترسره کړې؛ خو اوس به زه دا کار په خپله طریقه ترسره کړم."

له هغه وخته، زه د سختو ازموینو څخه تیر شوم چې ما هیڅکله مخکې نه وو تجربه کړې! د دوی په مینځ کې، خدای په ملیونونو کیلومتره لرې ښکاریده - که څه هم په حقیقت کې، هغه نه و. د شخصیت نیمګړتیاوې چې مخکې پټې وې ښکاره شوې، او د دوی ټولو ریښه په یوه کلمه کې لنډیز کیدی شي: خود غرضي. زه د خپلو نږدې عزیزانو په وړاندې بې ادبه او سخت وم. ځینې وختونه، زه به پرته له کوم دلیل څخه په خپل میړه او ماشومانو چیغې وهلې. ما د هرڅه په اړه شکایت کاوه او بهر ته د تګ سره هیڅ علاقه نه درلوده. زه په لویه کچه د خپلې کورنۍ، ملګرو او شپون په وړاندې سړه او بې رحمه وم، له دوی سره داسې چلند کوم لکه څنګه چې دوی زما د احساساتي رنځ لامل وي. زما د چلند له امله، دوی له ما څخه ډډه کول پیل کړل.

په پای کې، ما خدای ته چیغه کړه: "دا ټول غضب له کومه راغلی دی؟ پخوا خو زما په وجود کې داسې څه نه وو!"

هغه ماته په انجیل کې د تقدس او پاکوالي اړوند برخې وښودلې او بیا یې زما پوښتنې ته داسې ځواب ورکړ: «زویه، کله چې دوی سره زر خالص کوي، نو هغه په یوه ډېره ګرمه بټۍ کې ږدي او توند اور یې ویلي کوي. کله چې ویلي شي، نو ناپاکۍ یې د لوښي سطحې ته راپورته کیږي.»

هغه زما پام زما د واده د سرو زرو کړۍ (حلقې) ته راواړاوه. دا د ۱۴ قیراطه سرو زرو ده؛ د دې معنا دا ده چې له ۲۴ برخو څخه ۱۴ برخې یې خالص سره زر دي او پاتې ۱۰ برخې یې له نورو فلزاتو څخه جوړې شوې دي. له همدې امله، دا نږدې ۶۰ سلنه سره زر دي.

بیا یې له ما څخه داسې پوښتنې وکړې چې زما ژوند یې بدل کړ: "ایا هغه ګوته تا

ته د خالصو سرو زرو په څېر نه ښکاري؟"

ما ځواب ورکړ: "هو."

هغه وویل: «خو دا خالصه سره زر نه دي، همداسې نه ده؟»

ما ځواب ورکړ: «هو، خدایه.»

هغه خپلو خبرو ته دوام ورکړ: "تاسو نشئ کولی په کاني ډبره کې موجودې ناپاکۍ هغه وخت ووینئ چې لا په اور کې نه وي اچول شوې، خو دا پدې معنی نه ده چې پکې ناپاکۍ نشته."

ما ځواب ورکړ: «هو، خدایه.»

بیا هغه داسې خبرې وکړې چې زما په زړه یې د بم په څېر اغېز وکړ: "کله چې زه تا په هغه اور کې واچوم، نو ستا ناپاکۍ به سطحې ته راووځي؛ که څه هم هغوی له تا پټې وې، خو ما لیدلې وې. اوس انتخاب ستا دی؛ هغه څه ته چې ښکاره کیږي، ستا غبرګون به ستا راتلونکی وټاکي. ته کولای شې په غوسه پاتې شې او د خپلې اوسنۍ وضعې له امله خپل شریک ژوند، ملګرو، روحاني مشر یا همکارانو ته پړه ور واچوې او په دې توګه هغو ناپاکیو او ککړتیاوو ته اجازه ورکړې چې ستا د چلند د توجیه په توګه پاتې شي او وروسته، کله چې ستونزې کمې شي، هغه ناپاکۍ به بیا پټې شي. یا دا چې ته کولای شې له خپلې وضعې سره هغسې مخامخ شې لکه څنګه چې واقعیا ده، توبه وباسې او ښښنه وغواړې؛ بیا به زه خپله چمچه را واخلم او هغه ناپاکۍ به له ستا له ژوند څخه لرې کړم."

خدای هغوی زموږ د خوښې خلاف نه لرې کوي. پولس په دې پوهېده او له همدې امله یې ټینګار وکړ: «راځئ چې ځانونه د بدن او روح له هر ډول ناپاکۍ څخه پاک کړو او د خدای په ویره کې تقدس بشپړ کړو» (۲ قرنتیان ۷:۱). په دې اړه، هغه تیموتاوس ته لیکي:

> «هر څوک چې د خدای په نوم اقرار کوي، باید له بدکارۍ څخه ځان وساتي. په یوه لویه ماڼۍ کې نه یوازې د سرو او سپینو زرو لوښي وي، بلکې د لرګي او خاورې لوښي هم وي؛ ځینې د درناوي وړ کارونو لپاره وي او ځینې نور د عادي یا کم ارزښته کارونو لپاره. نو که څوک له دې شیانو څخه ځان پاک وساتي، هغه به د درناوي وړ کار لپاره یو لوښی وي، چې تقدیس شوی او د کور د څښتن لپاره ګټور او د هر ښه کار لپاره چمتو شوی وي.»
> (۲ تیموتاوس ۲: ۱۹-۲۱)

د تقدس عمل زموږ او خدای ترمنځ یوه ګډه هڅه ده. هغه فضل او برکت راکوي، خو دا موږ یو چې باید په خپل ټول وجود سره د هغه د تقدس بخښونکي عمل په لټه کې شو. کله چې هغه دا بهیر پیل کړي، نو موږ باید په عاجزۍ او اطاعت سره ورسره همکاري وکړو. زما په خپل مورد کې، زه یوازې خپلې ظاهري کمزورۍ لیدلی شم لکه ډېر خوړل، ډېر تلویزیون کتل، په افراطي خوندونو کې ډوبېدل او داسې نور په داسې حال کې چې خدای د هغو اصلي لاملونه لیدلی شي؛ او کله چې هغه د هغو مسلو حل راوړي، نو بیا د نورو کمزوریو د اصلاح وخت رسیږي. تقدس یو دوامداره او د ټول عمر بهیر دی چې ډېری وخت دردناک وي، خو د هغه د وروستۍ پایلې په پام کې نیولو سره، زه یې هرکلی کوم.

د خالص سرو زرو بله ځانګړتیا د هغوی رڼا او شفافیت دی: "د ښار چوک له خالصو سرو زرو څخه و، چې د ښیښې په څېر رڼا او شفاف و" (مکاشفه ۲۱:۲۱). کله چې تاسو د اور په څېر سختو ازموینو له لارې سپېڅلي او پاک شئ، نو د شفافو سرو زرو په څېر ګرځئ! یو شفاف او ځلیدونکی لوښی د ځان لپاره هیڅ ویاړ یا برم نه غواړي؛ بلکې د دې لپاره کار کوي چې خپل دننی محتوا لوړه او ښکاره کړي. څومره چې موږ ډېر سپېڅلي کېږو، هغومره نړۍ کولای شي عیسی زموږ په وجود کې په روښانه توګه ووینې. هلیلویا!

داوود، چې زړه یې د خدای په لټه کې و، داسې فریاد وکړ: "څوک کولای شي په خپلو تېروتنو پوه شي؟ ما له هغو ګناهونو څخه پاک کړه چې پټ دي" (مزمور ۱۹:۱۲). کاش چې دا زموږ دعا هم وي. کله چې موږ له خدای څخه غوښتنه کوو چې زموږ زړونه پاک کړي، نو هغه هغه ناپاکۍ لرې کوي چې زموږ له خپلو سترګو پټې وي. څښتن زموږ د زړونو ژور فکرونه او نیتونه پېژني، حتی هغه چې موږ پخپله ترې خبر نه یو. پاکوالی هغه څه پیاوړي کوي چې پخوا ښه وو او زموږ کمزورۍ او ناپاکۍ له منځه وړي. له همدې امله، عیسی زموږ د زمانې کلیسا ته مشوره ورکوي چې له هغه څخه په اور کې تصفیه شوې سره زر واخلي ترڅو موږ شتمن شو نه په هغه څه چې نړۍ یې پسې ګرځي، بلکې په هغه څه چې تل به پاتې وي.

سپینې جامې

وروسته له دې چې عیسی دې کلیسا ته د خالصو سرو زرو د اخیستلو لارښوونه وکړه، هغې ته یې مشوره ورکړه چې له هغه څخه سپینې جامې واخلي ترڅو د هغې بربنډتوب پټ شي. په همدې ډول، خدای د اسراییلو فریاد ته ځواب وایي:

اې صهیونه، ویښ شه!
او ځان په ځواک سمبال کړه!
اې اروشلیمه، اې مقدسه ښاره،
«خپلې ښکلې جامې واغونده!» (اشعیا ۵۲: ۱)

صهیون د کلیسا یوه نښه ده. خدای داسې نه وایي چې "زه به تاسو په ښکلي لباس کې ملبس کړم،" بلکې وایي: "خپل ځان په ښکلو جامو کې ملبس کړئ." په ورته ډول، پولس هم کلیسا ته لارښوونه کوي: "خپل ځان د څښتن عیسی مسیح په جامو کې ملبس کړئ او د جسم د خواهشاتو د پوره کولو هڅه مه کوئ" (رومیان ۱۳: ۱۴). هیڅوک نشي کولی د دې سپینو جامو پرته خدای ته نږدې شي؛ له همدې امله خدای دا لارښوونه کوي (مکاشفه ۷: ۹). په دې دریو وارو مواردو کې ګډه او مهمه خبره دا ده چې موږ باید دا جامې پر ځان واغوندو.

د هغه فضل موږ ته د دې جامو د ترلاسه کولو توان راکوي. موږ پخپله د هغوی په ترلاسه کولو نه شو توانېدلی، ځکه چې زموږ ټول صالح کارونه د ناپاکو ټوټو په څېر دي (اشعیا ۶۴: ۶). خو لکه څنګه چې نبی وایي:

زه په خدای کې ډېر خوشحاله یم،
او زما ځان زما په خدای کې خوشحالیږي؛
ځکه چې هغه ما ته د نجات جامې اغوستې دي،
او هغه زه د صداقت په چپن پوښلی یم؛
لکه یو زوم چې خپل سر د پګړۍ سره ښکلی کوي،
"او لکه څنګه چې ناوې ځان په خپلو ګاڼو پوښولې وی."
(اشعیا ۶۱: ۱۰)

خدای زموږ لپاره د نجات جامې او د ښکلا زیورات چمتو کوي هغه جامې چې موږ یې خپله هېڅکله نشو برابرولی. خو بیا هم، ناوې باید پاملرنه وکړي، ځکه چې دا ټول چمتو شوي شیان بې ګټې ثابتېدای شي؛ دا خپله هغه ده چې باید ځان ښکلی کړي.

دا بېلګه په پام کې ونیسئ: یوه بې وزله ښځه له یوه شهزاده سره کوژده شوې وه. هغه خورا بې وسه وه او د واده د تیاریو لپاره یې هیڅ مالي وس نه درلود. هغې له څو ټوټو زړو جامو پرته بل څه نه درلودل او نشو کولی چې له مناسبو جامو پرته شاهي ماڼۍ ته ورشي. شهزاده له هغې سره د ژورې مینې له امله د واده د جامو او ګاڼو لپاره پیسې ورکړې. خو هغې د واده د اړینو توکو د پېرودلو پر ځای، هغه پیسې په خپلو شخصي خوښیو او ساعت تېرۍ ولګولې. په نامناسبو جامو کې په مراسمو کې د ګډون کولو له لارې، هغې هم له پاچا او هم له شهزاده سره بې احترامي وکړه. هغې ته په سخاوت سره د مناسبو جامو د برابرولو وسایل ورکړل شوي وو، خو هغې هغه مرسته بې ارزښته وګڼله او د واده لپاره یې د ځان په چمتو کولو کې پاتې راغله.

که هغې هغه څه د واده د جامې په اخیستلو کې کارولي وای چې شهزاده ورته ورکړي وو، نو دا به د هغې لپاره د ویاړ او عزت سرچینه ګرځېدلې وای او هغې به ویلي وای: "هغه زه په دې د واده په جامو سمبال کړې یم." هغې دا جامې د شهزاده د فضل او بخشش له لارې ترلاسه کړې؛ دا کار په بشپړ ډول د هغه د برابرولو او ورکړې له امله ممکن شوی و. خو بیا هم، دا د هغې خپله دنده وه چې د هغو جامو په اخیستلو او اغوستلو سره ځان چمتو کړي.

دا بېلګه په مستقیم ډول زموږ د هغه آسماني زوم د هرکلي لپاره له چمتووالي سره تړاو لري. یوحنا هغه صحنه چې لیدلې یې وه او هغه څه چې اورېدلي یې وو، داسې بیانوي:

> "راځئ چې خوشحالي وکړو او هغه ته جلال ورکړو، ځکه چې د وري د واده وخت راغلی دی او د هغه ناوې ځان چمتو کړی دی؛ هغې ته د اغوستلو لپاره ښه، ځلیدونکی او پاک کتان ورکړل شو. دا ښه کتان د مقدسانو د صالحو اعمالو استازیتوب کوي." (مکاشفه۱۹: ۷-۸)

په ۸ آیت کې د "مقدسانو د عادلانه اعمالو" لپاره یوناني اصطلاح dikaiōma ده. د "سټرانګ لغاتنامې" له مخې، دا کلمه د "عادلانه یا حق عمل" په توګه تعریف شوې ده.

د "واینز ایکسپوزیټري ډکشنري" له مخې، دا کلمه یو "عادلانه عمل" ښیي او د "عدالت د یوې عیني او څرګندې بڼې" استازیتوب کوي. خدای پر مورږ خپل فضل نازل کړی دی ترڅو مورږ عادلانه اعمال ترسره کړو. د مقدس کتاب له مخې، د همدغو اعمالو له لارې مورږ هغه سپین لباس ترلاسه کوو چې د واده په میلمستیا کې به یې اغوندو. نو، ایا مورږ د هغه فضل بې ځایه ترلاسه کړی دی؟ که چیرې زمورږ د واده جامې زمورږ د ښو یا صالحو اعمالو پر بنسټ ترلاسه کیدای، نو په لویدیځه کلیسا کې به زمورږ څخه ډیری خلک نږدې لوڅ پاتې شوي وو؛ زمورږ اعمال حتی د یوې لنډې لمنې لپاره هم کافي نه وو، د واده د بشپړې جامې خو بیخي خبره نه وه! دا خبره یو ځل بیا د یعقوب هغه زړور او استدلالي سوال روښانه او تاییدوي چې وایي: "اې ناپوهه انسانه، ایا غواړې پوه شې چې ولې له عمل پرته ایمان بې ګټې دی؟" (یعقوب ۲:۲۰). مورږ په معاصره لویدیځه کلیسا کې څنګه له دې حقیقت څخه غافله شوي یو؟

د حقیقي ایمان د روښانه کولو لپاره، یعقوب دوه مثالونه وړاندې کوي. هغه پوښتنه کوي: "ایا زمورږ نیکه ابراهیم د خپلو اعمالو له امله عادل ونه ګڼل شو، کله چې هغه خپل زوی اسحاق په قربانګاه باندې وړاندې کړ؟" (یعقوب ۲: ۲۱). ښایي څوک ووایي: "ما فکر کاوه چې مورږ د ایمان په واسطه نجات موندلی دی." هو، خو نه د هغه ډول فضل او ایمان له لارې چې د شلمې پیړۍ په وروستیو کې په لویدیځه نړۍ کې تدریس کیدل. ایمان هغه وخت حقیقي نه شي ګڼل کیدای چې ورسره اړوند عملونه څرګند نه وي، او د هغه له فضل پرته، داسې هیڅ عمل نه شي ترسره کیدای.

یعقوب دوام ورکوي:

> "تاسو ګورئ چې د هغه ایمان او عملونه یوځای کار کاوه، او د هغه ایمان د عملونو په واسطه بشپړ شو. او هغه مقدس کلام پوره شو چې وایي: 'ابراهیم په خدای ایمان راوړ او دا ورته د راستۍ په توګه وشمیرل شو،' او هغه د خدای دوست ونومول شو. نو تاسو ګورئ چې یو کس د خپلو کارونو له مخې راست ګڼل کیږي، نه یوازې د ایمان له مخې." (یعقوب ۲: ۲۱-۲۴)

هغه دویم مثال چې یعقوب یې وړاندې کوي، داسې دی: "آیا راحاب هم د خپلو هغو کړنو له امله عادله ونه ګڼل شوه کله چې هغې استازو ته پناه ورکړه او هغوی یې له بلې لارې رخصت کړل؟ هو، لکه څنګه چې بدن له روح پرته مړ دی، همداسې ایمان هم له عمل پرته مړ دی" (یعقوب ۲: ۲۵-۲۶). په یوه بله بڼه دا خبره داسې بیان شوې

ده: "هغه ايمان چې د ښو اعمالو ميوه نه ورکوي، مړ دی."

که ايمان له عمل سره مل نه وي، نو بيخي ايمان نه ګڼل کيږي. د لاوديکيه د کليسا په څېر، ښايي موږ هم د ايمان دعوه وکړو؛ خو ايا موږ د هغه ايمان په تودوخې سره داسې عملونه هم ترسره کوو چې د دې دعوې ريښتينولي ثابته کړي؟

راځئ چې هغه دوه کيسې وڅېړو چې عيسی د «لسو پيغلو» له کيسې وروسته بيان کړې دي. د لسو پيغلو د کيسې اصلي ټکی په ياد ولرئ: هغو ناپوهو پيغلو خپله ټوله ژوند وقف نه کړ، که څه هم هغوی لاهم عيسی ته «مالک» ويل. هغوی د واده په مېلمستيا کې له ګډون څخه بې برخې پاتې شوې.

بله کيسه د يوه شتمن سړي په اړه ده چې غوښتل يې يو اوږد سفر وکړي. دا شتمن سړی د عيسی مسيح استازيتوب کوي. هغه خپل نوکران راوغوښتل، خپله شتمني يې ور وسپارله او لارښوونه يې ورته وکړه چې د هغه د نشتوالي پر مهال پرې پانګونه وکړي. هغه د هر نوکر د وړتيا له مخې بېلابېلې اندازې پيسې هغوی ته وسپارلې او بيا خپل سفر ته روان شو. دوو نوکرانو په زيار او کوښښ کار وکړ او هغه شتمني يې چې ترلاسه کړې وه، دوه چنده کړه. دريم نوکر چې تر ټولو لږه برخه يې ترلاسه کړې وه لاړ او يوه کنده يې وکېندله ترڅو د خپل بادار پيسې پکې پټې او خوندي کړي. هغه هغه څه چې ورسپارل شوي وو، په کار ونه لګول؛ بلکې هسې بې کاره يې پرېښودل.

له ډېرې مودې وروسته، د هغو نوکرانو بادار بېرته راغی او له هغوی سره يې حساب وکړ. بادار د هغو لومړنيو دوو نوکرانو ستاينه وکړه چې هغه څه يې په پوره امانتدارۍ او زيار سره کارولي وو چې ورسپارل شوي وو او هغوی ته يې انعام ورکړ. بيا هغه نوکر چې تر ټولو لږه برخه يې ترلاسه کړې وه او هغه يې پټه کړې وه، وويل: «ځکه چې زه پوهېدم ته يو سختګيره سړی يې هلته حاصل اخلې چې تخم دې نه وي کرلی او هلته راټولوې چې پاشلی دې نه وي نو زه ووېرېدم او ستا پيسې مې په ځمکه کې پټې کړې. دا دي ستا پيسې!» خو بادار يې په ځواب کې وويل: «ای بدکاره او لټه نوکره!» (متی ۲۶:۲۵)

او هغه وايي: "خدمتګار." هغه د ملحد، پردي، بهرني يا دښمن ټکي نه کاروي. هغه کسان چې د هغه فضل يې نه دی ترلاسه کړی، د هغه دښمنان دي (روميان ۵:۱۰). هغه کسان چې نه دي ژغورل شوي، پردي يا بهرني ګڼل کيږي (افسسيان ۲:۱۹). هغه اشخاص چې د خدای په شتون باور نه لري، ملحدين بلل کيږي. دا سړی په دې هيڅ يوه اصطلاح نه دی ياد شوی؛ بلکې هغه د خپل بادار د خدمتګار په توګه ياد شوی دی.

بیا عیسی دا خبره ټولو ته متوجه کوي: "ځکه چې هر چا سره چې وي، هغه ته به نور هم ورکړل شي او هغه به ډېر څه ولري؛ خو له هغه چا څخه چې نه لري، حتی هغه څه به هم ترې واخیستل شي چې ورسره دي" (متی ۲۹:۲۵).

د دواړو مالک او دریو واړو نوکرانو ترمنځ قضاوت پر دې بنسټ و چې هغوی هر یوه له هغه څه څخه څنګه ګټه پورته کړه چې ورسپارل شوي وو. دا قضاوت په دې پورې تړلی نه و چې ایا هغوی د هغه په شتون باور درلود که نه. په ښکاره توګه، دریم خادم د هغه مالک په شتون باور درلود چې پیسې یې ترې ترلاسه کړې وې. هغه په دې هم باور درلود چې مالک به یې بېرته راشي؛ همدا لامل و چې هغه پیسې یې په یوه خوندي ځای کې پټې کړې وې. خو بیا هم، هغه خپله ژوند د مالک د بېرته راتګ د حقیقت له پامه غورځولو سره تېر کړ. هغه په خپل وخت کې له مناسبې ګټې اخیستنې پاتې راغی او په هغه موده کې یې هیڅ ډول نیک عمل ترسره نه کړ. مالک دغه سست او بې ګټې خادم ته داسې حکم وکړ: "دا بې ګټې خادم تیارې ته وغورځوئ، چېرته چې به ژړا او د غاښونو چیچنه وي" (متی ۲۵: ۳۰).

که څه هم د دې متل شاته کیسه د جامو د ترلاسه کولو پر ځای د پیسو په پانګونه متمرکزه ده، خو هماغه اصل دلته هم پلي کیږي: د عمل نه ترسره کول چې له داسې زړه څخه سرچینه اخلي کوم چې په ریښتینې توګه تسلیم شوی نه وي. هغه پرېکړه چې د سست خدمتګار په وړاندې وشوه، په مستقیم ډول له هغه ملامتیا سره ورته والی لري چې عیسی مسیح په لاودیکیه کې کلیسا ته متوجه کړې وه؛ هغوی د خپلو سړو (بې حرارته) اعمالو له امله لوڅ پاتې شول نه د دې له امله چې د هغه په شتون یې باور نه درلود.

د عیسیٰ بله کیسه د قیامت د ورځې په اړه ده، کله چې هغه به د ټولو خلکو قضاوت وکړي. هغه به هغوی له یو بل څخه جلا کړي، لکه څنګه چې یو شپون پسونه له وزو څخه جلا کوي.

«بیا به هغه هغو کسانو ته چې د هغه ښي لوري ته دي، ووایي: "راشئ، ای زما د پلار برکت موندونکو! هغه پاچاهي په میراث واخلئ چې د نړۍ له پیدایښت راهیسې ستاسو لپاره چمتو شوې ده. ځکه چې زه وږی وم او تاسو ماته خواړه راکړل، تږی وم او تاسو ماته د څښلو لپاره څه راکړل، پردی وم او تاسو زه میلمه کړم، لوڅ وم او تاسو ماته جامې راکړې، ناروغ وم او تاسو زما پوښتنه وکړه، په زندان کې وم او تاسو زما لیدو ته راغلئ." بیا به صالحان هغه ته ځواب ورکړي: "ای مالکه! موږ کله ته وږی

ولیدې او خواړه مو درکړل، یا تږی او د څښلو لپاره مو څه درکړل؟ کله مو ته پردی ولیدې او میلمه مو کړې، یا لوڅ او جامې مو درکړې، یا ناروغ او یا په زندان کې او ستا پوښتنه مو وکړه؟" او پاچا به هغوی ته ځواب ورکړي: "په رښتیا چې زه تاسو ته وایم، هر هغه څه چې مو زما د دې وروڼو له ډلې څخه د یوه کوچني لپاره هم کړي دي، په حقیقت کې مو زما لپاره کړي دي."» (متی ۲۵: ۳۴-۴۰)

عیسیٰ یوازې فزیکي ناروغۍ، لوږې یا بندي کېدو ته اشاره نه کوي؛ بلکې د هغه خبرې روحاني کمزورۍ ته هم متوجه دي. عیسیٰ د خپل خدمت په اوږدو کې تر ټولو زیات ټینګار پر هغو کسانو کاوه چې په روحاني لحاظ لوږه یې درلوده. هغه د روحاني لوږې لرونکي ماړه کړل (متی ۵: ۶) او د روحاني تندې لرونکو تنده یې ماته کړه (یوحنا ۴: ۱۰). هغه ناروغانو او بندیانو ته وایي:

"د خدای روح په ما باندې دی، ځکه چې هغه زه مسح کړی یم چې
هغه زه مسکینانو ته د ښه زیري رسولو لپاره مسح کړی یم
او هغه زه رالېږلی یم چې بندیانو ته د ازادۍ اعلان وکړم
او ړندو ته د لیدلو اعلان وکړم،
"او مظلومان ازاد کړم،" (لوقا ۴: ۱۸)

که عیسیٰ غوښتی وای چې په دې کیسه کې یوازې فزیکي کړنو ته اشاره وکړي، نو رسولانو به کلیسا ته دا خبره نه وای کړې: «نو هغو دولسو رسولانو د شاګردانو ټولنه راوغوښته او ویې ویل: "دا مناسبه نه ده چې موږ د خلکو د خوړو د برابرولو په خاطر د خدای د کلام د خدمت چارې له پامه وغورځوو"» (رسولانو اعمال ۶: ۲). دا خبره په هیڅ صورت د بې وزلو یا اړمنو خلکو د ارزښت د کمولو په معنی نه ده؛ بلکې دواړه مهم دي.

اصلي ټکی دا دی چې موږ باید هماغه کارونه ترسره کړو چې عیسی کړي وو. عیسی زموږ خدای او لارښود دی؛ خو هغه دې لپاره نه و راغلی چې خلک ورته خدمت وکړي او یا خپله ژوند په خپلو نفساني غوښتنو او عیش و عشرت کې تېر کړي. بلکې، هغه د خدمت کولو او د ډېرو خلکو د خلاصون لپاره د فدیې په توګه د خپل ژوند د قربانولو لپاره راغلی و (متی ۲۰: ۲۸). هغه صالح کسان چې په دې کیسه کې یې اجر ترلاسه کړ، هغه خلک وو چې په ټول ژوند کې یې د عیسی په نوم خدمت کړی و؛ د هغوی عملونه له جوش او اخلاصه ډک وو، نه بې‌تفاوت او ساړه.

«بیا به هغه هغو کسانو ته چې د هغه په چپ اړخ کې دي، ووایي: "ای لعنت شویو! له ما څخه لرې شئ او هغه ابدي اور ته ورشئ چې د شیطان او د هغه د ملایکو لپاره چمتو شوی دی. ځکه چې زه وږی وم او تاسو ماته خواړه را نه کړل، تږی وم او تاسو ماته څښاک را نه کړ، مسافر وم او تاسو ماته پناه را نه کړه، لوڅ وم او تاسو ماته جامې را نه کړې، ناروغ او په زندان کې وم او تاسو زما پوښتنه ونه کړه." بیا به هغوی ځواب ورکړي: "ای څښتنه! مونږ کله ته وږی، تږی، مسافر، لوڅ، ناروغ یا په زندان کې ولیدلې او ستا خدمت مو ونه کړ؟" بیا به هغه ځواب ورکړي: "په رښتیا چې زه تاسو ته وایم، هر هغه څه چې تاسو د دې کوچنیانو څخه د یوه لپاره هم نه دي کړي، په حقیقت کې هغه مو زما لپاره نه دي کړي." نو هغوی به ابدي سزا ته لاړ شي، خو صالحان به ابدي ژوند ته.» (متی ۲۵: ۴۱-۴۶)

په دې کیسه کې، د دواړو ډلو ترمنځ یوازینی توپیر په هغو کړنو کې و چې یوې ډلې ترسره کړې او بلې یې نه وې کړې؛ په بله وینا، د دوی ترمنځ یوازینی توپیر د هغوی په اعمالو کې نغښتی و. هغو کسانو چې اجر ترلاسه کړ، د هغه فضل سره سم یې عمل وکړ چې ورته ورکړل شوی و، او د هغوی نېک اعمال د همدغه فضل پایله وه. هغه ډله چې د حساب او قضاوت سره مخ شوه، له دوو برخو څخه جوړه وه: هغه کسان چې بې خدایه او بې دینه وو، او هغه کسان چې خدمتګاران وو خو په هغوی باندې د شوي فضل څخه یې سمه ګټه پورته نه کړه. هغوی نېک یا ښه اعمال ترسره نه کړل؛ هغوی د خدای فضل بې ځایه ترلاسه کړ.

کله ناکله، زه په امریکا کې د خلکو له ډېرو لویو غونډو څخه پوښتنې کوم او دردونکې ځوابونه ترلاسه کوم. د بېلګې په توګه، زه له ټولو کونډو ښځو څخه چې شمېر یې هم ډېر دی غوښتنه کوم چې ودرېږي او پوښتنه ترې کوم: "د یکشنبې د عبادت له مراسمو وروسته، څو ځله د کلیسا غړو تاسو ته داسې بلنه درکړې ده: 'ایا تاسو او ستاسو ماشومان نن زمونږ کور ته د ډوډۍ خوړلو لپاره راځئ؟ مونږ پوهېږو چې ستاسو ماشومان پلار نه لري او په ژوند کې یې د یوه خدای-ترسه او صالح پلار په څېر شخصیت ته اړتیا ده'؟" تر ټولو زیات مثبت ځوابونه چې ما تر اوسه ترلاسه کړي، یوازې دوه وو هغه هم په داسې یوه غونډه کې چې شاوخوا زر تنه پکې حاضر وو.

بیا زه خپلو خبرو ته دوام ورکوم: "که ستاسو د جامو مینځلو ماشین یا کوم بل کورنی وسیله ترمیم ته اړتیا ولري، نو تاسو په کلیسا کې له یوې کورنۍ څخه د مرستې غوښتنه کوئ او هلته موجود وروڼه خپله ورځ ستاسو په مرسته تیروي آیا

داسې نه ده؟" هغوی ماته په حیرانتیا سره ګوري ځینې یې په اوښلنو سترګو، لکه چې ما د هغوی په زخمونو مالګه اچولې وي. یو ځل بیا، هیڅ مثبت ځواب نه اورېدل کیږي. د یو بل د اړینو اړتیاوو د پوره کولو په اړه نورې پوښتنې هم ورته غبرګون رامنځته کوي.

زه خلکو ته ټینګار کوم چې دا ډول پاملرنه او رسیدنه د دوی د روحانی مشرانو دنده نه ده. د هغوی دنده دا ده چې "مقدسین د خدمت د کار لپاره او د مسیح د بدن د ودانولو لپاره سمبال کړي." (افسسیان ۴:۱۲)

بیا زه موضوع بدلوم او له ټولې غونډې څخه پوښتنه کوم: "تاسو کې څومره کسان د کلیسا د زندانیانو د خدمت د کمیټې غړي یاست؟" له یوې خورا لویې غونډې څخه یوازې پنځه تر اتو پورې کسان مثبت ځواب ورکوي. کله چې زه پوښتنه کوم: "تاسو کې څومره کسان روغتونونو او د زړو او ناروغانو د پالنې مرکزونو ته ورځئ؟" نو ورته ځواب ترلاسه کوم. کله چې زه پوښتنه کوم: "تاسو کې څومره کسان د ښاري تبلیغاتي ډلې سره د خدای د کلام د رسولو لپاره د ښار کوڅو ته ځئ؟" نو بیا هم هماغه ځواب اورم. د مثبتو ځوابونو د کموالي لامل دا دی چې په ډېری کلیسایی غونډو کې شاوخوا اتیا سلنه غړي، په عمومي توګه، یوازې د خپل ځان او خپلو کورنیو په ژوند پسې بوخت وي. خو، ایا غیر ایمانداران هم په همدې ډول چلند نه کوي؟

له بلې خوا، هغه کسان چې زما پوښتنو ته یې "نه" ځواب ویلی و، په داسې یوه "معجزاتي غونډه" کې به یې ګډون کاوه یعنې داسې یوه غونډه چې پکې به یوه "نبی" دوی ته ویل چې کاروبار به یې وده وکړي او یا به یې دیني خدمت خورا زړه راښکونکی او حیرانوونکی شي. دوی به د "دوه چنده مسح" (روحاني برکت) یا روحاني بیداری په مراسمو کې د ګډون لپاره کیلومتره کیلومتره سفر کاوه. ولې؟ ډېر احتمال لري چې موخه یې عیسی ته په لا اغېزمنه توګه خدمت کول نه وو، بلکې د هغو ګټو او امتیازاتو په اړه اورېدل وو چې دوی یې ترلاسه کولی شول.

همدا اوس وروستیو کې، ما په یوه تلویزیوني خپرونه کې یو ډېر مشهور ویناوال ولید چې یوې لویې غونډې ته یې د "مسح" (د خدای د روح د ځانګړي مسح کولو یا برکت) په اړه زده کړه ورکوله. په داسې حال کې چې اورېدونکو د هغه هرې خبرې ته په ډېر دقت غوږ نیولی و، هغه د دې مسح بیه اعلان کړه. د خدای د قدرت لپاره د خلکو تنده په څرګند ډول محسوسېده؛ حتی ځینې یې له خپلو ځایونو پاڅېدل او په ډېرې لیوالتیا او شدت سره یې هغه ته کتل. خو زما زړه هغه وخت سخت دردمن او

غمجن شو کله چې یو سړی پاڅېد او د ویناوال په لاس کې یې یو چک کېښود. دا یوه "نذرانه" وه. په هغه شیبه کې مې د پطرس یاد تازه شو، چې یو وخت د "رسولانو د اعمالو" په کتاب کې ورته د مسح ترلاسه کولو په بدل کې د پیسو وړاندیز شوی و. خو کله چې مې ولیدل چې ویناوال هغه چک بېرته سړي ته وسپاره، نو یو څه مې د ارامۍ احساس وکړ.

زه په چټکۍ سره یو ګوښه ځای ته لاړم ترڅو دعا وکړم. ما وویل: "ای خدایه، ما په خپل ځان کې ژور خپګان احساس کړ. زه فکر کوم چې لامل یې پوهېږم، خو غواړم چې ته خپله دا راته روښانه کړې."

ما په خپل زړه کې د هغه ارامه او نرمه غږ واورېد چې ویل یې: "جانه، هغوی په خپل ټول وجود سره زما د قدرت تږي دي، خو د هغوی نیتونه سم نه دي. قدرت کولای شي یو کس داسې فکر کولو ته اړ کړي چې ګواکې هغه ډېر مهم دی؛ دا ورته واک او حیثیت ورپه برخه کوي او یا ورته شتمني راوړي. د هغوی هیله خدمت کول نه، بلکې بریا ترلاسه کول دي."

هغه خبرې مې ذهن ته راغلې چې عیسی به د قیامت په ورځ هغې لویې ډلې ته کوي. هغوی د هغه څښتن‌توب منلی و او د هغه په نوم د معجزو په ترسره کولو، د بدو ارواوو په ایستلو او د نبوت په کولو سره یې شهرت موندلی و. هغه هغوی ته مخ کړ او ویې ویل: «له ما څخه لرې شئ، ای هغو کسانو چې زما د پلار اراده مو نه ده پوره کړې!» (متی ۷: ۲۱-۲۳؛ د لیکوال لخوا په خپلو ټکو بیان شوی). خدای خپلو خبرو ته دوام ورکړ: «جانه، هغوی دا ونه ویل چې "ای مالکه، ای مالکه، موږ ستا په نوم له بندیانو سره ولیدل، لوږو ته مو خواړه ورکړل او لوڅو ته مو جامې ورواغوستلې."»

مسله نوره هم جدي شوه؛ ما ومنله او و مې ویل: "هو، خبره هغسې نه وه چې هغوی ویلي وو." وروسته، زه وتوانېدم چې د کلیسا د یوې لویې برخې جوړوونکو دوو ډلو ترمنځ توپیر وکړم. له دغو ډلو څخه یوه یې چې لویه برخه جوړوي له هغو خلکو څخه عبارت ده چې کلیسا ته ځي، خو بیا هم په ژوند کې د دنیاوي بریا او پرمختګ ترلاسه کولو په موخه خپل ژوند ته دوام ورکوي. بله ډله بیا په کلیسا کې د خدمت په برخه کې د پرمختګ او لوړتیا په موخه ګډون کوي. یوه ډېره کوچنۍ ډله بیا له هغو کسانو څخه جوړه ده چې غواړي د خدای د خلکو په خدمت او د ډېرو خلکو په ژوند کې د مثبت بدلون په راوستلو سره په یوه سوځنده شوق او پاک او ریښتیني زړه عیسی خوشحاله کړي.

ای ګرانو دوستانو، ایا تاسو په هغه خطرناک حالت پوهېږئ چې زموږ کلیسا پکې قرار لري؟ د هغو ګڼو خلکو حقیقي روحاني حالت څه دی چې زموږ د کلیسا په مراسمو کې ګډون کوي، هره اونۍ یوه یا دوه ویناګانې اوري، او بیا د اونۍ پاتې برخه یوازې د خپلو شخصي ګټو لپاره تېروي؟ د دې باورمندانو هڅول چې د معمول اونیزو غونډو سربیره په نورو راټولیدنو کې هم ګډون وکړي، تر ډېره حده یوازې په دې لاره ممکن دي چې هغوی ته د داسې برکت ژمنه ورکړل شي چې کومه شخصي ګټه ولري. هغوی د خپلو اجرونو او ګټو د ترلاسه کولو لپاره خپله ټوله هڅه کوي. ډېری یې سم ځوابونه پوهیږي او مهربانه او دوستانه ښکاري، خو بیا هم د څښتن لپاره ژوند نه کوي. هغوی به د قیامت په ورځ څه کوي کله چې له هغوی څخه د هغه فضل په اړه حساب وغوښتل شي چې ورته ورکړل شوی و؟ ایا هغوی به بربنډ وي، او که د نېکو اعمالو په جامو به پوښل شوي وي؟

پولس په لوړ غږ وایي:

> «نو که په دې بدن کې اوسو او که ترې لرې وو، زموږ موخه دا ده چې هغه خوشحاله کړو. ځکه چې موږ ټول باید د مسیح د قضاوت د تخت په وړاندې حاضر شو، ترڅو هر یو د هغو کارونو له مخې چې په بدن کې یې ترسره کړي دي که ښه وي او که بد خپله سزا یا اجر ترلاسه کړي.»
> (۲ قرنتیان ۵: ۹-۱۱)

ایا موږ د خدای ویره خپلو سترګو ته وړاندې ساتلې ده؟ ایا د عدالت او حساب کتاب په اړه په سطحي نظر لرلو سره موږ د هغه ملنډې نه وهو؟ ایا موږ په تشو او بې بنسټه خبرو خپل باور ایښی دی؟ دا موږ هغه دریم شي ته رسوي چې عیسی بې زړه خلکو ته مشوره ورکوي چې له هغه څخه یې ترلاسه کړي.

د سترګو لپاره مرهم

وروسته له دې چې عیسی کلیسا ته مشوره ورکړه چې له هغه څخه خالص سره زر او سپینې جامې وپیري، هغوی ته یې دا سپارښتنه هم وکړه چې د خپلو سترګو لپاره مرهم واخلي ترڅو وکولی شي په ښه توګه وویني. دا مرهم د سترګو لپاره یو ډول درمل و چې د بېلابېلو موادو له ترکیب څخه جوړ شوی و او د سترګو د لیمو د درملنې

لپاره کارول کېده؛ د لاوديکيې د طب پوهنځی د همدې درملو له امله خورا مشهور و.

د دې ښار خلک د سترګو د درملو (مرهم) سره بلد وو، عيسی له دې مثال څخه کار واخيست ترڅو د کليسا هغه اړتيا روښانه کړي چې بايد د خپلې روحاني ړوندتيا څخه روغه شي. که څه هم دا يوه تاريخي کليسا وه، خو دا لارښوونه يو نبوي پيغام لري. ډېر پوهان په دې باور دي چې دا نبوت په ځانګړې توګه د هغه د بيا راتګ څخه مخکې دورې ته اشاره کوي يعنې هماغه وخت چې موږ پکې ژوند کوو. کليسا ادعا کوي چې بينايي لري، خو عيسی حقيقت درک کوي او وايي: "تاسو نه پوهيږئ چې تاسو بدمرغه، د رحم وړ، بې وزله، ړانده او لوڅ ياست."

پولس ايماندارانو ته ليکي: "زه په خپلو دعاګانو کې تل ستاسو يادونه کوم... ترڅو ستاسو د زړه سترګې روښانه شي..." (افسسيان ۱: ۱۶-۱۸). د سترګو روښانه کېدل په دې معنی دي چې انسان هر څه په روښانه توګه ويني. موږ بايد ووينئ او پوه شو چې عيسی څنګه عمل کوي. دا کار يوازې هغه وخت ممکن دی چې موږ د هغه په حضور کې وخت تېر کړو، د هغه کلام واورو او د هغه خدمت وکړو.

دا اصل حتی د هغو مشرانو په اړه هم صدق کوي چې د مشرتابه خدای‌داده وړتيا لري. د يوه مشر تر څنګ په خدمت او ورسره د وخت په تېرولو سره، تاسو کولای شئ د هغوی ليدلوري، فکر او د مسايلو په اړه د هغوی د پوهې په اړه ژور درک ترلاسه کړئ. زما د همکارانو په ډله کې، زما ميرمن هغه څوک ده چې له ما سره تر ټولو ډېر وخت تېروي. هغه يوه خدای‌پرسته ښځه ده چې زما د ميرمنې په توګه له ژوند کولو او د هغه واک لاندې له خدمت کولو څخه چې خدای ماته سپارلی، ډېره خوښي ترلاسه کوي. هغه زما د ټيم تر ټولو زياته زيارکښه غړې ده. ډېر ځله زما د نشتون پر مهال کارکوونکي اړ شوي چې پرېکړې وکړي، او هغې هر ځل سمې پرېکړې کړې دي.

په خپل وخت کې، موسیٰ تر هر چا ډېر وخت د خدای په حضور کې تېر کړ: «کله چې موسیٰ مړ شو، نو يو سل او شل کلن و؛ نه يې سترګې کمزورې شوې وې او نه يې هم قوت کم شوی و» (تثنيه ۳۴: ۷). سربېره پر دې، هغه تر هر چا زيات د خدای په خدمت کې خوښي موندله، او خدای د هغه په اړه وويل: «هغه زما په ټول کور کې وفادار دی» (اعداد ۱۲: ۷).

له بلې خوا، د اسراييلو خلکو د خدای د حضور لپاره کومه لويه ليوالتيا نه درلوده؛ هغوی يوازې د هغه د برکتونو د ترلاسه کولو هيله درلوده. هغوی هغه وخت د هغه خدمت کاوه چې کومه ګټه به يې پکې وه. په پايله کې، هغوی مسايلو ته د خدای د

لیدلوري له مخې نه کتل.

د ناسم چلند له امله هغوی په وار وار ملامت او رټل شوي وو. ستونزه هغه وخت خپل اوج ته ورسېده کله چې د خلکو مشرانو د "ژمنې شوې ځمکې" د حالاتو د ارزولو لپاره هلته سفر وکړ. له بېرته راستنېدو وروسته، له دغو مشرانو څخه لسو تنو خلکو ته وویل: "موږ په خپلو سترګو کې د ملخانو په څېر ښکارېدو او هغوی ته هم همداسې ښکارېدو" (اعداد ۱۳:۳۳).

یوشع او کالیب وضعیت ته په بل نظر کتل. هغوی خلکو ته وویل: "د خدای په وړاندې سرکشي مه کوئ او د دې ځمکې له خلکو څخه مه وېرېږئ، ځکه چې هغوی زموږ د خوړو په څېر دي! د هغوی ساتنه له منځه تللې او څښتن له موږ سره دی. نو، له هغوی څخه مه وېرېږئ" (اعداد ۱۴:۹). ولې د دې دوو کسانو لیدلوری د وضعیت په اړه له نورو څخه توپیر درلود؟ یوشع ژوره هیله درلوده چې له خدای سره وخت تېر کړي. هغه تر هغه حده غره ته نږدې ورغی چې اجازه ورکړل شوې وه (خروج ۲۴:۱۳).

وروسته، مخکې له دې چې د عبادت خیمه (مقدس خیمه) جوړه شي، موسیٰ د خیمې څخه بهر یوه خیمه ودروله او هغه یې د «ملاقات خیمه» ونوموله. که چا غوښتل چې خدای ومومي، نو هغوی ته به ویل کېدل چې د خیمې څخه بهر د ملاقات خیمې ته لاړ شي. د موسیٰ او یوشع پرته، د بل چا د "ملاقات د خیمې" ته د ننوتلو کومه یادونه نشته. کله به چې موسیٰ هلته له خدای سره د لیدو لپاره تللو، نو ټول خلک به د خپلو خیمو په دروازو کې ولاړ وو او له لرې به یې د خدای عبادت کاوه. هغوی به هغه کس ته درناوی درلود چې د خدای په لټه کې و، خو پخپله به ورته نږدې نه کېدل، ځکه چې ښایي د هغوی د زړونو اصلي حالت به ښکاره شوی وای. خو د خدای کلام ثبتوي چې کله موسیٰ بېرته خیمې ته راستون شو، نو "د هغه ځوان مرستیال، یوشع د نون زوی، له خیمې څخه نه وتلی" (خروج ۳۳: ۷-۱۱).

دلته دوه ټکي څرګند دي. لومړی دا چې، یوشع د خدای د حضور لپاره ژوره تنده او هیله درلوده. حتی وروسته له هغه چې موسی به له خیمې څخه لاړ، یوشع به هلته پاتې کېده. که څه هم یوشع د موسی خادم و، خو د څښتن یو وفادار خادم هم و؛ د هغه کړنو په روښانه توګه د هغه ایمان منعکس کاوه، ځکه چې هغه له خدای سره وخت تېراوه او په پایله کې به یې په طبیعي توګه د خدمت صالحانه عملونه ترسره کېدل.

نن ورځ، ځینې خلک په خپلو عبادتځایونو کې ساعتونه تېروي خو هېڅ خدمت

نه ترسره کوي. د خپلې روحاني ړوندتيا له امله، دوی په پرله‌پسې توګه په کليسا کې ستونزې جوړوي. دوی داسې کسان دي چې ظاهراً روحاني ښکاري، خو د خدای په پاچاهۍ کې هېڅ رښتينې مېوه نه ورکوي. دوی ړانده دي ځکه چې خدمت نه کوي؛ خدمت کول او د خدای په حضور کې پاتې کېدل، دواړه وخت لګولو ته اړتيا لري.

د يوشع چلند، د موسیٰ په څېر، سم و. دواړو د څښتن په حضور کې وخت تېر کړ او داسې خدمتګاران وو چې د نېکو اعمالو مېوه يې تر شا پرېښوده.

د بني اسراييلو خلکو ځانونه د ملخانو په څېر ګڼل او باور يې درلود چې د دښمن په نظر کې هم همداسې ښکاري. خو يوشع او کالب راپور ورکړ چې دوی پر دښمن د برلاسي کېدو وړتيا لري. د چا ليدلوری او ارزونه سمه وه؟ څلويښت کاله وروسته، کله چې يوشع همدې سيمې ته دوه جاسوسان ولېږل، نو د سيمې يوه اوسېدونکې هغوی ته داسې وويل:

> "ځکه موږ اورېدلي دي چې کله تاسو له مصر څخه راوتلئ، نو خدای څنګه ستاسو په وړاندې د سره سمندر اوبه وچې کړې کله چې موږ دا واورېدل، نو زړونه مو له وېرې اوبه شول او په چا کې دومره همت پاتې نه شو چې ستاسو په وړاندې ودرېږي؛ ځکه چې ستاسو څښتن خدای، په اسمان او ځمکه کې يوازينی خدای دی." (يوشع ۲: ۱۰-۱۱)

يوشع پر سم دريځ ولاړ و، په داسې حال کې چې نور مشران په تېروتنه کې وو. دا وضعيت د هغه سست خدمتګار له حال سره ورته دی چې د خپل بادار احسان يې ضايع کړ. کله چې بادار بېرته راستون شو، نو هغه يې د يوه داسې سخت‌ګيره سړي په توګه ګاڼه چې ګواکې هلته حاصل ټولوي چې تخم يې نه وي کرلی چې دا يو بشپړ ناسم تصور و. ډېر احتمال شته چې د وخت په تېرېدو او د هغه کار په وړاندې د بې‌غورۍ له امله چې بادار ورسپارلی و، د هغه دا ناسم ليدلوری لا پسې پياوړی او ژور شوی وي.

لکه څنګه چې مو مخکې بحث وکړ، نن ورځ په کليسا کې دوه ډلې شته چې ليد يې تياره او ناڅرګند دی؛ هغوی د عيسی په څېر نهويني. لومړۍ ډله هغه کسان دي چې خدای نه لټوي لکه څنګه چې بايد ويې لټوي. هغوی د هغه واعظ درناوی کوي چې خدای لټوي او دوی ته له اسمان څخه پيغام رسوي. خو بيا هم، هغوی د عيسی د ليدلو لپاره له خيمې (يا د خپلو دودونو له چوکاټ) څخه بهر نه دي وتلي. هغوی په دې مشوره عمل نه دی کړی: «نو راځئ چې هغه ته د خيمې څخه بهر ورشو او هغه

سپکاوی پر ځان واخلو چې هغه زغملای و» (عبرانیان ۱۳:۱۳). د هغوی کړنې بېزړه او سرې وې.

دویمه ډله هغه خلک دي چې عیسی لټوي خو د هغه خدمت نه کوي. دوی هغه د هغه څه لپاره لټوي چې هغه یې دوی ته کولی شي. په لنډه او صریحه توګه ووایو، دا ډله د خپلو شپنو (روحاني مشرانو) لپاره تر ټولو زیاتې ستونزې جوړوي! دوی "روحاني" چلند ښکاره کوي، خو په عمل کې یې ګرمي او لیوالتیا نشته.

ای د خدای خلکو! زموږ په کلیسا کې، موږ نه احیا ته اړتیا لرو او نه یوازې یوې تازه کېدنې ته؛ موږ اصلاح ته اړتیا لرو. احیا هغه څه تازه کوي چې موږ یې دمخه لرو، په داسې حال کې چې اصلاح زموږ فکر او د ژوند طرز په بنسټیز ډول بدلوي. موږ ډېر وخت په یوه جعلي فضل باور کړی دی هغه فضل چې کلیسا یې اوسني بېزړه حالت ته رسولې ده. کله چې د اوږدې مودې لپاره کومه ناسمه خبره تدریس شي، نو بالاخره سړی پرې د حقیقت په توګه باور پیدا کوي؛ په پایله کې، کله چې اصلي حقیقت بیان شي، نو سړی هغه ردوي او افراطي یا غلط یې ګڼي. احیا یا تازه کېدنه یوازې د هغو غلطو لیدلورو او تصوراتو د پیاوړتیا لامل ګرځي. زموږ سترګې باید خلاصې شي ترڅو موږ هغه ډول وګورو لکه څنګه چې هغه ګوري لکه څنګه چې د مزامیرو لیکوال وایي: "ستا په رڼا کې، موږ رڼا وینو" (مزامیر ۳۶: ۹).

دولسم فصل

هغوی سره مینه لرم...

که غواړو چې د عیسی د بیا راتګ پر وخت د هغه په څېر واوسو، نو یا باید
موږ بدل شو او یا هم هغه.

لکه څنګه چې موږ په تېر فصل کې زده کړل، عیسی په لاودیکیه کې کلیسا ته مشوره ورکوي چې له هغه څخه په اور کې تصفیه شوې (خالص شوې) زر، سپینې جامې او د سترګو لپاره مرهم واخلي. بیا هغه وایي: "زه په هغو خلکو باندې چې مینه ورسره لرم، ملامتي راوړم او هغوی تنبیه کوم." (مکاشفه ۳: ۱۹)
خدای موږ ته د هغه مینې له امله چې له موږ سره یې لري، اصلاح کوي. د عبرانیانو د لیکوال دا خبره داسې بیان شوې ده:

> «ای زویه، د څښتن له تنبیه څخه مه بېقدره کېږه او کله چې هغه تا ملامتوي، نو زړه مه بایله. ځکه چې څښتن هغه څوک تنبیه کوي چې ورسره مینه لري، او هر هغه زوی چې هغه یې مني، هغه ته سزا ورکوي.» (عبرانیان ۱۲: ۵-۶)

«تادیب» (الهي روزنه) د اصلاح یا پالنې په مانا دی، په داسې حال کې چې «تنبیه» (سزا) د یوې جزا د عملي کولو مفهوم لري. په حقیقت کې، د «تنبیه» لپاره یوناني معادل د mastigoo (ماستیګو) کلمه ده یوه داسې اصطلاح چې په نوي عهد نامې کې یوازې اووه ځله راغلې او په اصل کې د قمچین په واسطه د بدني سزا ورکولو مانا لري. یقیناً چې زموږ اسماني پلار موږ ته د سزا ورکولو لپاره له قمچین څخه کار نه اخلي؛

خو بیا هم، د هغه روژنیز عمل (تادیب) کیدای شي خورا سخت وي. له همدې امله، لیکوال مونږ هڅوي چې دا موضوع سپکه ونه ګڼو. کله ناکله، د داسې روژنې په بهیر کې، د درد شدت چې زما وجود تر ژورو پورې ځپي داسې احساس راکوي چې ګواکې زما د مرګ شیبه رانږدې شوې ده؛ خو له دې سره سره، هغې ته په غاړه ایښودلو سره، دغه روژنې تل زما لپاره برکت ناکې پایلې درلودلې دي او زما په دننه کې یې د تقدس یوه نوې لمبه بل کړې ده.

د خدای اولاد

حتی د خدای خورا وفادار اولادونه هم نظم او اصلاح ته اړتیا لري. که څه هم خدای ښایي نورو ته اجازه ورکړي چې پرته له اصلاح کېدو په خپلو تېروتنو او ګناهونو کې پاتې شي، خو له خپلو زامنو او لوڼو سره داسې چلند نه کوي. لکه څنګه چې یو هوښیار او مسؤل پلار ښایي د نورو تېروتنې له پامه وغورځوي خو د خپلو اولادونو تېروتنې نه شي نادیده نیولی، همداسې خدای هم نه غواړي چې خپل اولادونه په داسې لار روان پاتې شي چې د هغوی د تباهۍ لامل ګرځي.

پر یوه کس باندې د سزا له لیدلو پرته د ګناه کولو اجازه ورکول، د هغه کس په وړاندې د خدای د بې‌پروایۍ یوه د اندېښنې وړ نښه ده. د خدای کلام په روښانه توګه وایي هغه کسان چې د خدای له اصلاحي تأدیب څخه نه تیرېږي، په حقیقت کې نامشروع اولادونه دي (عبرانیان ۱۲:۸) نه د هغه رښتیني زامن او لوڼې. هغوی ښایي هغه ته "پلار" ووایي، خو دا ادعا له غیر صادقانه توبې څخه سرچینه اخلي.

ما ډېر ځله د خدای له زړه څخه خورا اغېزمن پیغامونه اوریدلی او تل مې دوه بیخي مختلف ډوله غبرګونونه لیدلي دي. په ډېرو مواردو کې، یو کس د پلار لخوا اصلاح او روژنه ترلاسه کوي، په داسې حال کې چې بل کس د پیغام په وړاندې بیخي بې اغېزې پاتې کېږي، ځکه چې هغه د خدای رښتینی اولاد نه وي. یوه ورځ، ما په یوه کورنۍ کې د یوې پېښې شاهد وم. د یکشنبې په ورځ، د سرکشۍ او بغاوت په اړه د یو فکر پاروونکي او ژور اغېز لرونکي پیغام له وړاندې کولو وروسته، د غونډې له نیمایي څخه زیاتو ګډونوالو د توبې بلنې ته مثبت ځواب ووایه او د وعظ له امله یې زړونه نرم شول. د مراسمو له پای ته رسېدو وروسته، شپون او د هغه میرمن زه د غونډې د یوه غړي کور ته د غرمې ډوډۍ لپاره بوتلم. د کورنۍ مور په دوامداره توګه د هغه ژور

احساس او پوهې په اړه خبرې کولې چې د مراسمو پر مهال یې د خدای د کلام له لارې ترلاسه کړې وه؛ د هغې د څېرې له حالته څرګندېدل چې له ښځتن سره یې لیدنه او اړیکه ټینګه شوې ده. روح القدس د هغې په ژوند کې په ځواکمنه توګه کار کړی و. خو، د خبرو په جریان کې، هغې په حیرانتیا سره وویل: "د مراسمو وروسته، زما لور راته وویل: 'هغه واعظ ډېر په لوړ غږ خبرې کولې او د هغه په خبرو کې هېڅ منطق او مفهوم نه و!

کله چې زه د هغوی کور ته ورننوتلم، یوه شوم چې نجلۍ نه ده ژغورل شوې. د هغې د مور خبرو هغه څه تایید کړل چې ما مخکې اټکل کړي وو.

د هغې غونډې د ډېرو ګډونوالو په څېر، دغې مور هم د ښځتن د تادیب (اصلاحي روزنې) تجربه کړې وه. خو د هغې لور چې د عبادت پر مهال نېغ په نېغه د هغې تر څنګ ناسته وه د پیغام په اورېدو سره هېڅ اغېزمنه نه شوه او په ژوند کې یې په ښکاره توګه سرکشه رویه څرګندېده. تر ماښامه پورې، د نجلۍ خبرو او کړنو دا خبره ثابته کړه چې هغه په ریښتیا سره د خدای اولاد نه وه. سره له دې، که ما ترې پوښتلي وای چې ایا هغه ځان مسیحی ګڼي، نو ځواب به یې دا وای: "هو!"

خدای هغوی ته اصلاح ورکوي چې د هغه دي. په لومړي سر کې، د هغه یعنې د ښځتن هیله دا ده چې د خپلې کلام له لارې په قاطع ډول خبرې وکړي، لکه څنګه چې یوه مور کوي. خو که موږ د هغه خبرو ته پام ونه کړو، نو هغه به موږ د اصلاح کولو لپاره له ستونزو او کړاوونو څخه کار واخلي. د مزمور لیکوال وایي:

> «مخکې له دې چې مصیبت پر ما راشي، زه له لارې وتلی وم، خو اوس ستا کلام ساتم. ای خدایه، زه پوهېږم چې ستا حکمونه عادلانه دي او هغه مصیبت چې تا پر ما راوستی، ستا د وفادارۍ له امله دی.»
> (مزمور ۱۱۹: ۶۷، ۷۵)

پولس د آسماني پلار د تنبیه او روزنې په اړه وایي: «همدې لپاره ستاسو په منځ کې ډېر خلک کمزوري او ناروغه دي او ځینې مړه شوي دي. خو که موږ په خپلو ځانونو قضاوت کړی وای، نو قضاوت به پر موږ نه و شوی. نو کله چې پر موږ قضاوت کیږي، موږ تنبیه کیږو ترڅو د نړۍ سره یوځای محکوم نه شو.» (۱ قرنتیان ۱۱: ۳۰-۳۲)

خدای غواړي چې موږ د هغه د روزنې او تأدیب خبرې جدي ونیسو؛ خو د هغه

ځانګړي میتود ته له پام پرته، خپله د روزنې پروسه هېڅکله خوندوره نه وي. د عبرانیانو لیک لیکوال دا حقیقت مني: «هېڅ ډول روزنه په هغه وخت کې خوندوره نه، بلکې دردناکه ښکاري» (عبرانیان ۱۲: ۱۱). خدای زموږ د هوساینې په پرتله زموږ روحاني حالت ته ډېره پاملرنه کوي. لیکوال یادونه کوي: «خدای موږ د خپلې ښېګڼې لپاره روزي، ترڅو موږ د هغه په تقدس کې برخه ولرو» (۱۲: ۱۰). په دې روزنه کې د هغه موخه د تقدس د کار بشپړول دي.

لیکوال په خپلو خبرو کې دوام ورکوي: «نو خپلې کمزورې لاسونه او سست زنګونونه پیاوړي کړئ! د خپلو پښو لپاره هوارې لارې جوړې کړئ، ترڅو معیوبان نور هم معیوب نه شي، بلکې روغ شي» (عبرانیان ۱۲: ۱۲-۱۳). لاسونه د خدمت یا په ځښتن کې د ترسره شویو اعمالو سمبول دي؛ او زنګونونه زموږ د چلند یا د ژوند د طریقې څرګندونه کوي. د پیاوړتیا موخه چاپلوسي یا خوشامد نه دی، بلکې په مینه سره د حقیقت ویل دي. عیسی نه غوښتل چې په لاودیکیه کې کلیسا د خپلو کلکو خبرداري ورکوونکو او اصلاحي کلمو په واسطه کمزورې کړي؛ بلکې هغه غوښتل چې په دوی کې د ایمان اور بیا تازه کړي. هغه هغوی ته اصلاحي لارښوونه وکړه ترڅو هغوی د هغه په تقدس کې برخه واخلي یوه داسې خبره چې د هغه د اصلاح منلو سره به یقیناً ترسره شوې وای.

ولې موږ په کلیسا کې د کمزورو د پیاوړي کولو له دندې څخه شاته شوي یو؟ ولې زموږ وعظونه د عیسی له پیغام سره هیڅ ورته والی نه لري؟ ولې په لویدیځ کې زموږ په کلیساګانو کې وړاندې شوي یا لیکل شوي ډېری پیغامونه په روغتیا، سوکالۍ او خوښۍ تمرکز کوي، په داسې حال کې چې موږ د خدای له حقیقت سره مخامخ کېدو ته خورا ډېر اړتیا لرو؟ خدای د ارمیاه له لارې د خپل وخت د واعظانو په اړه هغو کسانو چې هغو خلکو ته یې د خپلو پیغامونو په وړاندې کولو کې ډېر لږ اهمیت ورکاوه چې په ایمان کې سره مهرې وو داسې فرمایي:

> «که چېرې هغوی زما په پټه شورا کې درېدلي وای، نو زما خبرې به یې زما خلکو ته رسولې وای او هغوی به یې له خپلو بدو لارو او بدو کارونو څخه ګرځولي وای.» (ارمیاه ۲۳: ۲۲)

ایا موږ زړونه د خدای‌پرستۍ پر لور رهبري او هدایت کوو، څو زموږ نسل له سپېڅلي خدای سره د لیدنې لپاره چمتو شي، او که یوازې داسې خبرې کوو چې

غوړونه مو پرې خوښېږي، خو په هغو کې د الهي بدلون لپاره هېڅ ډول بلنه نه وي؟

د سولې ټینګښت که د سولې ساتنه؟

د عبرانیانو په لیک کې نور مخکې لولو: "د ټولو سره د سولې او تقدس په لټه کې اوسئ، ځکه چې له تقدس پرته به هیڅوک څښتن ونه ویني. پام کوئ چې هیڅوک د خدای له فضل څخه بې برخې پاتې نشي" (عبرانیان ۱۲: ۱۴-۱۵). لومړنی خبره چې لیکوال یې کوي دا ده چې موږ باید له ټولو سره په سوله او همغږۍ کې ژوند وکړو.

عیسیٰ هیڅکله داسې ونه ویل چې «مبارک دي د سولې محافظان،» بلکې ویې ویل: «مبارک دي د سولې راوستونکي.» (متی ۵: ۹)

کیدای شي تاسو وپوښتئ: "ایا د دې دواړو ترمنځ کوم توپیر شته؟"

قطعا! سولې ساتونکی به خامخا په هر قیمت سوله ساتي. له همدې امله، د هر ډول کړکېچ د مخنیوي لپاره، هغوی حقیقت له پامه غورځوي او جوړجاړي ته چمتو وي. پایله دا وي چې کله بدلون ته اړتیا وي، د سولې ساتونکی د خدای له زړه څخه کوم پیغام نه وړاندې کوي د هغه څه برعکس چې عیسی د «مکاشفې» په کتاب کې له ډېرو کلیساګانو سره وکړل. پایله یې دا ده چې خلک په خپل اوسني حالت کې هوسا پاتې کیږي، سره له دې چې هغوی بدلون ته اړتیا لري.

له بلې خوا، د سولې راوړونکی د رښتینې سولې په لټه کې وي او کله چې اړتیا وي، د رښتینې سولې د ټینګښت لپاره په کلکه او د حق یا عدالت پر بنسټ له ستونزو سره مخ کیږي. د سولې راوړونکی له نیکۍ او حقانیت سره مینه لري او له ګناه څخه کرکه کوي. هغه شاته نه ګرځي؛ هغه ګناه ته د هغې په اصلي بڼه ګوري یعنې ګناه، نه یوازې یوه تېروتنه یا کمزوري. د ګناه په وړاندې د هغه کرکه له خدای او خلکو سره د هغه له مینې څخه سرچینه اخلي. د هغه زړه غواړي چې د خلکو لپاره غوره کار ترسره شي نه خامخا هغه څه چې یوازې هغوی خوشحاله کړي. د هغه موخه دا ده چې داسې څه ورته چمتو کړي چې په رښتیا ورسره مرسته وکړي، نه دا چې په دوی کې د یو مشهور یا محبوب شخصیت په توګه وپیژندل شي. هغه هیڅ ډول شخصي ګټه نه لټوي؛ د هغه خوښي په رښتینې لورینه او عدالت کې نغښتې ده. هغه له سپیڅلتیا سره مینه لري؛ د هغه زړه په ژوره توګه د سپیڅلتیا تنده لري، ځکه چې دا زړه د خدای د خپلې مینې او جذبې په اور کې سوځي!

په سپېڅلتیا پسې په لټون کې د کمزوریو پیاوړي کول.

د عبرانیانو د لیکوال خپلو مخاطبینو ته د تقدس په اړه داسې سپارښتنه کوي: "ځکه چې له تقدس پرته به هیڅوک خدای ونه ویني." موږ مخکې ولیدل چې د اسراییلو اولادونو ادعا کوله چې غواړي د خدای حضور ته نږدې شي، خو په حقیقت کې داسې کومه هیله نه وه موجوده. دا یوازې د زړه یو نیت و، نه یوه رښتینې هیله. هغوی ونه توانېدل چې د موسی په څېر خدای ته نږدې شي، ځکه چې هغوی د مصر هیلې او خواهشات نه وو پرېښي. څښتن ته نږدې کېدل به د هغوی د ناپاکیو د له منځه وړلو په مانا وای، او هغوی نه غوښتل چې داسې څه پېښ شي.

د عبرانیانو د لیک لیکوال په دې موضوع رڼا اچوي چې خدای له پېړیو راهیسې خپلو خلکو ته څه وایي. اشعیا هم ورته خبره کوي: «کمزوري لاسونه پیاوړي کړئ او سستې زنګونونه ټینګ کړئ» (اشعیا ۳۵: ۳).

د زړې عهدنامې یو نبی اعلان کوي چې کله لاسونه او زنګونونه پیاوړي شي، نو د ړندو سترګې به ووینې او د کاڼو غوږونه به واوري. دښتې به په یوه حاصلخیزه ځمکه بدلې شي او دا ټول ځکه چې د هغه خلکو د تقدس په لاره کې د تګ لپاره ځواک موندلی دی! اشعیا وایي:

> «هلته به یوه لویه لار وي او هغه به د تقدس لار بلل کیږي؛ ناپاکه خلک به پرې ګام نه ږدي، بلکې یوازې هغه کسان به پرې تېرېږي چې پرې روان وي، او احمقان به ترې نه تېرېږي.» (اشعیاه ۳۵: ۸)

د انسان د لارې په پرتله، د خدای لاره د یوې لویې لارې په څېر ده. دا سپېڅلې لاره د ژوند هغه مسیر ته اشاره کوي چې عیسی یې بیانوي یوه تنګه لاره (متی ۷: ۱۳-۱۴). دا په سپېڅلتیا کې د تګ یو لوړ پړاو څرګندوي هغه پړاو چې موږ هغه وخت ورته رسېدلی شو کله چې د خدای د روزنې او اصلاح پر وړاندې خلاص او منونکي واوسو.

د نبی په وینا، حتی یو ناپوه هم په دې لاره کې نه ګمراه کیږي. ناپوه یا بې عقل انسان هغه څوک دی چې خپل فکرونه او ژوند د حکمت او پوهې تر ټولو لوړ معیار ګڼي. د امثالو د کتاب ۱۲:۱۵آیت دې ته اشاره کوي: "د ناپوه سړي لاره د هغه په خپلو

سترګو کې سمه ښکاري." موږ د امثالو له کتاب څخه دا هم زده کوو چې "ناپوه سړی په بې پروا ذهن سره مخکې ځي" (امثال ۱۴:۱۶)، او په ۲:۱۸ آیت کې لولو: "ناپوه سړی په پوهېدلو کې خوند نه دی موندلی، بلکې یوازې د خپل زړه د پټو فکرونو په ښکاره کولو کې خوښي مومي." په دې توګه، ناپوه سړی غولول کیږي؛ د امثالو ۸:۱۴ آیت موږ ته وايي: "د ناپوهانو حماقت په خپله یوه تېروتنه او غولونه ده."

په لاودیکیه کې د کلیسا غړي تېروتلي وو. هغوی ګومان کاوه چې برکت موندونکي او شتمن دي، خو د ژوند له اصلي شتمنیو څخه بې برخې وو یعنې ښه شخصیت، له خدایه ډکې کړنې او هغه لیدلوری چې موږ ته دا وړتیا راکوي ترڅو نړۍ د عیسی په څېر ووینوو. که څه هم د عیسی د ملامتیا، خبرداري او اصلاح کلمې سختې وې، خو موخه یې دا وه چې خلک د ناپوهۍ له لارې وژغوري او هغوی د سپېڅلې لارې پر لور رهبري کړي. هغه د هغوی کمزورې لاسونه او لړزېدونکي زنګونونه پیاوړي کول.

د صهیون غره ته لاره

هغو کې چې نن د هغه د تأدیب پروا نه کوي، نو هغه یوازینۍ لاره به له لاسه ورکړي چې جلال ته رسوي. تقدس په اسانۍ سره نه ترلاسه کیږي. تأدیب له ځان سره اصلاح، پاکوالی او تزکیه راوړي؛ هغه اغیزې چې له توبې پرته نه شي ترلاسه کېدای. له همدې امله، عیسی د لاودیکیې کلیسا ته وویل: «نو غیرت ولرئ او توبه وباسئ» (مکاشفه ۳: ۱۹).

رښتینې توبه د فکر او ذهنیت بدلون دی یعنې د ګناه او د هغې د اصلي لامل په اړه زموږ په لیدلوري کې بدلون، نه یوازې پر هغې پایلو باندې تمرکز چې ګناه یې رامنځته کوي. موږ زده کړې دي چې د ګناه د پرېښودو پر ځای، تل د هغې پر پایلو باندې افسوس وکړو. "غیرت او زړه سوځې لرل" لکه څنګه چې عیسی دې کلیسا ته امر کوي د دې معنی لري چې موږ باید د خپل اوسني حالت د بدلولو او د هغه د جلال لرونکي طبیعت د ترلاسه کولو لپاره ژوره هیله ولرو. موږ باید دا ومنو چې که غواړو د عیسی د بیا راتګ پر مهال ورسره مخ شو (۱ یوحنا ۳: ۲)، نو باید له موږ دواړو څخه یو تن بدلون ومومي او هغه کس به عیسی نه وي! یوازې د هغه روزنه او لارښوونه کولی شي چې زموږ په دننه کې د هغه انځور جوړ کړي. اشعیا په ګوته کوي چې د خدای د تأدیب په منلو سره، هغوی نور ناپوه نه پاتې کیږي: «او د څښتن خلاص شوي به

بېرته راشي؛ هغوی به په سندرې ویلو سره صهیون ته ننوځي او ابدي خوشحالي به د هغوی پر سرونو د تاج په څېر وي» (اشعیا ۳۵: ۱۰). دلته صهیون ته اشاره مهمه ده.

عبرانیانو ته د لیکل شوي لیک لیکوال یوه روښانه او اغېزمنه صحنه انځوروي: «تاسو داسې یوې غره ته نه یاست راغلي چې د لاس په واسطه لمس کېدای شي، یا داسې غره ته چې په اور کې سوځېده؛ نه هم داسې ځای ته چې هلته تیاره او سخت باد وي؛ او نه هم داسې ځای ته چې هلته د شپیلۍ غږ یا د کوم غږ اورېدل کېدل هغه غږ چې اورېدونکي یې دې ته اړ کړل چې عذر وکړي او نور ورسره خبرې ونه شي» (عبرانیان ۱۲: ۱۸-۱۹). موږ د دې کتاب په پخوانیو فصلونو کې لا دمخه د دې غره په اړه خبرې کړې دي. یو ځل بیا موږ له هغه دردناک واقعیت سره مخ کېږو: خلکو له خدای څخه غوښتنه کوله چې ورسره خبرې ونه کړي. هغوی د هغه له روزنې او اصلاح څخه انکار وکړ ځکه چې وېرېدل چې ګوندې د زړونو رازونه یې ښکاره شي. هغوی د احمقانو په څېر چلند وکړ!

صفنیا ۲: ۳ د اسراییلو په اړه داسې وایي:

هغه د چا اطاعت نه کوي او نه کوم اصلاح مني؛ هغه نه په خدای باور لري او نه هم خپل خدای ته نږدې کیږي.

خدای په افسوس سره وایي: «ما ستاسو اولادونه بې ځایه ووهل، ځکه هغوی نه اصلاح مني او نه هم له تنبیه څخه زده‌کړه کوي» (ارمیاه ۳۰: ۲)؛ که هغوی پخپله د تقدس په لاره تلی وای، نو د خدای غره ته نږدې کېدلی شوای.

اوس، که څه هم موږ داسې یوه غره ته نه ورنږدې کېږو چې د لمس یا لیدلو وړ وي، خو موږ هم ورته فرصت لرو. موږ یو بل ډول غره ته ورنږدې کېږو هغه غر چې اشعیا ورته اشاره کوي:

> «خو تاسو د صهیون غره ته... یعنې د ژوندي خدای ښار ته نږدې شوي یاست.» (عبرانیان ۱۲: ۲۲)

او دا لا تر اوسه پر یوه غره ولاړ دی که څه هم دا هغه حقیقي غر نه دی چې د سینا په نوم پیژندل کیږي. هغه غر، د صهیون حقیقي او ډېر ټینګ غر دی. دې غره ته یوازینۍ لار د تقدس لویه لار ده. موسی پر دې لار تېر شو؛ هغه خپل دننی "مصر" شاته پرېښود او د خدای کلام یې قبول کړ هغه کلام چې له ځان سره یې نظم او روزنه راوړله. د اسراییلو اولادونو له خدای څخه غوښتنه وکړه چې خبرې ونه کړي،

ځکه چې هغوی د هغه د کلام اورېدو ته لیواله نه وو هغه کلام چې د هغوی زړونه یې ښکاره کول او نظم یې غوښت. د هغوی د کړنو په رڼا کې، د خدای کلام موږ ته خبرداری راکوي:

> "پام کوئ چې د هغه چا له اورېدو څخه انکار ونه کړئ چې خبرې کوي. که هغوی چې په ځمکه کې یې د هغه خبرداری ونه مانه، د خلاصون کومه لاره یې ونه موندله، نو موږ به د کومې لارې خلاص شو که چیرې موږ د هغه چا له اورېدو څخه انکار وکړو چې له اسمان څخه موږ ته خبرداری راکوي؟" (عبرانیان ۱۲: ۲۵)

خدای په ځمکه کې د سینا له غره څخه خبرې وکړې؛ خو نن هغه له خپلې اسماني غونډې، یعنې صهیون څخه خبرې کوي. په دې آیتونو کې څومره جدي او د پام وړ خبرې بیان شوي دي! که د اسراییلو اولادونو هغه وخت د خلاصون کومه لاره ونه موندله کله چې خدای له سینا غره څخه ورسره خبرې وکړې هغه خبرې چې له تنبیه او لارښوونې سره مل وې نو موږ به څومره لږ د خلاصون چانس ولرو که چیرې موږ د هغو خبرو په اورېدو او منلو کې پاتې راشو چې هغه یې له صهیون غره څخه موږ ته کوي، هغه خبرې چې هم له تنبیه او لارښوونې سره مل دي؟

د اسراییلو اولادونو نه غوښتل چې د هغه غږ د هغه د جلال له منځ څخه واوري، ځکه چې هغه د دوی د زړونو ناپاکي ښکاره کوله او هغوی یې شاتګ ته اړ کول. خو لږه موده وروسته کله چې موسی په غره کې و هغوی د یو داسې وياند غوښتنه وکړه چې هغه څه ورته ووايي چې دوی یې اورېدل غوښتل: داسې خبرې چې غوږ ته خوږې او خوندورې وې او هر هغه څه یې ورته پوره کول چې د دوی نفساني غوښتنو ورسره مینه درلوده. په هغه ټوله موده کې چې موسی د غره په سر تېره کړه، هغه د خدای ریښتینی کلام اورېده هغه کلام چې هغه یې بدلولو. کله چې هغه له غره څخه راکوز شو، نو مخ یې د خدای د جلال په رڼا کې ځلېده.

موسیٰ ته د خدای کلام د هغه په څېره کې بدلون راوست. د بنی اسراییلو لپاره، د هغه کلام هغه غره او ځمکه ولړزوله چې دوی پرې ولاړ وو، او خپله دوی یې هم ولړزول، چې له امله یې دوی شاته شول. لیکوال په دې توګه دوام ورکوي:

> په هغه وخت کې د هغه غږ ځمکه لړزولې وه، خو اوس یې وعده کړې ده چې: «زه به یو ځل بیا نه یوازې ځمکه، بلکې اسمانونه هم ولړزوم.» د «یو

> ځل بيا» عبارت د هغو شيانو د لرې کولو ښکارندوی دی چې لړزول کيږي يعنې هغه څه چې مخلوق دي ترڅو هغه څه پاتې شي چې نه لړزول کيږي. (عبرانيان ۱۲: ۲۶-۲۷)

د عيسیٰ د ملامتيا خبرو په لاوديکيه کې کليسا ولړزوله. هغوی په خپله سطحي مسيحيت کې د ډاډ او ارامۍ احساس کاوه هر څه سم ښکارېدل خو بيا هم د خدای رښتيني کلام د هغوی بنسټونه ولړزول. خدای به يو ځل بيا خپله کليسا او ورپسې ټول ملتونه ولړزوي. دغه ډول لړزېدل د هر هغه څه د نړېدو لامل کيږي چې پر کلک بنسټ نه وي ولاړ؛ دا هر هغه څه له منځه وړي او پاکوي چې مړه يا بې‌بنياده وي، ترڅو يوازې هغه څه پاتې شي چې ژوند يا پاکي لري. يوازې هغه کسان بايد د هغه له لړزولو څخه ووېرېږي چې په زړونو کې يې د خدای ويره نشته.

اشعيا د دې موضوع په اړه داسې وايي:

> "په صهيون کې ګناهګاران وېرېږي او په منافقينو لړزه راغلې ده: 'زموږ له ډلې څوک کولای شي د سوځوونکي اور سره اوسېږي؟ او څوک کولای شي د تلپاتې اور په منځ کې پاتې شي؟' هغه څوک چې په صداقت او راستۍ قدم ږدي، په انصاف خبرې کوي، د ظلم او ستم له لارې ترلاسه کېدونکې ګټه بده ګڼي، خپل لاسونه د رشوت اخيستلو څخه ساتي، د وينې تويولو دسيسو ته غوږ نه نيسي او د بدۍ ليدلو ته سترګې پټوي؛ هغه به په لوړو ځايونو کې اوسېږي او د هغه پناه ځای به د ډبرينو کلاګانو په څېر خوندي وي؛ د هغه ډوډۍ او اوبه به تل تامين وي." (اشعيا ۳۳: ۱۴-۱۶)

هغه نه وايي "هغه ګناهګاران چې په مصر کې دي"، بلکې وايي "هغه ګناهګاران چې په صهيون کې دي". هغه په کليسا کې يوې داسې ډلې ته اشاره کوي چې زړونه يې د خدای له ويرې خالي دي او د تقدس په لټه کې نه دي. د هغوی حالت ناامن دی او هغوی به لړزيږي؛ لړزه به پر هغوی راشي ترڅو چې خدای خپله جلال ښکاره کړي! هغه سوځوونکی اور يا ابدي سوځېدنه خپله څښتن ته اشاره کوي.

د عبرانيانو د ليکوال د دولسم فصل پای داسې دی: «نو ځکه، څرنګه چې موږ داسې يوه پاچاهي ترلاسه کوو چې نه ښورېږي، راځئ چې شکر وباسو او په وېره او لړزې سره داسې عبادت وکړو چې د خدای د خوښې وړ وي، ځکه چې زموږ خدای د

سوځوونکي اور په څېر دی.» (عبرانیان ۱۲: ۲۸-۲۹)

زموږ خدای یو سوځوونکی اور دی! که څه هم په دې کتاب کې له زړې عهدنامې څخه په پراخه کچه یادونه شوې ده، خو د خدای په فضل سره ما هڅه کړې ده چې د خدای د کلام دواړه برخې په دقت او متوازن ډول تر پوښښ لاندې راولم؛ دا کار مې د نوې عهدنامې د لیکنو په رڼا کې د هغو برخو په وړاندې کولو سره ترسره کړی دی. زموږ خدای مینه ده، خو په عین حال کې هغه یو سوځوونکی اور هم دی.

د هغه د جلال لرونکي حضور بیان داسې څه نه دی چې بې‌پروایي یا بې‌اعتنایي ورسره وشي لکه څنګه چې زموږ څخه ډېرو داسې کړي دي. د هغه د جلال د هیبتناک ماهیت د تایید لپاره، د عبرانیانو د لیک لیکوال داسې لیکي: "هغه صحنه دومره ویرونکې وه چې موسی وویل: 'زه له ویرې رېږدم'" (عبرانیان ۱۲:۲۱). دا غبرګون د یوحنا رسول د هغه شاهدۍ سره سمون لري چې له عیسی سره د هغه د خپلې لیدنې په اړه یې ورکړې ده: "کله چې ما هغه ولید، نو د هغه پښو ته داسې راولوېدم لکه مړی" (مکاشفه ۱:۱۷).

ترڅو موږ مقدس واوسو.

هو، هغه له موږ سره دومره لویه مینه لري چې زموږ عقل یې نشي درک کولی. خو بیا هم، دا مینه په هیڅ ډول د هغه تقدس نه کموي. له همدې امله د عبرانیانو د لیکوال وینا ده: "راځئ چې شکر ګذاره اوسو او په درناوي او هیبت سره داسې عبادت وکړو چې د خدای د خوښۍ وړ وي." آه، موږ څومره د هغه د فضل اړتیا لرو ترڅو د ښښتن په ویره کې ژوند وکړو او سپېڅلي واوسو، لکه څنګه چې هغه سپېڅلی دی (لاویان ۱۹: ۲؛ متی ۵: ۴۸؛ ۱ پطرس ۱: ۱۶)! لکه څنګه چې موږ زده کړي دي، یوازې هغه کسان به وکولی شي د هغه په جلالي حضور کې واوسیږي چې په خپلو زړونو کې د ښښتن ویره لري او د تقدس په لاره روان دي. موږ بیرته د خدای د کلام هغه برخې ته راګرځو چې په دې کتاب کې مو په دویمه فصل کې وړاندې کړې وه:

> «ځکه چې موږ د ژوندي خدای عبادتځای یو. لکه څنګه چې خدای وایي: "زه به په هغوی کې اوسېږم او د هغوی په منځ کې به ګرځم؛ زه به د هغوی خدای شم او هغوی به زما خلک وي." نو ځکه، خدای وایي: "د هغوی له منځه راووځئ او جلا شئ، او هېڅ ناپاکه شی مه لمس کوئ؛ نو زه به تاسو

> ومنم. زه به ستاسو پلار شم او تاسو به زما زامن او لوڼې شئ،" دا د قادر مطلق څښتن وينا ده. نو ای ګرانو، څرنګه چې موږ دا ژمنې لرو، راځئ چې خپل ځان د بدن او روح له هر ډول ناپاکۍ څخه پاک کړو او د خدای په ويره کې تقدس بشپړ کړو.» (۲ قرنتيان ۶: ۷-۱۶)

اوس تاسو د دې متن له مخ ليد څخه خبر ياست؛ تاسو يوازې وروستۍ جمله چې تر ټولو مهمه او اغېزمنه برخه ده د کيسې له سياق او بهير څخه جلا نه ده اورېدلې. هيله لرم چې مخ ليد به تاسو ته په بشپړه توګه روښانه شوی وي. که تاسو له هر څه څخه زيات هغه وغواړئ، نو ستاسو زړه به د هغه په لور په لېوالتيا وسوځي.

دیارلسم فصل

مقدسه اور زمونږ دننه

موږ هم د موسی، اشعیا، ارمیاه، یوحنا، پولس او نورو په څېر راغوښتل
شوي یو چې زموږ ټول وجود د خدای د جلال په حرارت کې وسوځي.

د خدای ټول خلک د زړې عهدنامې له نبیانو نیولې د نوې عهدنامې تر رسولانو پورې په یوه یا بل ډول د خدای د روزنې او تأدیب اړتیا درلوده. دا حقیقت نن ورځ هم پر خپل ځای پاتې دی. خو مهمه خبره دا ده چې موږ دې چارې ته څه ډول غبرګون ښیو. تکبر موږ د خدای د روزنې له منلو څخه راګرځوي؛ په پایله کې، موږ د هغه بهیر له هغو اغیزو څخه بې برخې کیږو چې د تقدس او پاکوالي لامل کیږي. خو که موږ عاجزي غوره کړو او د هغه روزنه ومنو، نو د هغه غږ به په ډېر وضاحت او دقت سره واورو او سترګې به مو په ډېر روښنايي سره لیدل وکړي؛ په دې توګه، موږ د هغه سره د خپلې اړیکې د ودې او پخیدو لپاره یو مناسب چاپیریال رامنځته کوو.
حبقوق لیکي:

«زه به په خپل څارنځي کې ودریږم او په دیوال به کښېنم؛ زه به څارنه وکړم چې هغه به ماته څه ووایي او زه به د خپل شکایت په ځواب کې څه ووایم.»
(حبقوق ۲: ۱)

دغه سړي په رښتیا سره ځان د خدای د روزنې او اصلاح منلو ته چمتو کړی و، ځکه پوهېده چې د داسې دریځ په غوره کولو سره به هغه د خدای زړه او لارو ته ژوره پوهه ترلاسه کړي. په پایله کې به هغه یو ډېر اغېزمن خدمتګار وګرځي.

په هغه کال کې چې پاچا عزیاه مړ شو

اشعیا هم ځان په داسې حالت کې ساتلی و چې هغه کلام واوري کوم چې خدای ورسره کړی و. هغه لیکي: «په هغه کال کې چې پاچا عزیاه مړ شو، ما خدای ولید چې په یوه لوړ او عظیم الشانه تخت ناست و، او د هغه د جامې لمنې ټول عبادتځای ډک کړی و.» (اشعیا ۶: ۱)

څو کاله وړاندې، کله چې ما د خدای د کلام په دې برخه کې لوستلو او دعا کوله، نو خدای له ما سره خبرې وکړې. زما پام په دې حقیقت متمرکز و چې اشعیا نبی خدای په خپل جلال کې لیدلی و. ما په دې اړه فکر کاوه چې کلیسا د عیسی مسیح د یوې نوې لیدلورې څومره سخته اړتیا لري هغه عیسی چې د خپل جلال په رڼا کې راچاپېره شوی وي.

بیا خدای له ما سره خبرې وکړې او ویې ویل: "ما دا آیت په دې ډول نه و پیل کړی." زه له حیرانتیا او تعجب څخه ډک شوم او د هغه آیت د لوستلو لپاره مې خپل مقدس کتاب ته مخه کړه: "په هغه کال کې چې پاچا عزیاه مړ شو..." خدای زه ودراولم او ویې ویل: "مخکې له دې چې اشعیا له ما څخه کوم نوی لید ترلاسه کړي، اړینه وه چې پاچا عزیاه مړ شي!" هغه خپلو خبرو ته دوام ورکړ: "مخکې له دې چې کلیسا زما په اړه یو نوی لید او تصور ولري، باید پاچا عزیاه مړ شي!"

ما له ځان سره فکر وکړ: دا عزیا څوک و، او د هغه او له عیسی سره د لیدنې ترمنځ څه اړیکه وه؟ ما د مقدسو لیکنو یو فهرست وکتل، د عزیا اړوند ټول آیتونه مې راټول کړل، د هغه ژوند مې وڅېړه او یو مهم حقیقت مې وموند.

عزیاه د داود پاچا له نسل څخه و. هغه په شپاړس کلنۍ کې پاچاهۍ ته ورسېد. په پیل کې، هغه په اخلاص سره د خدای لټه کوله. که تاسو هم په شپاړس کلنۍ کې د یو ملت د واکمنۍ لپاره ټاکل شوي وای، نو همداسې به مو کړي وای. داسې ښکاري چې د هغه پر اوږو د پراته مسؤلیت دروندوالي او اهمیت هغه عاجز کړی و. په مقدس کتاب کې راغلي دي: «تر هغه وخته چې هغه د خدای لټه کوله، خدای هغه بریالی کاوه» (۲ تواریخ ۲۶:۵).

څرنګه چې عزیاه په خپل ټول زړه په ښښتن باور درلود، نو له ډېرو برکتونو برخمن شو. هغه د فلسطینیانو پر وړاندې جګړه وکړه او په ګڼو ښارونو کې یې هغوی ته ماتې ورکړه؛ همدارنګه یې د ګور-بعل پر عربانو، میونیانو او امونیانو هم بریا ترلاسه کړه. د

هغه د واکمنۍ پر مهال، د اسراییلو خلک له اقتصادي او پوځي پلوه پیاوړي وو او د هغه تر مشرۍ لاندې د هغوی ژوند د پرمختګ او سوکالۍ په لور روان و.

د هغه بریا د هغه په ژوند کې د خدای د فضل له امله وه. خو حالات بدل شول. د هغه عاجزي په تکبر بدله شوه: «خو کله چې عزیاه زورور شو، نو زړه یې د هغه د تباهۍ لامل شو؛ ځکه چې هغه د خپل څښتن خدای په وړاندې سرغړونه وکړه او د څښتن معبد ته ننوت ترڅو د خوشبویۍ په قربانګاه کې خوشبویي وسوځوي.» (۲ تواریخ ۲۶: ۱۶)

د عزیا په زړه کې تکبر هغه وخت ریښه وکړه چې هغه په خپل اوج او ځواک کې و، نه د کمزورۍ یا سختۍ په وخت کې. کله چې هغه خپله ټوله پاچاهي له سوکالۍ او بریا څخه ډکه ولیده، نو د خدای لټون یې پرېښود. هغه باور درلود چې چارې پخپله سمبالولی شي او په کارونو کې یې مهارت موندلی دی. د هغه لاسته راوړنې ورځ تر بلې زیاتېدلې او دې کار هغه دې فکر ته اړ کړ چې ګواکې خدای به د هغه هر کار ته برکت ورکړي؛ خو هغه دا هېر کړي وو چې په تېر وخت کې یې برکتونه یوازې ځکه ترلاسه کړي وو چې خدای یې لټولی و.

دا داسې څه نه دي چې په یوه شپه کې پېښ شي، او په اسانۍ سره د هر چا سره پېښېدای شي. خدای ماته خبرداری راکړ: "د خدای په پاچاهۍ کې ډېر خلک د سوکالۍ او پرمانۍ په وخت کې له لارې اوښتي دي، نه د قحطۍ او سختۍ په وخت کې." ولې؟ ځکه کله چې موږ سترې بریاوې ترلاسه کوو، نو دا خبره هېرول اسانه کیږي چې دا هماغه ذات دی چې هر څه یې موږ ته راکړي دي.

ډېری خلک د همدې بنې په تعقیبولو سره له پښو لوېدلي دي. د خپل نجات وروسته په لومړنیو پړاوونو کې، هغوی د خدای او د هغه د لارو د پېژندلو تنده لري. د هغوی عاجزي څرګنده وي، ځکه چې هغوی په ټولو چارو کې د هغه لټه کوي او پر هغه باور لري. هغوی د یوې ژورې روحاني تندې په لرلو سره کلیسا ته ننوځي او په زاریو وایي: "ای خدایه، زه غواړم تا وپېژنم!" هغوی د خدای مستقیمې لارښوونې یا د هغه د استازي واک ته غاړه ږدي. دوی په رښتینې عاجزۍ او چمتووالي سره د خدای روزنیز تأدیب مني، پرته له دې چې پام وکړي دا څوک پلي کوي او یا څنګه راځي. خو د وخت په تېرېدو سره، دوی داسې یوې مرحلې ته رسېږي چې پوهه یې زیاته شوې وي او په تدریجي ډول د تجربې او بریا له لارې د پیاوړي کېدو سره د دوی چلند او لیدلوری بدلېدل پیل کوي. د دې پر ځای چې دوی د دې دعا سره مقدس کتاب ولولي

چې "ای خدایه، خپل ځان او خپلې لارې راته ښکاره کړه،" دوی ترې د خپلو جوړو کړو عقایدو د تایید لپاره کار اخلي او یوازې هغه څه مطالعه کوي چې د دوی له اوسنیو باورونو سره سمون لري. د وخت په تېرېدو سره، دوی نور د خپل شپون په خبرو کې د خدای اسمانی غږ نه اوري؛ پرځای یې، دوی لاسونه پر سینه ږدي او په داسې یوه چلند سره اورېدل کوي چې ګواکې وایي: "راځئ وګورو چې هغه څومره پوهه لري." کېدای شي دوی د مقدس کتاب پوهان وي، خو بیا هم دوی هغه حساسیت او د زړه عاجزي له لاسه ورکړې وي چې د ریښتیني خدمت لپاره اړین دي. کله چې کبر د خدای د خدمت لپاره اړین فضل ځای نیسي، نو هغه فضل ورو ورو زموږ له ژوند څخه ورکېږي (یعقوب ۴: ۶).

داسې ښکاري چې په متحده ایالاتو کې د تعلیماتو د اسانه لاسرسي له امله، دا ستونزه په اسانی سره په امریکایي کلیسا کې رامنځته کیږي. د قرنتیانو لومړۍ لیکنه، ۸:۱ کې لولو: "موږ ټول پوهه لرو. خو پوهه انسان مغروروي، په داسې حال کې چې مینه انسان ودانوي او وده ورکوي." مینه د خپلې ګټې په لټه کې نه وي؛ بلکې د څښتن او هغو خلکو لپاره چې د خدمت لپاره ورته بلل شوې، خپل ژوند قربانوي. خو تکبر د دینداری په بڼه کې د خپلې ګټې پسې ګرځي. خدای ښودلې ده چې له مینې پرته ترلاسه شوې پوهه د تکبر او غرور لامل کیږي.

راځئ چې د پاچا عزیاه په اړه یوه مهمه پوښتنه مطرح کړو. کله چې کبر یا غرور د هغه پر زړه واکمن شو، ایا د هغه چلند لا ډېر دیني شو، او که برعکس حالت رامنځته شو؟ حیرانوونکی ځواب دا دی چې هغه لا ډېر دیني شو! کبر د هغه زړه تسخیر کړی و او هغه د عبادت لپاره معبد ته ننوت. کبر او دیني روحیه ډېری وختونه یوځای عمل کوي. کله چې یو کس دیني روحیه ولري، نو دا روحیه هغه دې باور ته رسوي چې بنسټ یې پر یوه داسې ظاهري بڼه ولاړ وي چې له جعلي معنویت څخه سرچینه اخلي چې ګواکې هغه عاجز دی؛ په داسې حال کې چې په حقیقت کې، هغه متکبر او ځان-محوره وي. سربېره پر دې، کبر انسان د دیني روحیې په بند کې ساتي، ځکه چې هغه دومره متکبر کېږي چې حتی په خپل ځان کې د داسې یوې روحیې شتون نه مني! کبر په کلیسا کې په اغېزمنه توګه پټېږي او د دیني، کاریزماتیک، انجیلي یا پنتېکوسټال نقاب تر شا ځان پټوي.

په پای کې، عزیا له حقیقت سره مخامخ شو:

«خو کاهن عزریاه د خدای د اتیا تنو زړورو کاهنانو سره د هغه پسې ورغی. هغوی د پاچا عزیاه په وړاندې ودرېدل او ویې ویل: "اې عزیاه! دا ستا کار نه دی چې خدای ته خوشبویه بخور وسوځوې؛ دا کار د هارون د زامنو کاهنانو دی چې د دې خدمت لپاره ځانګړي شوي دي. له مقدس ځای څخه ووځه، ځکه چې تا ګناه کړې ده او دا کار به ستا د خدای څښتن په وړاندې د عزت او ستاینې لامل نه شي."» (۲ تواریخ ۲۶: ۱۷-۱۸)

خدای هغه د هغو زړورو سړو په واسطه تنبیه کړ، خو د عزیاه غبرګون یقیناً سم نه و: «خو عزیاه ډېر په قهر شو؛ په لاس کې یې د خوشبویۍ د سوځولو لوښی و. هغه پر کاهنانو په قهر شو، او د خدای په کور کې، د خوشبویۍ د قربانګاه تر څنګ، د کاهنانو په وړاندې د هغه پر تندي د جذام ناروغي راښکاره شوه.» (۲ تواریخ ۲۶: ۱۹)

عزیاه سخت په غوسه شو. کبر تل هڅه کوي چې خپل ځان توجیه کړي، او دغه ډول ځان توجیه کول اکثراً له غوسې سره مل وي. کبرجن کس د خپل ځان د توجیه کولو پر مهال نور ملامتوي. عزیاه خپله غوسه په کاهنانو ور واړوله، خو اصلي ستونزه د هغه په خپل وجود کې وه؛ کبر هغه ړوند کړی و. پر ځای د دې چې د هغو کسانو له لارې د خدای سرزنش په عاجزۍ سره ومني، هغه اجازه ورکړه چې غوسه یې د کبر اور لا پسې توند کړي. د هغه پر تندي د جذام ناروغۍ نښې ښکاره شوې چې د ټولو خلکو لخوا د لیدلو وړ وې. د هغه په قضیه کې، جذام د هغه د باطني حالت یوه ظاهري بڼه وه او اصلي لامل یې د هغه کبر و.

همدا خبره نن ورځ هم صدق کوي. هغه څه چې په زوړ عهد کې د جذام ناروغي وه، په نوي عهد کې د ګناه له یو ډول سره سمون لري. په ډېرو مواردو کې، ظاهري ګناه یوازې د باطني کبر څرګندونه ده؛ هغه کبر چې انسان ړندوي او د خدای د اصلاحي روزنې د منلو مخه یې نیسي.

په زړه کې د خدای د کلام له اورېدو او د عزیاه د ژوند له څېړلو وروسته، زه دې پایلې ته ورسېدم چې دا تکبر دی چې موږ یې ړانده کړي یو او عیسی ته له کتلو یې راګرځولي یو. موږ باید هغه ووینو، ځکه چې د خدای کلام موږ ته یادونه کوي چې کله موږ هغه ته ګورو، نو د هغه د صورت په بڼه بدلون مومو: «موږ ټول، په داسې حال کې چې مخونه مو نه دي پټ، د څښتن خدای ته د یوې هندارې په څېر ګورو او له یوه جلال څخه بل جلال ته په هماغه صورت بدلون مومو؛ دا بدلون د څښتن، یعنې روح

له لوري راځي.» (۲ قرنتیان ۳: ۱۸)

موږ باید هغه ته ځیر شو ترڅو د هغه په څېر بدل شو؛ په پایله کې به موږ وکولی شو هغسې وویني لکه څنګه چې هغه ویني. تکبر موږ د هغه له لیدلو راګرځوي، موږ ړانده کوي او د ځان-تېرایستنې خطرناکې نړۍ ته مو ورکاږي. د لاودیکیه کلیسا د خپل تکبر له امله عیسی نشو لیدلی؛ هغوی ګومان کاوه چې روحاني دي، خو د څښتن ملامتیا او سرزنش برعکس حقیقت په ډاګه کړ. د هغه د بدلون راوړونکي ځواک پرته، هغوی بې حرکته او په ټپه ولاړ حالت ته رسېدلي وو. هغوی د مسیحیت ظاهري بڼه ساتلې وه، خو داسې عملونه یې نه درلودل چې د عیسی له کارونو سره سمون ولري او یا ورته ماهیت ولري.

قدوسه، قدوسه، قدوسه!

اشعیا څښتن په خپل جلال کې ولید. موږ پوهېږو چې دا لیدنه یوه روحاني رویا وه، ځکه چې انسان نشي کولی په جسماني بڼه د خدای مخ وویني او ژوندی پاتې شي. کله چې اشعیا د څښتن تخت ولید، نو د "سرافیم" په نوم د پرښتو هغه لویه ډله یې له پامه ونه لوېده. هغه ولیکل چې هره یوه یې شپږ وزرونه درلودل؛ دوه وزرونه به یې د مخ پټولو لپاره کارول او یوې به بلې ته غږ کاوه او ویل به یې:

> «قدوس، قدوس، قدوسه دی د لښکرو خدای؛ ټوله ځمکه د هغه له جلال څخه ډکه ده. د هغه د غږ په اورېدو سره د دروازو چوکاټونه ولړزېدل او کور له لوګي څخه ډک شو.» (اشعیا ۶: ۳-۴)

فرښتو کوم سرود نه ویله. که څه هم د دې آیتونو د کلمو په کارولو سره یو سرود جوړ شوی دی، خو ډېری خلک یې په یو ډول بې‌خونده او ستړې کوونکې انداز کې وایي. فرښتې د هغه څه په ځواب کې چې لیدل یې آن په داسې حال کې چې خپل مخونه یې پټول غږ پورته کاوه. په هره شیبه کې به د هغه د جلال یوه نوې بڼه ښکاره کېده او هغوی به چیغې وهلې: «قدوس!» هغوی دومره په لوړ غږ چیغې وهلې چې د دروازو د چوکاټونو بنسټونه ولړزېدل. په چیغو او نعرو سره د ځمکې د بنسټونو لړزول یو ستر او عظیم کار دی نو د اسمانونو د بنسټونو د لړزولو خبره خو بیخي بیله ده! ملائکو یوازې کومه سندرې نه ویلې او په دې فکر کې نه وې چې: "زه له

ملیاردونو کلونو راهیسې د هغه د تخت تر څنګ یم؛ اوس غواړم لږه وقفه واخلم او د اسمان نورې سیمې وګورم!" نه، هغوی په بل ځای کې د اوسېدو هیڅ هیله نه درلوده، ځکه چې خپله خالق د هر بل مخلوق په پرتله ډېر ښکلی او حیرانوونکی دی. د مزمور لیکوال وایي چې هغه غوره ګڼي د خدای په کور کې د دروازې ساتونکی وي، نه دا چې د بدکارانو په خیمو کې اوسېږي، هلته چې د خدای حضور نشته (مزمور ۸۴).

فرښتو ولې چیغې کړې: "قدوس، قدوس، قدوسه"؟ ولې درې ځله؟ دا ډول کارونه د عبراني ادبي بڼو یوه ځانګړتیا ده؛ تکرار پکې د ټینګار د یوې وسیلې په توګه کارول کیږي. په انګلیسي ژبه کې، کله چې موږ غواړو د یوې کلمې یا عبارت پر اهمیت ټینګار وکړو، نو بېلابېلې طریقې کاروو: د بېلګې په توګه، ښایي هغه په غټو یا کږو تورو ولیکو ترڅو څرګند شي، لاندې یې کرښه راکش کړو، ټول توري یې غټ ولیکو، او یا یې ترڅنګ د تعجب نښه کېږدو.

یو یهودي لیکوال کولای شي د یوې کلمې په تکرارولو سره د هغې پر اهمیت ټینګار وکړي. معمولاً دا کلمه دوه ځله تکرارېږي؛ د بېلګې په توګه، عیسی وایي: «هر هغه څوک چې ماته "مالکه، مالکه" وایي، د اسمان پاچاهۍ ته به ننوځي» (متی ۷: ۲۱). په حقیقت کې، عیسی په لفظي توګه "مالک" کلمه دوه ځله نه وه تکرار کړې، بلکې هغه پر "مالک" کلمه ټینګار کړی و، او لیکوال د هغې په تکرارولو سره غوښتل چې د هغې اهمیت لوستونکي ته ورسوي.

د خدای په کلام کې یوازې څو ځله داسې پېښېږي چې یوه کلمه درې ځله تکرار شوې وي. یوه داسې بېلګه د «مکاشفې» په کتاب کې لیدل کېږي، کله چې یوه فرښته د ځمکې پر اوسېدونکو د خدای د قضاوت اعلان کوي او په لوړ غږ وایي: «افسوس، افسوس، افسوس» (مکاشفه ۸:۱۳). د دې تکرار له لارې دا پیغام رسول کېده چې که څه هم پخواني قضاوتونه سخت وو، خو هغه څه چې په راتلونکي کې وو، د انسان له درک او پوهې به لوړ وو.

سره له دې، په ټول انجیل کې یوازې په یوه ځانګړي مورد کې د خدای یو صفت درې ځله پرله پسې بیان شوی دی. دې فرښتو نه چیغې وهلې چې "قدرت، قدرت، قدرت!" او نه یې ویل "مینه، مینه، مینه!" او یا "وفادار، وفادار، وفادار!" په حقیقت کې، خدای قادر دی، هغه مینه ده او هغه وفادار دی؛ خو هغه صفت چې له ټولو څخه لوړ او مهم دی، د هغه تقدس دی. د خدای د ذات ځلا یا د خدای اور د هغه له تقدس څخه سرچینه اخلي.

افسوس پر ما

کله چې اشعیا ښښتن ولید، نو ویې نه ویل: «افسوس، ښښتن هلته دی!» بلکې هغه په لوړ غږ وویل:

«افسوس پر ما، ځکه چې زه هلاک شوم؛ ځکه چې زه د ناپاکو خولې خاوند یم او د ناپاکو خولې د خلکو په منځ کې اوسېږم؛ او زما سترګو پاچا، یعنې د لښکرو ښښتن لیدلی دی.» (اشعیا ۶: ۵)

نن ورځ په زموږ په ژبه کې د "افسوس" (یا "وای پر تا") کلمه خپل پخوانی اغېز او شدت له لاسه ورکړی دی. پخوا به دا کلمه د خدای د خورا سختو او جدي پرېکړو د اعلانولو لپاره کارول کېده. لکه څنګه چې ما مخکې یادونه وکړه، کله به چې پرښتو د ځمکې اوسېدونکو ته د دې کلمې په کارولو سره خپله پرېکړه اعلانوله، نو اصلي مفهوم یې دا و: "د خدای تر ټولو سخته پرېکړه پر تاسو را روانه ده!" عیسی مسیح دا کلمه د یهودا په اړه وکاروله؛ دا دومره سخته کلمه ده چې عیسی وویل: "ښه به دا وای... چې هغه هېڅکله نه وای زېږېدلی" (مرقس ۱۴:۲۱). دا یو نادر کار و چې یو نبي دې کوم فرد ته په خطاب کې د "افسوس" کلمه وکاروي. تر دې هم د حیرانتیا خبره دا ده چې اشعیا چې پخپله یو صالح سړی و د خپل ځان په وړاندې داسې پرېکړه بیان کړ!

کله چې اشعیا پر خپل ځان دا حکم صادر کړ، نو سمدستي یې چیغه کړه: "افسوس پر ما! زه تباه شوم!" د "تباه کېدو" یا "له منځه تللو" مفهوم د وجود د ټوټه کېدو یا له پاشل کېدو سره برابر دی. اشعیا د یوه سپېڅلي خدای په حضور کې ولاړ و. هغه د خپل ژوند په اوږدو کې د لومړي ځل لپاره پوه شو چې خدای څوک دی او همدارنګه د لومړي ځل لپاره یې دا هم درک کړه چې خپله دی څوک دی.

په هغه شیبه کې، د هغه پر ځان باور له منځه لاړ. پر ځان او پر بشریت یې ټول باور او عقیده له لاسه ورکړه. حتی د رواني درملنې علم هم ونه شو کړای چې د ژوند لپاره د هغه هیله بېرته راژوندۍ کړي او یا یې پر ځان باور ورته بېرته ورګرځوي. که کله به یې په وجود کې د ویاړ کومه نښه وه، نو اوس یې هېڅ اثر هم نه و پاتې. هغه د عبادتځای پر فرش مخامخ پروت و، بدن یې رېږدېده او د هغه ټول وجود په خورا ذلت او سپکوالي کې بربنډ او بې دفاع ښکارېده؛ هغه په بشپړه توګه مات او تباه شوی و.

هغه د پټېدو لپاره د ځای په لټه کې و، خو هېڅ ځای یې ونه موند. له دې حالت څخه مخکې چې په هغه کې یې د ژوندي پاتې کېدو لپاره فضل او رحم ته سخته اړتیا درلوده د هغه سترګو یو داسې څه لیدلي وو چې له عادي حالت څخه خورا لوړ وو: هغه د یوه سپېڅلي خدای، یعنې د څښتنانو د څښتن په وړاندې یوازې ولاړ و!

پاکسازی، خدمت او د رویا روښانتیا

کله چې هغه احساس وکړ چې نور حتی د یوې شیبې لپاره هم نه شي درېدلی، نو هغه څه یې داسې بیان کړل چې پېښ شوي وو:

"بیا یو له هغو الوتونکو سرافیمانو څخه ماته راغی. په لاس کې یې د بخور یو لوښی و چې له قربانګاه څخه یې په انبور راخیستی و. هغه هغه زما خولې ته ورنږدې کړ او ویې ویل: 'ګوره، دې شي ستا شونډې لمس کړې؛ ستا بدکاري لرې شوه او ستا ګناه پاکه شوه.'" (اشعیا ۶: ۶-۷)

خدای پر عاجزانو خپله لورینه او فضل نازلوي. هغه سوزېدونکي سکروټې اشعیا پاک کړ یا یې تصفیه کړ. کله چې هغه پاک شو، نو د خدای غږ یې واورېد چې ویل یې: "زه به څوک ولېږم، او څوک به زموږ په استازیتوب لاړ شي؟" (اشعیا ۶: ۸)

د پاکوالي له عمل وروسته، هغه د خدای غږ په ډېر وضاحت سره اورېدلی شو:

«څوک به زموږ لپاره لاړ شي؟» په بله وینا، «څوک به د نېکو اعمالو ثمره راوړي؟» اشعیا سمدستي ځواب ورکړ: «ما ولېږه.» (اشعیا ۶: ۸)

اشعیا هغه خبرې واورېدې چې د خدای له زړه څخه راوتلې وې:

«لاړ شه او دې خلکو ته ووایه: "په رښتیا سره واورئ، خو پوهېږئ به نه؛ په رښتیا سره وګورئ، خو درک به یې نه کړئ."» (اشعیا ۶: ۹)

په هغو کسانو کې چې خدای ورته د ړندو او کوڼو خطاب کړی و، نبیان او د سپېڅلو لیکنو مشهور ښوونکي شامل وو. هغوی د خدای خبره خلکو ته ونه رسوله، ځکه چې د هغه غږ یې په روښانه توګه نه شو اورېدلی.

خدای خبرې کوي، خو ایا خلک په رښتیا د هغه غږ اوري؟ دې آیتونو ماته د یوه داسې ملګري سره د خبرو اترو یاد راوړ چې خورا خدای-پالونکی (روحاني) سړی و؛ هغه څوک چې ما مخکې هم په خپلو لیکنو کې یاد کړی و او په کالج کې یې د ایمانداری او شاګردئ په لاره کې زما لارښوونه کړې وه. زه د هغه ښار ته ورغلی وم او هغه په هوایی ډګر کې زما هرکلی وکړ. زما له راتګ دمخه، هغه ساعتونه په دعا او تفکر کې تېر کړي وو. په داسې حال کې چې سترګې یې له اوښکو ډکې وې، راته یې وویل: "جانه، خدای غواړي امریکا ته ډېر څه ووایي، خو هغه داسې خلک نه شي موندلی چې د هغوی له لارې خبرې وکړي." د هغه د خبرو اورېدو زما په زړه کې یو شدید اور بل کړ؛ زه پوهېدم چې د خدای د استازي په توګه د پېژندل کېدو وړتیا نه لرم. زما فکر سمدستي د اشعیا نبی په لور لاړ. کله چې هغه پاک او سپېڅلی شو، نو د خدای غږ یې په ډېر وضاحت او روښانتیا سره واورېد. هغه نه یوازې د خدای د اصولو د تکرارولو، بلکې د هغه د زړه د ارادې او مقصد د درک کولو په بنه خبرې کولی شوې.
ما له ځان سره فکر کاوه: ایا په امریکا کې داسې خلک نشته چې وکولی شي په انجیل کې د موجودو حقانیتونو او اصولو په اړه خبرې وکړي؟ اصلي پوښتنه دا ده چې ایا داسې ښځې او سړي به پیدا شي چې ځانونه له نړۍ څخه جلا کړي او عاجزي غوره کړي او خدای ته اجازه ورکړي چې په دوی کې د پاکوالي او تقدیس کار بشپړ کړي ترڅو وکولی شي په ریښتینې توګه د خدای د زړه غږ واوري او نورو ته یې ورسوي؟

له عیسی سره همسفره کېدل

راځئ چې د لاودیکیه کلیسا ته راوګرځو، کومه چې زموږ لپاره یو نبوي پیغام لري. عیسی په کلکه د دې کلیسا ملامتي وکړه او بیا یې دا مشوره ورکړه: "غیرت ولرئ او توبه وباسئ!" د دې حکم د منلو مسؤلیت د هغوی پر غاړه و یا ښایي باید ووایم، زموږ پر غاړه؟ ایا موږ به د هغه ملامتي ومنو، او که د بني اسرائیلو په څېر به احمقانه چلند وکړو؟

عیسیٰ وایي: «ګوره، زه د دروازې تر شا ولاړ یم او ور ټکوم. که څوک زما غږ واوري او دروازه خلاصه کړي، نو زه به دننه ورشم او ورسره به ډوډۍ وخورم، او هغه به له ما سره» (مکاشفه ۳:۲۰). د وروستیو ورځو کلیسا ته خطاب شوي دې کلمو ته غوږ ونیسئ! هغه واعظانو او ښوونکو ته وایي: «څوک چې غوږ لري، نو دې واوري.»

ایا دا خبره ستاسو زړه نه ځپي؟ ایا د شخصي خوندونو او خپلو ګټو په لټه کې، موږ له هغه سره په اړیکه کې دومره ناپاک شوي یو چې نور د هغه د زړه غږ نه اورو؟ ایا موږ د نړۍ په لارو چارو کې دومره ښکېل شوي یو چې سره له دې چې د هغه د غږ اورېدو ادعا کوو په حقیقت کې د هغه د زړه له غږ څخه ډېر لرې پاتې شوي یو؟

لکه څنګه چې مو په یاد دي، عیسی کلیسا ته وویل چې له هغه څخه خالص سره زر او سپینې جامې چې د صالحو اعمالو نښه ده او د سترګو لپاره مرهم واخلي، ترڅو هغوی هم د هغه په څېر لیدل زده کړي. همدا بېلګه د اشعیا په شهادت کې هم څرګنده ده. کله چې هغه د الهي روزنې او تأدیب د منلو لپاره عاجزي وښوده، نو پاک کړای شو. له هغې وروسته، په هغه کې د صالحو یا سپېڅلو اعمالو د ترسره کولو لپاره یوه لویه هیله پیدا شوه. بیا هغه په لوړ غږ وویل چې خلک په سمه توګه نه ویني؛ هغوی ړانده دي! هغوی مرهم ته اړتیا درلوده. د اشعیا د عاجزۍ، روزنې او پاکوالي او همدارنګه د صالحو اعمالو د ثمرې راوړلو ته د هغه د چمتووالي له لارې، ځښتن د هغه له سترګو څخه پرده لرې کړې وه.

یو ځل بیا د عیسی دا خبرې واورئ: «وګورئ، زه د دروازې تر شا ولاړ یم او دروازه ټکوم. که څوک زما غږ واوري او دروازه خلاصه کړي، نو زه به دننه راشم او له هغه سره به ډوډۍ وخورم، او هغه به له ما سره.» دا وینا دوه اړخیزه مانا لري. هو، دا هغه کلیسا ته اشاره کوي چې ځمکې ته د عیسی له بېرته راستنېدو لږ مخکې شتون لري، او په دې توګه د مسیح د دویم ځل راتګ ته اشاره کوي. لوقا هم له عیسی څخه ورته خبرې ثبت کړې دي:

"د خدمت لپاره چمتو اوسئ او خپل څراغونه روښانه وساتئ. د هغو خلکو په څېر اوسئ چې د واده له مېلمستیا څخه د خپل بادار د راستنېدو په تمه وي، ترڅو کله چې هغه راشي او دروازه وټکوي، دوی سمدستي ورته دروازه پرانیزي. نېکمرغه دي هغه خدمتګاران چې بادار یې د راستنېدو پر مهال بیدار او هوښیار ومومي. زه تاسو ته په یقین سره وایم چې هغه به خپله د خدمت لپاره ملا وتړي؛ هو، هغه به هغوی د مېز تر شا کښېنوي او خپله به د هغوی د خدمت لپاره وړاندې راشي." (لوقا ۱۲: ۳۵-۳۷)

زموږ ځښتن به موږ ته خدمت وکړي، سره له دې چې موږ باید تل د هغه خدمت وکړو. هغه د کلمې په ریښتیني مفهوم یو خدمتګار دی. هغه موږ ته هیڅ پوروړی نه

دی برعکس د هغه پور چې موږ یې پر غاړه لرو خو بیا هم هغه غواړي د هغو خلکو خدمت وکړي چې ورسره وفادار دي. هغه به موږ ته د وري د واده په مېلمستیا کې خدمت وکړي.

دلته یو دویم مفهوم هم شته. کله چې عیسی وایي: «زه به دننه راشم او له هغه سره به ډوډۍ وخورم، او هغه به له ما سره،» نو هغه یوازې د «ورې» د واده مېلمستیا ته اشاره نه کوي؛ بلکې د هغه حقیقي «من» ورکولو ته اشاره لري چې د هغه د خپل ذات د ښکاره کېدو یا تجلي سمبول دی. هغه وایي: «زه هغه ژوندی ډوډۍ یم چې له اسمانه راکوزه شوې ده» (یوحنا ۶: ۵۱). هغه د څښتن هغه ژوندی کلام دی چې موږ پرې ژوند کوو (تثنیه ۸: ۲-۳).

ارمیا دا داسې لیکلي دي:

> «ستا خبرې ومومندل شوې او ما هغه وخوړلې؛ ستا کلام زما د زړه لپاره خوشحالي او سرور وګرځېد.» (ارمیاه ۱۵: ۱۶)

ارمیاه یو بل هغه نبی دی چې د اشعیا په څېر، د خدای لخوا د پاکوالي له پروسې څخه تېر شوی دی. هغه ځان د خدای د پېژندلو لپاره ځانګړی کړی و. د هغه خوښې د خدای په کلام کې وه؛ د خدای کلام د هغه خوراک و. هغه د هغو نبیانو د تبلیغ له امله له ځورونې او کړاو سره مخ شو چې د خدای له زړه څخه راوتلي وو او هغو خلکو ته رسول کېدل چې له سمې لارې څخه بې لارې شوي وو.

"ځکه هرکله چې زه خبرې کوم، نو په لوړ غږ چیغه وهم او اعلان کوم: 'ظلم او تباهي!' ځکه چې د څښتن کلام ټوله ورځ زما لپاره د شرم او ملنډو سبب ګرځي. خو که زه ووایم: 'نور به د هغه یادونه نه کوم او نه به د هغه په نوم خبرې کوم،' نو دا زما په زړه کې د سوځوونکي اور په څېر ګرځي چې زما په هډوکو کې بند پاتې وي؛ زه د هغه د پټ ساتلو له امله ستړی کېږم او نور یې نشم زغملی." (ارمیاه ۲۰: ۸-۹)

یحییٰ تعمید ورکوونکی هم د هغو کسانو له ډلې څخه و چې د خدای د کلام تږی و؛ هغه ځان له نړۍ او مذهبي ریاکارۍ څخه جلا کړی و.

د یوه کاهن د زوی په توګه، د هغه برخلیک دا و چې په بیت المقدس کې د نورو کاهنانو له زامنو سره وروزل شي او د مشرتابه دنده پر غاړه واخلي. خو هغه څه پرېښودل چې انسانانو ورته پلان کړي وو او د خدای اطاعت یې وکړ. د خدای کلام په دښته کې هغه ته راغی. هغه داسې یو کس و چې زړه یې د خدای د خوښې وړ و.

عیسی د هغه په اړه وایي: «هغه یو سوځېدونکی او ځلیدونکی څراغ و، او تاسو غوښتل چې د یو څه وخت لپاره د هغه په رڼا کې خوشحالي وکړئ» (یوحنا ۵: ۳۵).

موږ هم لکه موسی، اشعیا، ارمیاه، یوحنا، پولس او نور دې ته رابلل شوي یو چې زموږ ټول وجود د خدای د جلال په تودوخه کې وسوځي. خو دا کار به هله ترسره شي چې موږ خپل ځان د دې نړۍ له خواهشاتو څخه جلا کړو. موږ رابلل شوي یو چې په دې نړۍ کې د مسافرو او پردیو په څېر ژوند وکړو. موږ به هغه وخت حقیقي بشپړتیا او رضایت ترلاسه کړو چې ټوله ورځ مو پام د څښتن په کلام متمرکز وي؛ په داسې حالت کې به د څښتن اور زموږ پر سر او زموږ په دننه کې بل شي. کله چې یو سړی او یوه ښځه په مینه کې وي، نو هیڅوک اړتیا نه لري چې هغوی ته ووایي: "ټوله ورځ د خپل محبوب په اړه فکر وکړئ." دا کار په طبیعي توګه ترسره کیږي؛ دوی د ورځې په هره شیبه کې د خپل محبوب په اړه فکر کوي.

ملاکي د پای وختونو په کلیسا کې د خلکو د دوو ډلو په اړه وړاندوینه کړې وه. دواړه ډلې به د پاکوالي او تقدیس له هماغه بهیر څخه تېرېږي چې موږ یې په تېرو فصلونو کې په اړه زده کړه کړې ده. لومړۍ ډله به شکایت کوي: «د خدای خدمت کول موږ ته څه ګټه لري، په داسې حال کې چې بدکاران تر موږ په ښه حالت کې دي؟ موږ د خدای خدمت کوو، خو بیا هم له ازموینو او کړاوونو سره مخ یو.» (ملاکي ۳: ۱۴-۱۵، د لیکوال لخوا نقل شوی)

د دویمې ډلې وضعیت توپیر لري:

> «بیا هغو کسانو چې له څښتن څخه یې ویره درلوده، له یو بل سره خبرې وکړې؛ او څښتن پام وکړ او د هغوی خبرې یې واورېدې. د هغو کسانو لپاره چې له څښتن څخه یې ویره درلوده او د هغه د نوم په اړه یې فکر کاوه، د هغه په حضور کې د یادښت یو کتاب ولیکل شو.» (ملاکي ۳: ۱۶)

د خدای د کلام او د هغه د لارو سره د هغوی مینه دومره لویه ده چې هیڅ ډول کړاو پرې سیوری نه شي اچولی. خو بیا هم، د ملاکي نبی د هغه څه په اړه خبرې کوي چې په راتلونکي کې به پیښ شي:

> "ځکه چې ګورئ، هغه ورځ راځي چې د تنور په څېر به سوځوونکې وي؛ ټول متکبران او بدکاران به د بوسو په څېر وسوځول شي. د لښکرو څښتن

وايي: هغه راتلونکې ورځ به هغوی داسې وسوځوي چې نه به يې ريښه پاتې شي او نه ښاخ. خو ستاسو لپاره چې زما له نوم څخه وېرېږئ، د صداقت لمر به په داسې حال کې راوخېژي چې په وزرونو کې به يې شفا وي. تاسو به داسې راووځئ او خوشحالي به کوئ لکه هغه خوسکي چې له طويلې څخه ازاد شوي وي. د لښکرو څښتن وايي: په هغه ورځ چې زه عمل وکړم، تاسو به بدکاران تر پښو لاندې کړئ او هغوی به ستاسو د پښو د تلو لاندې په ايرو بدل شي.“ (ملاکي ۴: ۱-۳)

دا د "صداقت د زوی" په اړه نه، بلکې د "صداقت د لمر" په اړه خبرې کوي. لمر د اور يوه لويه کره ده؛ په وروستيو ورځو کې به عيسی مسيح خپل ځان هغو کسانو ته په همدې بڼه ښکاره کړي چې له هغه څخه ويره لري. هغوی د خپلو پاکو زړونو له ژورې ليوالتيا سره د څښتن پر کلام ژور فکر کړی دی. د هغه د جلال اور به پر دوی راښکاره شي او هغه خلک چې په بشپړه تيارې کې اوسيږي، هغه به په خپلو سترګو ووينې. د داسې سوځنده او ځليدونکو رڼاګانو د خدمت له لارې به يوه بې ساري حاصل ټولونه ترسره شي. د دوی زړونه به د خدای د کلام په واسطه روښانه او په اور بدل شي، او هيڅ ډول تيارې به پر دوی برلاسې نشي.

موږ د دې حقيقت پوره کېدل په هغه څه کې وينو چې د عيسی له بيا ژوندي کېدو وروسته د هغه له دوو شاګردانو سره پېښ شول.

«په هماغه ورځ، د هغوی څخه دوه تنه يو کلي ته روان وو چې “عمواس” نومېده او له بيت‌المقدس څخه شاوخوا اووه ميله لرې پروت و. هغوی له يو بل سره د هغو ټولو پېښو په اړه خبرې کولې. او کله چې هغوی په خبرو او بحث بوخت وو، نو عيسی خپله هغوی ته نږدې شو او ورسره ملګری شو.» (لوقا ۲۴: ۱۳-۱۵)

هغوی د سختو حالاتو څخه تېرېدل، خو بيا هم د الهي مسايلو په اړه يې خبرې کولې. د خبرو پر مهال، عيسی ورته نږدې شو. کله چې موږ د خدای د ويرې او مينې له امله له يو بل سره خبرې کوو، نو هغه موږ ته نږدې کيږي. کله چې هغه هغوی ته ورغی، نو موږ لولو: «بيا هغه د موسی او ټولو نبيانو څخه په پيل کولو سره، هغوی ته هغه څه تشريح کړل چې په ټولو سپېڅلو ليکنو کې د هغه په اړه ويل شوي وو» (لوقا ۲۴: ۲۷).

ځومره عالي مېلمستيا! آه، زه څومره لېواله يم چې هغه ځان په خورا اغېزناک ډول ښکاره کړي. هغه زما د تږې روح د تسلی سرچينه ده. کله چې هغوی د هغو موضوعاتو په اړه خبرې کولې چې ذهنونه يې ورسره بوخت وو، هغه ورننېږدې شو او د هغوی سترګې يې پرانيستې ترڅو هغه په سپېڅلو ليکنو کې ووينې: «بيا د هغوی سترګې پرانيستل شوې او هغوی هغه وپېژانده» (لوقا ۲۴: ۳۱). ای پلاره، زموږ سترګې پرانيزه ترڅو عيسی ووينوو!

هغوی له يو بل څخه وپوښتل: «آيا زموږ زړونه په موږ کې نه سوځېدل کله چې هغه په لاره کې له موږ سره خبرې کولې او سپېڅلي کتابونه يې موږ ته روښانه کول؟» (لوقا ۲۴: ۳۲). د موسی زړه کله د هغه د ليدو په هيله او شوق سره راپارېدلی و، او کله د هغه څېره بدلون موندلی و؟ څه شی د دې لامل شو چې هغه د هغه په حضور کې د خدای کلام واوري؟ ځواب دا دی: له مصر څخه د ځان جلا کولو او د هغه ذات د اطاعت په اړه د موسی پرېکړه، چې د پېژندلو هيله يې درلوده. د هغه په نظر، د مسيح له امله ملامتي او تأديب د مصر له خزانو څخه ډېر ارزښت او عزت درلود، ځکه چې هغه د هغه اجر او انعام په لټه کې و. زما هيله او دعا دا ده چې د هغه دا مينه او جذبه ستاسو د وجود په ژورو کې راپارېدلې وي.

ځوارلسم فصل

هغوی به د هغه مخ ویني

د دې نړۍ له ککړتیا او داغونو څخه پاک، او په زړونو کې د اور په څېر تنده او لېوالتیا، هغوی به د هغه په وړاندې ودرېږي.

زموږ د ژوند تر ټولو ستره ورځ لا پاتې ده. خدای د خپل ځان لپاره یو قوم ځانګړی کړی دی. هغوی به د هغه د زړه غږ واوري او په تقدس سره به د هغه په حضور کې قدم ږدي. هغوی د ریښتیني ایماندار بشپړ انځور وړاندې کوي هغه څوک چې د خدای غږ اوري او له شک یا ځنډ پرته یې مني. د دې نړۍ له ککړتیاوو څخه پاک او په زړونو کې د ژورې مینې او لېوالتیا په اور سره، هغوی به د هغه په حضور کې ودرېږي. لکه څنګه چې هغه د هغوی لپاره غیرت او ژوره مینه لري، هغوی به هم د هغه لپاره همداسې غیرت او مینه ولري. د همدې خلکو له لارې به هغه خپله جلال یوې ورکې او بې روحه نړۍ ته ښکاره کړي.

موږ د یعقوب چې د ابراهیم لمسی و په ژوند کې د هغو کارونو نښې وینو چې خدای به یې د هغو خلکو په ژوند کې ترسره کړي څوک چې هغه ته درناوی لري. خدای یعقوب ته وویل: «پاڅه، بیت‌ئیل ته لاړ شه او هلته مېشت شه؛ او هلته د هغه خدای لپاره قربانګاه جوړه کړه چې کله ته د خپل ورور عیسو له مخې تښتېدلې، نو تا ته ښکاره شوی و» (پیدایښت ۳۵: ۱). د بیت‌ئیل معنی ده «د خدای کور». یعقوب پخوا هلته له خدای سره مخ شوی و. خدای هغه ته بلنه ورکړه: «ای یعقوبه، ماته راشه، او زه به تا ته نږدې شم.» یعقوب دې بلنې ته مثبت ځواب ووایه او له راستنېدو وروسته یې خپلې کورنۍ ته داسې امر وکړ:

«بیا یعقوب خپلې کورنۍ او ټولو هغو کسانو ته چې ورسره وو، وویل:
"هغه پردي خدایان چې ستاسو په منځ کې دي، لرې کړئ؛ ځانونه پاک کړئ
او خپلې جامې بدلې کړئ. راځئ چې پاڅېږو او بیت‌ئیل ته لاړ شو، ترڅو
هلته د هغه خدای لپاره قربانګاه جوړه کړم چې زما د تنګسیا په ورځ یې
زما دعا قبوله کړه او هر چېرته چې تللی یم، زما ملګری پاتې شوی دی."»
(پیدایښت ۳۵: ۲-۳)

هغوی باید پردي خدایان له خپل منځ څخه لرې کړي وای. په یاد ولرئ چې بت هغه څه دی چې موږ ورسره تر عیسی زیاته مینه لرو. د لاودیکیې د کلیسا بت‌پرستي په حرص کې نغښتې وه؛ هغه حرص چې دوی یې له هغه جوش او لیوالتیا څخه بې برخې کړل چې د ابدیت لپاره د وړ میوې د تولیدولو په خاطر اړین وو (کولسیان ۳: ۵). د یعقوب دا حکم چې "ځانونه پاک کړئ او خپلې جامې بدلې کړئ"، یو ځل بیا د پاکوالي او مناسبو جامو اغوستلو پر اهمیت ټینګار وکړ. عیسی هم د لاودیکیې کلیسا ته په ورته بڼه خطاب وکړ.

یعقوب له خپلې کورنۍ سره د څښتن حضور ته لاړ: «او کله چې هغوی روان شول، نو د خدای ویره په هغو ښارونو کې خپره شوه چې شاوخوا یې وو، نو ځکه هغوی د یعقوب د زامنو تعقیب ونه کړ» (پیدایښت ۳۵: ۵).

د خدای ویره پر هغوی دومره غالبه شوې وه چې د هغه هیبت د دوی د سفر په اوږدو کې پر ټولو ښارونو خپور شوی و. کله چې موږ خپل ځان خدای ته وقف کوو، د هغه د حضور واک او اغېز له موږ سره مل وي او زموږ شاوخوا خلک یې لیدلی شي.

خدای ته بشپړ وقف

چارلس فیني یو داسې سړی و چې ځان یې په بشپړ ډول خدای ته وقف کړی و. دا وقف د هغه د ژوند تر ټولو ځانګړې او نمایان خصوصیت و، او اغېز یې د تقدس او پاکوالي په اړه د هغه په ویناوو کې په ښکاره توګه لیدل کېده. د بېلګې په توګه، هغه یو ځل یوې داسې فابریکې ته ورغی چې شاوخوا درې زره کارګران پکې په کار بوخت وو؛ خو نه د فابریکې مالک او نه هم ډېری کارګرانو د خدای د نجات تجربه کړې وه. فیني په هغه ښار کې د یوې محلي خدمت مشري کوله، کله چې یوې ښځې هغه په یوه فابریکه کې وپېژانده او په سپک انداز یې ورته خبره وکړه. سمدستي، د خدای

له لوري يو پياوړی الهي احساس (د ګناه د احساس او توبې غوښتنې حالت) پر هغې ښځې راغی؛ کله چې نورو هڅه وکړه هغه ارامه کړي او کار يې ودراوه، نو هماغه احساس پر هغوی هم اغېز وکړ. په څو دقيقو کې، د توليد ټوله لړۍ ودرېده او ټول کارګران د فابريکې د مالک په ګډون د چارلس فيني لخوا د خدای د کلام په تبليغ کې ډوب او اغېزمن شول. په څو ساعتونو کې، ډېری يې د نجات لار وموندله (ايمان يې راوړ). هغه د خدای حضور د يوې جامې په څېر له ځان سره درلود يو داسې حقيقت چې د هغه شاوخوا ټولو خلکو ته، که ايمانداران وو او که غير ايمانداران ، په بشپړ ډول څرګند و.

ولې په وروستيو لسيزو کې په کليسا کې داسې واک او ځواک نه ليدل کيږي چې د خدای له حضور څخه سرچينه اخلي؟ د اوږدې مودې راهيسې، نړۍ پر امريکايي کليسا ملنډې وهي او پوښتنه کوي چې: "ستاسو خدای چيرته دی؟" که موږ له ځورونې او کړاو سره مخ شوي يو، نو دا په ندرت سره زموږ د خدای‌پرستۍ له امله وو؛ بلکې ډېر ځله موږ د خپلو تېروتنو او دنياوي چلند له امله کړېدلي يو. خو زه باور لرم چې خدای به يو ځل بيا داسې خلک ولري چې په بشپړ ډول هغه ته وقف شوي وي. زما زړه د دې هيلې او ارمان له امله سوځي. ايا تاسو هم همداسې احساس کوئ؟ خدای به د هغوی په منځ کې اوسېږي او په يوه ځواکمنه او ښکاره بڼه به يې احاطه کړي. يو ځل بيا، لکه د پخوانيو وختونو په څېر، د خدای ويره او درناوی به د هغه په اولادونو کې راپيدا شي.

په دې ټول کتاب کې، ما د موسی او د اسراييلو د اولادې يادونه کړې ده. لومړی نسل د مصر د خواهشاتو او تمايلاتو په پرېښودلو کې پاتې راغی؛ خو وروسته د عبرانيانو نسل په دښته کې سرګردانه شو او ځانونه يې خدای ته وسپارل. دا هغه نسل و چې مشري يې يوشع کوله. د يوشع په کتاب کې، موږ يوازې د نافرمانۍ يا بت پرستۍ له يوې داسې پېښې سره مخ کېږو چې يوه کورنۍ پکې ښکېله وه، او ټول ملت د هغوی پر وړاندې راپورته شو (يوشع ۷).

کله چې هغوی د اردن سيند د اړولو او له خپلو دښمنانو سره د مخامخ کېدو لپاره چمتو کېدل، نو موسیٰ ورسره داسې خبرې وکړې:

> ای اسراييلو، واورئ! نن تاسو د اردن سيند څخه تېرېږئ ترڅو د هغو قومونو ځمکې ونيسئ او فتح يې کړئ چې له تاسو څخه لوی او ځواکمن

> دي، او هغه ستر ښارونه خپل کړئ چې دیوالونه یې تر اسمانه رسېږي. هغوی یو لوی او جګقامته قوم دی یعنې د عناق اولادې چې تاسو یې ښه پیژنئ؛ ځکه تاسو اورېدلي دي چې ویل کېږي: "څوک د عناق د اولادې په وړاندې درېدلی شي؟" نو نن پوه شئ چې ستاسو څښتن خدای هغه ذات دی چې ستاسو په مخکې د یوې سوځوونکې اور په څېر تېرېږي. هغه به هغوی له منځه یوسي او ستاسو په وړاندې به یې مغلوب کړي. ستاسو دنده دا ده چې هغوی وشړئ او په چټکۍ سره یې نابود کړئ، لکه څنګه چې څښتن تاسو ته ویلي دي. (تثنیه ۹: ۱-۳)

ایا موږ د یوشع د نسل په څیر یو؟ ایا موږ نه غواړو چې په داسې تقدس کې قدم کیږدو چې خدای موږ په داسې ډول مسح کړي چې نړۍ پر موږ برلاسی نشي؟ پرېږدئ چې دا ستاسو دعا وي!

یوه بریالۍ کلیسا

لومړنۍ کلیسا د څښتن په جلالي حضور کې ژوند کاوه. کله چې کلیسا دعا کوله، نو ودانۍ به لړزېدلې. حنانیا او سفیره په دروغو او چل سره پطرس ته یوه نذرانه وړاندې کړه؛ هغوی پر ځمکه راولوېدل او ساه یې ورکړه. د څښتن حضور دومره ښکاره او ځواکمن و چې د خدای کلام دا پېښه داسې ثبت کړې ده:

> "خو بل چا جرئت ونه کړ چې له هغوی سره یوځای شي، که څه هم خلکو هغوی ته ډېر درناوی درلود. ډېرو نارینه وو او ښځو ایمان راوړ او له څښتن سره یوځای شول، تر دې چې هغوی به ناروغان د ښار میدانونو ته راوړل او په بسترونو او فرشونو به یې ایښودل، ترڅو کله چې پطرس له هغه ځایه تېرېږي، لږ تر لږه د هغه سیوری پر ځینو هغوی ولګېږي."
> (د رسولانو اعمال ۵: ۱۳-۱۵)

نن ورځ وضعیت داسې نه دی. د خدای د حضور د ویرې یا هغه سوځوونکې اور د نشتوالي له امله، دروغجن خلک په اسانۍ سره د ریښتینو ایماندارانو په منځ کې ګډېږي. د هغه جوړې مړینې شاوخوا تولنې ته د یو خبرداری په توګه کار وکړ چې د خدای او د هغه د خلکو په چارو کې بې‌احتیاطي یا سپکاوی ونه کړي؛ په پایله کې، ډېر

خلک د خدای پاچاهۍ ته راغلل (د رسولانو اعمال ۵:۱۶). هغه کسان چې د خدای لپاره تنده او لوږه لري، هغه د ایماندارانو په منځ کې پیژني، په داسې حال کې چې منافقین د هغه له ویرې شاته کیږي.

لومړنۍ کلیسا یوه بریالۍ کلیسا وه. عیسی د لاودیکیه کلیسا او نننۍ کلیسا ته دا ژمنه ورکړه: «هغه چا ته چې بریالی شي، زه به اجازه ورکړم چې زما سره زما په تخت باندې کښېني، لکه څنګه چې زه هم بریالی شوم او د خپل پلار سره د هغه په تخت باندې کښېناستم» (مکاشفه ۳: ۲۱).

هغه کلیسا چې د «مکاشفې په کتاب» کې تر ټولو سخت ملامته شوې وه، تر ټولو لویه ژمنه یې هم ترلاسه کړه. د مزمور لیکوال یوازې دا غوښتل چې د خدای په کور کې د دروازې ساتونکی وي؛ خو عیسی نه یوازې موږ خپلو دربارونو ته رابولي، بلکې موږ ته دا حق هم راکوي چې د هغه پر تخت کښېنو! ښایي اوس موږ د پولس دا خبرې ښې درک کړو:

> «که موږ صبر وکړو، نو له هغه سره به پاچاهي هم وکړو. که موږ هغه رد کړو، نو هغه به هم موږ رد کړي.» (۲ تیموتاوس ۲: ۱۲)

دا څنګه ممکنه ده چې یو څوک عیسی ته "مالک" ووایي خو بیا یې انکار وکړي؟ موږ یې ځواب په دې آیت کې موندلی شو: "هغوی ادعا کوي چې خدای پیژني، خو په خپلو اعمالو سره یې انکار کوي" (تیطس ۱: ۱۶). یو ځل بیا موږ ګورو چې عمل تر ادعا ډېر مهم او څرګند دی. پولس هم موږ هڅوي: "که موږ صبر او استقامت وکړو، نو له عیسی سره به پاچاهي وکړو."

سپېڅلتیا داسې وقف او تسلیمی ته اړتیا لري چې تر پایه دوام وکړي. موږ یوه مبارکه ژمنه لرو: دا چې خدای پر موږ خپل فضل نازل کړی او موږ یې دې ته توانمن کړي یو چې ثابت قدم پاتې شو او بریا ترلاسه کړو. دا هغه کسان دي چې بریالي به شي، او خدای ورسره دا ژمنه کړې ده: "هغوی به د هغه مخ ووینې او د هغه نوم به یې پر تندیو لیکلی وي. هلته به نور شپه نه وي؛ هغوی به د څراغ یا لمر رڼا ته اړتیا ونه لري، ځکه چې څښتن خدای به هغوی ته رڼا ورکړي. او هغوی به د تل لپاره پاچاهي وکړي" (مکاشفه ۲۲: ۴-۵).

تر ټولو مهمه دا چې موسیٰ د هغه د مخ لیدلو ته خورا لیواله و. هغه کسان چې بریالي شي، د هغه مخ به ووینې او د تل لپاره به ورسره پاچاهي وکړي. تاسو دا

کتاب په خپلو لاسونو کې لرئ ځکه چې دا ستاسو تر ټولو ژوره هیله او د هغه تر ټولو لویه بلنه ده: چې د هغه مخ ووینئ! د هغه بلنه ومنئ؛ پرېږدئ چې ستاسو وجود په روحاني اور کې وسوځي او هغه وګورئ. د څښتن عیسیٰ فضل دې په تاسو کې وي. آمین.

خدایه ته چیرته یې؟!

د ځواک او هدف موندل
د صحرا په دوره کې

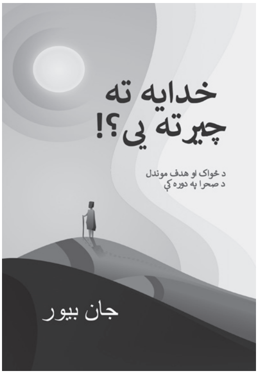

ښايي خدای مخکې له تاسو سره خبرې کړې وي، مګر اوس هغه خاموشه ښکاري. شاید تاسو په ایمان کې پرمختګ کړی وي، مګر تاسو اوس د هغه شتون نه احساس کوئ. که داسې وي، باید ووایو: «صحرا ته ښه راغلاست»، د وعدې ترلاسه کولو او د هغې د پوره کولو تر مینځ یو ځای.

مګر ښه خبر دا دی چې د اوس ځای صحرا بې مقصده نه ده. خدای ستاسو د برخلیک لپاره چمتو کولو او تجهیز کولو لپاره صحرا کاروي. دا به هغه وخت پیښ شي کله چې تاسو خپله لاره په سمه توګه تنظیم کړئ. د هغه څه برعکس چې ډیری یې فکر کوي، د دې دورې تیریدل یوازې د خدای انتظار کول ندي. تاسو د سمې لارې په موندلو کې بنسټیز او فعال رول لرئ. که تاسو نه غواړئ خپل وخت ضایع کړئ، تاسو باید د صحرا وچ موسم په معنی پوه شئ.

پدې بصیرت لرونکي کتاب کې، جان بیور تاسو د مقدس کتاب داستاني لید سره مجهز کوي چې تاسو سره به د صحرا یا سختو وختونو په نیولو کې مرسته وکړي او هغه لارې ته ننوځي چې خدای ستاسو لپاره لري.

MessengerX.com: X دلته یې پیدا کولی شئ

د شیطان لومه

د خپګان له وژونکي لومې څخه آزاد ژوند کول

د شیطان لومی کتاب د دښمن ترټولو فریب ورکونکي لومی افشا کوي ترڅو ایمانداران د خدای له ارادې څخه لرې کړي: دا د قهر لومه ده. ډیری په دې لومی کې ننوتی دي مګر دوی حتی نه پوهیږي.

دوکه کیږئ مه! مسیح ویلی دی «د خوییدلو تیخته نشته» (لوقا ۱۷: ۱). تاسو په خوییدلو کی هیڅ اختیار نه لرئ، خو کولای شي خپل عکس العمل وټاکئ. که د هغی سره په سمه توګه برخورد وکړئ، ددی پر ځای چی تاسو تریخ شي نور به هم پیاوړی شئ. یوازی ستاسو عکس العمل دی چی کولی شی ستاسو او د خدای د اړیکو مانع له نځه یووسي.

جان بیور د دې پیغام له لارې، دا تاسو پیاوړي کوي چې د خدای په اراده کې پاتې شي او له شک او بې باورۍ څخه پاک شئ. تاسو کولی شئ د قرباني ذهنیت پریږدئ او د قهر او مایوسی پرته ژوند وکړئ. کله چې تاسو خدای ته ډیر تسلیم شی، ستاسو ژوند به د بخښنې، سولې او دخوښیو څخه ډک وي.

دلته یی پیدا کولی شئ **MessengerX.com:**

MessengerX

د هرچا لپاره دزده کړې سفر، هرچیرې چې یاستئ.

- په ۱۳۰ مختلفو ژبو کې وړیا
- د اپلیکشن او آنلاین په توګه شتون لري
- ستاسو د ودې لپاره سرچینې
- دریکارډونو تعقیب او دزده کړې لاره

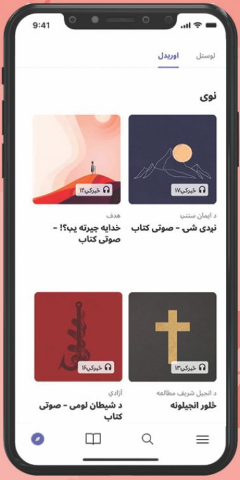

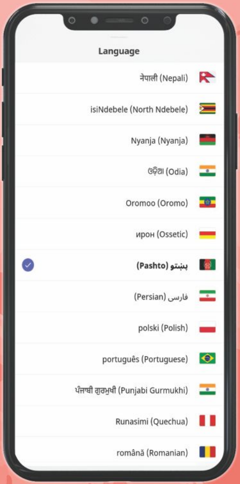

د ډیجیټل کتابونو، انځوریز کتابونو، لنډ فلمونو، ویډیو درسونو، انجیلونو او نورو سرچینو په بڼه د میسنجر کتابتون او دزده کړې سرچینې شاملې دي. تاسو کولی شئ دا سرچینې په ټولو وسیلو کې وګورئ، ولولئ یا واورئ.

MessengerX.com

ځخه یې دانلود کړئ د App Store

کړئ تیار ځخه یې د Google Play

په ټوله نړۍ کې د اپل سټور او ګوګل پلی کې ډاونلوډ وړ دی

ایا ستاسو زړه په سپېڅلي اور ځلانده دی؟

عیسیٰ هیڅکله بېزړه توب یا نیمګړې لیوالتیا نه مني؛ بلکې هغه موږ د زړه له کومي ډېرې مینې او جوش ته رابولي! خو موږ هغه اور او جذبه له کومه ترلاسه کړو چې له هغه سره زموږ اړیکه تل ژوندۍ او روښانه وساتي؟ هرکله چې خدای موږ کوم کار ته رابولي، نو لومړی موږ د هغه کار لپاره چمتو او سمبالوي. که تاسو داسې فکر کړی وي چې له هغه سره د مینې او جذبې داسې اړیکه ستاسو له وسه وتلې خبره ده، نو دا کتاب د دې برعکس حقیقت ثابتوي!

جان بیور، چې یو مشهور لیکوال او د مقدس کتاب ښوونکی دی، تاسو رابولي ترڅو له خدای سره خپله عادي او سطحي اړیکه په یوه داسې اړیکه بدله کړئ چې له ګرمۍ او ژورې مینې ډکه وي. د ځلانده زړه کتاب د خپلو اغېزناکو او ماهرانه ښوونو له لارې ارزښتناک بصیرت وړاندې کوي؛ دا کتاب له تاسو سره مرسته کوي چې د خدای لپاره په خپل زړه کې مینه او جذبه راپاروئ او دغه اور تل بل وساتئ. دا کتاب ولولئ، او کله چې د خدای د پاکوالی اور ستاسو د روح ژورو برخو ته ورسېږي، نو پرېږدئ چې روح القدس ستاسو په وجود کې بدلون راولي.

ستاسو او د خدای ترمنځ اړیکه په هر حالت کې چې وي، که تاسو د دې کتاب خبرې په ټول زړه او روح سره ومنئ، نو ستاسو ژوند به بدل شي. دا کتاب د هغو کسانو لپاره دی چې له خدای سره د یوې پیاوړې اړیکې هیله لري!

جان بیور هغه خادم دی چې د خدای د کلام په وړاندې د خپل زړور دریځ له امله پېژندل کیږي. هغه یو نړیوال شهرت لرونکی او بریالی لیکوال هم دی، چې کتابونه یې په ټوله نړۍ کې په میلیونونو نسخو پلورل شوي او له ۱۳۰ څخه زیاتو ژبو ته ژباړل شوي دي. هغه له خپلې میرمنې، لیزا سره یوځای، (Messenger International) بنسټ تاسیس کړ؛ یوه داسې اداره چې په نړیواله کچه د شاګردۍ په بهیر کې د بدلون راوستلو او د مسیح د لیواله او ثابت قدمه پیروانو د روزلو لپاره وقف شوې ده.

د ډانلوډ او د ویډیویي خپرونو لپاره MessengerX.com وګورئ.

MessengerX

دا کتاب د لیکوال لخوا ډالۍ ده او د پلورلو لپاره ندی.

Messenger INTERNATIONAL

د نورو معلوماتو لپاره دا برخه سکن کړئ.